

СЛУЖБЕНИ Лист ОПШТИНЕ ЉУБОВИЈА

www.ljubovija.rs

Љубовија, 27. март 2026.

Година 2026 - број 5

САДРЖАЈ

СЛУЖБЕНОГ ЛИСТА 05/26 број 001679714 2026 06068 001 000 000 001 03 001 од 27.03.2026.
године

1. Одлука о одређивању надлежног органа за спровођење поступка давања у закуп и на коришћење пољопривредног земљишта у државној својини на територији општине Љубовија за 2026. годину;
2. Одлука о усвајању пројекта јавно-приватног партнерства за замену, рационализацију и одржавање дела система јавног осветљења применом мера уштеде енергије на територији општине Љубовија;
3. Одлука о приступању изради Плана детаљне регулације „Рудник олова и цинка Велики Мајдан – Љубовија“;
4. Одлука о изради Стратешке процене утицаја на животну средину Плана детаљне регулације „Рудник олова и цинка Велики Мајдан – Љубовија“;
5. Одлука о усвајању Годишњег програма заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта за територију општине Љубовија за 2026. годину;
6. Решење о усвајању Извештаја о раду Центра за социјални рад „Љубовија“ Љубовија и Установе за одрасле и старије „Љубовија“ (при ЦСР „Љубовија“) за 2025. годину;
7. Решење о давању сагласности на Програм рада Центра за социјални рад „Љубовија“ Љубовија и Установе за одрасле и старије „Љубовија“ (при ЦСР „Љубовија“) за 2026. годину;
8. Решење о усвајању Извештаја о раду и финансијском пословању Туристичке организације општине Љубовија за 2025. годину;
9. Решење о давању сагласности на Програм рада Туристичке организације општине Љубовија за 2026. годину;
10. Решење о давању сагласности на Годишњи програм пословања Туристичке организације регије Западна Србија за 2026. годину;
11. Решење о усвајању Извештаја о раду библиотеке „Милован Глишић“ Љубовија за 2025. годину;
12. Решење о давању сагласности на Програм рада библиотеке „Милован Глишић“ Љубовија за 2026. годину.

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ЉУБОВИЈА

27.03.2026. ГОДИНЕ

На основу члана 32. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник Републике Србије“, број: 129/07, 83/04-др. закон, 101/16-др. закон, 47/18 – др.закон и 111/2021-др.закон), члана 40. Статута општине Љубовија („Службени лист општине Љубовија“, број: 3/19), а у вези са чланом 61. став 3. и чланом 64. став 2. Закона о пољопривредном земљишту („Службени гласник РС“, бр. 62/06 и 65/08- др. закон, 41/09, 112/15, 80/17 и 95/18-др.закон) и члана 121. Пословника Скупштине општине Љубовија (Службени лист општине Љубовија“, број: 6/08), Скупштина општине Љубовија, на седници одржаној дана 27. марта 2026. године, донела је

О Д Л У К У
О ОДРЕЂИВАЊУ НАДЛЕЖНОГ ОРГАНА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПОСТУПКА
ДАВАЊА У ЗАКУП И НА КОРИШЋЕЊЕ ПОЉОПРИВРЕДНОГ ЗЕМЉИШТА У
ДРЖАВНОЈ СВОЈИНИ НА ТЕРИТОРИЈИ
ОПШТИНЕ ЉУБОВИЈА ЗА 2026. ГОДИНУ

Члан 1.

Одређује се Председник општине Љубовија, као орган надлежан за доношење Одлуке о расписивању јавног огласа за давање у закуп пољопривредног земљишта у државној својини на територији општине Љубовија уз сагласност Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, а у складу са Годишњим програмом заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта на територији општине Љубовија за 2026. годину.

Члан 2.

Одређује се Председник општине Љубовија као надлежан орган, да на основу предлога Комисије за спровођење поступака јавног надметања, коју образује Општинско веће општине Љубовија донесе Одлуку о давању на коришћење без плаћања накнаде пољопривредног земљишта у државној својини и Одлуку о давању у закуп пољопривредног земљишта у државној својини на територији општине Љубовија уз сагласност Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде.

Председник општине доставља Скупштини општине извештај о реализацији Одлуке о давању на коришћење без плаћања накнаде пољопривредног земљишта у државној својини и Одлуку о давању у закуп пољопривредног земљишта у државној својини на територији општине Љубовија до 30.11.2026.године.

Члан 3.

Одредбе члана 1. и 2. ове Одлуке односе се и на пољопривредно земљиште које је, у складу са посебним законом, одређено као грађевинск. земљиште, а користи се за пољопривредну производњу до привођења планираној намени, као и на пољопривредне објекте у државној својини.

Члан 4.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу општине Љубовија“.

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ЉУБОВИЈА

Број: 001168697 2026 06068 001 000 000 001 06 002

ПРЕДСЕДНИК
СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ
Новица Панић с.р.

Образложење

Правни основ за доношење Одлуке

Правни основ за доношење Одлуке о одређивању надлежног органа за спровођење поступка давања у закуп пољопривредног земљишта у државној својини на територији општине Љубовија садржан је у одредби члана 40 Статута општине Љубовија („Службени лист општине Љубовија“, број:3/19), којим је прописано да Скупштина општине, у складу са законом доноси прописе и друге опште као и појединачне акте, а у вези одредбе члана 61. став 3 и члана 64. став 3 и Закона о пољопривредном земљишту којим је предвиђено да Одлуку о давању на коришћење без плаћања накнаде пољопривредног земљишта у државној својини, Одлуку о расписивању јавног огласа и одлуку о давању у закуп пољопривредног земљишта у државној својини доноси надлежни орган јединице локалне самоуправе на чијој територији се налази пољопривредно земљиште у државној својини, уз сагласност Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде.

Разлози за доношење Одлуке

Одредбама члана 60. Закона о пољопривредном земљишту одређено је да пољопривредним земљиштем у државној својини располаже и управља држава преко Министарства, а да се пољопривредно земљиште у државној својини користи према годишњем програму заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта који доноси надлежни орган јединице локалне самоуправе, а одредбом члана 91. став 2. да ће се до доношења пољопривредних основа Републике, односно аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе заштита, уређење и коришћење пољопривредног земљишта вршити на основу годишњих програма заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта који се доносе у складу са овим законом.

Одредбом члана 61. ст. 1. и 2. Закона о пољопривредном земљишту прописано је да се пољопривредно земљиште у државној својини даје на коришћење без плаћања накнаде, а ставом 3 да Одлуку о давању на коришћење без плаћања накнаде пољопривредног земљишта у државној својини доноси надлежни орган јединице локалне самоуправе уз сагласност Министарства

Одредбом члана 64. став 1 Закона о пољопривредном земљишту прописано је да се пољопривредно земљиште у државној својини даје у закуп јавним оглашавањем, а ставом 3. да одлуку о расписивању јавног огласа и одлуку о давању у закуп пољопривредног земљишта у државној својини доноси надлежни орган јединице локалне самоуправе на чијој територији се налази пољопривредно земљиште у државној својини, уз сагласност Министарства.

Како овим одредбама, а ни једном другом одредбом Закона о пољопривредном земљишту, није прецизно одређен који је то орган јединице локалне самоуправе надлежан за давање у закуп пољопривредног земљишта у државној својини, Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, у циљу успешног спровођења Закона о пољопривредном земљишту, израдило је брошуру „Програм заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта и поступак давања у закуп пољопривредног земљишта у државној својини“, која је намењена локалним самоуправама као помоћ у спровођењу поступка доношења годишњих програма заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта и давања у закуп пољопривредног земљишта у државној својини, у којој су садржани предози свих правних аката које оне треба да усвоје.

Између осталог, ова публикација упућује, да скупштина јединице локалне самоуправе донесе Одлуку којом ће се одредити председник општине, односно градоначелник града, као орган надлежан за доношење одлуке о расписивању јавног огласа за давање у закуп пољопривредног земљишта у државној својини, уз сагласност Министарства пољопривреде,

шумарства и водопривреде, а у складу са Годишњим програмом заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта. Ово правно решење је прихваћено од стране већине јединица локалне самоу-праве које су донеле или су у поступку доношења Програма.

Образложење појединачних предложених решења

Чланом 1. ове одлуке предложено је да се одреди председник општине Љубовија, као орган надлежан за доношење Одлуке о расписивању јавног огласа за давање у закуп пољопривредног земљишта у државној својини на територији општине Љубовија уз сагласност Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, а у складу са Годишњим програмом заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта.

На територији општине Љубовија приликом предлагања председника општине, као органа надлежног за доношење ове Одлуке, поред упутства Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, имало се у виду да је Одлука о расписивању јавног огласа за давање у закуп пољопривредног земљишта у државној својини на територији општине појединачни правни акт, а не општи.

Како је одредбом члана 46. Закона о локалној самоуправи и чланом 77. Статута општине Љубовија прописано да се Општинско веће стара о извршавању поверених надлежности из оквира права и дужности Републике, чланом 2. предложено је да председник општине, као надлежан орган, на основу предлога Комисије за спровођење поступака јавног надметања коју образује Општинско веће општине Љубовија донесе Одлуку о давању на коришћење без плаћања накнаде пољопривредног земљишта у државној својини општине Љубовија као и Одлуку о давању у закуп пољопривредног земљишта у државној својини на територији општине Љубовија уз сагласност Министарства.

Чланом 3. предложено је да се одредбе члана 1. и 2. ове одлуке односе и на земљиште које је у складу са посебним законом, одређено као грађевинско земљиште, а користи се за пољопривредну производњу до привођења планираној намени, као и на пољопривредне објекте у државној својини, јер је одредбом члана 62. став 1 Закона о пољопривредном земљишту прописано пољопривредно земљиште у државној својини, као и земљиште из члана 3. овог закона, тј. пољопривредно земљиште које је у складу са посебним законом одређено као грађевинско земљиште до привођења планираној намени, може се дати у закуп, ако је Годишњим програмом заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта предвиђено за давање у закуп.

Чланом 4. предложено је да ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу општине Љубовија“.

Општинско веће општине Љубовија на седници одржаној дана 09.03.2026. године, утврдило је предлог Одлуке о одређивању органа надлежног за доношење Одлуке о расписивању јавног огласа за давање у закуп пољопривредног земљишта у државној својини на територији општине Љубовија за 2026. годину и предлаже Скупштини општине Љубовија да исту донесе као у материјалу.

ОПШТИНСКО ВЕЋЕ ОПШТИНЕ ЉУБОВИЈА

На основу члана 12.и26.Закона о јавно-приватном партнерству и концесијама („Сл. гласник Републике Србије“, бр. 88/2011, 15/2016 и 104/2016) и члана 40. Статута општине Љубовија(„Сл. лист општине Љубовија“, бр. 3/2019),Скупштина општине Љубовијана редовној седници одржаној дана 27.03.2026.године, доноси

О Д Л У К У

О УСВАЈАЊУ ПРОЈЕКТА ЈАВНО-ПРИВАТНОГ ПАРТНЕРСТВА ЗА ЗАМЕНУ, РАЦИОНАЛИЗАЦИЈУ И ОДРЖАВАЊЕ ДЕЛА СИСТЕМА ЈАВНОГ ОСВЕТЉЕЊА ПРИМЕНОМ МЕРА УШТЕДЕ ЕНЕРГИЈЕ НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ ЉУБОВИЈА

Члан 1.

УСВАЈА СЕ Предлог пројекта јавно-приватног партнерства за замену, рационализацију и одржавање дела система јавног осветљења применом мера уштеде енергије на територији општине Љубовија, по моделу јавно-приватног партнерства без елемената концесије, на који је Комисија за јавно-приватно партнерство дала позитивно Мишљењеброј11/2026 од 13.3.2026. године да се предметни пројекат може реализовати у форми јавно-приватног партнерства, те предлог пројекта **ПОСТАЈЕ КОНАЧАН ПРОЈЕКАТ ЈАВНО-ПРИВАТНОГ ПАРТНЕРСТВА.**

Члан 2.

Надлежни орган - Председник општине Љубовија ће након ступања на снагу ове Одлуке отпочети поступак јавне набавке за одабир приватног партнера у складу са Законом о јавним набавкама.

Члан 3.

Поступак реализације Пројекта јавно-приватног партнерства спроводиће се у складу са одредбама Закона о јавно-приватном партнерству и концесијама, Закона о јавним набавкама и других закона и подзаконских аката, као и одредбама Одлуке о покретању поступка јавно-приватног партнерства за замену, рационализацију и одржавање дела система јавног осветљења применом мера уштеде енергије на територији општине Љубовија број 06-375/2025-03 од 31.12.2026. године.

Члан 4.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу општине Љубовија“.

Датум и место: 27.3.2026. године у Љубовији.

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ЉУБОВИЈА

Број: 001454103 2026 06068 001 000 000 001 06 004

ПРЕДСЕДНИК СО ЉУБОВИЈА

Новица Панић с.р.

Образложење

Чланом 12. Закона о јавно-приватном партнерству и концесијама („Службени гласник РС“, бр. 88/11, 15/16 и 104/16) прописано је да јавна тела имају право да самостално покрену поступак реализације пројекта ЈПП из своје надлежности.

Чланом 26. Закона о јавно-приватном партнерству и концесијама прописано је:

“Јавно тело подноси предлог пројекта ЈПП ради давања сагласности и усвајања следећим органима за одобравање пројекта:

- 1) Влади, ако је јавни партнер Република Србија или друго јавно тело Републике Србије;
- 2) Влади аутономне покрајине, ако је јавни партнер аутономна покрајина или друго јавно тело те аутономне покрајине;
- 3) скупштини јединице локалне самоуправе, ако је јавни партнер јединица локалне самоуправе или друго јавно тело те јединице локалне самоуправе.“

Чланом 27. Закона о јавно-приватном партнерству и концесијама прописано је:

„Предлог пројекта ЈПП садржи:

- 1) предмет предложеног ЈПП, назнаку географског подручја на којем би се обављала делатност ЈППи циљеви у оквиру јавних задатака које треба остварити пројектом;
- 2) пословни план, укључујући услове ЈПП, процену трошкова и анализу добијене вредности у односу на уложена средства (value-for-money, у складу са Методологијом коју доноси Комисија за ЈПП), спецификације о финансијској прихватљивости ЈПП за јавно тело, спецификације у погледу финансирања пројекта (из буџета, финансирање од стране међународних финансијских институција, приватно финансирање и цена финансирања) и расположивост средстава, планирану расподелу ризика;
- 3) анализу економске ефикасности предложеног пројекта;
- 3а) финансијске ефекте предложеног пројекта на буџет Републике Србије, односно буџет аутономне покрајине или буџет јединице локалне самоуправе током животног века трајања пројекта;
- 4) врсте и износе средстава обезбеђења које треба да обезбеде партнери у пројекту;
- 5) кратак преглед услова, захтева и начина обезбеђења инфраструктуре и услуга корисницима од стране приватног партнера, као што је пројектни квалитет, спецификације резултата за услуге или ниво цена, и сл.;
- 6) информације о поступку доделе, посебно о критеријумима избора и доделе, одабрани поступак доделе, преглед садржине јавног уговора у складу са чланом 46. овог закона;
- 7) захтеви у области заштите животне средине, у погледу услова рада, безбедности и заштите здравља и сигурности запослених које ангажује приватни партнер;

8) планирана динамика развоја пројекта, од поступка доделе све до почетка пружања услуге или пуштања у рад објекта или друге инфраструктуре;

9) пројектни тим јавног тела који ће пратити цео пројекат и обављати функцију конкурсне комисије која врши одабир понуђача, односно економски најповољније понуде, укључујући спољне саветнике.

Предлагач пројекта самостално или преко надлежног јавног тела прикупља сагласности на материјал којим се органу за одобравање пројекта ЈРР предлаже конкретни пројекат ЈРР.

У поступку прибављања сагласности, предлог пројекта се доставља и Комисији за јавно-приватно партнерство ради давања мишљења и оцене да ли се конкретни пројекат може реализовати у форми ЈПП.

Ако је Република Србија, односно јавно тело Републике Србије предлагач пројекта јавно-приватног партнерства и ако је процењена вредност тог пројекта већа од 50 милиона евра, Комисија за ЈПП, пре давања свог мишљења, обавезно претходно прибавља мишљење министарства надлежног за послове финансија.

Ако орган за одобравање из члана 26. овог закона у року од три месеца не одобри предлог пројекта нити захтева његову измену, сматра се да предлог није одобрен.“

Чланом 28. Закона о јавно-приватном партнерству и концесијама прописано је:

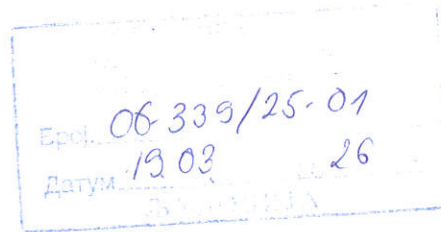
„По одобравању предлога пројекта од стране органа за одобравање из члана 26. овог закона, јавно тело отпочиње поступак јавне набавке за одабир приватног партнера, у складу са законом којим се уређују јавне набавке.“

Чланом 8. Одлуке о покретању поступка јавно-приватног партнерства за замену, рационализацију и одржавање дела система јавног осветљења применом мера уштеде енергије на територији општине Љубовија број 06-375/2025-03 од 31.12.2026. године је дефинисано да по прибављању позитивног мишљења Комисије за јавно-приватно партнерство и концесије, Предлог пројекта ЈПП-а се доставља Скупштини општине Љубовија на усвајање, те да по усвајању Предлога пројекта ЈПП-а од стране Скупштине општине Љубовија предложени предлог постаје Пројекат ЈПП-а.

Чланом 40. тачка 42) Статута општине Љубовија („Службени лист општине Љубовија“, бр. 3/2019) прописано је да Скупштина општине даје сагласност и усваја предлог пројекта јавно-приватног партнерства, даје сагласност на нацрт јавног уговора у пројекту јавно-приватног партнерства и даје овлашћење Председнику општине да потпише јавни уговор у име општине.

Комисија за јавно-приватно партнерство је дала позитивно Мишљење број 11/2026 од 13.3.2026. године да се предметни пројекат може реализовати у форми јавно-приватног партнерства.

ОПШТИНСКО ВЕЋЕ ОПШТИНЕ ЉУБОВИЈА

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ВЛАДА
Комисија за јавно-приватно
партнерство
Број: 11/2026
13. март 2026. године
Београд

На основу члана 68. став 1. тачка 3), а у вези са чланом 27. став 3. Закона о јавно-приватном партнерству и концесијама („Службени гласник Републике Србије”, број 88/11, 15/16, 104/16), Комисија за јавно приватно партнерство даје следеће

МИШЉЕЊЕ

1. На Предлог пројекта јавно-приватног партнерства поднетог од стране општине Љубовија у складу са чланом 27. став 3. Закона о јавно-приватном партнерству и концесијама, којим се предлаже замена, рационализација и одржавање дела система јавног осветљења применом мера уштеде енергије на територији општине Љубовија, по моделу јавно-приватног партнерства без елемената концесије, Комисија за јавно-приватно партнерство (у даљем тексту: Комисија) је мишљења да се предметни пројекат може реализовати у форми јавно-приватног партнерства.

2. Давање мишљења из тачке 1. од стране Комисије не подразумева одговорност Комисије за процену исплативости предложеног правног посла, за даљу реализацију Предлога пројекта, као ни за евентуалне спорове и штетне последице које настану из те реализације, за које је увек одговорно јавно тело које је јавни партнер у јавном уговору, у складу са законом.

3. Комисија констатује да је јавно тело у обавези да у даљем поступку додељивања јавног уговора не одступи од услова и ризика предвиђених Предлогом пројекта из тачке 1. овог мишљења.

4. Предметно мишљење дато је искључиво на основу података и анализа достављених од стране подносиоца Предлога пројекта из тачке 1. овог мишљења.

5. Ово мишљење се објављује на интернет страници Комисије.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Општина Љубовија је у складу са чланом 27. став 3. Закона о јавно-приватном партнерству и концесијама (у даљем тексту: Закон), дана 19. јануара 2026. године поднела Предлог пројекта јавно-приватног партнерства ради давања мишљења и оцене да се предметни пројекат може реализовати у форми јавно-приватног партнерства. Комисија је предметни Предлог пројекта разматрала на седници одржаној 13. марта 2026. године и

констатовала да се предметни пројекат може реализовати у у форми јавно-приватног партнерства.

Комисија је у претходној анализи утврдила да је Подносилац Предлога пројекта јавно-приватног партнерства јавно тело у складу са чланом 4. став 1. тач. 7) и 8) Закона, те да може бити Предлагач пројекта јавно-приватног партнерства из члана 26.

Из достављеног Предлога пројекта јавно-приватног партнерства, Комисија је закључила да Предлог пројекта садржи све елементе у складу са чланом 27. став 1. Закона и то:

- 1) предмет предложеног ЈПП, назнаку географског подручја на којем би се обављала делатност ЈПП и циљеви у оквиру јавних задатака које треба остварити пројектом;
- 2) пословни план, укључујући услове ЈПП, процену трошкова и анализу добијене вредности у односу на уложена средства (value-for-money, у складу са Методологијом коју доноси Комисија за ЈПП), спецификације о финансијској прихватљивости ЈПП за јавно тело, спецификације у погледу финансирања пројекта (из буџета, финансирање од стране међународних финансијских институција, приватно финансирање и цена финансирања) и расположивост средстава, планирану расподелу ризика;
- 3) анализу економске ефикасности предложеног пројекта;
- 3а) финансијске ефекте предложеног пројекта на буџет Републике Србије, односно буџет аутономне покрајине и буџет јединице локалне самоуправе током животног века трајања пројекта;
- 4) врсте и износе средстава обезбеђења које треба да обезбеде партнери у пројекту;
- 5) кратак преглед услова, захтева и начина обезбеђења инфраструктуре и услуга корисницима од стране приватног партнера, као што је пројектни квалитет, спецификације резултата за услуге или ниво цена, и сл.;
- б) информације о поступку доделе, посебно о критеријумима избора и доделе, одабрани поступак доделе, преглед садржине јавног уговора у складу са чланом 46. овог закона;
- 7) захтеви у области заштите животне средине, у погледу услова рада, безбедности и заштите здравља и сигурности запослених које ангажује приватни партнер;
- 8) планирана динамика развоја пројекта, од поступка доделе све до почетка пружања услуге или пуштања у рад објеката или друге инфраструктуре;
- 9) пројектни тим јавног тела који ће пратити цео пројекат и обављати функцију конкурсне комисије која врши одабир понуђача, односно економски најповољније понуде, укључујући спољне саветнике.

У складу са информацијама и подацима достављеним од стране јавног тела, као и у складу са свим изнетим, Комисија је дала мишљење како је наведено.

Доставити:
- Јавном телу
- Архиви

ЗАМЕНИК ПРЕДСЕДНИКА КОМИСИЈЕ

Андрејана Јовановић

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ОПШТИНА ЉУБОВИЈА

**САМОИНИЦИЈАТИВНИ ПРЕДЛОГ ПРОЈЕКТА ЈАВНО-ПРИВАТНОГ
ПАРТНЕРСТВА ЗА ЗАМЕНУ, РАЦИОНАЛИЗАЦИЈУ И ОДРЖАВАЊЕ ДЕЛА
СИСТЕМА ЈАВНОГ ОСВЕТЉЕЊА ПРИМЕНОМ МЕРА УШТЕДЕ ЕНЕРГИЈЕ НА
ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ ЉУБОВИЈА**

ПОДНОСИЛАЦ SMART ENERGY INVESTMENT KFT BUDAPEST

LET'S /SEIv/ TOGETHER

Садржај

1.	РЕЗИМЕ.....	5
2.	ОПИС ПРОЈЕКТА ЈАВНО-ПРИВАТНОГ ПАРТНЕРСТВА.....	7
3.	ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ЈАВНОМ ПАРТНЕРУ.....	10
4.	О ПРЕДЛАГАЧУ.....	11
5.	ЗАКОНОДАВНИ ОКВИР ЈАВНО-ПРИВАТНОГ ПАРТНЕРСТВА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ ...	12
5.1.	Кратак историјски концепт јавно-приватног партнерства у Србији	12
5.2.	Закон о јавно-приватном партнерству и концесијама ("Сл. гласник РС", бр. 88/2011, 15/2016 и 104/2016).....	13
5.3.	Закон о јавним набавкама ("Сл. гласник РС", бр. 91/2019 и 92/2023)	15
5.4.	Закон о комуналним делатностима ("Сл. гласник РС", бр. 88/2011, 104/2016, 95/2018 и 94/2024).....	16
5.5.	Закон о локалној самоуправи ("Сл. гласник РС", бр. 129/2007, 83/2014 - др. закон, 101/2016 - др. закон, 47/2018 и 111/2021 - др. закон).....	16
5.6.	Закон о енергетској ефикасности и рационалној употреби енергије („Сл. гласник РС“, бр. 40/2021).....	17
5.7.	Закон о заштити животне средине ("Сл. гласник РС", бр. 135/2004, 36/2009, 36/2009 - др. закон, 72/2009 - др. закон, 43/2011 - одлука УС, 14/2016, 76/2018, 95/2018 - др. закон, 95/2018 - др. закон и 94/2024 - др. закон).....	17
5.8.	Правилник о уговору о енергетској услузи ("Сл. гласник РС", бр. 80/2022)	19
6.	КОРАЦИ У СПРОВОЂЕЊУ ПОСТУПКА ЈАВНО-ПРИВАТНОГ ПАРТНЕРСТВА.....	20
7.	МЕЂУНАРОДНИ СТРАТЕШКИ ОКВИР ЈАВНО-ПРИВАТНОГ ПАРТНЕРСТВА	22
7.1.	Агенда 2030 за одрживи развој (Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development).....	22
7.2.	UNECE ЈПП Евалуациона методологија за оцењивање инфраструктурних пројеката (UNECE PPP and Infrastructure Evaluation and Rating System – PIERS).....	23
8.	ПРЕДМЕТ ПРОЈЕКТА ЈАВНО-ПРИВАТНОГ ПАРТНЕРСТВА	24

9.	ПОСТОЈЕЋИ СИСТЕМ ЈАВНОГ ОСВЕТЉЕЊА И ЊЕГОВО ОДРЖАВАЊЕ	27
10.	ПРЕДЛОГ НОВОГ РЕШЕЊА ЗА СИСТЕМ ЈАВНОГ ОСВЕТЉЕЊА	30
11.	РАЗЛОЗИ ЗА УГОВАРАЊЕ ЈАВНО-ПРИВАТНОГ ПАРТНЕРСТВА	39
12.	ОБАВЕЗЕ ПРИВАТНОГ И ЈАВНОГ ПАРТНЕРА	43
13.	АНАЛИЗА ЦЕНЕ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕГИЈЕ	46
14.	ЦИЉЕВИ ПРОЈЕКТА	48
14.1.	Реализација пројекта у складу са Циљевима Одрживог Развоја (<i>Sustainable Development Goals</i>)	48
14.2.	Општи циљеви	52
15.	ОДРЖИВИ СИСТЕМ ПРУЖАЊА УСЛУГА У СКЛАДУ СА УНЕСЕ ЈПП ЕВАЛУАЦИОНОМ МЕТОДОЛОГИЈОМ.....	56
15.1.	Пристап и правичност	56
15.2.	Економска ефикасност и фискална одрживост.....	56
15.3.	Одрживост животне средине и отпорност.....	59
15.4.	Репликабилност	59
15.5.	Укључивање заинтересованих страна	61
16.	ПОСЛОВНИ ПЛАН И ФИНАНСИЈСКА АНАЛИЗА ПРОЈЕКТА ЈАВНО-ПРИВАТНОГ ПАРТНЕРСТВА.....	63
16.1.	Методологија добијене вредности у односу на уложени новац и процена трошкова 67	
16.2.	Капитални трошкови и пројекција финансијских одлива	69
16.3.	Дисконтовани токови новца	71
16.4.	Показатељи финансијске рентабилности пројекта	73
16.5.	Извори финансирања пројекта.....	75
17.	АНАЛИЗА РИЗИКА И МАТРИЦА РАСПОДЕЛЕ РИЗИКА.....	79
18.	СПЕЦИФИКАЦИЈА О ФИНАНСИЈСКОЈ ПРИХВАТЉИВОСТ ЈПП ЗА ЈАВНОГ ПАРТНЕРА .	93
19.	ФИНАНСИЈСКИ ЕФЕКТИ ПРЕДЛОЖЕНОГ ПРОЈЕКТА НА БУЏЕТ ЈЕДИНИЦЕ ЛОКАЛНЕ	

САМОУПРАВЕ ТОКОМ ЖИВОТНОГ ВЕКА ТРАЈАЊА ПРОЈЕКТА.....	102
20. АНАЛИЗА ЕКОНОМСКЕ ЕФИКАСНОСТИ.....	105
21. ЗБИРНИ ТАБЕЛАРНИ ПРЕГЛЕД ФИНАНСИЈСКИХ ПОКАЗАТЕЉА ИСПЛАТИВОСТИ ПРОЈЕКТА.....	113
22. ВРСТЕ И ИЗНОСИ СРЕДСТАВА ОБЕЗБЕЂЕЊА ПРИЛИКОМ РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРОЈЕКТА.....	115
23. КРАТАК ПРЕГЛЕД УСЛОВА, ЗАХТЕВА И НАЧИНА ОБЕЗБЕЂЕЊА ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛУГА КОРИСНИЦИМА ОД СТРАНЕ ПРИВАТНОГ ПАРТНЕРА, КАО ШТО ЈЕ ПРОЈЕКТНИ КВАЛИТЕТ, СПЕЦИФИКАЦИЈЕ РЕЗУЛТАТА ЗА УСЛУГЕ ИЛИ НИВО ЦЕНА, И СЛ.....	117
24. ИНФОРМАЦИЈЕ О ПОСТУПКУ ДОДЕЛЕ И ОБЈАВЉИВАЊУ ЈАВНОГ ПОЗИВА.....	126
25. РОК НА КОЈИ СЕ ЗАКЉУЧУЈЕ ЈАВНИ УГОВОР.....	127
26. САДРЖИНА ЈАВНОГ УГОВОРА.....	128
27. ДАВАЊЕ САГЛАСНОСТИ НА ЈАВНИ УГОВОР	131
28. ЗАКЉУЧИВАЊЕ ЈАВНОГ УГОВОРА.....	132
29. РЕЗУЛТАТИ ПРОЈЕКТА У СКЛАДУ СА ИСХОДИМА ДЕФИНИСАНИМ ДОКУМЕНТОМ <i>PPP AND INFRASTRUCTURE EVALUATION AND RATING SYSTEM – PIERS</i>	133
30. ЗАХТЕВИ У ОБЛАСТИ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ, УСЛОВА РАДА, БЕЗБЕДНОСТИ И ЗАШТИТЕ ЗДРАВЉА И СИГУРНОСТИ ЗАПОСЛЕНИХ КОЈЕ АНГАЖУЈЕ ПРИВАТНИ ПАРТНЕР	136
30.1. Општи и посебни циљеви заштите животне средине	138
30.2. Заштита животне средине.....	139
30.3. Утицај одлагања опасног отпада и светиљки на животну средину и земљиште....	141
30.4. Мере заштите од пожара	143
30.5. Безбедност и заштита здравља и сигурност запослених које ангажује приватни партнер	143
31. СВЕЛОСНО ЗАГАЂЕЊЕ.....	146
32. ПЛАНИРАНА ДИНАМИКА РАЗВОЈА ПРОЈЕКТА	149
33. ЗАКЉУЧАК	150
34. ВРЕДНОСТ И ТРОШКОВИ ПРИПРЕМЕ СИП-А	151

1. РЕЗИМЕ

Сходно члану 19. Закона о јавно-приватном партнерству и концесијама ("Сл. гласник РС", бр. 88/2011, 15/2016 и 104/2016), предлагач пројекта Smart Energy Investment Kft Budapest подноси Јавном телу Општине Љубовија Самоиницијативни предлог пројекта јавно-приватног партнерства за замену, рационализацију и одржавање дела система јавног осветљења применом мера уштеде енергије на територији општине Љубовија (у даљем тексту: СИП) са циљем да Јавно тело размотри и утврди да ли сматра да је пројекат у јавном интересу и да у том смислу обавесте предлагача у року од 30 дана. Ако Јавно тело сматра да је СИП у јавном интересу и ако одлучи да покрене тај пројекат, поступа у складу са поступком ЗЈПК и законом којим се уређују јавне набавке. Уколико се поступак доделе јавног уговора покрене на основу самоиницијативног предлога приватног предлагача, Општина Љубовија расписује јавни позив у коме се наводи да је пројекат покренуо приватни предлагач.

Пројекат, осим целокупне анализе и мерења инфраструктуре за јавно осветљење обухвата и идејни пројекат који има за циљ да предвиди најбоље и најефикасније решење за систем јавног осветљења. Студија обухвата техничку и економску оправданост улагања у унапређење јавне структуре кроз реконструкцију јавног осветљења уз примену мера енергетске ефикасности и смањења емисије угљен-диоксида. Пројектовање јавног осветљења врши се у складу са стандардом SRPS EN 13201.

Због све веће потребе за изградњом нове јавне инфраструктуре, улагањима у добра од општег интереса и ефикасним пружањем услуга од јавног значаја, као неопходном се указала потреба за стварањем одговарајућег правног и институционалног оквира за привлачење приватних инвестиција у Републику Србију.

Стварање правног оквира за реализацију пројекта јавно-приватног партнерства (у даљем тексту: ЈПП) показало се као одличан пут за поверавање обављања комуналних делатности приватном партнеру, односно делатности чије се финансирање обезбеђује у целисти или делимично инвестицијом приватног партнера, као решавању питања која су од јавног значаја.

Пројекат настоји да покаже да ће улагање у обнову система јавног осветљења имати важну улогу у транзицији ка конкурентнијем, сигурнијем и одрживијем инфраструктурном систему у будућности, нарочито имајући у виду претпоставку да се друштвена, економска и развојна улога државе огледа у развијености и уредном и квалитетном одржавању инфраструктуре.

У овом пројекту говориће се о значају развијености и квалитета система јавног осветљења и у том циљу примени модела ЈПП ради обезбеђивања финансирања, реконструкције, управљања и одржавања инфраструктурних објеката од јавног значаја и пружања услуга од јавног значаја, односно квалитетног обезбеђивања дугогодишњег одржавања система јавног осветљења, као и опредељеност локалне самоуправе за привлачење приватних инвестиција. У том смислу биће представљена правна, финансијска и економска анализа оправданости улагања у овај пројекат и примене модела ЈПП кроз представљање општих, инфраструктурних, друштвених, економских, безбедоносних и еколошких циљева.

Дисперзија ризика која се остварује на овај начин је више него повољна за јавног партнера. Приватни партнер преузима све ризике које би у супротном сносио јавни партнер, а тичу се ризика пројектовања, реконструкције (решења, дозвола, непредвиђених радова, додатних трошкова, кашњења, квалитета...), одржавања, финансирања и др.

Предмет СИП-а обухвата пројектовање, финансирање, замену, реконструкцију и рационализацију дела система јавног осветљења и одржавања дела система јавног осветљења на територији општине Љубовија на период од 15 година закључењем уговора о јавно-приватном партнерству између Општине Љубовија и приватног партнера.

Као најважнији циљ овог пројекта јесте пружање квалитетне услуге за грађане уз обезбеђивање квалитетног осветљења чиме се отвара могућност да се повећа безбедност становништва и иста доведе на виши ниво.

Назив пројекта	Самоиницијативни предлог пројекта јавно-приватног партнерства за замену, рационализацију и одржавање дела система јавног осветљења применом мера уштеде енергије на територији општине Љубовија
Јавни партнер	Општина Љубовија
Представник Јавног партнера	председник општине Милан Јовановић
Седиште	улица Војводе Мишића 45, Љубовија, 15320 Љубовија
Контакт телефон	тел: +381(0)15/561-411
Интернет страница	https://www.ljubovija.rs/
Електронска адреса	predsednik@ljubovija.rs , opsljub@ptt.rs
Процењена вредност пројекта (улагање у јавну имовину)	815.800,00 евра без ПДВ-а
Процењена вредност јавне набавке	2.217.534,10 евра без ПДВ-а
Облик јавно-приватног партнерства и рок трајања јавног уговора	Уговорно јавно-приватно партнерство без елемената концесије. Рок трајања јавног уговора је 15 година.

2. ОПИС ПРОЈЕКТА ЈАВНО-ПРИВАТНОГ ПАРТНЕРСТВА

Јавно осветљење представља типичан пример тзв. заједничке комуналне потрошње која служи свим становницима општине Љубовија чију потрошњу није могуће директно обрачунати и тачно наплатити крајњем кориснику као што је то случај код индивидуалне комуналне потрошње. Трошкови електричне енергије, трошкови дистрибутивног система и одржавања јавног осветљења се финансирају из буџета Општине. Утрошена средства за ове намене указују на то да је у наредном периоду неопходно размотрити могућност покретања пројекта јавно-приватног партнерства са циљем замене, управљања и дугогодишњег одржавања реконструисаног дела система јавног осветљења на територији општине Љубовија.

Јавно осветљење обухвата осветљавање путева, улица, тргова, мостова, пешачких прелаза и степеништа, пешачких површина поред стамбених и других објеката, паркова, спомен паркова, површина у стамбеним насељима и блоковима, гробља, спомен гробља и других јавних површина.

Имајући у виду да је тренутно стање система јавног осветљења у прилично лошем стању, те да је очекивано и поскупљење електричне енергије и повећање трошкова дистрибутивног система, оправдано се намеће високо рангирање проблема јавног осветљења на листи пројеката од општег значаја за становнике подручја на којем је планирана имплементација овог пројекта.

За локалне самоуправе које немају довољно средстава и немају на располагању техничку експертизу за реализацију пројеката за унапређење енергетске ефикасности, ангажовање приватног партнера може да буде врло атрактивно решење. Имајући у виду чињеницу да Општина Љубовија не располаже довољним финансијским средствима, нити има на располагању техничку експертизу за реализацију пројекта замене јавног осветљења, ангажовање приватног партнера применом модела ЈПП за Општину представља атрактивно решење.

Најшире речено, јавно-приватно партнерство представља сарадњу јавног и приватног сектора у пружања јавних добара и услуга. У најразвијенијим земљама Европе, модел ЈПП се у већој или мањој мери користи за пружање услуга које су од јавног интереса и/или за изградњу јавне инфраструктуре. Примена модела ЈПП може да се примени и у унапређењу менаџмента јавних институција кроз проактиван приступ управљања у јавном сектору и имплементацију метода управљања у јавном сектору које су иначе типичне за приватни сектор (Велика Британија је прва увела концепт „јавни менаџмент“).

Пројекат ЈПП без елемената концесије подразумева финансирање пројекта од стране приватног партнера. На тај начин се буџет локалне самоуправе кредитно не задужује, већ локална самоуправа преузима обавезу да омогући и повери приватном партнеру несметано обављање комуналне делатности, док би се за обављање предметне делатности приватном партнеру исплаћивала накнада на месечном ниову. ЈПП представља оквир сарадње јавног сектора и капитала приватног партнера, ради обезбеђења функционисања комуналних делатности, односно делатности од општег интереса и ефикасног и економски одрживог развоја инфраструктуре.

Овакав модел пословне сарадње јавног и приватног сектора и увођење приватног капитала у развој инфраструктуре је снажно подржан од стране Владе Републике Србије¹, док сваки појединачни пројекат захтева претходну проверу од стране Комисије за јавно-приватно партнерство и концесије основана од стране Владе Републике Србије², ради давања мишљења и оцене да ли се конкретни пројекат може реализовати у форми ЈПП.

Основни елементи концепта јавно-приватног партнерства су јасна алокација одговорности, подела ризика и рок трајања партнерства. Подела ризика омогућава да сваки од партнера преузме ризик којим може да управља на најадекватнији начин, чиме се постиже већа ефикасност оваквих пројеката.

Концепт јавно-приватног партнерства без елемената концесије, у примеру модернизације дела система јавног осветљења, омогућује Општини, као јавном партнеру, одређено смањење трошкова и стварања одрживе инфраструктуре као једног од највећих изазова урбаних и комуналних захтева и подизања нивоа ефикасности у пружању услуга крајњим корисницима, а истовремено омогућава да користи управљачке, техничке, финансијске и иновативне способности приватног партнера.

Према члану 3. Закона о енергетици ("Сл. гласник РС", бр. 145/2014, 95/2018 - др. закон, 40/2021, 35/2023 - др. закон и 62/2023) који дефинише циљеве енергетске политике, став 1. тачка 5), једна од мера и активности енергетске политике Републике Србије које се предузимају

¹ www.jpp.gov.rs: У новембру 2011. године донет је Закон о јавно-приватним партнерству и концесијама ("Службени гласник РС", број 88/11, 15/16 и 104/16), којим је у правни систем Републике Србије уведен појам јавно-приватно партнерство и омогућено Влади, аутономној покрајини и јединици локалне самоуправе да донесе одлуку о покретању поступка за реализацију пројекта јавно-приватног партнерства.

² Ради пружања стручне помоћи при реализацији пројеката јавно-приватних партнерстава са или без елемената концесије, као међуресорно јавно тело оперативно независно у свом раду, Влада Републике Србије образовала је 2012. године Комисију за јавно-приватно партнерство и концесије.

ради остваривања дугорочних циљева, јесте обезбеђивање услова за унапређење енергетске ефикасности у обављању енергетских делатности и потрошњи енергије. Према члану 4. став 1. Закона о енергетици, Стратегија је акт којим се утврђује енергетска политика и планира развој у сектору енергетике. Према ставу 2. тачка 7) истог члана, Стратегијом се између осталог одређују правци развоја коришћења енергије из обновљивих и нових извора и унапређења енергетске ефикасности. Према Стратегији развоја енергетике Републике Србије до 2025. године са пројекцијама до 2030. године („Службени гласник РС” број 101/15), глава 4. Стратешки приоритети развоја енергетике Републике Србије, тачка 4.3, примена мера и поступака за повећање енергетске ефикасности има капацитет „новог, домаћег енергетског извора” и намеће се као дугорочан елемент функционисања и основа развоја свих енергетских сектора.

Област енергетске ефикасности је у Републици Србији регулисана Законом о енергетској ефикасности и рационалној употреби енергије („Службени гласник РС” број 40/21) и већим бројем подзаконских аката у које спада и Правилник о уговору о енергетској услузи („Службени гласник РС” број 80/22) који је предвидео примену „Модела уговора о енергетском учинку кроз примену мера побољшања енергетске ефикасности и уштедама у оперативним трошковима јавног осветљења“, а који је донет од стране Министра рударства и енергетике на основу члана 47. став 2. Закона о енергетској ефикасности и рационалној употреби енергије („Службени гласник РС”, број 40/21) и члана 17. став 4. и члана 24. став 2. Закона о Влади („Службени гласник РС”, бр. 55/05, 71/05 – исправка, 101/07, 65/08, 16/11, 68/12 – УС, 72/12, 7/14 – УС, 44/14 и 30/18 – др. закон).

3. ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ЈАВНОМ ПАРТНЕРУ

Подручје општине Љубовија се налази на крајњем западном делу Србије. Територија Општине је у саставу крупније регионалне административне јединице, Мачванског округа коме гравитира у економском, привредном и културном погледу. По подацима пописа 2022. године, општина има 12.168 становника. Највеће место је Љубовија које је њено средиште, са око 5.000 становника, а постоји још 26 углавном мањих села од којих су највећа Црнча и Врхпоље.

Област је претежно брдско-планинска, док се мањи делови равничарских и брежуљкастих терена налазе у аливијону реке Дрине. Укупна површина целе општине износи 356 km².

Општина Љубовија са 27 насеља, спада у ред економски неразвијених подручја. С обзиром на оријентисаност становништва на пољопривредну производњу, у укупном доходу пољопривреда заједно са шумарством, ловом и водопривредом учествује са 50,85%, прерађивачка индустрија 23,23%, трговина 3,48%, грађевинарство 2,98% и остале делатности са 19,46%.

Западну границу територије општине Љубовије представља река Дрина (граница Србије), са источне стране налазе се општине Ваљево и Осечина, на северу се налазе општине Крупањ и Мали Зворник, док на југу овог подручја, границу представља општина Бајина Башта.

По површини територије, броју становника и насеља, општина Љубовија се сврстава у мање општине у Србији. Обухвата 0,64% територије, у њој живи 0,32% становништва.

Општина Љубовија има солидан положај када је у питању саобраћај који се првенствено ослања на најпогоднији правац, а то је комуникација долином реке Дрине (север-југ), којим се ово подручје укључује у друмске и друге комуникационе системе. Главну путну мрежу чине:

- магистрални пут М-19 север-југ, деоница Мали Зворник-Љубовија-Бајина Башта који се укључује у шире магистралне саобраћајнице;
- магистрални пут М-127, такође правац север, везује магистрални пут М-19 преко Грачанице и Крупања са магистралним путем Лозница-Ваљево-Лазаревац;
- регионални пут Р-113, источни правац, Љубовија-Пецка-Причевић. Овај пут полази од магистралног пута М-4 Лозница-Ваљево-Лазаревац и укључује се на магистралну саобраћајницу М-19.

Подручје општине Љубовија је повезано са Републиком Српском, мостом на реци Дрини.

4. О ПРЕДЛАГАЧУ

Smart Energy Investment Kft Budapest је фирма која је основана 2016. године са седиштем у Будимпешти, у улици Фоно утца 2-6. *Smart Energy Investment Kft ogranak SEI Beograd* је фирма која је основана као огранак ове мађарске компаније са седиштем у Београду, у улици Макензијева 79/5.

Основна делатност фирме *Smart Energy Investment Kft* јесте реализација пројеката јавно-приватног партнерства према *ESCo (Energy Service Company)* моделу који су уговорени и имплементирани по *EPC (Energy Performance Contract)* моделу у складу са Законом о јавно-приватном партнерству и концесијама.

Фирма је основана са намером да се знања и искуства из области јавног осветљења применом LED технологије и *Smart City*-ја удруже и креирају компанију која ће у региону на најефикаснији могући начин креирати, инвестирати и применити најсавременије трендове у овој области и пружити локалним самоуправама квалитетну услугу јавног осветљења и на тај начин им помоћи у пружању комуналних услуга у својој области.

У свим пројектима *Smart Energy Investment Kft* је заједнички наступио са српским и регионалним референтним компанијама у овој области и својим пословањем, односно успешном реализацијом ових пројеката, добро се позиционирао на српском тржишту.

Smart Energy Investment Kft у свом порфолију има 30 пројеката са преко 153.000 замењених светиљки новим LED светиљкама. Укупна годишња уштеда на свим пројектима износи преко 62.000.000 kWh (што је више од годишње испоручене електричне енергије ХЕ "Потпећ" и ХЕ "Електроморава" заједно), док укупно годишње смањење емисије угљен-диоксида (CO₂) износи приближно 68.000,00 тона (еквивалент производњи кисеоника на 3.350 хектара шуме).

Пројекат подразумева реконструкцију, односно замену старог и неефикасног осветљења савременим светиљкама са LED технологијом, система за укључивање и искључивање система јавног осветљења, гарантовање за квалитет и резултате уштеде и дугогодишње одржавање система јавног осветљења

Пројекат, осим целокупне анализе и мерења инфраструктуре за јавно осветљење обухвата идејни пројекат који има за циљ да предвиди најбоље и најефикасније решење за систем јавног осветљења.

Smart Energy Investment Kft је са Огранком СЕИ у Београду у последњих пет година остварио приход од преко 35 милиона евра.

5. ЗАКОНОДАВНИ ОКВИР ЈАВНО-ПРИВАТНОГ ПАРТНЕРСТВА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

5.1. Кратак историјски концепт јавно-приватног партнерства у Србији

У нашем модерном законодавству модел јавно-приватног партнерства нема дугу традицију. У последњој деценији 20. века појавио се овај концепт доношењем **Закона о концесијама**. На основу тог закона, Влада Србије је са нерезидентом из САД (Чикаго), посредством „*Drina River Bridge Cooperation a.d.*“, са седиштем на Новом Београду, закључила Уговор о концесији за изградњу моста на Дрини, између Бадовинаца у Мачви и Попова у Семберији, на рок од 30 година. Тај уговор истиче у августу 2026. године, до када власник моста има право да наплаћује мостарину у висини коју одреди Влада Србије. Након истека тог рока, мост прелази у власништво Републике Србије. Овај уговор јесте један од првих модерних примера реализованог јавно-приватног партнерства у нашој земљи.

До усвајања Закона о јавно-приватном партнерству и концесијама, у Србији је доминантан концесиони модел јавно-приватног партнерства уређен Законом о концесијама из 2003. године који карактерише веома компликована и дуготрајна процедура закључења уговора о концесији. Искуства са концесијама нису била позитивна, од пет закључених уговора у области рударства и изградње аутопутева, само један је остао на снази, што говори да у том периоду скоро не постоје примери добре праксе у овој области.

На локалном нивоу, сложеност концесионе процедуре онемогућила је да се овај модел примени, па су се локалне власти оријентисале на примену Закона о комуналним делатностима из 1998. године и могућности да се обављање комуналне делатности повери другом предузећу (а не само јавном комуналном предузећу) у складу са законом.

Неодговарајуће законско уређење концепта ЈПП било је један од основних узрока неуспеха концесионог модела, уз значајне правне несигурности на локалном нивоу, Показало се да је поступак поверавања обављања комуналних услуга по старом Закону о комуналним делатностима био недовољно квалитетан, јасан и транспарентан. Није постојао Закон о јавним набавкама, недостајали су механизми за заштиту права у поступцима јавних набавки, што није било у складу са упоредном праксом, пре свега са праксом Европске уније.

Ограничена својинска овлашћења нижих нивоа власти довела су до повећаног ризика за финансирање ЈПП пројеката на локалном нивоу (с обзиром на немогућност успостављања класичних инструмената обезбеђења као што су хипотека, заложно право итд...). У оваквим

околностима био је угрожен и јавни интерес, с обзиром да јавна тела нису имала преговарачки капацитет у пројектима ЈПП, па је приватни партнер доминирао у уговорном односу овог типа. На крају, цео овај амбијент био је далеко од повољног за привлачење приватног капитала или обезбеђивање финансирања одређених ЈПП пројеката.

Усвајање Закона о јавним набавкама, Закона о локалној самоуправи, Закона о комуналним делатностима и Закона о јавно-приватном партнерству и концесијама, суштински се изменио регулаторни оквир за реализацију јавно-приватних партнерстава у Републици Србији.

5.2. Закон о јавно-приватном партнерству и концесијама ("Сл. гласник РС", бр. 88/2011, 15/2016 и 104/2016)

За Јавна тела које немају довољно средстава и немају на располагању техничку експертизу за реализацију пројеката, ангажовање Приватног партнера може да буде адекватно решење.

Најшире речено, јавно-приватно партнерство (у даљем тексту: ЈПП) представља сарадњу јавног и приватног сектора у пружању јавних добара и услуга. У најразвијенијим земљама Европе, модел ЈПП се у већој или мањој мери користи за пружање услуга које су од јавног интереса и/или за изградњу јавне инфраструктуре. Примена модела ЈПП може да се искористи и у унапређењу менаџмента јавних институција кроз проактиван приступ управљања у јавном сектору и имплементацију метода управљања у јавном сектору које су иначе типичне за приватни сектор (Велика Британија је прва увела концепт „јавни менаџмент“).

Бројне државе у Европи и свету имају вишедеценијско па и вишевековно искуство када је реч о примени модела јавно-приватног партнерства и то у различитим областима. Због све веће потребе за изградњом нове јавне инфраструктуре, улагањима у добра од општег интереса и ефикасним пружањем услуга од јавног значаја, као неопходном се указала потреба за стварањем одговарајућег правног и институционалног оквира за привлачење приватних инвестиција у Републику Србију.

Закон о јавно-приватном партнерству и концесијама („Службени гласник РС“ бр. 88/11, 15/16 и 104/16; у даљем тексту: ЗЈППК) усвојен је 2011. године и њиме је у правни систем Републике Србије уведен појам јавно-приватно партнерство, а Влади Републике Србије, аутономној покрајини и јединици локалне самоуправе омогућено да донесе одлуку о покретању поступка за реализацију пројекта ЈПП са или без елемената концесије.

Према одредбама ЗЈППК, ЈПП представља дугорочну сарадњу између јавног и приватног

партнера ради обезбеђивања финансирања, изградње, реконструкције, управљања или одржавања инфраструктурних и других објеката од јавног значаја и пружања услуга од јавног значаја. Чланом 4. ЗЈПК дефинисана су два облика ЈПП-а:

- **уговорно јавно-приватно партнерство** је јавно-приватно партнерство у којем се међусобни однос Јавног и Приватног партнера уређује уговором о јавно-приватном партнерству;
- **институционално јавно-приватно партнерство** је јавно-приватно партнерство засновано на односу између Јавног и Приватног партнера као оснивача, односно чланова заједничког привредног друштва, које је носилац реализације пројекта јавно-приватног партнерства.

Предметни пројекат спроводиће се у облику **уговорног јавно-приватног партнерства без елемената концесије** у којем се међусобни однос Јавног и Приватног партнера уређује уговором о јавно-приватном партнерству између Општине Љубовија као Јавног партнера и изабраног понуђача као Приватног партнера, на период од 15 година.

Уговорно ЈПП одређено је чланом 8. ЗЈП тако да међусобна права и обавезе у реализацији пројекта ЈПП, са или без елемената концесије, уговорне стране уређују јавним уговором, чија је садржина прописана чланом 46. ЗЈПК.

На питања која се односе на јавне уговоре, а која нису посебно уређена овим законом, примењују се одредбе закона којим се уређују облигациони односи.

Поступак избора Приватног партнера спроводи се у складу са Законом о јавним набавкама, односно Законом о јавно-приватном партнерству и концесијама.

Пројекат ЈПП без елемената концесије подразумева финансирање пројекта од стране Приватног партнера. На тај начин се Јавно тело кредитно не задужује, већ Јавни партнер преузима обавезу да омогући и повери Приватном партнеру несметану реализацију пројекта, док би се за то Приватном партнеру исплаћивала накнада на месечном ниову.

Овакав модел пословне сарадње јавног и приватног сектора и увођење приватног капитала у развој инфраструктуре је снажно подржан од стране Владе Републике Србије³, док

³ www.jpp.gov.rs: У новембру 2011. године донет је Закон о јавно-приватним партнерству и концесијама ("Службени гласник РС", број 88/11, 15/16 и 104/16), којим је у правни систем Републике Србије уведен појам јавно-приватно партнерство и омогућено Влади, аутономној покрајини и јединици локалне самоуправе да донесе одлуку о покретању поступка за реализацију пројекта јавно-приватног партнерства.

сваки појединачни пројекат захтева претходну проверу од стране Комисије за јавно-приватно партнерство Владе Републике Србије⁴, ради давања мишљења и оцене да ли се конкретни пројекат може реализовати у форми ЈПП.

Концепт јавно-приватног партнерства без елемената концесије, у примеру замене, рационализације и одржавања дела система јавног осветљења применом мера уштеде енергије, омогућује Општини Љубовија, као Јавном партнеру, одређено смањење трошкова и стварања одрживе енергетске инфраструктуре.

Закон о ЈПП обухвата материјално-правне одредбе којима се уређују питања предмета, актера и облика јавно-приватног партнерства. Иако Закон изричито наглашава елемент јавног интереса, као конститутивног за постојање ЈПП, његове одредбе имају за циљ да обезбеде равнотежу јавног и приватног интереса који се усклађују у ЈПП пројекту. Једна од битних ставки Закона јесте и заштита интереса обе уговорне стране, што се препознаје применом начела равноправности уговорних страна.

5.3. Закон о јавним набавкама ("Сл. гласник РС", бр. 91/2019 и 92/2023)

Чланом 1. ставом 1. Закона о јавним набавкама ("Сл. гласник РС", бр. 91/2019 и 92/2023; у даљем тексту: ЗЈН) дефинисано је уређење поступака јавних набавки које спроводе наручиоци или други субјекти у случајевима одређеним овим законом, ради закључења уговора о јавној набавци услуга.

У поступку избора Приватног партнера се не примењују одредбе закона којим се уређују јавне набавке које се односе на: начин обрачуна процењене вредности јавног уговора, заједничку понуду, подизвођаче, рокове за подношење понуда и пријава, рокове у вези са доношењем одлуке о избору најповољније понуде, рокове за закључење уговора и измене јавног уговора, на поступак избора приватног партнера се примењују ЗЈН и ЗЈППК у границама одређеним овим законима.

Закон о јавним набавкама игра кључну улогу у јавно-приватним партнерствима из различитих аспеката. Прво, он осигурава поштовање принципа конкуренције у процесу јавних набавки, обезбеђујући свим компанијама једнаке услове учешћа. Ово доприноси транспарентности и ефикасности у ЈПП-у. Друго, Закон о јавним набавкама прилаже економично

⁴ Ради пружања стручне помоћи при реализацији пројекта јавно-приватних партнерстава са или без елемената концесије, као међуресорно јавно тело оперативно независно у свом раду, Влада Републике Србије образовала је 2012. године Комисију за јавно-приватно партнерство.

и ефикасно управљање јавним ресурсима. Он гарантује да се при избору партнера за ЈПП узимају у обзир најповољнији услови, што помаже у смањивању трошкова и бољем коришћењу јавних средстава. Треће, примена Закона о јавним набавкама обезбеђује правну сигурност у процесу ЈПП-а. Он утврђује чиста правила и процедуре за избор најбољег партнера, што спречава спорове и спорне ситуације. Четврто, закон стимулише квалитет и иновације у ЈПП-у. Отворени конкурентни процес обично привлачи различите компаније, што може довести до пружања квалитетних услуга и иновативних решења. На крају, примена транспарентних правила и процедура у јавним набавкама смањује ризик од корупције у ЈПП-у. Ово је од кључног значаја за заштиту јавних ресурса и обезбеђивање поштеност и ефикасног партнерства између јавног и приватног сектора.

5.4. Закон о комуналним делатностима ("Сл. гласник РС", бр. 88/2011, 104/2016, 95/2018 и 94/2024)

Комуналне делатности у смислу Закона о комуналним делатностима ("Сл. гласник РС", бр. 88/2011, 104/2016, 95/2018 и 94/2024; у даљем тексту: ЗКД) су делатности пружања комуналних услуга од значаја за остварење животних потреба физичких и правних лица код којих је јединица локалне самоуправе дужна да створи услове за обезбеђење одговарајућег квалитета, обима, доступности и континуитета, као и надзор над њиховим вршењем. Закон прописује да су комуналне делатности делатности од општег интереса.

Закон прописује да обезбеђивање јавног осветљења, као комунална делатност, обухвата одржавање, адаптацију и унапређење објеката и инсталација јавног осветљења којима се осветљавају саобраћајне и друге површине јавне намене

Закон о комуналним делатностима је чланом 9. ставом 7. одредио да се на поступак поверавања обављања комуналне делатности, чије се финансирање обезбеђује из буџета јединице локалне самоуправе, односно чије се финансирање обезбеђује у целости или делимично наплатом накнаде од корисника комуналних услуга, примењују одредбе закона којим се уређује јавно-приватно партнерство и концесије.

5.5. Закон о локалној самоуправи ("Сл. гласник РС", бр. 129/2007, 83/2014 - др. закон, 101/2016 - др. закон, 47/2018 и 111/2021 - др. закон)

Закон о локалној самоуправи ("Сл. гласник РС", бр. 129/2007, 83/2014 - др. закон, 101/2016 - др. закон, 47/2018 и 111/2021 - др. закон; у даљем тексту: ЗЛС) је у члану 2. прописао да је локална самоуправа право грађана да непосредно и преко слободно изабраних

представника управљају јавним пословима од непосредног, заједничког и општег интереса за локално становништво, као и право и обавеза органа локалне самоуправе да, у складу са законом, планирају, уређују и управљају јавним пословима који су у њиховој надлежности и од интереса за локално становништво.

У члану 20. ЗЛС, прописана је надлежност општине. Тако је ставом 1. тачком 2) овог члана прописано да општина, преко својих органа, у складу с Уставом и законом уређује и обезбеђује обављање и развој комуналних делатности, локални превоз, коришћење грађевинског земљишта и пословног простора; а тачком 7) истог става и члана је прописано да доноси и реализује програме за подстицање локалног економског развоја, предузима активности за одржавање постојећих и привлачење нових инвестиција и унапређује опште услове пословања.

5.6. Закон о енергетској ефикасности и рационалној употреби енергије („Сл. гласник РС“, бр. 40/2021)

Овим законом уређују се услови и начин ефикасног коришћења енергије и енергената, политика ефикасног коришћења енергије, систем енергетског менаџмента, мере политике енергетске ефикасности, финансирање подстицајних и других мера у овој области, као и друга питања од значаја за права и обавезе физичких и правних лица у вези са ефикасним коришћењем енергије.

Циљ овог закона је стварање услова за ефикасно коришћење енергије и унапређење енергетске ефикасности, чиме се доприноси остваривању уштеда енергије, сигурности снабдевања енергијом, смањењу утицаја енергетског сектора на животну средину и климатске промене, одрживом коришћењу природних и других ресурса, повећању конкурентности привреде, побољшању услова за економски развој, и смањењу енергетског сиромаштва

Енергетска ефикасност и рационална употреба енергије је у јавном интересу Републике Србије и од посебног значаја за Републику Србију осим када су у питању заштићена подручја и подручја еколошке мреже.

5.7. Закон о заштити животне средине ("Сл. гласник РС", бр. 135/2004, 36/2009, 36/2009 - др. закон, 72/2009 - др. закон, 43/2011 - одлука УС, 14/2016, 76/2018, 95/2018 - др. закон, 95/2018 - др. закон и 94/2024 - др. закон)

У остваривању система заштите животне средине Република Србија, аутономна покрајина, јединица локалне самоуправе, правна и физичка лица одговорна су за сваку активност којом мењају или могу променити стање и услове у животној средини, односно за

непредузимање мера заштите животне средине. Одрживо коришћење и заштита природних вредности обезбеђују се у оквиру Стратегије просторног развоја Републике Србије и Националне стратегије одрживог коришћења природних ресурса и добара коју доноси Влада за период од најмање 10 година.

Правна и физичка лица дужна су да у обављању својих делатности обезбеде: рационално коришћење природних богатстава; урачунавање трошкова заштите животне средине у оквиру инвестиционих и производних трошкова, примену прописа, односно предузимање мера заштите животне средине.

Управљање отпадом се спроводи прописаним условима и мерама поступања са отпадом у оквиру система сакупљања, транспорта, складиштења, припреме за поновну употребу, односно поновно искоришћење третмана и одлагања отпада, укључујући и надзор над тим активностима. Власник и/или други држалац отпада дужан је да предузме мере управљања отпадом у циљу спречавања или смањења настајања, поновну употребу и рециклажу отпада, издвајање секундарних сировина и коришћење отпада као енергента, односно одлагање отпада.

Чланом 102. овог Закона, дефинисано је да су правна и физичка лица, у обављању својих активности, дужна обезбедити заштиту животне средине, и то:

- 1) применом и спровођењем прописа о заштити животне средине;
- 2) одрживим коришћењем природних ресурса, добара и енергије;
- 3) увођењем енергетски ефикаснијих технологија и коришћењем обновљивих природних ресурса;
- 4) употребом производа, процеса, технологија и праксе који мање угрожавају животну средину;
- 5) предузимањем мера превенције или отклањања последица угрожавања и штете по животну средину;
- 6) вођењем евиденције на прописани начин о потрошњи сировина и енергије, испуштању загађујућих материја и енергије, класификацији, карактеристикама и количинама отпада, као и о другим подацима и њихово достављање надлежним органима;
- 7) контролом активности и рада постројења који могу представљати ризик или проузроковати опасност по животну средину и здравље људи;
- 8) другим мерама у складу са законом.

5.8. [Правилник о уговору о енергетској услузи \("Сл. гласник РС", бр. 80/2022\)](#)

Правилником о уговору о енергетској услузи ближе се прописују обавезни елементи, облик и структура уговора за поједине врсте енергетских услуга када се енергетска услуга финансира средствима буџета Републике Србије или када су корисници енергетске услуге корисници јавних средстава.

Чланом 3. овог Правилника прописано је да се обавезни елементи, облик и структура уговора о енергетском учинку кроз примену мера побољшања енергетске ефикасности и уштедама у оперативним трошковима јавног осветљења налазе у Прилогу 2 Правилника – Уговор о енергетском учинку кроз примену мера побољшања енергетске ефикасности и уштедама у оперативним трошковима јавног осветљења, који чини саставни део овог Правилника.

6. КОРАЦИ У СПРОВОЂЕЊУ ПОСТУПКА ЈАВНО-ПРИВАТНОГ ПАРТНЕРСТВА

Након пријема СИП-а, Јавно тело ће утврдити да ли сматра да је пројекат у јавном интересу и о томе ће обавестити заинтересовану страну. Јавно тело има право да расправља о свим аспектима пројекта које је заинтересована страна предложила, укључујући оправдање трошкова израде документације.

Ако се сматра да је СИП у јавном интересу и ако јавно тело одлучи да покрене пројекат, то тело израђује предлог пројекта у складу са чланом 27. Закона о јавно-приватном партнерству и концесијама или усваја предложени СИП у целости. Ако се покрене поступак доделе јавног уговора за предложени ЈПП Јавно тело у јавном позиву наводи да је пројекат покренут на основу предлога приватног предлагача.

У складу са чланом 26. ЗЈПК, Јавно тело припрема и доставља предлог пројекта ЈПП на одобрење Скупштини општине Љубовија или Општинском већу општине Љубовија.

У поступку одобравања предлог пројекта се након усвајања од стране надлежног органа подноси Комисији за јавно-приватно партнерство ради давања мишљења и процене да ли се одређени пројекат може спровести у облику ЈПП-а.

Након позитивног мишљења Комисије за јавно-приватно партнерство на предлог пројекта, коначан предлог пројекта се подноси Скупштини општине Љубовија која доноси одлуку о усвајању предлога пројекта ЈПП и одлуку о покретању поступка јавне набавке. На основу ових одлука, надлежни орган доноси решење о формирању комисије за јавну набавку за избор приватног партнера на основу чега се приступа припреми конкурсне документације (која укључује детаљну техничку спецификацију),

Јавно тело након тога покрене поступак јавне набавке за избор приватног партнера, у складу са Законом о јавним набавкама и Законом о јавно-приватном партнерству и концесијама. Уколико се поступак доделе јавног уговора покрене на основу самоиницијативног предлога приватног предлагача, Општина Љубовија (Јавно тело) расписује јавни позив у коме се наводи да је пројекат покренут на основу предлога приватног предлагача.

Након успешног окончања поступка јавне набавке и одлуке о додели јавног уговора, коначни нацрт јавног уговора са подацима о изабраном приватном партнеру доставља се Скупштини општине Љубовија на одобрење.

По закључењу, јавни уговор са пратећом документацијом доставља се у складу са чланом 74. ЗЈПК за упис у Регистар јавних уговора Министарства финансија, а приватни партнер стиче право и преузима обавезе утврђене јавним уговором.

Пре истека уговореног рока од 15 година, Приватни партнер је у обавези да достави Јавном партнеру свеобухватан извештај о ефектима пројекта, степену остварених уштеда, квалитету одржавања система јавног осветљења и укупној реализацији уговора. На основу овог извештаја, Јавни партнер ће израдити сопствени извештај и процену економске оправданости продужења рока трајања јавног уговора.

7. МЕЂУНАРОДНИ СТРАТЕШКИ ОКВИР ЈАВНО-ПРИВАТНОГ ПАРТНЕРСТВА

7.1. Агенда 2030 за одрживи развој (Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development)

Уједињене нације су на самиту одржаном у септембру 2015. године усвојиле резолуцију *A/RES/70/1 – Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development*. Агенда 2030 је универзална стратегија и од држава потписница исте се очекује да уједине све ресурсе како би циљеви одрживог развоја били остварени до 2030. године. Агенда 2030, са свих 17 циљева, подразумева три димензије одрживог развоја: економски раст, социјалну инклузију и заштиту животне средине.

Циљеви одрживог развоја представљају хитан позив на акцију свих земаља - развијених и у развоју - у глобално партнерство. Превазилажење сиромаштва и других изазова треба постићи стратегијама које унапређују здравље и образовање, смањују неједнакост и подстичу економски раст, а све то док се боре против климатских промена и док доприносе очувању наших океана и шума.

Европска комисија се бави питањима одрживог развоја и имплементира циљеве УН Агенде 2030 кроз операционализацију политика и одговарајућих фондова и примену управљачких инструмената, уз појачано праћење на терену. Од 2010. одрживи развој је уграђен у Европа 2020 стратегију и заснива се на три стуба: „паметан раст“ са фокусом на образовању и иновацијама; „одржив раст“ са ниским емисијама угљен-диоксида, отпорношћу на климатске промене, утицају на животну средину и „инклузиван раст“ кроз стварање нових радних места и смањење сиромаштва. Европска унија даје приказ циљева и принципа одрживог развоја (Агенда УН 2030) и начина на који су циљеви одрживог развоја УН уграђени у развојну агенду и приоритете ЕУ.

Влада Републике Србије је директно учествовала у развоју и писању Агенде одрживог развоја кроз укључивање грађана у процес путем консултација о развојној агенди после 2015. године и директним учешћем представника државе на глобалним форумима на којима су дефинисани циљеви одрживог развоја.

Предметни Пројекат предвиђа да реализација пројекта енергетске ефикасности у области система јавног осветљења у општини Љубовија, допринесе остварењу следећих циљева одрживог развоја: здравље и благостање; приступачна енергија из чистих извора; достојанствен рад и економски раст; индустрија, иновације и инфраструктура; одрживи градови и заједнице; одговорна потрошња и производња; очување климе; партнерством до циљева.

7.2. UNECE ЈПП Евалуациона методологија за оцењивање инфраструктурних пројеката (UNECE PPP and Infrastructure Evaluation and Rating System – PIERS)

“Евалуациона методологија за оцењивање инфраструктурних пројеката” јесте документ који је успоставила радна група УН-а за област јавно-приватног партнерства 2021. године који има за циљ да обједини намере влада, приватног сектора и цивилног друштва за постизање Агенде за одрживи развој до 2030. кроз модел јавно-приватног партнерства за циљеве одрживог развоја.

Различите заинтересоване стране, од влада и креатора политике до инвеститора ће уз помоћ Евалуационе методологије моћи да доносе инфраструктурне одлуке на основу дубоког разумевања доприноса пројеката ЈПП решавању светских изазова. Документ укључује квалитативне и квантитативне методе за мерење **ЈПП исхода где су људи на првом месту („Value for people“)**. **Циљ овог алата јесте да се у ЈПП пројектима истакне не само вредност за новац, већ и вредност за људе и за планету.**

Пет исхода који се наводе у Евалуационој методологији као основни за достизање циљева одрживог развоја кроз имплементацију ЈПП пројеката, а који ће бити разматрани у предметном пројекту, јесу:

1. **Приступ и правичност** – једнак приступ резултатима пројекта свима;
2. **Економска ефикасност и фискална одрживост** – рационално управљање ресурсима које доводи до повећања животног стандарда;
3. **Одрживост животне средине и отпорност** – очување биодиверзитета и спречавање климатских промена;
4. **Репликабилност** – могућност понављања успешно реализованог пројекта у другим локалним самоуправама;
5. **Укључивање заинтересованих страна** – интегрисање свих неопходних институција, организација, стручњака у свим фазама поступка ЈПП, ради сагледавања потреба за што квалитетнијом реализацијом пројекта.

Документ Евалуациона методологија има за циљ да се у пројектима јавно-приватног партнерства анализирају ови исходи, како би се достигли поменути циљеви одрживог развоја и посматрао њихов утицај на инфраструктуру, али и како би се превазишли изазови растућих глобалних климатских промена. Применом методологије на пројекте јавно-приватног партнерства ставља се акценат не само на вредности за новац („Value for money“), већ и вредности за људе и за планету („Value for people and for the planet“).

8. ПРЕДМЕТ ПРОЈЕКТА ЈАВНО-ПРИВАТНОГ ПАРТНЕРСТВА

Главне карактеристике система јавног осветљења на територији општине Љубовија, у највећој мери су неефикасност и застарелост. Овакав систем не обезбеђује квалитетно осветљење и безбедно и здраво за човека и његову околину, а поред тога постоје велики трошкови за утрошену електричну енергију и одржавање. Поред тога, функција система је битно нарушена дугогодишњим недовољним или лошим одржавањем. Одржавање система јавног осветљења обухвата замену извора светлости (сијалица) и осталих делова светиљки (пригушница, сијаличних грла, стаклених протектора), замену оштећених светиљки, замену оштећених стубова и кабловске инсталације, замену оштећених делова мерно-управљачких блокова (бројила, контактори, фоторелеи, астрономски сатови, осигурачи) и по потреби, проширивање система јавног осветљења.

У целини гледано, квалитет одржавања система јавног осветљења је недовољан, што као последицу има неадекватан квалитет самог осветљења. Оваква ситуација угрожава безбедност свих учесника у саобраћају, а обзиром на то да на територији локалне самоуправе постоје и школске установе, проблем неадекватног осветљења додатно представља и проблем безбедности деце и њихових пратилаца у саобраћају.

Основни задатак пројекта јавно-приватног партнерства је замена постојећих светиљки јавног осветљења енергетски ефикасним LED светиљкама у зони улица, паркова, шеталишта, на јавним површинама и дела спољашњег декоративног осветљења, обезбеђење дугогодишњег одржавања замењених светиљки и уштеде електричне енергије на територији општине Љубовија.

Са циљем побољшања јавног осветљења сагледано је стање на терену и анализирана могућност унапређења јавног осветљења.

Приликом израде пројекта и изналажења оптималног решења новог осветљења, руководило се следећим принципима:

- да се решење ослони на постојећу електричну инсталацију;
- да се предложи рационално решење које задовољава потребне светлотехничке критеријуме који се односе на задату категорију саобраћајнице, у мери до које тренутна мрежна инфраструктура то дозвољава и у којој садашње стање то дозвољава имајући у виду техничке могућности садашњег стања (садашњи распоред светиљки, распоред мреже, садашњи квалитет осветљења и др.);

- да се адекватно уграђеном опремом задовоље потребни нивои осветљености, што значи, да је потребно да се у пројекту користе најквалитетније светиљке и да се задовоље важећи стандарди и правилници по питању осветљености саобраћајница;
- да се значајно смањи утрошак електричне енергије;
- да систем буде аутономан у будућности у безбедности и управљању;
- да се унапреди енергетска ефикасност и заштита животне средине.

Приликом избора светиљки, водиће се рачуна да оне буду технолошки најсавременије од доступних светиљки на тржишту у том тренутку, затим, светиљке ће бити изузетних фотометријских карактеристика, високог степена механичке и електричне заштите, израђене од најквалитетнијих материјала, чиме се обезбеђује дуг експлоатациони век са вишегодишњим гаранцијама на трајност и поузданост.

У техничком смислу, постићи ће се адекватно и ефикасно техничко решење и бољи квалитет услуге, а све у складу са стандардом ЕН 13201.

Приликом имплементације мера уштеде енергије, неопходно је да се испуне захтеви стандарда ЕН 13201, и у тим случајевима треба да се осветљеност смањи на ниво коју стандард предвиђа. Будући приватни партнер је у обавези да, код свих карактеристичних ситуација, изврши мерење осветљености пре и после имплементације. Поред наведеног, смањење светлосног загађења које је узроковано непотребним бљештањем и преосветљеношћу паркова, тргова, улица, осветљења фасада, па чак и дрвећа који емитују гасове са ефектом стаклене баште, утичу на светлосно загађење и поремећај у природном балансу биљног и животињског света.

Набавка и инсталирање опреме за управљање (астрономских сатова за укључење/искључење инсталација јавног осветљења у складу са астрономским временом заласка/изласка сунца) омогућило би увек тачно предвиђени број радних сати јавног осветљења на годишњем нивоу. Узимајући у обзир географски положај ове локалне самоуправе, број радних сати јавног осветљења би износио око 4.100 сати. Изабрани приватни партнер биће у обавези да изради детаљну техничку документацију, која ће предвидети замену постојећих светиљки новим одговарајућим LED светиљкама са могућношћу димовања којим ће бити могуће у ноћним сатима смањити учинак лампи до 50% и тиме допринети додатној уштеди енергије. При томе, изабрани приватни партнер биће у обавези да обезбеди и докаже смањену потрошњу електричне енергије на годишњем нивоу, а у складу са уговором о енергетској услузи за примену

мера побољшања енергетске ефикасности и уштедама у оперативним трошковима јавног осветљења, и тиме гарантовати јавном партнеру уштеде потрошене електричне енергије изражене у киловатчасу (kWh). То конкретно значи да ће финансијске уштеде расти пропорционално са повећањем цене електричне енергије, што је очекивано и врло извесно у наредним годинама.

9. ПОСТОЈЕЋИ СИСТЕМ ЈАВНОГ ОСВЕТЉЕЊА И ЊЕГОВО ОДРЖАВАЊЕ

За разматрање могућности покретања поступка јавно-приватног партнерства неопходно је било класификовати тренутно јавно осветљење и израдити анализу за коју су били неопходни подаци о потрошњи електричне енергије, трошковима дистрибутивног система и трошковима одржавања система јавног осветљења у претходним годинама, утицајима исте на здравље и безбедност људи, као и на заштиту животне средине. Финансирање пројекта енергетске ефикасности од стране трећих лица представља јавно-приватно партнерство између јединице локалне самоуправе и приватног партнера током вршења јавних енергетских услуга.

На територији општине Љубовија јавно осветљење се може грубо класификовати на следећи начин:

- осветљење на надземној нисконапонској мрежи – ово је осветљење које се налази на стубовима нисконапонске дистрибутивне мреже;
- канделаберско осветљење – кабловски развод – ово је осветљење које је реализовано кабловским расплетом, на канделаберима различитих типова из слободностојећих ормара или директно са блокова јавног осветљења у трафо-станицама, и намењено је за осветљење пешачких стаза, тргова, паркова и сл. (парковске светиљке).

Поред наведеног постоји и одређени број сијаличних места веће снаге (рефлектора) који служе за осветљење верских објеката, дечијих игралишта, споменика и објеката јавне намене.

Тренутни издаци за одржавање покривају само отклањање хитних кварова и у будућем периоду исте би требало рачунати на вишем нивоу како би било омогућено квалитетније одржавање система јавног осветљења.

Општина Љубовија годишње спроводи јавну набавку за услуге одржавања јавног осветљења и набавку одређеног броја расветних тела. С обзиром да овакво решење не даје очекиване резултате јер овај систем није одржив, Подносилац овог СИП-а подноси иницијативу за решавање питања ове делатности на дужи временски период у циљу испуњења јавног интереса. Идеја је да се реализацијом пројекта обезбеди одговарајући квалитет и одржавање и квалитетно функционисање дела система јавног осветљења.

Извођач је дужан да, у складу са врстом и обимом радова који се обављају, ангажује одговарајућу радну снагу, механизацију и транспортна средства како би се радови извели благовремено, безбедно и квалитетно, у свему према законским и подзаконским актима важећим за ову врсту посла.

Извођач је такође дужан да јавном партнеру благовремено достави све потребне доказе да је све услове извршио квалитетно и у складу са важећим стандардима.

Детаљним прегледом јавног осветљења у општини Љубовија утврђена је структура светиљки у односу на категоризацију путева. Подаци о потрошњи светиљки су упоређени са рачунима за електричну енергију. Анализом података добијених мерењем на терену, а који су приказани у табели која следи у наставку текста, установљен је тачан број светиљки које су предмет замене и процењена тренутна инсталисана снага. Спецификација светиљки које су предмет замене приказана је у наредној табели.

Табела: преглед постојећег стања система јавног осветљења општине Љубовија

Тренутно стање			
Тип светиљки	Број светиљки за замену (ком.)	Снага светиљке са предспојним уређајем (W)	Укупна инсталисана снага (kW)
Hg 125W	805	138,0	111,09
Na 70W	38	87,0	3,31
Na 100W	5	117,0	0,59
Na 150W	23	174,0	4,00
Na 250W	35	280,0	9,80
Na 110W	309	121,0	37,39
LED 100W	348	100,0	34,80
LED 150W	126	150,0	18,90
LED 80W	257	80,0	20,56
LED реф. 100W	14	100,0	1,40
УКУПНО	1.960	-	241,83
Годишња потрошња (kWh)			991.511,20
Годишња потрошња (рсд)			18.301.313,73

Предмет овог пројекта јесте замена и имплементација свих 1.960 светиљки које чине систем јавног осветљења у општини Љубовија, укључујући LED светиљке и рефлекторе чија је замена оправдана и сврсисходна.

Узимајући у обзир географски положај Општине Љубовија, број радних сати јавног осветљења тренутно износи око 4.100 сати. Према томе, узевши у обзир да је на систему инсталирано 1.960 светиљки чија је укупна инсталисана снага 241,83 kW, потрошња електричне енергије за систем јавног осветљења износи 991.511,20 kWh.

Анализирајући наведено стање инфраструктуре у општини Љубовија и финансијску ситуацију Општине, очигледно је да не постоји могућност да Општина самостално инвестира у

Самоиницијативни предлог пројекта јавно-приватног партнерства за замену, рационализацију и одржавање дела система јавног осветљења применом мера уштеде енергије на територији општине Љубовија

реконструкцију система јавног осветљења, као један од битних предуслова за успешно одржавање инфраструктуре, уз задовољење основних потреба становништва у циљу безбедне мобилности.

10. ПРЕДЛОГ НОВОГ РЕШЕЊА ЗА СИСТЕМ ЈАВНОГ ОСВЕТЉЕЊА

Веома ефектна мера енергетске ефикасности за системе јавног осветљења, какав је сада присутан на територији општине Љубовија јесте модернизација јавног осветљења, односно замена постојећих извора светлости и застарелих светиљки ефикасним изворима светлости и квалитетним светиљкама као што су LED светиљке. Ова мера је са техничког аспекта врло једноставна, а њени ефекти су очигледни за кориснике.

LED технологија је револуција у области осветљења јер се постижу најзначајније уштеде у односу на застареле технологије. Назив LED потиче од скраћенице за три енглеске речи „*light emitting diode*“ у преводу диода која емитује светлост. Прва светлећа диода у црвеној боји је развијена далеке 1962. године. Године 1972. креирана је прва жута светлећа диода и побољшана снага црвенкастих диода док је 1976. године створена прва светлећа диоде високе ефикасности за комуникацију оптичким влакнима. Године 1994. презентована је прва плава светлећа диода док је нешто затим, 1995. године креирана и прва диода са белим светлом. Од тада се отприлике сваких 36 месеци снага диода и расветних тела у LED технологији повећа за два пута. Неке од предности овог осветљења су мања потрошња, мање грејања, дужи век и непостојање штетних ефеката.

LED осветљење има вишеструке квалитете што се тиче здравља и заштите околине, јер се технологија производње LED осветљења спроводи по *RoHS (Restriction of Hazardous Substance Directive)* систему. LED осветљење у себи не садржи олово, живу, кадмијум, шестовалентни хром, полибромирани бифрмил који су штетни по човеково здравље и околину. Европска унија је 2008. године донела закон који се односи на повлачење класичних сијалица из продаје због веома ниског коефицијента корисног дејства, што је препоручило управо употребу енергетски ефикасније технологије која је, након тржишта у САД, направила праву експанзију и на старом континенту.

Као што је опште познато главни задатак који се поставља пред вештачко осветљење јесте да обезбеди видљивост и амбијент што сличнији дневном светлу које добијамо од Сунца током дана. Тај задатак различита осветљења испуњавају на различите начине, односно различити светлосни извори емитују донекле различите нијансе беле боје, од хладне плавичасто-беле до топле жуто-зелене. У случају LED диода, бело светло долази из плаве LED диоде која преко полуводичког елемента има пресвучен фосфорни слој, чија дебљина одређује температуру боје белог светла. Што је фосфорни слој дебљи, светло које излази из склопа има топлији тон беле боје. У томе лежи и објашњење мање ефикасности LED који емитује топло белу боју светла од еквивалента који емитује хладно белу боју. Поред беле, LED извори могу давати и

све друге боје и нијансе светлости. Као такви, идеални су за осветљење појединачних површина или засебних објеката, али се могу применити и за јавно осветљење.

Уштеде у потрошњи електричне енергије директно су сразмерне смањењу емисије CO₂. Методологија прорачуна емисије CO₂ дефинисана је 2011. године од стране Министарства за заштиту животне средине, рударства и просторног планирања Републике Србије. За електроенергетски систем Србије просечна емисија CO₂ по kWh на прагу потрошача износи 1,099 kg CO₂/kWh.

Анализом података добијених мерењем на терену, категоризацијом путева и броја постојећих светиљки утврђен је тачан број светиљки потребан за замену јавног осветљења и њихова инсталирана снага. На основу ових принципа приказано је ново (будуће) решење које би подразумевало замену светиљки на начин како је приказано у наредној табели.

Табела: Преглед стања система јавног осветљења у општини Љубовија након предложене реконструкције

Будуће стање				
Категорија пута	Број светиљки (ком.)	Снага светиљке са предспојним уређајем (W)	Укупна инсталисана снага (kW)	Укупна инсталисана снага са ноћном регулацијом (kW)
М6	764	20,00	15,28	15,28
М5	276	30,00	8,28	5,18
М4	703	45,00	31,64	22,46
М3	139	75,00	10,43	7,40
парк	32	40,00	1,28	0,91
рефлектор	46	90,00	4,14	2,28
УКУПНО	1.960	-	71,04	53,50
Годишња потрошња (kWh)			219.363,94	
Годишња потрошња (рсд)			4.049.019,60	

Процена је да потребна инсталисана снага новог јавног осветљења, у којој би постојеће светиљке биле замењене LED светиљкама, износила приближно 71,04 kW. Са применом ноћне регулације (димовање) могуће је још смањити потрошњу и на тај начин обезбедити да она износи максимално 53,50 kW. Након замене, укупна инсталисана снага система би износила 546,92 kW што представља око 22% тренутно инсталисане снаге.

Додатна вредност реализације овог СИП-а огледа се у томе што се врши замена свих 1.960 светиљки које чине комплетан систем јавног осветљења, чиме се постиже потпуна

модернизација и енергетска ефикасност, али и елиминишу потенцијални трошкови Јавног партнера за одржавање преосталих, незамењених светиљки, што значи да Јавни партнер нема никаквих додатних финансијских обавеза по овом основу.

Поред избора светиљки значајно је размотрити и начин димовања јавног осветљења према потребама Општине. Управљањем јавним осветљењем постижу се следећи резултати: смањење потрошње енергије и емисије CO₂, смањење светлосног загађења, смањење трошкова одржавања и стицање “зеленог” имиџа.

Системом за димовање могуће је обезбедити ноћну регулацију осветљења и смањивање интензитета светлости коју емитује свака светиљка у ноћним часовима, нпр. од 22 сата до 5 ујутру смањи учинак светиљки до 50%, при чему се задржава равномерност осветљености, а тиме и безбедност људи и учесника у саобраћају. Постоје различити системи за управљање јавним осветљењем. Најекономичнији начин регулације ноћног осветљења је путем уграђених аутоматских регулатора у светиљке. У питању је испитана технологија која дужи низ година поуздано функционише. Процент кварова на новим светиљкама је минимална и исте отклања инвеститор током периода гарантовања.

Пројекат се реализује применом интегрисаног софтверског система са циљем да унапреди управљање енергетским системима, омогући ефикасно планирање, праћење и анализу података у реалном времену, као и побољшање енергетске ефикасности и одрживости. Платформа треба да омогући централизовано управљање пројектом, транспарентно извештавање, као и коришћење аналитичких алата заснованих на савременим решењима информационо-комуникационих технологија. Софтвер треба да садржи све податке о тренутном стању система јавног осветљења, стању система јавног осветљења након реализације пројекта, податке и евиденцију одржавања нових светиљки и да омогући:

1. праћење динамике имплементације пројекта у *real time*-у;
2. праћење и анализу уграђених светиљки као што су број лампе, профил, дужина лире, произвођач, тип лампе и снага;
3. скенирање и пиновање светиљки које се директно уцртава у мапу на задатој локацији;
4. формирање мапа и табеле изведеног стања након скенирања и пиновања сваке светиљке;
5. омогућавање Јавном партнеру приступ апликацији и увид у стање система јавног осветљења и свакодневно праћење кроз мапе, извештаје и доступну статистику;

6. базу свих информација о одржавању и могућност пријаве, пријема, обраде и праћења пријаве кварова, уношење података са терена о опису квара и отклоњеном квару и подношење извештаја Јавном партнеру;
7. базу података о потрошњи система и креирање извештаја о мерењу и верификацији остварене уштеде.

Интегрисани софтверски систем треба да задовољи следеће захтеве како би био поуздан и употребљив у реалним условима:

- **Праћење имплементације и дигитално управљање инфраструктуром јавног осветљења у реалном времену** на следећи начин:
 - **Техничко праћење:** Софтвер треба да обезбеди модул за мапирање светиљки, мобилну апликацију за теренски унос података и web приступ софтверу, real-time синхронизацију и ажурирање мапа и базу података са подацима о пројекту.
 - **Функционално праћење:** Унос и ажурирање података о светиљкама (тип, снага, произвођач, носач итд.), скенирање јединственог QR кода на светиљци ради аутоматске идентификације, позиционирање и везивање светиљки за конкретну локацију на мапи, извештаји о статусу имплементације.
 - **Кориснички аспект:** Општинска управа и надзор треба да имају увид у статус радова у реалном времену, док електромонтери на терену треба да имају приступ путем мобилне апликације.
- **Унапређење услуге одржавања јавног осветљења.** Систем ће унапредити одржавање јавног осветљења на следећи начин:
 - **Бржа пријава и реаговање на кварове:** Омогућава тренутну пријаву кварова преко дигиталне платформе, што скраћује време од уочавања проблема до интервенције на терену.
 - **Боља организација рада:** Централизација података омогућава ефикасније распоређивање екипа, праћење статуса интервенција у реалном времену и смањење дуплирања послова.
 - **Транспарентност и одговорност:** Свака интервенција се евидентира, чиме се добија преглед ко, шта, где и када је радио, што повећава одговорност и квалитет рада.
 - **Превентивно одржавање:** Систем чува историју кварова и интервенција, што

омогућава препознавање „критичних тачака“ и планирање превентивних радова уместо само реактивних поправки.

- **Аутоматско извештавање и анализа:** Редовни извештаји и статистика о раду и учесталости кварова омогућавају боље доношење одлука и ефикасније управљање системом.
- **Доступност информација 24/7:** Надлежне службе имају стални увид у стање осветљења, што је посебно важно у ванредним или ноћним условима.
- **База података и извештавање о потрошњи енергије и уштедама** треба да обезбеди:
 - **Технички аспект:** Софтвер треба да обезбеди унос свих података о потрошњи енергије и да има могућност преузимања комплетног извештаја у pdf формату.
 - **Функционални аспект:** Софтвер треба да прати реалну и пројектовану потрошњу енергије по мерном месту и да пружи анализу трендова и детекцију одступања.
 - **Кориснички аспект:** Општинска управа и надзор треба да добијају јасне и транспарентне извештаје о мерењу и верификацији.
- **Поузданост и стабилност** – Систем мора да ради стабилно без честих падова, грешака или прекида у раду. Посебно је важно да буде отпоран на грешке у уносу података. То подразумева следеће:
 - **Техничка поузданост и стабилност:** Систем мора обезбедити континуиран рад без прекида, са заштитом од губитка података и отпорношћу на техничке сметње.
 - **Функционална стабилност:** Све функције морају радити доследно и исправно, а у случају прекида у раду, систем мора омогућити брзо отклањање проблема у најкраћем могућем року.
 - **Корисничка стабилност:** Кориснички интерфејс мора бити прилагођен тако да спречи грешке у уносу, а у случају прекида у раду, систем мора омогућити брзо отклањање проблема у најкраћем могућем року.
- **Сигурност** – Приступ систему мора бити заштићен аутентикацијом и ауторизацијом. Осетљиви подаци (о корисницима, локацијама, кваровима и слично) морају бити заштићени од неовлашћеног приступа, а сви подаци морају бити чувани у складу са правилима о заштити података. То подразумева следеће:
 - **Техничка сигурност:** Систем мора користити поуздане механизме за заштиту

података (нпр. енкрипцију, заштићене канале комуникације, сигурносне *back up*-ове и заштиту од неовлашћеног приступа на нивоу сервера).

- **Функционална сигурност:** Све функционалности морају бити доступне само овлашћеним корисницима, у складу са њиховим улогама и нивоима приступа.
- **Корисничка сигурност:** Приступ систему мора бити омогућен само преко контролисаног корисничког налога, уз јасне смернице за употребу лозинки и заштиту података током рада.
- **Доступност (24/7)** – Софтвер мора бити доступан 24 сата дневно, 7 дана у недељи, како би надлежне службе у сваком тренутку имале увид у стање јавног осветљења и могле благовремено да реагују на кварове. То подразумева следеће:
 - **Техничка доступност:** Систем мора бити хостован на стабилној инфраструктури са високим процентом расположивости (*uptime*), уз обезбеђене механизме за техничку подршку у случају прекида;
 - **Функционална доступност:** Све кључне функције морају бити доступне у сваком тренутку, без ограничења у раду током дана, викенда или празника;
 - **Корисничка доступност:** Овлашћеним корисницима мора бити омогућен приступ систему 24 сата дневно, 7 дана у недељи и са различитих локација, у складу са својим надлежностима.
- **Извештавање** – Систем мора омогућити генерисање аутоматских извештаја о статусу осветљења, пријављеним и отклоњеним кваровима и раду екипа на терену. Извештаји морају бити доступни у Excel формату. То подразумева следеће:
 - **Техничка подршка извештавању:** Систем мора имати уграђене механизме за аутоматско генерисање, чување и извоз извештаја у стандардним форматима (попут Excel-а), уз могућност преузимања.
 - **Функционална подршка извештавању:** Извештаји морају садржати све релевантне податке, бити прегледни, тачни и усклађени са потребама корисника (нпр. број пријава, време реаговања, статус решавања).
 - **Корисничка подршка извештавању:** Овлашћени корисници морају моћи лако да приступе извештајима и преузму податке.
- **Перформансе** – Систем треба да обрађује податке у реалном времену или са минималним кашњењем, посебно када је реч о пријави квара или активностима на

терену. То подразумева следеће:

- **Техничке перформансе:** Систем мора бити оптимизован за брз рад, са минималним временом одзива и обрадом података без застоја, чак и при већем броју истовремених корисника.
 - **Функционалне перформансе:** Кључне функције, као што су пријава квара, ажурирање статуса и пренос информација са терена, морају бити извршене готово тренутно или уз занемариво кашњење.
 - **Корисничке перформансе:** Кориснички интерфејс мора бити одзиван, без приметног успоравања приликом уноса кварова или прегледа извештаја.
- **Скалабилност** – Софтвер треба да има могућност лаког проширења функционалности у будућности и да се прилагођава већем обиму употребе, као и подршку за проширење система јавног осветљења. То подразумева следеће:
 - **Географска скалабилност:** Систем треба да може да се прошири на нова насељена места, уколико се појаве у будућности, без техничких ограничења или компликованих измена.
 - **Функционална скалабилност:** Систем мора бити у стању да подржи додатне функције у будућности (нпр. нови типови пријава, напредни извештаји).
 - **Корисничка скалабилност:** Може се користити од стране већег броја корисника без успоравања или преоптерећења.
 - **Техничка скалабилност:** Софтвер мора бити пројектован тако да лако подноси повећање обима података, броја захтева или интеракција у систему.

Уговор ће бити реализован кроз три главна периода: Припремни период, Период имплементације и Период доступности интегрисаног софтверског система

1. **Прва фаза** – период припреме је период у којем се обављају активности планирања и пројектовања које се тичу припремних активности и обухвата пројектовање, прибављање неопходне документације, припрему за имплементацију и набавку потребне опреме и материјала. Припремни период јесте период који почиње када и уговорни период и завршава се када почне период имплементације. Уговорне стране су верификовале завршетак припремног периода потврђивањем дневника активности у припремном периоду.
2. **Друга фаза** – период имплементације јесте период у којем се обављају различите

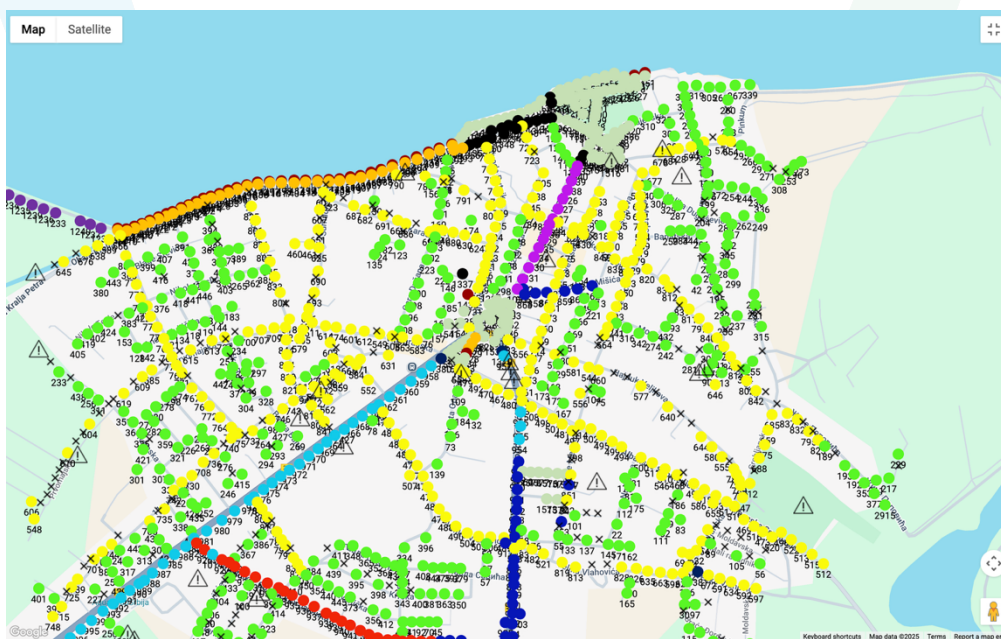
активности на спровођењу МУЕ које представљају активности имплементације. Овај период обухвата припрему терена за имплементацију, демонтажу старих неефикасних светиљки, уградњу нових ефикасних LED светиљки и замену система за укључивање и искључивање система јавног осветљења. Период имплементације јесте период који започиње на дан када уговорне стране потврде дневник активности у припремном периоду, а завршава се када уговорне стране потврде дневник активности у периоду имплементације.

У фази имплементације се још увек не врши наплата за реализацију пројекта. Предвиђено је да период имплементације траје девет месеци, те уколико се овај период заврши пре истека датог рока, то представља бенефит за Јавног партнера, тиме што Јавни партнер раније почиње да остварује уштеду.

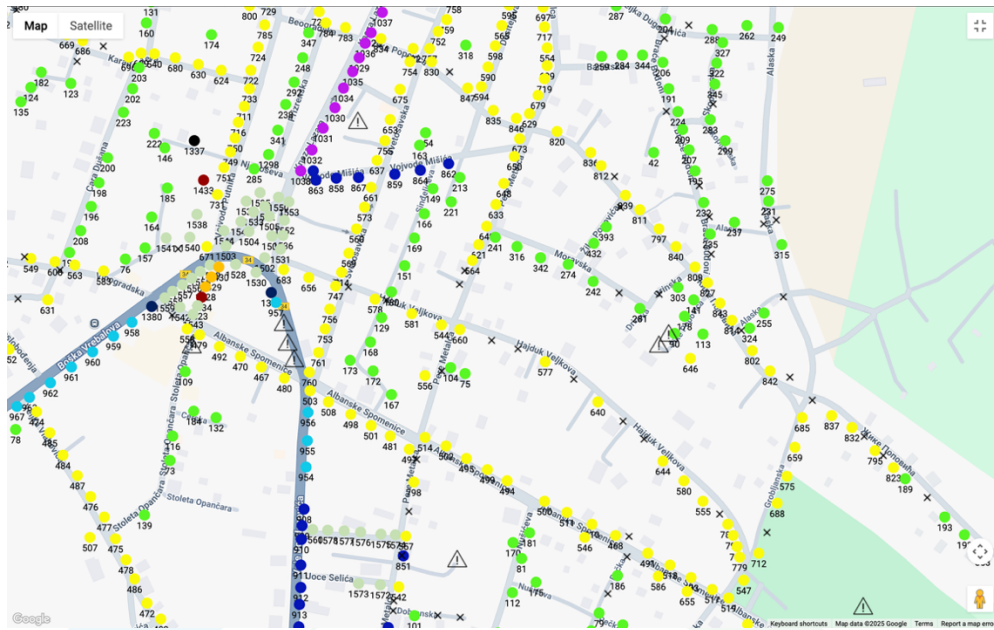
3. **Трећа фаза** – период гарантовања јесте период коришћења потенцијала уштеде енергије уговорног објекта у току којег се остварује уштеда енергије, то јест, финансијска уштеда на основу спроведених МУЕ. Период гарантовања почиње на дан када уговорне стране потврде дневник активности у периоду имплементације и траје до краја уговорног периода.

Мапа Општине Велико Градиште након имплементације по Јавном уговору из 2018. године изведена из /SElv/ апликације

Насеље Велико Градиште

Самоиницијативни предлог пројекта јавно-приватног партнерства за замену, рационализацију и одржавање дела система јавног осветљења применом мера уштеде енергије на територији општине Љубовија

Насеље Бели Багрем

11. РАЗЛОЗИ ЗА УГОВАРАЊЕ ЈАВНО-ПРИВАТНОГ ПАРТНЕРСТВА

Сврха примене ЈПП-а у делу друштвених и економских активности у подручју јавних инвестиција, била би потреба да се усклади однос трошкова јавних инвестиција са користима и квалитетом јавних услуга које се посредством тих инвестиција пружају члановима друштва, тј. потребно је постићи највећу могућу вредност јавних услуга за новац који у буџет уплаћују порески обвезници.

Разлози за уговарање јавно-приватног партнерства се огледају у следећем:

- смањењу јавних расхода;
- смањењу асиметрије информација између пореских обвезника и јавне администрације;
- повећању транспарентности преусмеравања јавног новца у области јавних инвестиција;
- одржање једнаког односа квалитета и цене у укупном животном веку пројекта;
- смањење јавног дуга, итд.

Предност ЈПП у односу на традиционални модел набавке је то што код традиционалног модела почетно смањење вредности трошкова изградње или опремања може проузроковати веће трошкове у фази употребе, а о тим вредностима порески обвезници немају информацију.

Модел ЈПП са или без елемената концесије изискује сложен и свеобухватан приступ, односно израду различитих анализа попут економске и финансијске, анализе ризика, анализе заштите животне средине, итд., што у коначном исходу показује да ли је одређени пројекат исплатив и на колико година би га требало реализовати, што ће бити случај и са предметним пројектом у наставку.

Један од главних разлога за реализацију пројекта замене, рационализације и одржавања дела система јавног осветљења применом мера уштеде енергије јесте остварење обавеза које имају локалне самоуправе:

- испуњење обавеза дефинисаним у члану 14. Закона о енергетској ефикасности и рационалној употреби енергије („Службени гласник РС“, број 40/21) према којима је локална самоуправа дужна да:
 - 1) прати и анализира све видове своје потрошње енергије, води о тој потрошњи редовну и тачну евиденцију;
 - 2) утврђује циљеве енергетске ефикасности у оквиру својих послова и доноси и на захтев доставља Министарству планска акта енергетске ефикасности из чл.

- 17–19. Наведеног закона ради постизања уштеде енергије у складу са циљевима уштеде које дефинише Влада;
- 3) именује потребан број енергетских менаџера;
 - 4) обавештава Министарство рударства и енергетике о лицу које је именовано за енергетског менаџера и о лицу које је овластио да поред енергетског менаџера потписује годишњи извештај;
 - 5) доноси интерни акт којим ће бити уређена структура задужених и одговорних лица за реализацију циљева енергетског менаџмента, као и одговорности, координација и процедуре за управљање потрошњом енергије;
 - 6) спроводи мере енергетске ефикасности наведене у програму, односно плану из тачке 2) овог члана;
 - 7) доставља Министарству годишњи извештај о остваривању циљева уштеде енергије садржаних у програму и плану из тачке 2) овог става;
 - 8) обезбеђује спровођење енергетског прегледа у роковима предвиђеним овим законом;
 - 9) уноси податке у СЕМИС (информациони систем за праћење спровођења система енергетског менаџмента којим управља министарство надлежно за послове енергетике);
 - 10) редовно и благовремено обезбеђује енергетском менаџеру приступ подацима који су му потребни за рад;
 - 11) предузима и друге активности и мере у складу са законом.
- испуњење циљева енергетске политике дефинисаних у члану 3. Закона о енергетици ("Сл. Гласник РС", бр. 145/2014, 95/2018 – др. Закон, 40/2021, 35/2023 – др. Закон и 62/2023);
 - испуњење Циљева одрживог развоја;
 - уштеда у трошковима електричне енергије, односно умањење средстава из буџета локалне самоуправе намењених за финансирање потрошње јавног осветљења;
 - да не дође до погоршања финансијских индикатора локалне самоуправе и да се она кредитно не задужи;
 - да се не дозволи да локална самоуправа дуго чека на имплементацију пројекта;
 - поправљање квалитета осветљења и светлосне опреме;

- уградња система за укључивање и искључивање система јавног осветљења;
- смањење светлосног загађења које је узроковано непотребним бљештањем и преосветљеношћу паркова, тргова, улица, осветљења фасада, па чак и дрвећа који емитују гасове са ефектом стаклене баште, утичу на светлосно загађење и поремећај у природном балансу биљног и животињског света;
- дужи експлоатациони век коришћењем енергетски ефикасних, модерних и економичних извора светлосне енергије, изузетних фотометријских карактеристика, врло високог степена механичке и електричне заштите, израђених од квалитетних и несаломивих материјала;
- алокација ризика, односно преношење ризика са јавног на приватног партнера;
- заштита животне средине, мање загађење ваздуха, односно смањење емисије угљен-диоксида (CO₂) у складу са захтевима Европске уније;
- побољшање јавне безбедности и повећање задовољства грађана (остваривање друштвених ефеката и јавне користи).

Најважнији резултати овог пројекта су:

- пројекат се односи на замену 1.960 комада старих светиљки и имплементацију нових LED светиљки на територији општине Љубовија чија замена је вишеструко оправдана;
- инвестицију финансира Приватни партнер, Општина се кредитно не задужује, већ из остварене уштеде плаћа накнаду за примену мера енергетске ефикасности приватном партнеру током трајања уговора;
- Приватни партнер одржава уграђене елементе јавног осветљења за све време трајања периода гарантовања и даје банкарску гаранцију за остварење гарантоване уштеде;
- предложеном заменом издаци Општине се не увећавају, већ пре првог испостављеног рачуна Општина остварује бенефит. Овај бенефит – уштеда огледа се у томе да Општина уз измирење својих обавеза ка Приватном партнеру, поред новог и ефикасног јавног осветљења остварује и финансијски бенефит који се огледа кроз гарантовану уштеду на систему јавног осветљења;
- Јавни партнер уз измирење својих обавеза ка приватном партнеру, поред новог и ефикасног јавног осветљења остварује и финансијски бенефит – финансијску уштеду која се постиже на основу дате најповољније понуде;

- постављањем нових светиљки на постојећим стубовима побољшаће се осветљеност улица и путева који до сада нису били осветљени;
- услуга коју приватни партнер треба да понуди обухватиће припрему и израду пројектне документације, набавку, транспорт и монтажу опреме, управљање извођењем радова на замени постојећих светиљки за енергетски ефикасне LED светиљке, одлагање старе опреме у складу са законом, уградња уклопника, финансирање, осигурање и одржавање пројекта и уграђених елемената јавног осветљења за време трајања уговора, са циљем смањења буџетских трошкова и подизања нивоа ефикасности у пружању енергетских услуга;
- примећена је тенденција сталног раста цене ел. енергије и она је последњих пет година бележила раст од скоро 200% док свако повећање издатака по рачуну за ел. енергију представља већу уштеду за Јавног партнера након реализације пројекта.

12. ОБАВЕЗЕ ПРИВАТНОГ И ЈАВНОГ ПАРТНЕРА

Приватни партнер је обавезан да реализацију пројекта врши у складу са важећим законским прописима Републике Србије, а који се односе на планирање пројекта, извођење радова, заштиту животне средине, безбедности и здравље на раду, итд.

Обавезе Приватног партнера биле би да обезбеди финансијска и техничка средства за спровођење пројекта пружања ове делатности у периоду припреме, имплементације и гарантовања. С тим у вези, Приватни партнер ће имати следеће обавезе:

- 1) израда пројектно-техничке документације потребне за исходовање решења о одобрењу извођења радова или другог акта у складу са законом;
- 2) оснивање друштва посебне намене;
- 3) инвестирање у примену мера уштеде енергије;
- 4) спровођење имплементације мера уштеде енергије у периоду имплементације у првих девет месеци од дана закључења јавног уговора и то услуге набавке, транспорта, демонтаже, монтаже и одлагања демонтиране опреме и уградња система за укључивање и искључивање система јавног осветљења;
- 5) реализација пројекта се спроводи применом софтвера који садржи све податке о тренутном стању система јавног осветљења пре имплементације, новом стању система јавног осветљења након имплементације, податке и евиденцију одржавања нових светиљки и потрошњи система на сваком мерном месту;
- 6) израда пројекта изведеног стања јавног осветљења са катастром јавног осветљења и предаја истог јавном партнеру;
- 7) мерење виших хармоника и фактора снаге на напојној мрежи о утицају виших хармоника и фактора снаге на мрежи на најмање једној трафостаници;
- 8) мерење осветљености пре и после имплементације;
- 9) да обезбеди у току периода имплементације полису осигурања *all risk*;
- 10) приватни партнер је у обавези да током целокупног трајања уговора поседује довољан број кадровског и техничког капацитета за несметано обављање одржавања реконструисаног система јавног осветљења;
- 11) гарантовање за квалитет имплементираних МУЕ и одржавање реконструисаног система јавног осветљења благовремено и квалитетно према условима дефинисаним јавним уговором, конкурсном документацијом и законом, у складу са стандардом EN 13201.

12) извештавање Скупштине општине Љубовија о пројекту од стране друштва посебне намене на сваких 12 месеци.

Преузимањем обавеза по уговору о ЈПП, Приватни партнер ће остварити право на наплату уговорене накнаде за примену мера уштеде енергије коју ће Јавни партнер исплаћивати на месечном нивоу. Како би се све услуге спровеле благовремено и у складу са уговором, Приватни партнер има право на асистенцију и подршку од стране Јавног партнера која се односи на добијања свих информација и података услова за пројектовање, израду техничке документације, помоћ и асистенцију приликом прибављања сагласности, потврда или решења о одобрењу извођења радова или другог акта у складу са законом.

Приватни партнер има право да предложи Јавном партнеру мере које Јавни партнер треба да предузме у циљу одржавања и/или унапређења нисконапонске мреже како би се постигао циљ Пројекта и омогућило исправно функционисање система јавног осветљења.

Поред наведених обавеза, Приватни партнер је у обавези да најкасније 30 дана од дана закључења јавног уговора оснује друштво посебне намене које се оснива само и искључиво ради реализације конкретног пројекта.

Друштво посебне намене је у ЗППК дефинисано као привредно друштво које оснива приватни партнер за потребе реализације пројекта јавно-приватног партнерства. Сходно члану 15. наведеног Закона:

- ДПН се обавезно оснива ради реализације јавног уговора, осим ако предлогом пројекта ЈПП није другачије одређено и може учествовати искључиво у спровођењу пројекта ЈПП у чију сврху је основано;
- ДПН се оснива у складу са одредбама закона којим се уређује положај привредних друштава.

Предности ДПН огледају се у генерисању искључиво новчаних токова пројекта и одвајању имовине и обавеза приватног партнера од имовине пројекта, а јавни сектор се штити од неликвидности матичног друштва приватног партнера. Статутом ДПН дефинисаће се минимално следећа права јавног партнера:

- ДПН има надзорни одбор од три члана, од којих су два члана именована од стране представника приватног партнера, а трећи од стране јавног партнера;
- представник јавног партнера има једнака права као представници приватног партнера, у складу са статутом и законима РС;

- надзорни одбор сваке године до 30. јуна припрема извештај о резултатима пословања и о томе писмено извештава Скупштину општине Љубовија;
- ДПН функционише у складу са законом који дефинише рад привредних друштава, преузима сва права и обавезе оснивача након његовог оснивања.

У складу са Законом о јавно-приватном партнерству и концесијама, јавни уговор садржи све одредбе, услове и друге клаузуле које јавни партнер сматра корисним за испуњавање задатака приватног партнера и за однос приватног партнера са другим учесницима који играју значајну улогу у реализацији ЈПП са или без елемената концесије.

Оснивачка и управљачка права ДПН-а уређују се слободно између чланова ДПН-а у складу са законом којим се уређује положај привредних друштава.

Као што је наведено, ЈПП представља дугорочну сарадњу између Јавног и Приватног партнера ради обезбеђивања финансирања, реконструкције и одржавања система јавног осветљења, те да би се та обавеза спровела квалитетно неопходно је да Јавни партнер преузме одговарајуће обавезе како би остварио своја права.

Обавезе Јавног партнера биле би помоћ и асистенција приликом прибављања сагласности, потврда или решења о одобрењу извођења радова или другог акта у складу са законом, именовање координатора пројекта за комуникацију са Приватним партнером, да сноси трошкове за утрошену електричну енергију и трошкове дистрибутивног система и да плаћа накнаду приватном партнеру за примену мера уштеде енергије на месечном нивоу у периоду од 15 година.

С тим у вези, закључењем уговора о ЈПП, Јавни партнер остварује право на квалитетно одржавање реконструисаног система јавног осветљења уз обавезу Приватног партнера да у сваком моменту функционише најмање 98% система, као и вршење надзора над реализацијом пројекта, у складу са квалитетом дефинисаним јавним уговором.

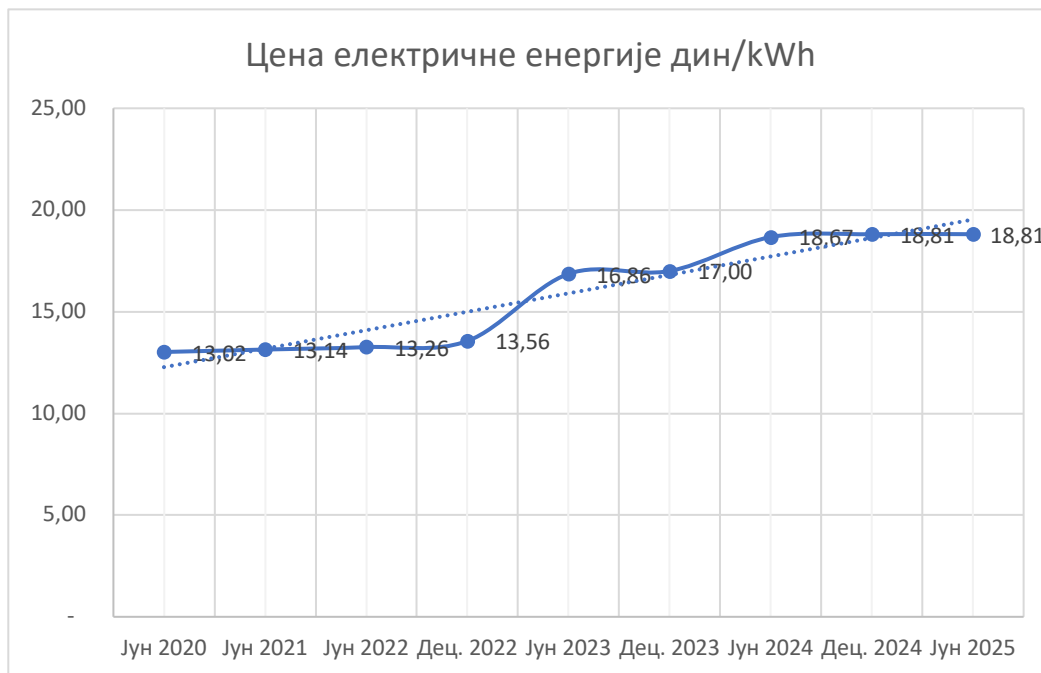
13. АНАЛИЗА ЦЕНЕ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕГИЈЕ

Међу инвестицијама које имају за циљ очување енергетских ресурса, очување животне средине и побољшање урбане средине локалних самоуправа, јавно осветљење је, без сумње, једина са тако видљивим и брзим резултатима. Јавно осветљење је један од најбитнијих сегмената комуналне инфраструктуре, као и његово одржавање и функционисање. Јавно осветљење у целини представља типичан пример тзв. заједничке комуналне потрошње која служи свим грађанима и чију потрошњу није могуће директно обрачунати и тачно наплатити крајњем кориснику, као што је то случај код индивидуалне комуналне потрошње. Трошкови електричне енергије, трошкови дистрибутивног система и одржавања јавног осветљења се финансирају из буџета локалних самоуправа. Утрошена средства за ове намене, као и очекивано поскупљење електричне енергије и повећање осталих накнада у будућем периоду, указују на то да је неопходно извршити замену старих светиљки и сматра се оправданим високо рангирање проблема јавног осветљења на листи пројеката од општег значаја за Општину.

Чињеница је да је цена електричне енергије у Србији међу најнижима у Европи. Овако ниска цена на дужи рок није одржива, што смо и увидели (цена електричне енергије је значајно расла протеклих 5 година). Најављена даља поскупљења електричне енергије ће уследити у врло кратком року. Влада Србије се обавезала споразумом са Међународним Монетарним Фондом (ММФ) о поскупљењу. У наредном периоду треба рачунати са значајним поскупљењем електричне енергије и до 50% јер је у Европи она од два до три пута виша цена него у Србији.

Према расположивим подацима из годишњих извештаја Агенције за енергетику Републике Србије, у графикону, приказано је кретање остварених просечних годишњих цена за купце (јавно осветљење) који су имали право на јавно (гарантовано) снабдевање, односно право да електричну енергију купују по регулисаним ценама. Висина и кретање исказаних просечних цена (без ПДВ и такси) по годинама, зависе преваходно од динамике и количине електричне енергије коју су поједине категорије и групе купаца потрошиле током године и од датума примене одобрених цена.

Графикон - Просечна цена електричне енергије за јавно осветљење у периоду од 2020. до 2025. године, изражене у дин/kWh

Као што је приказано на графикону, просечна цена електричне енергије за јавно осветљење у јуну 2020. године је износила 13,02 дин/kWh са мањим осцилацијама, да би у јуну 2023. године порасла на 16,86 дин/kWh. Евидентно је да постоји тренд раста и то за целокупни посматрани период, те је у децембру 2024. године достигла цену од 18,81 дин/kWh.

На основу свих података везаних за јавно осветљење, процењује се да ће трошкови за електричну енергију у Општини Љубовија са тренутних 90 милиона, у 2027. години порастати преко 135 милиона динара на годишњем нивоу у нето износу. У ове трошкове нису урачунати додатни издаци који су потребни за замену сијалица за које се више не могу набавити на тржишту (као што су нпр. живине сијалице).

14. ЦИЉЕВИ ПРОЈЕКТА

14.1. Реализација пројекта у складу са Циљевима Одрживог Развоја (*Sustainable Development Goals*)

Одрживи систем јавног осветљења омогућава безбедније кретање у ноћним сатима, регулисање у потрошњи електричне енергије, смањење емисије угљен-диоксида и смањење светлосног загађења. Регулисање у потрошњи електричне енергије, смањење светлосног загађења и загађења ваздуха и емисија штетних гасова које пружа одрживи систем јавног осветљења доприноси очувању животне средине и стварању здравијег и одрживијег окружења за све становнике. Кроз успостављање одрживог управљања и одржавања система јавног осветљења, локална самоуправа ствара предуслове за достизање дугорочних циљева одрживог развоја, као што су приступачна енергија из чистих извора, побољшање енергетске ефикасности и стварање одговорне потрошње и производње као кључног елемента одрживог развоја заједнице. Циљеви одрживог развоја јесу следећи:

1. **Свет без сиромаштва** – окончати сиромаштво свуда и у свим облицима;
2. **Свет без глади** – окончати глад, осигурати залихе хране, унапредити квалитет исхране и промовисати одрживу пољопривреду;
3. **Здравље и благостање** – промовисати здрав живот и добробит свих људи, свих животних доби;
4. **Квалитетно образовање** – осигурати инклузивно и равноправно квалитетно образовање и промовисати могућност учења током целог живота;
5. **Родна равноправност** – постићи родну равноправност и оснажити све жене и девојчице;
6. **Чиста вода и санитарни услови** – осигурати приступ питкој води за све, одрживо управљати водама и тако осигурати хигијенске услове за све;
7. **Приступачна енергија из чистих извора** – осигурати приступ поузданој, одрживој и савременој енергији, по приступачним ценама за све;
8. **Достојанствен рад и економски раст** – промовисати константан, инклузиван и одржив економски раст, пуну и продуктивну запосленост и достојанствен рад за све;
9. **Индустрија, иновације и инфраструктура** – изградити отпорну инфраструктуру, промовисати одрживу индустријализацију и подстицати иновативност;
10. **Смањење неједнакости** – смањити неједнакост унутар и између држава;

11. **Одрживи градови и заједнице** – учинити градове и људска насеља инклузивним, сигурним, отпорним и одрживим;
12. **Одговорна потрошња и производња** – осигурати моделе потрошње и производње;
13. **Очување климе** – предузети хитне акције у борби против климатских промена и њихових последица;
14. **Очување воденог света** – очувати и одрживо користити океане, мора и морске ресурсе за одрживи развој;
15. **Очување живота на земљи** – заштити, успоставити и промовисати одрживо коришћење копнених екосистема, одрживо управљати шумама, сузбити дезертификацију, зауставити и преокренути деградацију тла и спречити уништавање биолошке разноликости;
16. **Мир, правда и снажне институције** – промовисати мирољубива и инклузивна друштва за одрживи развој, осигурати приступ правди за све и изградити делотворне, одговорне и инклузивне институције на свим нивоима;
17. **Партнерством до циљева** – ојачати средства имплементације и учврстити глобално партнерство за одрживи развој.

Циљеве одрживог развоја (Sustainable Development Goals)

Одрживи систем примене мера уштеде енергије у јавном осветљењу у складу је са следећим циљевима одрживог развоја:

3 – Здравље и благостање – Смањење производње електричне енергије смањује емисију штетних гасова као што су сумпор-диоксид, азот-диоксид и честице које могу допринети загађењу ваздуха. Ово може побољшати квалитет ваздуха, што има позитиван утицај на здравље људи, смањујући ризик од респираторних обољења и побољшавајући опште здравствено стање становништва.

7 – Доступна и обновљива енергија - Смањење производње електричне енергије омогућава приступ чистијој енергији са мањом емисијом штетних гасова, што смањује трошкове енергије на дужи рок и пружа економски одрживу опцију за снабдевање електричном енергијом. Тиме се осигурава енергетска сигурност и подржава економски развој, доприносећи одрживијој и инклузивнијој енергетској будућности.

8 – Достојанствен рад и економски раст – реализација предметног пројекта ствара могућности за запошљавање у сектору енергетске ефикасности, пружајући радна места у различитим фазама пројекта, укључујући планирање, изградњу и одржавање. Ово укључује поштовање права радника, осигурање безбедности и заштите на раду, осигурање адекватне зараде, поштовање радног времена и услова рада. Такви услови омогућавају достојанствен рад и подстичу равноправност радника. Такође, подстиче се економски раст кроз развој локалне привреде, ангажовањем локалних добављача и пружање пословних прилика у сектору енергетске ефикасности.

9 – Индустрија, иновације и инфраструктура - кроз инвестиције у инфраструктуру,

односно енергетску ефикасност, доприноси се јачању енергетске независности и отпорности инфраструктуре на климатске промене.

11 – Одрживи градови и заједнице - доприноси се смањењу емисије штетних гасова, побољшавајући квалитет ваздуха и чувајући природне ресурсе, што чини градове и заједнице здравијим и одрживијим за живот. Кроз примену енергетске ефикасности, подржава се енергетска ефикасност и смањује зависност од фосилних горива, што је кључно за постизање одрживости у урбаним подручјима. Примена LED технологије подстиче локални економски развој, стварајући нова радна места и отварајући пословне прилике у сектору енергетске ефикасности. Одрживи градови и заједнице постају још отпорнији на климатске промене, промовишући еколошку свест и унапређујући квалитет живота свих грађана.

12 – Одговорна потрошња и производња – примена енергетске ефикасности смањује негативне утицаје на животну средину и ресурсе у поређењу са уобичајеном потрошњом енергије без примене мера уштеде. Ово доприноси смањењу емисије гасова са ефектом стаклене баште и других загађивача, што подржава одрживу производњу и потрошњу. Модерна LED технологија захтева минимално одржавање и има дуг век трајања, што доприноси дугорочној одрживости система јавног осветљења.

13 – Очување климе – примена енергетске ефикасности у систему јавног осветљења доприноси смањењу емисије штетних гасова и других загађивача у атмосферу, што директно утиче на смањење глобалног загревања и климатских промена. LED технологија подстиче смањење емисије гасова са ефектом стаклене баште током свог рада, што значајно доприноси смањењу угљеничног отиска и очувању климе.

15 – Очување живота на земљи – примена енергетске ефикасности као новог извора енергије смањује потребу за експлоатацијом фосилних горива, чиме се умањује загађење ваздуха, воде и земљишта које је често последица њихове употребе. Реконструкција јавног осветљења не захтева промене и радове на земљишту и не доводи до нарушавања природне средине, чиме се чува животна средина и станиште многих биљних и животињских врста. Одржавање равнотеже у екосистемима доприноси очувању разноврсности живота на земљи и ствара основу за дугорочно одрживи развој.

17 – Партнерством до циљева - подразумева удруживање снага из различитих сектора, укључујући јавни и приватни сектор због остваривања заједничких циљева одрживог развоја у контексту производње електричне енергије. Приватни партнер може играти важну улогу у инвестирању у нову инфраструктуру. Приватно партнерство омогућава обједињавање финансијских средстава и експертизе из различитих извора.

Постизање циљева одрживог развоја захтева одважне и иновативне кораке ка одрживој производњи енергије, уз амбициозне акције Јавних тела и привредних субјеката. Енергија је кључни ресурс који покреће друштво и економију, а енергетска ефикасност и примена мера уштеде енергије има значајан допринос у постизању одрживог развоја.

Реализација пројекта замене, рационализације и одржавања дела система јавног осветљења применом мера уштеде енергије доприноси постизању циљева одрживог развоја на више начина. Примена МУЕ смањује емисију штетних гасова и доприноси заштити животне средине. Кроз смањење загађења ваздуха, воде и земљишта, МУЕ подржавају очување биодиверзитета и унапређују квалитет живота у заједници.

Одрживи пројекти попут овог имају дугорочне користи, јер инфраструктурне одлуке и инвестиције у енергетску ефикасност имају дуг животни век. Кроз стварање поузданог и економски ефикасног система јавног осветљења, мере уштеде енергије пружају одрживу енергију која подржава економски раст, стварање радних места и унапређује квалитет живота заједнице.

Глобални напредак ка смањењу емисије гасова са ефектом стаклене баште не може бити остварен без одлучујућих мера у области одрживе енергије. Инвестирањем у мере уштеде енергије за јавно осветљење омогућава се смањење потрошње електричне енергије која директно утиче на смањење емисије са ефектом стаклене баште, што је кључно за постизање одрживог развоја и унапређење квалитета живота свих грађана.

14.2. Општи циљеви

Улагање у замену и рационализацију система јавног осветљења у Републици Србији резултираће друштвеним, економским, безбедоносним, еколошким и другим ефектима, као и бољим нивоом услуге за учеснике у саобраћају.

Циљ овог пројекта је стварање услова за ефикасно коришћење енергије и унапређење енергетске ефикасности, чиме се доприноси:

1. остваривању уштеда енергије;
2. смањењу утицаја енергетског сектора на животну средину и климатске промене;
3. одрживом коришћењу природних и других ресурса;
4. повећању конкурентности привреде;
5. побољшању услова за економски развој;
6. смањењу енергетског сиромаштва.

Друштвени циљеви

Инфраструктурни систем има како друштвену, тако економску и развојну улогу у друштву. Ниво развоја неког друштва мери се са степеном развоја инфраструктуре, а степен културног развоја са културом одржавања комуналног и инфраструктурног система.

У Републици Србији, чији су стратешки правци развој туризма и екопривреде, у њеном будућем развоју, примена квалитетног и ефикасног осветљења такође има кључну улогу омогућавајући:

1. подизање квалитета комуналне делатности
2. ширење мреже система јавног осветљења на нивоу локалне самоуправе;
3. осветљење неосветљених делова локалних самоуправа;
4. кретање становништва уз осећај безбедности и сигурности;
5. бржи развој недовољно развијених подручја у Републици Србији;
6. боље коришћење природних, финансијских, кадровских и других ресурса и др.;
7. подстицање улагања приватног капитала у инфраструктуру и пројекте од јавног значаја.

Друштвени циљеви се испољавају кроз тежњу ка општем напретку рефлектовану кроз инвестициона улагања у инфраструктуру и убрзање укупног економског развоја гравитационог подручја, као и поспешивању кретања становништва и свим деловима дана, бољим условима вожње због боље осветљености и тиме унапређења друмског саобраћаја.

Економски циљеви

Предложеним пројектом и финансирањем инвестиције од стране приватног партнера се остварују вишеструки економски циљеви који директно утичу како на буџет локалне самоуправе тако и на сам буџет Републике Србије.

Поред доказаних финансијских ефеката на пројекат који су овде наведени, изузетно је значајан и ефекат чињенице да овакав посао није кредитни посао у складу са законом, да не представља кредитно задужење за локалну самоуправу, да не увећава расходну страну и задуженост, а да повећава приходну страну буџета локалне самоуправе. То значи да се смањује дефицит буџета и задуженост локалне самоуправе, што поред директног ефекта уштеде у трошковима представља изузетно значајни позитивни финансијски ефекат по буџет локалне самоуправе. Овакви ефекти и могућности су непроцењиве са становишта ликвидности буџета имајући у виду да се отвара нови простор локалној самоуправи за неким другим аранжманима који могу бити хитни и неопходни за решавање неких акутних проблема и изазова градова који се не могу финансирати на неки други начин сем задужењем.

Економска корист се постиже, пре свега, смањењем потрошње електричне енергије од 66% у односу на претходну потрошњу и директно смањење буџетских трошкова, смањењем оперативних трошкова у буџету локалне самоуправе и приход од додатне годишње уштеде у буџету локалне самоуправе.

Безбедоносни циљеви

Држава се усмерава и предузима активности ка решавању проблема безбедности саобраћаја, потпуно одговорно и плански, на највишим нивоима друштвене и политичке свести, прихватајући у потпуности став да је безбедност саобраћаја врло значајан проблем у сфери друштвеног, политичког, здравственог и економског живота државе. Кључни безбедоносни циљеви који се постижу овим пројектом су повећање безбедности свих учесника у саобраћају, а обзиром на то да на територији локалне самоуправе постоје и школске установе, решавањем проблема неадекватног осветљења решиће се и проблем безбедности деце и њихових пратилаца у саобраћају. Затим, омогућавање одрживог, трајног, непрекидног и квалитетног система јавног осветљења и несметаног и безбедног одвијања саобраћаја на период од 15 година.

Примена савремених решења и мера за управљање безбедношћу саобраћаја условљава постављање институционалног оквира који би био прилагођен захтевима за достизање циљева у безбедности саобраћаја.

Еколошки циљеви

Сасвим је извесно да енергетски неефикасно осветљење, поред тога што не остварује задовољавајуће ефекте, негативно утиче на животну средину емитовањем гасова са ефектом стаклене баште, а највише угљендиоксида.

Чињеница је да маркетиншки сектор све више утиче негативно на лоше осветљење, непотребно бљештање и преосветљеност великих градова. На улицама је све више реклама, билборда, прејакосветљених паркова, тргова, улица осветљења фасада, па чак и дрвећа који емитују гасове са ефектом стаклене баште, утичу на светлосно загађење и поремећај у природном балансу биљног и животињског света. Због све већег повећања непланског осветљења које доводи до бројних штетних последица, државе активним учествовањем у међународним организацијама доносе бројне прописе, спроводе бројне студије и предузимају бројне мере у сврху смањења количине издувних гасова. Кључни циљеви који утичу на екологију, а који се постижу предложеним пројектом су:

1. LED светиљке имају до пет пута дужи век трајања од обичних натријумових или живиних

сијалица, односно 20-25 година и у том периоду се производи много мање отпада јер нема непотребне замене неефикасних сијалица;

2. LED светиљке троше мање енергије да би се постигла боља осветљеност и могу бити и до 80% енергетски ефикасније од конвенционалних видова осветљења;
3. смањује се емисија гасова са ефектом стаклене баште, и то директно угљендиоксида, док се индиректно утиче на остале издунне гасове и честице смањењем потребе за производњом додатне енергије;
4. смањује се светлосно загађење и непотребно загревање земље што утиче на на глобалне климатске промене;
5. LED технологија не користи токсичне елементе приликом производње светиљки и исте не садрже у себи токсичне елементе због чега не штете еко систему приликом одлагања отпада;
6. нема додатног загревања земље јер LED технологија не користи топлоту да би емитовала светлост.

Узимајући у обзир искуства других локалних самоуправа, реконструкција система јавног осветљења и поверавање делатности одржавања реконструксаног јавног осветљења применом модела ЈПП доводи до добрих резултата посматраних кроз призму остварених прихода, али и кроз комунални ред који је апсолутни приоритет Општине.

15. ОДРЖИВИ СИСТЕМ ПРУЖАЊА УСЛУГА У СКЛАДУ СА УНЕСЕ ЈПП ЕВАЛУАЦИОНОМ МЕТОДОЛОГИЈОМ

Пет исхода који се наводе у Евалуационој методологији као основни за достизање циљева одрживог развоја кроз имплементацију ЈПП пројеката, а који ће бити размотрени у предметном пројекту, јесу:

1. Приступ и правичност;
2. Економска ефикасност и фискална одрживост,
3. Одрживост животне средине и отпорност,
4. Репликабилност и
5. Укључивање заинтересованих страна.

Ради достизања циљева одрживог развоја, документ PIERS доприноси да се у пројектима јавно-приватног партнерства анализирају ови исходи, како би се посматрао њихов утицај, али и превазишли изазови растућих глобалних климатских промена.

15.1. Приступ и правичност

Приступ и правичност су кључни принципи који осигуравају да сви заинтересовани актери имају једнак приступ инфраструктури, услугама и користима од пројекта. У контексту овог самоиницијативног предлога пројекта јавно-приватног партнерства за примену мера уштеде енергије у јавном осветљењу, ови принципи значе да се ресурси и резултати пројекта расподељују на начин који максимизује корист за цео систем и локалну заједницу.

Основни исходи наведених пројеката у смислу приступа и једнакости морају бити примена мера уштеде електричне енергије за потребе јавног осветљења. Пројекат је усмерен на унапређивање приступачности услугама енергетског сектора за део система јавног осветљења, подизање нивоа ефикасности и обезбеђивање дугорочног одржавања система јавног осветљења. Путем ефикасног и одговорног управљања енергетским ресурсима у систему јавног осветљења, пројекат има потенцијал да допринесе стварању одрживог система.

15.2. Економска ефикасност и фискална одрживост

Реализација овог самоиницијативног предлога пројекта јавно-приватног партнерства за примену мера уштеде енергије у јавном осветљењу значајно ће допринети економској ефикасности и фискалној одрживости. Примена енергетске ефикасности обезбедиће дугорочне уштеде у трошковима за електричну енергију, смањујући зависност примене цене енергената.

Ове уштеде ће омогућити боље планирање и управљање финансијским ресурсима система јавног осветљења.

Економска ефикасност ће се постићи кроз оптимално коришћење расположивих ресурса и имплементацију савремених технологија. Јавно осветљење ће обезбедити стабилан и поуздан извор енергије јер је најчистија енергија непотрошена (уштеђена) енергија, смањујући оперативне трошкове и повећавајући енергетску независност јавног осветљења.

Фискална одрживост пројекта ће се осигурати кроз дугорочне уштеде и стабилно финансијско планирање. Средства која би иначе била утрошена на куповину електричне енергије могу бити преусмерена на друге виталне пројекте и потребе, доприносећи укупној финансијској стабилности дела јавног осветљења.

Да би се обезбедила фискална одрживост, кључно је постићи равнотежу између извора финансирања (попут јавно-приватних партнерстава) и оперативних трошкова. Ефикасно планирање, ефективно управљање и континуирана улагања у опрему за обављање предметних услуга кључно је за дугорочну одрживост пружања ових услуга.

Неки од основних критеријума за процену учинка пројекта у односу на исход економске ефикасности и фискалне одрживости су:

- 1) Избегавање корупције и подстицање транспарентне набавке** – Корупција може значајно угрозити економску ефикасност и фискалну одрживост пројекта. Процес набавке треба бити транспарентан, конкурентан и поштен, како би се избегла корупција и како би се средства ефикасно утрошила. Усвајања пројекта и уговора јавно-приватног партнерства извршавају се у складу са законом и потпуно транспарентно. Поступак јавно-приватног партнерства је транспарентан јер се ослања на законски оквир који поставља услове за спровођење ЈПП пројекта, укључујући захтеве за транспарентност и јавну одговорност. Закон о јавно-приватном партнерству и концесијама дефинише поступке, услове и начела ЈПП-а. У процесу ЈПП-а, Јавни партнер је обавезан да транспарентно објави све релевантне информације у вези са пројектом. То може укључити објављивање јавног позива, конкурсне документације, процену изводљивости, извештаја о пројекту и уговора са Приватним партнером. Ови документи пружају информације о свим аспектима пројекта, укључујући финансијске детаље, услове и обавезе свих страна укључених у ЈПП. Поступак ЈПП почиње тако што Јавни партнер донесе одлуку о покретању поступка, затим започиње са припремом нацрта предлога пројекта ЈПП који усваја Јавно тело. Након усвајања, пројекат се доставља Комисији за јавно-приватно

партнерство, која доноси оцену и мишљење да ли се конкретни пројекат може реализовати у форми ЈПП и да ли је у складу са ЗЈППК. Након што је Комисија за ЈПП издала мишљење, Јавно тело даје сагласност и усваја пројекат. Након усвојеног пројекта, Јавно тело расписује поступак јавне набавке на Порталу јавних набавки. Поступак се спроводи у складу са Законом о јавним набавкама уз поштовање основних начела ЗЈН, а пре свега начела обезбеђивања конкуренције и забране дискриминације, транспарентности поступка јавне набавке, уз поштовање мера у циљу спречавања корупције и сукоба интереса у складу са ЗЈН. Понуђачи могу предати понуде најкасније до истека рока предвиђеног за подношење понуда. Након стручне оцене понуда, Јавно тело доноси одлуку о избору најповољнијег понуђача (Приватног партнера), са којим ће Јавни партнер закључити јавни уговор. То је уговор о јавно-приватном партнерству без елемената концесије, закључен у писаном облику између Јавног и Приватног партнера, којим се у циљу реализације пројекта јавно-приватног партнерства, којим се уређују међусобна права и обавезе уговорних страна. Јавни уговор се уписује у Регистар јавних уговора, јединствену електронску базу података која служи за евидентирање и праћење реализације јавних уговора који се, у складу са ЗЈППК, спровode на територији Републике Србије.

- 2) **Максимизирање економске одрживости и фискалне одрживости** – Пројекат треба да буде економски оправдан и да буде у складу са фискалним могућностима. Када Јавна тела имају мањак средстава у буџету и не могу себи приуштити да се задужују, укључивање приватног капитала може представљати најбоље решење. Приватни капитал може осигурати неопходна финансијска средства за реализацију пројекта, чиме се Јавна тела ослобађају од великог финансијског оптерећења.
- 3) **Максимизирање дугорочне финансијске одрживости** – Пројекат треба да буде пројектован и управљан тако да има дугорочну финансијску одрживост. Овај аспект укључује процену трошкова и прихода пројекта, као и његову способност да генерише приходе који могу подржати његову одрживост на дужи рок. Према члану 18. Закона о јавно-приватном партнерству и концесијама рок на који се закључује јавни уговор одређује се на начин који не ограничава тржишну утакмицу више него што је то потребно да се обезбеди амортизација улагања Приватног партнера и разуман повраћај уложеног капитала, истовремено узимајући у обзир ризик који је повезан са комерцијалним коришћењем предмета уговора. Рок из овог члана не може бити краћи од пет година ни дужи од 50 година, уз могућност да се након истека

уговореног периода закључи нови уговор уз избор Приватног партнера на начин и у поступку прописаном овим законом.

- 4) **Повећање запошљавања и економских могућности** – Пројекат треба да има потенцијал да повећа запошљавање и економске могућности у локалној заједници. Ово може укључивати отварање нових радних места, стимулација локалне економије и подизање животног стандарда заједнице.

15.3. Одрживост животне средине и отпорност

Одрживост животне средине односи се на заштиту и очување планете и представља основни захтев одрживости. Деловање у циљу очувања биодиверзитета и борбе против климатских промена и њених утицаја саставни су део успешне имплементације циљева одрживог развоја.

Еколошка одрживост и отпорност значајни су аспекти у контексту одрживог система изградње, управљања и одржавања јавног осветљења. Док се свет суочава са изазовима климатских промена и потребом да се смање емисије гасова, унапређење производње електричне енергије које укључује благовремено препознавање, реаговање и сузбијање нежељених последица из индустрије фосилних горива игра значајну улогу у стварању одрживе будућности.

Смањење емисија гасова стаклене баште и побољшање енергетске ефикасности доприноси смањењу емисије угљен-диоксида (CO₂) и других штетних гасова.

Имплементација овог пројекта ће такође подржати глобалне напоре у борби против климатских промена кроз смањење угљеничног отиска. Увођење мера уштеде енергије игра кључну улогу у одрживом развоју и очувању животне средине. Пројекат ће служити као пример добрих пракси у области енергетске ефикасности и допринеће подизању свести о важности коришћења чистих извора енергије у одржавању еколошке равнотеже и отпорности на климатске промене.

15.4. Репликабилност

Репликабилност пројеката о енергетском учинку кроз примену мера побољшања енергетске ефикасности и уштедама у оперативним трошковима јавног осветљења се односи на могућност репродукције или понављања успешних система или иницијатива на различитим локацијама или у различитим контекстима. То подразумева имплементацију доказаних

стратегија, технологија или политика са једног места на друго како би се постигли слични позитивни резултати.

У случају пројекта примене мера уштеде енергије у јавном осветљењу на територији општине Љубовија, реплицирање омогућава пренос знања, најбољих пракси и научених лекција са успешних пројеката на друге делове система или сличне водопривредне системе који могу имати користи од сличних решења. Реплицирањем успешних модела, различити сегменти водопривредног система могу избећи поновно смишљање система и убрзати имплементацију ефикасних система. Посебно је важно нагласити успешну и дугогодишњу праксу у примени Модела уговора о енергетском учинку кроз примену мера побољшања енергетске ефикасности и уштедама у оперативним трошковима јавног осветљења који је прописан као Прилог Правилника о уговору о енергетској услузи ("Сл. гласник РС" број 80/22) који је донет на основу члана 47. став 2. Закона о енергетској ефикасности и рационалној употреби енергије („Службени гласник РС”, број 40/21) и члана 17. став 4. и члана 24. став 2. Закона о Влади („Службени гласник РС”, бр. 55/05, 71/05 – исправка, 101/07, 65/08, 16/11, 68/12 – УС, 72/12, 7/14 – УС, 44/14 и 30/18 – др. закон).

Ево неколико кључних аспеката који се односе на реплицирање у домену пројеката овог типа:

1. **Преносивост стратегија:** Успешне стратегије и приступи имплементирани на једној локацији често се могу пренети на друге локације. На пример, уколико Јавно тело успешно имплементира модел ЈПП на јавно осветљење, други градови могу реплицирати исти модел прилагођавајући га локалном контексту, као што су прилагођавање опреме, нивоа услуга или узимање у обзир специфичних захтева.
2. **Реплицирање технологије:** Напредак технологије омогућава реплицирање технологије у другачијим условима.
3. **Реплицирање политика:** Јавна тела могу реплицирати успешне политике и прописе који су се показали ефикасним у унапређењу предметних услуга.
4. **Дељење знања и сарадња:** Сарадња и дељење знања између различитих заинтересованих страна, укључујући Јавна тела, стручњаке и истраживаче, има кључну улогу у реплицирању успешних иницијатива. Платформе за дељење најбољих пракси, конференције и мреже могу олакшати ширење знања и промовисати реплицирање.
5. **Прилагођавање локалном контексту:** Иако је реплицирање усмерено на усвајање успешних модела, такође је важно узети у обзир јединствене карактеристике и изазове

сваке локације. Иницијативе за пружање предметних услуга требају бити прилагођене специфичним потребама.

15.5. Укључивање заинтересованих страна

Укључивање заинтересованих страна у одрживи систем путем модела ЈПП кључни је елемент успешног планирања, имплементације и управљања јавним осветљењем. Заинтересоване стране укључују широки спектар људи и организација које директно или индиректно имају утицај на пружање ових услуга.

Неки од кључних укључених актера могу бити:

- **Јавни сектор (власти и регулаторна тела)** – локалне, регионалне или националне власти су јако битни партнери у моделу ЈПП. Оне су одговорне за дефинисање потреба, успостављање стандарда и регулација, као и осигурање да услуге буду у складу са јавним интересом и законима;
- **Приватни сектор (пружаоци услуга)** – приватне компаније које пружају услуге у области енергетског сектора су кључни извођачи. Оне обезбеђују стручност, опрему и ресурсе за спровођење услуга, кроз уговоре са јавним сектором;
- **Локална заједница** – становници и организације у локалној заједници такође су заинтересоване стране јер ће бити директно погођени – очекују сигурно и здраво окружење. Консултације са локалном заједницом могу помоћи у идентификацији кључних проблема, потреба и приоритета. Ово може укључивати јавне расправе, састанке са локалним саветима или радионицама са заинтересованим групама;
- **Невладине организације (НВО)** – НВО могу бити заинтересоване стране у пружању повратних информација о еколошким и социјалним аспектима пружених услуга, као и учествовати у процесима праћења и оцене утицаја на животну средину;
- **Стручњаци и консултанти** – стручњаци из области јавног здравља, екологије и сродних дисциплина могу бити укључени како би пружили савете и смернице у вези са најбољим праксама и одрживим решењима. Њихово укључивање може помоћи у анализи података, процени перформанси система, пружању техничке експертизе и предлагању иновативних решења;
- **Финансијске институције** – банке и друге финансијске институције које пружају финансијску подршку пројектима ЈПП могу бити заинтересоване како би осигурале одрживост и исплативост модела;

- **Организација цивилног друштва** – организације цивилног друштва (ОЦД) јесу добровољни облици организовања грађана, чији је циљ заштита интереса одређене групе грађана или друштва у целини и које нису део структурне власти.

Укључивање ових актера у процесе одлучивања може помоћи у стварању инклузивног, ефикасног и одрживог система. Кроз активну комуникацију, сарадњу и партиципацију свих релевантних страна, могу се постићи бољи резултати у пружању услуга које задовољавају потребе шире заједнице.

16. ПОСЛОВНИ ПЛАН И ФИНАНСИЈСКА АНАЛИЗА ПРОЈЕКТА ЈАВНО-ПРИВАТНОГ ПАРТНЕРСТВА

Предмет овог ЈПП јесте спровођење мера побољшања енергетске ефикасности дела система јавног осветљења са циљем ефикаснијег коришћења енергије и одговарајућег смањења емисије CO₂, као и смањења оперативних трошкова реконструисаног дела система јавног осветљења. Приватни партнер се обавезује да ће обезбедити финансијске уштеде модернизованог дела система јавног осветљења у периоду гарантовања, у складу са јавним уговором и са позитивним прописима и важећим стандардима у Републици Србији. Сходно томе, приватном партнеру се поверавају послови замене, финансирања и одржавања реконструисаног дела система јавног осветљења уз преузимање ризика постизања финансијске уштеде током функционисања реконструисаног дела система јавног осветљења.

Општина Љубовија има обавезу да сарађује са приватним партнером и да постигне намеравану гарантовану уштеду како је она наведена у понуди и у уговору те да испуни своје уговорне обавезе.

Има много различитих приступа финансирању пројекта енергетске ефикасности од стране приватног партнера, а заједнички су им следећи елементи:

- приватни партнер инвестира у мере енергетске ефикасности;
- корисник енергије, локална самоуправа, не улаже у пројекат, већ комплетан износ инвестиције сноси приватни партнер;
- технички и финансијски ризици инвестиције се преносе са јавног на приватног партнера;
- остварене уштеде трошкова за енергију и одржавање користе се за отплату инвестиције;
- јавни партнер остварене уштеде у буџету локалне самоуправе може преусмерити на друге трошкове и унапређење осталих комуналних делатности у локалној самоуправи;
- побољшање степена енергетске ефикасности.

Главни разлози због којих локална самоуправа може пожелети да финансирање мера уштеде повери приватном партнеру су следећи:

- инвестирање у мере енергетске ефикасности врши приватни партнер без почетних трошкова за локалну самоуправу; захваљујући томе локалне самоуправе могу да

смање текуће расходе буџета за трошкове енергије, и то без повећања капиталних расхода;

- плаћање приватног партнера зависи од остварених уштеда енергије; тиме се технички и финансијски ризици инвестиције пребацују са корисника енергије на приватног партнера. Овај фактор може да буде значајан за кориснике енергије који су скептични према резултатима који се могу постићи применом мера уштеде енергије;
- експертизу трошења енергије обавља приватни партнер. Некада корисници енергије нису упознати са свим техничким аспектима уштеде енергије које им нуди приватни партнер комбинујући “*know-how*” за ефикасно коришћење енергије уз способност да финансира такве пројекте;
- корисник енергије долази у посед нове опреме сагласно уговору о ЈПП и опрема прелази у власништво корисника одмах након истека периода имплементације.

Општинска управа је већ дужи низ година разматрала могућности замене јавног осветљења и са тим и пратила трошкове које се издвајају из буџета за јавно осветљење и дошла до следећих података које се упоређују са проценама нове инвестиције:

- повољност за јавног партнера је чињеница да у току свих фаза пројекта сарађује само са једним партнером, а не са више различитих субјеката. Такође је повољност за јавног партнера да се кроз овакав пројекат он не задужује, нису потребна финансијска средства јер се инвестиција отплаћује из уштеде;
- трошкови јавног партнера за примену овог пројекта се односе на: трошкове припреме пројекта, трошкове припреме конкурсне документације и спровођења поступка одабира приватног партнера и трошкове стручног надзора и контроле испуњења уговорних услова.

Период трајања је посебна и изузетно значајна компонента овог пројекта. Предвиђено је да пројекат након периода имплементације мера уштеде енергије траје 15 година у којима јавни партнер плаћа приватном партнеру накнаду за примену мера уштеде енергије и одржавање. Овакав модел обезбеђује јавном партнеру изузетно значајне бенефите, јер осим уштеда, овај модел гарантује дугорочно обезбеђивање квалитета пружене енергетске услуге. Такав модел није комерцијалан, већ је пре свега модел који пружа квалитет услуге уз остваривање уштеде, применом савремених мера које подразумевају уштеду енергије, заштиту животне средине, управљивост, сигурност и др. Важно је напоменути да је један од значајних индиректних ефеката и чињеница да ће на овај начин јавни партнер избећи формално-правну

немогућност закључења уговора на конкурентан начин за одржавање до истека 15 година, јер је познато да само произвођач опреме која је уграђена може испоручити резервне делове, па такав поступак не би имао смисла. Такође, због техничко-технолошког развоја који следи у овој области, на овај начин приватни партнер гарантује да ће обезбедити резервне делове до истека свих 15 година, што без таквог начина непродужене гаранције не би било вероватно. Додатно, уколико приватни партнер то не оствари, јавни партнер има на располагању читав низ средстава обезбеђења, пре свега финансијских (активирање банкарске гаранције, плаћање пенала и друга средства предвиђена уговором). Овако дефинисан период гарантовања и одржавања даје сигурност јавном партнеру при избору приватног партнера, јер ће се оцењивати пре свега квалитет. Само партнери који су сигурни у квалитет своје опреме, знања, капацитета и способности реално, а не декларативно, могу на овај начин обезбедити гарантовање квалитета и дугогодишње одржавање система јавног осветљења.

У табели која следи приказана је пројекција садашњих и будућих трошкова применом предложених мера. На овај начин, Јавни партнер је приказао максимални могући износ трошкова који су прихватљиви за њега уз минимални могући износ уштеда које МУЕ (мере уштеде енергије) примењене на овај начин треба да му обезбеде. Уколико Јавни партнер процени да је оправдано наставити са остваривањем ефеката примене МУЕ и након истека периода од 15 година, може донети одлуку о продужењу уговора за додатних пет година. Ова могућност предвиђена је ради ублажавања неизвесности у погледу одржавања након иницијалног периода, као и ради заштите имплементираних инфраструктура, имајући у виду да је предвиђени век трајања LED светиљки између 20 и 25 година.

У тих пет година Јавни партнер ће плаћати накнаду Приватном партнеру, која ће покривати само трошкове за одржавање које би Приватни партнер имао у износу од 12,00 евра на годишњем нивоу по светиљци, увећаном за инфлаторну вредност.

Самоиницијативни предлог пројекта јавно-приватног партнерства за замену, рационализацију и одржавање дела система јавног осветљења применом мера уштеде енергије на територији општине Љубовија

СВИ ИЗНОСИ СУ ИЗРАЖЕНИ У НЕТО ВРЕДНОСТИ		ПОСТОЈЕЋЕ РЕШЕЊЕ	НОВО РЕШЕЊЕ
Број инсталираних светиљки (укључујући светиљке чија реконструкција није планирана)	ком.	1960	
Број инсталираних светиљки чија реконструкција је планирана	ком.	1960	
Тренутна референтна цена ел. енергије са накнадама	РСД	18,458	
	EUR	0,1574	
Број часова горења (уграђује се систем за укључивање и искључивање ЈО јер се са тим може гарантовати уштеда)	час	4100	4100
Годишња потрошња електричне енергије	kWh	991.511,20	219.363,94
Уштеда електричне енергије применом новог решења, на годишњем нивоу	kWh		772.147,26
Уштеда електричне енергије применом новог решења, на годишњем нивоу	%		78%
1 € =	РСД	117,30	117,30
Укупан годишњи износ за електричну енергију и таксе	РСД	18.301.313,73	4.049.019,60
	EUR	156.021,43	34.518,50
Укупни трошкови одржавања на годишњем нивоу	РСД	2.100.000,00	Трошкови одржавања су обавеза приватног партнера
	EUR	17.902,81	
Укупно процењено оптимално трајање периода гарантовања	год.	15	
Минимална додатна финансијска уштеда Јавног партнера током 15 година (најмање 15% од тренутних издатака за ЈО)	%	15%	
Годишња додатна финансијска уштеда Јавног партнера током 15 година (најмање 15% од тренутних издатака за ЈО)	РСД	3.060.197,06	
	EUR	26.088,64	
Укупна додатна финансијска уштеда Јавног партнера током 15 година (најмање 15% од тренутних издатака за ЈО) за свих 15 година	РСД	45.902.955,89	
	EUR	391.329,55	
Максимални укупни годишњи трошкови накнаде за примену МУЕ (15 година)	РСД		13.292.097,07
	EUR		113.317,11
Максимални укупни годишњи трошкови Јавног партнера за 15 година у којима плаћа накнаду за МУЕ	РСД	20.401.313,73	17.341.116,67
	EUR	173.924,24	147.835,61
Максимална укупна накнада за примену мера уштеде енергије са одржавањем за 15 година, укључујући трошкове осигурања и финансирања	РСД	199.381.455,98	
	EUR	1.699.756,66	
Вредност инвестиције без камата, осигурања и одржавања	РСД	95.693.340,00	
	EUR	815.800,00	
Максимална вредност инвестиције у току трајања уговора (максимални износ који ће јавни партнер платити приватном партнеру)	РСД	199.381.455,98	
	EUR	1.699.756,66	
Процењена вредност јавне набавке (укључује укупне трошкове приватног партнера + енергија + накнада + одржавање)	РСД	260.116.750,05	
	EUR	2.217.534,10	
<p><i>* У складу са чланом 21. Закона о јавно-приватном партнерству и концесијама, критеријум за вредновање понуда у поступку доделе јавног уговора, је Нето садашња вредност свих трошкова уговора које ће јавни партнер плаћати. У складу са снажним развојем технологије, поготово технологије LED, ефикасност расветних тела значајно расте, а имајући у виду да се будући трошкови детерминишу на основу уштеде коју може остварити приватни партнер, односно онај који понуди већу уштеду, може наплатити сразмерно већу накнаду, онда је неопходно на овакав начин дефинисати вредност јавне набавке, пошто уштеда теоретски може ићи до ≤100%</i></p>			

16.1. Методологија добијене вредности у односу на уложени новац и процена трошкова

Анализа вредности која се добија у односу на уложени новац обавезно се спроводи код јавно- приватног партнерства без елемената концесије. Утврђивање добијене вредности у односу на уложени новац (енг. *value for money, VfM*) примена је аналитичког поступка у оквиру кога се настоји квантитативним путем утврдити да ли је за пореске обвезнике од веће користи да се примени традиционални модел инвестирања у коме се јавно тело појављује у улози инвеститора, преузимајући све или претежан део ризика јавне инвестиције, или им се више исплати да набаве услугу од понуђача из приватног сектора, преносећи (алоцирајући) већину ризика на њега, када се ради о јавно-приватном партнерству. Дакле, у основи идеје максимизације добијене вредности за јавни новац је пренос одређених ризика јавне инвестиције на приватног партнера. У том смислу, Европска комисија дефинише јавно-приватно партнерство као партнерство између јавног и приватног сектора које има за циљ пружање услуге коју традиционално обезбеђује јавни сектор. Јавни сектор се јавља у улози наручиоца који има за циљ да обезбеди пружање јавне услуге кориснику, док се приватни сектор јавља у улози извршиоца и има за циљ да пружи јавним уговором дефинисане услуге.

За Јавног партнера је пројекат ЈПП успешан ако пружа "вредност за новац", што обухвата трошковну ефикасност, поуздану и правовремену услугу по уговореним ценама и по уговореном квалитету, онако како је то дефинисано у јавном уговору. Поређење (компарација) начина реализације јавне инвестиције подразумева упоредну анализу традиционалног модела и модела ЈПП. У том смислу, "вредност за новац" се рачуна на основу поређења ефеката ових модела реализације јавне инвестиције.

За анализу добијене вредности у односу на уложена средства у јавно-приватном партнерству и концесијама од великог значаја су законске границе задуживања јединица локалне самоуправе, који се прописују буџетским и фискалним законима.

Законом о јавно-приватном партнерству и концесијама друштво посебне намене (у даљем тексту: ДПН) дефинисано је као привредно друштво које може основати приватни, односно јавни партнер за потребе закључења јавног уговора, односно за потребе реализације пројекта јавно- приватног партнерства. У складу са чланом 15. Закона о јавно-приватном партнерству и концесијама и у складу са Моделом уговора о енергетском учинку кроз примену мера побољшања енергетске ефикасности и уштедама у оперативним трошковима јавног осветљења, дефинисано је да је ДПН основано искључиво и само за потребе реализације пројекта јавно-приватног партнерства, те да се оснивачка и управљачка права уређују

оснивачким актом, а у складу са законом којим се уређује положај привредних друштава.

Приликом поређења ЈПП модела у односу на традиционални модел уочава се више предности, а један од њих се огледа и кроз **компаратор трошкова** јавног партнера. Наиме, приликом израчунавања вредности набавке, узимају се у обзир укупни животни трошкови, док се код традиционалног модела узимају у обзир само капитални трошкови. Сва средства потребна за измирење укупних животних трошкова (капиталних, оперативних и финансијских) осигурава у целости приватни партнер.

Компаратор трошкова јавног сектора (енг. *Public Sector Comparator, PSC*, у даљем тексту: Компаратор) представља инструмент помоћу кога јавни партнер пореди укупне животне трошкове пројекта који планира да реализује путем јавно-приватног партнерства у односу на досадашњи начин који користи јавни сектор. Компаратор даје мерила за процену „вредности за новац“ поређењем алтернативних модела. Код Компаратора велику улогу има правилна анализа укупних животних трошкова и расподела ризика између јавног и приватног сектора.

Када је у питању јавно-приватно партнерство у оквиру предложеног пројекта, компаратор трошкова упоређује постојеће јавно осветљење са новим LED јавним осветљењем.

Делови Компаратора које треба детаљно прегледати су: преглед пројекта, капитални и оперативни трошкови, дисконтовани токови новца, матрица алокације ризика и анализа осетљивости.

Преглед пројекта: Предмет анализе је разматрање предложеног пројекта јавно-приватног партнерства - замена дела система јавног осветљења на територији општине Љубовија са техничког и економског аспекта са посебним освртом на енергетску ефикасност односно уштеде у текућим расходима буџета Општине за електричну енергију и трошкове одржавања система јавног осветљења, уштеде енергије и на смањење емисије угљен-диоксида (CO₂). Предложеном заменом се од самог почетка смањују издаци Општине. Инвестицију финансира Приватни партнер, а Јавни партнер из остварене уштеде (смањени трошкови за електричну енергију и одржавање) отплаћује инвестицију приватном партнеру у трајању од 15 година. Услуга обухвата набавку опреме, уградњу система за укључивање и искључивање, управљање извођењем радова на замени постојећих светиљки за штедљиве LED светиљке и одржавање нових светиљки за време трајања уговора, са циљем смањења буџетских трошкова и подизања нивоа ефикасности у пружању јавних услуга.

Предложено време пројекта је 15 година, који ће се реализовати применом ESCO модела (инвестирање у замену и модернизацију постојећих објеката применом мера енергетске ефикасности уз повратак инвестиције из уштеда), односно Моделом уговора о

енергетском учинку кроз примену мера побољшања енергетске ефикасности и уштедама у оперативним трошковима јавног осветљења који је у складу са Правилником о уговору о енергетској услузи („Службени гласник РС” број 80/22).

На питање зашто локалне самоуправе треба да размишљају о модернизацији јавног осветљења кроз ESCO модел одговор лежи у следећем: чињеница је да је цена електричне енергије у Србији најнижа у Европи. Овако ниска цена на дужи рок није одржива. Најављена поскупљења електричне енергије ће уследити у врло кратком року. Влада Републике Србије се обавезала споразумом са Међународним Монетарним Фондом (ММФ) о поскупљењу. У наредном периоду треба рачунати са значајним поскупљењем електричне енергије и до 50% јер је у Европи она од два до пет пута виша цена него у Србији.

На почетку 2015. године говорило се о порасту издатака за електричну енергију и увођењу додатних ставки на рачуну за електричну енергију. Сведоци смо да су издаци за електричну енергију у Србији повећане од 1. августа 2015. године и уведена је акциза на електричну енергију, па поскупљење, укључујући и ту акцизу, износи преко 200%. Износ поскупљења је усаглашен са ММФ-ом, али цена електричне енергије у Србији и даље је остала најнижа у Европи.

Када је реч о издацима локалних самоуправа, није реч само о цени електричне енергије, већ и о осталим накнадама које чине обавезни део рачуна за електричну енергију. Поред цене електричне енергије, на рачуну се налазе још 3 ставке (тарифа за активну енергију, накнада за подстицај повлашћених произвођача и акциза).

Пројекат замене постојећих светиљки јавног осветљења енергетски ефикасним LED светиљкама са пратећим радовима на замени дотрајалих делова и инсталација система за испоруку светлосне енергије довео би до смањења буџетских трошкова и подизања нивоа ефикасности у пружању јавних услуга.

16.2. Капитални трошкови и пројекција финансијских одлива

Одређене врсте партнерстава између јавног и приватног сектора – уговорни аранжмани између локалне самоуправе и приватног партнера за пружање јавних услуга могу да се посматрају као извор капиталног финансирања. Партнерства између јавног и приватног сектора повлаче за собом обавезу на страни датог приватног партнера да обезбеди капитал за ЈПП пројекат. Приликом разматрања оваквих инвестиционих пројеката као што је и пројекат замене јавног осветљења, неопходно је сагледати новчане токове. Приватни партнер има обавезу да инвестира у капиталне инвестиционе расходе пројекта у нето износу које је важно приказати у

пројекту.

Табела: Капитални инвестициони расходи пројекта нето

Трошкови набавке LED светиљки, набавка система за укључивање и искључивање ЈО, обезбеђење продужене гаранције светиљки	465.800 EUR
Трошкови демонтаже постојећих и монтаже нових светиљки, набавка лире и потребног помоћног материјала, искључивање јавног осветљења током извођења радова, нумерисање светиљки, уградња система за управљање, трошкови транспорта и складиштења, одлагање опасног отпада, организација посла на терену	152.000 EUR
Управљање пројектом, обезбеђење финансирања и осигурања пројекта, израда идејног пројекта и катастра изведеног стања	198.000 EUR
УКУПНИ КАПИТАЛНИ ТРОШКОВИ	815.800 EUR

У наредној табели приказана је структура укупних годишњих трошкова јавног партнера, пре и после примене МУЕ, а не узимајући у обзир накнаду за МУЕ, која ће се плаћати приватном партнеру у току трајања уговора.

Табела: Укупни годишњи одливи пре и после примене МУЕ

Опис расхода (EUR)	Трошкови годишње (EUR)		Трошкови за цео век пројекта (EUR)	
	Без улагања у МУЕ	Са улагањем у МУЕ	Без улагања у МУЕ	Са улагањем у МУЕ
Трошкови за ел. енергију	156.021	34.518	2.340.321	517.777
Трошкови одржавања дела система ЈО	17.903	0	268.542	0
Укупни текући расходи	173.924	34.518	2.608.864	517.777
Максимални трошкови Јавног партнера за 15 година у којима плаћа накнаду за МУЕ			2.608.864	517.777

Пројекат остварује приливе путем:

1. смањења текућих расхода за електричну енергију, у односу на висину расхода за електричну енергију пре замене дела система ЈО;
2. смањења расхода за услуге одржавања реконструисаног дела система ЈО, у односу на трошкове одржавања дела система ЈО пре замене.

Годишње приливе пројекта чине приливи од смањења расхода за електричну енергију у износу од 121.502,93 евра годишње, односно 1.822.544,01 евра за период од 15 година и приходи од смањења расхода за одржавање дела система ЈО у износу од 17.902,81 евра

годишње, односно 268.542,20 евра за период од 15 година, што укупно износи 139.405,75 евра годишње, односно 2.091.086,21 евра смањења расхода за период од 15 година.

Табела: Годишњи приливи пројекта за ЈП након примене МУЕ

Опис прихода	Износ годишње уштеде (EUR)	Износ уштеде за 15 година (EUR)
Приходи од уштеде расхода за електричну енергију	121.502,93	1.822.544,01
Приходи од уштеде расхода за одржавање	17.902,81	268.542,20
Укупни приходи (1+2)	139.405,75	2.091.086,21

Процењена минимална годишња додатна финансијска уштеда Јавног партнера током 15 година (најмање 15% од тренутних издатака за ЈО) износи 26.088,64 евра, док укупна додатна финансијска уштеда Јавног партнера током 15 година 391.329,55 евра. Укупна додатна финансијска уштеда Јавног партнера представља минималне финансијске бенефите Јавног партнера током реализације овог СИП-а.

Опис	Износ (EUR)
Максимални укупни годишњи трошкови Јавног партнера за период гарантовања у којем плаћа накнаду за МУЕ	173.924,24
Максимални укупни годишњи трошкови Јавног партнера за 15 година у којима плаћа накнаду за МУЕ након замене	147.835,61
Минимална годишња додатна финансијска уштеда Јавног партнера током 15 година (најмање 15% од тренутних издатака за ЈО)	26.088,64
Укупна додатна финансијска уштеда Јавног партнера током 15 година (најмање 15% од тренутних издатака за ЈО) за свих 15 година	391.329,55

16.3. Дисконтовани токови новца

Дисконтовањем новчаног тока пројектованих прилива и одлива новца, можемо оценити финансијску исплативост пројекта, на основу показатеља финансијске рентабилности. Оцена финансијске рентабилности пројекта врши се за расходе пројекта, без узимања у обзир извора финансирања пројекта.

Сходно томе, показатељи финансијске рентабилности пројекта, без обзира на начин

њиховог финансирања су:

- Нето садашња вредност пројекта;
- Стопа рентабилности пројекта;
- Период повраћаја инвестиције;
- Коефицијент користи и трошкова пројекта.

Нето садашња вредност је кључни критеријум за оцену улагања у основна средства (capital budgeting). Нето садашња вредност је једнака збиру дисконтованих новчаних прилива и одлива у економском веку трајања пројекта, тј. представљено математичким изразом:

$$NSV = \sum DCF$$

Нето садашња вредност може да се дефинише и на следећи начин:

$$NSV = \text{benefit} - \text{cost}$$

Нето садашња вредност се користи у сарадњи са DCF методом DCF Discounted Cash Flow. Да би инвестиција у основна средства била исплатива NPV мора да буде већи од нуле:

$$NSV > 0$$

Нето садашња вредност се изражава у новцу (EUR, RSD, USD) и показује колико ће компанија зарадити ако уложи у основна средства.

Чланом 21. ЗЈПК је предвиђено да се у примени критеријума за избор приватног партнера под ценом подразумева нето садашња вредност која се односи на укупне трошкове у уговореном периоду без пореза на додатну вредност.

Стопа рентабилности је финансијска мера која оцењује колико је компанија генерисала прихода у односу на инвестирани капитал. Ова мера обично се користи за процену ефикасности употребе капитала и за поређење успеха компанија у истој индустрији или сектору.

Показатељ периода повраћаја инвестиције (eng. Payback Period) је финансијска мера која показује време потребно да се инвестиција поврати кроз генерисани приход. Он представља период времена у којем је нека инвестиција амортизована, односно, у којем су генерисани приходи компаније истоветни улагању. Што је краћи период повраћаја инвестиције, то је инвестиција плаћенија или исплативија.

Коефицијент користи и трошкова (eng. Cost of Goods Sold to Sales Ratio) је финансијски показатељ који мери однос трошкова према приходима. Овај показатељ се користи за процену ефикасности управљања трошковима.

Дисконтна стопа представља процентну ставку која се користи за дисконтовање будућих новчаних токова на њихову садашњу вредност. Ова стопа се употребљава у финансијским анализама и прецизној вредносној оцени пројеката, инвестиција или бизниса. Она представља "цену" времена, односно колико одређени износ новца вреди у будућности у односу на његову вредност данас. Дисконтна стопа се обично користи у дисконтовању новчаних токова у методама као што је NPV (Net Present Value) или DCF (Discounted Cash Flow) анализа.

У складу са до сада презентованим подацима о очекиваним приливима и одливима новца у току периода реализације пројекта, као и о ризицима који би се могли појавити у току реализације, направљена је cost benefit анализа реализације пројекта.

Дисконтна стопа која је коришћена приликом обрачуна је утврђена од стране Народне банке Србије и у јулу 2025. године **износи 5,75%**.

16.4. Показатељи финансијске рентабилности пројекта

Дисконтовањем новчаног тока пројектованих инвестиционих расхода и прихода пројекта, може се оценити финансијска исплативост инвестиционих расхода пројекта, на основу показатеља финансијске рентабилности.

Табела: Новчани ток прилива и одлива пројекта Јавног партнера у опцији самосталне имплементације и без задуживања

НОВЧАНИ ТОК ПРИЛИВА И ОДЛИВА ПРОЈЕКТА МУЕ ЗА ЈАВНОГ ПАРТНЕРА САМОСТАЛНО И БЕЗ ИЗВОРА ФИНАНСИРАЊА																	
Опис	ЕУР																
		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
		2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040	2041
Дисконтна стопа	5,75%																
Дисконтни фактор		1,0000	0,9456	0,8942	0,8456	0,7996	0,7561	0,7150	0,6761	0,6394	0,6046	0,5717	0,5406	0,5113	0,4835	0,4572	0,4323
	СВ	Укупно															
Приливи	1.376.337	2.091.086	0	139.406	139.406	139.406	139.406	139.406	139.406	139.406	139.406	139.406	139.406	139.406	139.406	139.406	139.406
Приходи од уштеде расхода за ел. енергију за ЈП	1.199.585	1.822.544	0	121.503	121.503	121.503	121.503	121.503	121.503	121.503	121.503	121.503	121.503	121.503	121.503	121.503	121.503
Приход од уштеде расхода за одржавање	176.752	268.542	0	17.903	17.903	17.903	17.903	17.903	17.903	17.903	17.903	17.903	17.903	17.903	17.903	17.903	17.903
Одливи	931.905	992.200	815.800	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760
Капитални инвестициони расходи за имплементацију МУЕ	815.800	815.800	815.800	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Трошкови одржавања новог система ЈО	116.105	176.400	0	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760
Нето новчани ток (ННТ)	444.432	1.098.886	-815.800	127.646	127.646	127.646	127.646	127.646	127.646	127.646	127.646	127.646	127.646	127.646	127.646	127.646	127.646
Дисконтовани нето новчани ток		444.432	-815.800	120.705	114.142	107.936	102.067	96.517	91.269	86.307	81.614	77.176	72.980	69.012	65.259	61.711	58.355
Укупни дисконтовани нето новчани ток			-815.800	-695.095	-580.953	-473.017	-370.950	-274.433	-183.164	-96.857	-15.244	61.933	134.912	203.924	269.183	330.894	389.249

Период повраћаја (година)		8,20
ИСП		13,22%
НСВ и ЕУР		444.432

Показатељи финансијске рентабилности инвестиционих расхода пројекта, без обзира на начин њиховог финансирања су:

- финансијска нето садашња вредност расхода пројекта НСВ, при дисконтној стопи од 5,75%, износи 444.432,00 евра;
- финансијска стопа рентабилности расхода пројекта ИСП износи 13,22%;
- период повраћаја капиталних инвестиционих расхода из прихода пројекта износи 8,2 године.

16.5. Извори финансирања пројекта

Капитални инвестициони расходи пројекта од 815.800,00 евра без ПДВ-а могу бити финансирани из прихода буџета, примања од задуживања и/или капитала приватног партнера, путем јавно-приватног партнерства.

У овом кораку ћемо анализирати могућност финансирања пројекта из примања од задуживања Јавног партнера, тако да рачуно однос дуга и буџетских средстава износи 70% према 30%. Динамика обезбеђивања финансијских средстава у току реализације пројекта приказана је у табели у наставку, на основу плана имплементације пројекта.

Табела: План повлачења и отплате кредита (EUR)

Период отплате	0	1	2	3	4	5	6	7	8	Укупно
Повлачење кредита	571.060,00									
Накнада	285,53	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	285,53
Камата	34.263,60	32.425,43	28.257,70	23.832,91	19.135,21	14.147,76	8.852,70	3.231,06	0,00	164.146,37
Трошкови камате и накнаде (2+3)	34.549,13	32.425,43	28.257,70	23.832,91	19.135,21	14.147,76	8.852,70	3.231,06	0,00	164.431,90
Отплата главнице	0,00	67.572,65	71.740,38	76.165,17	80.862,87	85.850,32	91.145,37	96.767,02	956,22	571.060,00
Укупно главница, камата и накнада (2+3+5)	34.549,13	99.998,08	99.998,08	99.998,08	99.998,08	99.998,08	99.998,08	99.998,08	956,22	735.491,90

Услови одобравања и коришћења кредита утврђени су на основу анализе услова задуживања јединица локалне самоуправе и услова одобравања расположивих кредита за финансирање пројекта унапређења енергетске ефикасности у Републици Србији. Том приликом су узети у обзир најконзервативнији услови одобравања кредита од стране комерцијалних банака, као и услови одобравања кредита из кредитне линије Европске банке за обнову и развој (намењени за финансирање пројекта енергетске ефикасности јавног и

приватног сектора). За пројекцију отплате кредита и плаћања камате и накнаде примењени су услови задуживања приказани у табели који обухватају повлачење и отплату кредита и обрачун камате и накнаде.

Табела: Услови задуживања за финансирање пројекта

Услови задуживања за финансирање пројекта		
Опис услова	јединица	износ/датум
Грејс период	(месеци)	12
Каматна стопа	%	6,00%
Укупна главница кредита	(ЕУР)	571.060
Отплата главнице кредита		
Број отплата у години		12
Рок	(година)	7
Укупан број отплата		84
План отплате	једнаки анuitети	
Рата главнице на месечном нивоу	(ЕУР)	6.789,03
Накнада		
Почетна	(%)	0,00
годишња	(%)	0,0005
Годишње		285,53
Годишњи износ кредита без камате	(ЕУР)	81.468,40

Дисконтовањем новчаног тока пројектованих прихода пројекта и расхода по основу извора финансирања, може се оценити финансијска исплативост средства (капитала) уложених у пројекат.

У наредној табели биће приказан новчани ток јавног партнера у опцији када пројекат МУЕ финансирао из средстава задуживања.

Показатељи финансијске рентабилности улагања финансијских средства у пројекат, при дисконтној стопи од 5,75% су:

1. финансијска нето садашња вредност расхода пројекта НСВ износи 299.286,00 евра;
2. финансијска стопа рентабилности расхода пројекта ИСП износи 10,41%;
3. период повраћаја капиталних инвестиционих расхода из прихода пројекта износи 10,15 година.

Међутим, у питању су претпоставке да Јавни партнер може да се задужи под

оптимистичним условима, и у ову анализу нису укључени процењени **ризичи**, који свакако имају значајан утицај на финансијске пројекције и уопште исплативост пројекта.

Табела: Новчани ток прилива и одлива пројекта Јавног партнера у опцији самосталне имплементације и финансирањем из задуживања

НОВЧАНИ ТОК ПРИЛИВА И ОДЛИВА ПРОЈЕКТА МУЕ ЗА ЈАВНОГ ПАРТНЕРА САМОСТАЛНО СА КРЕДИТОМ																		
Опис	ЕУР																	
		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
		2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040	2041	
Дисконтна стопа	5,75%																	
Дисконтни фактор		1,0000	0,9456	0,8942	0,8456	0,7996	0,7561	0,7150	0,6761	0,6394	0,6046	0,5717	0,5406	0,5113	0,4835	0,4572	0,4323	
	СВ	Укупно																
Приливи	1.376.337	2.091.086	0	139.406	139.406	139.406	139.406	139.406	139.406	139.406	139.406	139.406	139.406	139.406	139.406	139.406	139.406	139.406
Приходи од уштеде расхода за ел. енергију за ЈП	1.199.585	1.822.544	0	121.503	121.503	121.503	121.503	121.503	121.503	121.503	121.503	121.503	121.503	121.503	121.503	121.503	121.503	121.503
Приход од уштеде расхода за одржавање	176.752	268.542	0	17.903	17.903	17.903	17.903	17.903	17.903	17.903	17.903	17.903	17.903	17.903	17.903	17.903	17.903	17.903
Одливи	1.077.051	1.156.632	850.349	44.185	40.018	35.593	30.895	25.908	20.613	14.991	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760
Капитални инвестициони расходи за имплементацију МУЕ	815.800	815.800	815.800	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Трошкови одржавања новог система ЈО	116.105	176.400	0	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760
Трошкови финансирања - камате	145.145	164.432	34.549	32.425	28.258	23.833	19.135	14.148	8.853	3.231	0	0	0	0	0	0	0	0
Нето новчани ток (ННТ)	299.286	934.454	-850.349	95.220	99.388	103.813	108.511	113.498	118.793	124.415	127.646	127.646	127.646	127.646	127.646	127.646	127.646	127.646
Дисконтовани нето новчани ток		299.286	-850.349	90.043	88.874	87.783	86.766	85.820	84.939	84.122	81.614	77.176	72.980	69.012	65.259	61.711	58.355	55.182
Укупни дисконтовани нето новчани ток			-850.349	-760.306	-671.433	-583.650	-496.883	-411.064	-326.125	-242.003	-160.389	-83.213	-10.233	58.779	124.038	185.749	244.104	299.286

Период повраћаја (година)		10,15
ИСП		10,41%
НСВ и ЕУР		299.286

17. АНАЛИЗА РИЗИКА И МАТРИЦА РАСПОДЕЛЕ РИЗИКА

Квалитативна анализа ризика у обзир узима најзначајније финансијске, еколошке, оперативне, институционалне и друштвено-економске ризике везане за пројекат и његово спровођење. Могу се утврдити и други ризици. Процењује се вероватноћа остварења тих ризика и тежина негативних последица, а предлажу се мере за ублажавање ризика.

Матрица ризика и анализа осетљивости: Матрица ризика – вероватноћа и утицаја представља листу вероватноћа појаве ризика на једној и листу утицаја појаве ризика на другој страни.

		УТИЦАЈ И ПРИОРИТЕТ			
		МИНИМАЛНИ	СРЕДЊИ	ВЕЛИКИ	КАТАСТРОФАЛНИ
ВЕРОВАТНОЋА	Вероватно (В)	С	С	В	В
	Могуће (М)	Н	С	С	В
	Мало вероватно (МВ)	Н	Н	С	В

РИЗИК	ВЕРОВАТНОЋА	УТИЦАЈ	ПРИОРИТЕТ
Ризици у планирању пројекта - квалитет предлога пројекта	МВ	С	Н
Планирање времена	М	В	С
Ризици избора приватног партнера	МВ	Н	В
Ризици поступка јавне набавке	М	С	С
Одредбе уговора непотпуне или неприлагођене потребама пројекта	МВ	С	Н
Неисправна документација за припрему понуде	МВ	С	Н
Грешке у калкулацијама приликом обрачуна предрачунске вредности	МВ	С	Н
Немогућност прибављања потребних сагласности	МВ	С	Н
Неефикасност у решавању услова и сагласности институција	МВ	С	Н
Процена трошкова и буџет пројекта	МВ	В	С
Ризици при изради техничке документације	М	В	С
Планирање ресурса: грешка при избору светилки	МВ	В	С
Квалитет технологије	МВ	В	С
Ризик учинка	МВ	С	Н
Недостатак стручне радне снаге, према успостављеним критеријумима и потребама	М	С	С
Кашњење у испоруци опреме и материјала	МВ	С	Н
Нерешена имовинскоправна питања на локацији извођења радова	МВ	С	Н
Некомпетентност чланова пројектног тима или особља на кључним извршним позицијама (непознавање техничких аспеката пројекта)	М	В	С

РИЗИК	ВЕРОВАТНОЋА	УТИЦАЈ	ПРИОРИТЕТ
Слаба комуникација унутар организације и лош распоред активности	М	С	С
Прекид радова на више од 5 дана услед неповољних временских услова	М	С	С
Нереални циљеви	МВ	С	С
Продуктивност нижа од норме	МВ	С	Н
Неиспуњење очекиваних стандарда приликом извођења радова	МВ	С	С
Проблеми финансирања	МВ	С	Н
Испорука опреме са грешком	М	С	С
Одржавање јавног осветљења	МВ	В	С
Наплата услуге	М	Н	В
Ризик тражње	М	С	С
Ризик кретања цена услуге	МВ	М	Н
Ризик промене законске регулативе	М	М	Н
Инфлаторни ризик	М	С	С
Валутни ризик	М	С	С
Ризик од промене каматних стопа	МВ	М	Н
Порески ризици	М	С	С
Ризик од промене курса	М	С	С
Настанак штете на опреми (елементарна непогода или намерно оштећење) и повреде на раду	МВ	С	С
Ризик од промене цене ел. енергије	В	В	В

Ризик у пројекту представља будући догађај који може и не мора да се догоди. Такође, то је догађај који има одређену вероватноћу наступања, и чије су последице неочекиване и непланиране. Када се говори о пословном ризику, он укључује могућност остварења позитивног или негативног резултата. Прецизније, ризик ће, ако се догоди, остварити позитиван или негативан утицај на бар један сегмент пројекта, као што су време, трошкови, обим пројекта, квалитет, итд. Анализа ризика може бити са разних аспеката, значајно је груписати ризике и по категоријама.

Подела ризика по категоријама:

- технички ризици
- ризици управљања
- организациони ризици
- екстерни ризици.

Након анализирања критичних варијабли, закључак је да је инвестиција осетљива на промену висине надокнаде за испоручену електричну енергију. Пројекат је мање осетљив на

висину инвестиције.

Ризици у оквиру компаратора трошкова јавно-приватног партнерства су приказани у следећој табели:

Р. БР.	ОПИС РИЗИКА	КАТЕГОРИЈА
1.	Ризици у планирању пројекта	Ризици управљања
2.	Планирање времена и временско прекорачење пројекта	Ризици управљања
3.	Ризици избора приватног партнера	Организациони ризик
4.	Ризици поступка јавне набавке	Организациони ризик
5.	Одредбе уговора непотпуне или неприлагођене потребама пројекта	Организациони ризик
6.	Неисправна документација за припрему понуде	Организациони ризик
7.	Грешке у калкулацијама приликом обрачуна предрачунске вредности	Организациони ризик
8.	Немогућност прибављања потребних сагласности	Екстерни фактор
9.	Неефикасност у решавању услова и сагласности институција	Екстерни фактор
10.	Процена трошкова и буџет пројекта	Ризици управљања
11.	Планирање ресурса: грешка при избору светиљки	Ризици управљања
12.	Квалитет технологије	Технички ризици
13.	Ризик учинка	Технички ризици
14.	Недостатак стручне радне снаге, према успостављеним критеријумима и потребама	Екстерни ризик
15.	Кашњење у испоруци опреме и материјала	Ризици управљања
16.	Нерешена имовинскоправна питања на локацији извођења радова	Екстерни ризик
17.	Некомпетентност чланова пројектног тима или особља на кључним извршним позицијама (непознавање техничких аспеката пројекта)	Организациони ризик
18.	Слаба комуникација унутар организације и лош распоред активности	Организациони ризик
19.	Прекид радова на више од пет дана услед неповољних временских услова	Екстерни ризик
20.	Нереални циљеви	Организациони ризик
21.	Продуктивност нижа од норме	Ризици управљања
22.	Неиспуњења очекиваних стандарда приликом извођења радова	Ризици управљања
23.	Проблеми финансирања	Организациони ризик
24.	Испорука опреме са грешком	Ризици управљања

Анализа осетљивости се користи како би се утврдиле оне променљиве које су од кључне важности за пројекат. Кључна променљива је свака која има позитиван или негативан утицај на финансијску и/или економску исплативост пројекта.

Најважнији кораци у спровођењу анализе осетљивости су:

1. утврдити променљиве
2. елиминисати зависне променљиве
3. анализирати осетљивост показатеља рентабилности

4. одабрати кључне променљиве

Анализа осетљивости би требало да се усредсреди на независне променљиве, елиминише сувишне променљиве и, у највећој могућој мери, анализира променљиве у њиховом најосновнијем облику.

Након анализирања критичних варијабли, закључено је да је инвестиција осетљива на промену висине надокнаде за испоручену светлосну енергију. Пројекат је мање осетљив на висину инвестиције.

Управљање ризиком има позитиван утицај на избор пројекта, одређивање обима пројекта, значајно помаже при прављењу реалистичног распореда и трошкова пројекта, помаже учесницима да разумеју пројекат, као и обавезе које имају за исти. Често уколико се добро управља ризицима, то остаје неопажено, али је неопходно како би се обезбедила интеграција задатака у пројектима.

Квалитативна анализа ризика у обзир узима најзначајније финансијске, еколошке, оперативне, институционалне и друштвено-економске ризике везане за пројекат и његово спровођење. Могу се утврдити и други ризици. Процењује се вероватноћа остварења тих ризика и тежина негативних последица, а предлажу се мере за ублажавање ризика.

Главна предност пројекта ЈПП је алокација ризика. Сваки учесник преузима онај ризик којим најбоље управља. Алокација ризика представљења је у табели која следи.

ВРСТЕ РИЗИКА	ПРОЦЕ НА УТИЦАЈА РИЗИКА	ВЕРОВАТНОЋА ПОЈАВЕ РИЗИКА	ФИНАНСИЈСКИ УТИЦАЈИ РИЗИКА	РАСПОДЕЛА РИЗИКА			ТЕХНИКА УПРАВЉАЊА РИЗИКОМ-УМАЊЕЊЕ РИЗИКА
				ЈП	ПП	ЈП и ПП	
ПЕРИОД РАЗВОЈА ПРОЈЕКТА							
Планирање пројекта	Умерен / Ограничен	Умерен / Ограничен	Умерен / Ограничен	Х			Стручно управљање
Квалитет предлога пројекта	Умерен / Ограничен	Умерен / Ограничен	Умерен / Ограничен	Х			Изабрати стручан тим који се разуме у дати пројекат
Рокови за завршетак пројектно-техничке документације	Умерен / Ограничен	Умерен / Ограничен	Умерен / Ограничен	Х			Изабрати стручан тим који се разуме у дати пројекат
Временско прекорачење и кашњења	Умерен / Ограничен	Умерен / Ограничен	Умерен / Ограничен	Х			Управљање ризиком путем адекватне процене рокова и добро дефинисан план активности

Самоиницијативни предлог пројекта јавно-приватног партнерства за замену, рационализацију и одржавање дела система јавног осветљења применом мера уштеде енергије на територији општине Љубовија

Ризик прибављања потребних сагласности	Умерен / Ограничен	Умерен / Ограничен	Умерен / Ограничен	Х			Информисати се о критеријумима и временским роковима
Ризици поступка јавне набавке и избора приватног партнера	Минималан	Умерен / Ограничен	Умерен / Ограничен	Х			Стручност при састављању и адекватно руковање са роковима и захтевима
Буџет пројекта и трошкови	Умерен / Ограничен	Умерен / Ограничен	Умерен / Ограничен		Х		Процена трошкова
ПЕРИОД ИЗВОЂЕЊА РАДОВА							
Кашњење у испоруци опреме и материјала	Умерен / Ограничен	Умерен / Ограничен	Умерен / Ограничен		Х		Покривено уговором и гаранцијама
Располагање са потребном опремом, квалитет	Умерен / Ограничен	Умерен / Ограничен	Умерен / Ограничен		Х		Покривено уговором и гаранцијама
Недостатак стручне радне снаге	Умерен / Ограничен	Умерен / Ограничен	Умерен / Ограничен		Х		Покривено уговором и гаранцијама
Слаба комуникација унутар организације и лош распоред активности	Умерен / Ограничен	Умерен / Ограничен	Умерен / Ограничен		Х		Планирање токова активности и временски период који стоји на располагању, организовање састанака
Ризик учинка, прекид радова, на више од 5 дана, временски услови	Умерен / Ограничен	Умерен / Ограничен	Умерен / Ограничен		Х		Планирање токова активности и временски период који стоји на располагању је дефинисан уговором
Повреде на раду	Умерен / Ограничен	Умерен / Ограничен	Умерен / Ограничен		Х		Адекватна опрема, осигурање
ПЕРИОД ТРАЈАЊА УГОВОРА							
Изабрани понуђач	Умерен / Ограничен	Умерен / Ограничен	Умерен / Ограничен	Х			Постављање искусног руководства у компаније која је изабрана
Одржавање јавног осветљења	Минималан	Минималан	Занемарљив		Х		Покривено уговором и гаранцијама
Наплата услуге	Умерен / Ограничен	Умерен / Ограничен	Умерен / Ограничен		Х		Покривено уговором и гаранцијама
Ризик тражње	Минималан	Минималан	Занемарљив	Х			Адекватна процена потреба
Ризик кретања цена услуге	Минималан	Минималан	Занемарљив		Х		Дефинисана цена у еврима
Ризик промене законске регулативе	Минималан	Минималан	Занемарљив			Х	Увек бити у току, пратити
Инфлаторни ризик	Минималан	Минималан	Занемарљив	Х			Адекватна процена

Валутни ризик	Умерен / Ограничен	Умерен / Ограничен	Умерен / Ограничен		Х		Цена услуге су дефинисане у еврима, али плаћање у динарима
Ризик каматних стопа	Минималан	Минималан	Занемарљив		Х		Каматне стопе изражене фиксно кроз аранжман са банком
Порески ризици	Минималан	Минималан	Занемарљив		Х		Пореска оптимизација за инвеститоре изражена кроз адекватну корпоративну структуру
Ризик од промене курса	Умерен / Ограничен	Умерен / Ограничен	Умерен / Ограничен	Х			Мањи значај има него да постоји ризик од промене каматних стопа
Настанак штете на опреми (елементарна непогода или намерно оштећење), објектима и повреде на раду	Минималан	Минималан	Занемарљив		Х		Осигурање и покриће штета и одговорности адекватним врстама осигурања доступним на нашем тржишту

Јавни партнер ће пренети на приватног партнера све ризике којима приватни партнер може ефикасно да управља и за које је спреман да врши плаћање накнаде у складу са моделом уговора о јавно-приватном партнерству. Такође, јавни партнер задржава управљање са ризиком обезбеђивања и квалитета одређених података о функционисању дела система јавног осветљења који се реконструише, као и управљање са ризиком локације, а на приватног партнера преноси ризик пројектовања модела уштеда енергије, односно све остале ризике у вези са обављањем активности на спровођењу пројектованих мера уштеда енергије.

Имајући у виду то, да јавни партнер задржава управљање са ризиком цене електричне енергије, на приватног партнера преноси управљање са ризиком функционисања дела система јавног осветљења који му је поверен на замену и одржавање, ризиком остварења уштеда и ризиком технологије, као и ризиком повраћаја извора финансирања.

Правно-институционални оквир у коме се спроводи пројекат, због своје променљивости и непредвидивости, носи ризик измене услова за реализацију уговора у дугорочном периоду. Одговорност за правно-институционалне ризике регулисана је уговором на начин да јавни партнер задржава обавезу управљања са ризиком измене закона, ризиком политичких одлука и ризиком спровођења уговора. У случајевима измене правног и измене институционалног оквира јавни партнер је обавезан да омогући неометано спровођење уговора о ЈПП или да обештети приватног партнера због неиспуњења уговорних обавеза. Уговор нарочито регулише

сарадњу и заједничку одговорност оба партнера у случају прибављања потребних дозвола и одобрења, настанка ризика више силе и решавања спорова.

Приватни партнер има обавезу да за време трајања Уговора прибавља све неопходне дозволе и одобрења за примену мера уштеда енергије, а јавни партнер има обавезу да сарађује у поступку прибављања свих неопходних дозвола и одобрења, као и да достави сву неопходну документацију којом он располаже или је на основу техничких и других релевантних прописа Републике Србије дужан, односно, у могућности да обезбеди. У случајевима наступања околности који представљају вишу силу (природна катастрофа, пожар, политичка нестабилност...) долази до привременог одлагања примене уговора, све до престанка околности. Тада се период важења Уговора продужава за период деловања више силе. У случају континуираног дејства више силе дужем од 180 дана, свака уговорна страна може једностраном изјавом да раскине уговор са тренутним дејством.

Настанак неспоразума техничке природе и општих спорова представља ризик за обе уговорне стране, чији начин решавања је регулисан Уговором. Неспоразуми техничке природе се прослеђују на коначно решавање трећем лицу: а) експерту или б) сертификованом органу (кога именују заједно јавни и приватни партнер у року од 15 дана од дана настанка неспоразума). Одлука трећег лица је обавезујућа, а накнаду за решавање неспоразума плаћа страна која изгуби спор. Општи спорови, несугласице или захтеви у вези са уговором/неизвршењем уговорних обавеза решавају се: а) раскидом или ништавошћу јавног уговора; б) преко стварно надлежног суда; ц) посредством Спољнотрговинске арбитраже⁵.

Наведени политички ризик у смислу одустајања јавног партнера од реализације пројекта представља изузетно висок ризик за обе стране, односно и за јавног партнера и за приватног партнера. У случају одустајања од реализације пројекта јавни партнер неће остварити приход по основу уштеде укупних трошкова функционисања дела система јавног осветљења, што се обично дешава као последица промене политике локалне власти о спровођењу капиталних пројеката у условима недостатка буџетских средстава за реализацију свих предложених пројекта.

Контрола пројекта ЈПП подразумева да је неопходно пратити напредовање пројекта како би он био реализован у складу са планом. Кључ контроле пројекта јесте мерење актуелног

⁵ Спољнотрговинска арбитража при Привредној комори Србије је стална арбитражна институција за решавање спорова и вршење мирења из међународних пословних односа, када је уговорена њена надлежност.

напредовања и поређење са планираним временским распоредом, уколико се примете одступања неопходно је у што краћем року приступити корективним акцијама, уколико су оне у оквиру који прописује јавни уговор, не сме се прекорачити рок.

За успешност контроле од велике важности су извештаји на основу којих се упоређују подаци о текућој реализацији пројекта. Ефикасност и ефективност контроле реализације пројекта у великој мери зависи од организованости и стручности тима који ради на пројекту. Основни циљ праћења и контроле пројекта јесте реализација у што краћем времену, са одговарајућим ресурсима и што мањим трошковима.

Праћење спровођења усвојених одговора на ризике вршило би се на основу усвојеног плана управљања ризицима и усвојених стратегија за реакције на исте. Сврха праћења и контроле времена реализације пројекта јесте да прикаже начин одвијања пројекта да би се могло проверити да ли постоје одступања и уколико она постоје да укаже на потребу брзог реаговања у циљу превазилажења проблема. Она се одвија у тачно одређеним временским интервалима по карактеристичним параметрима. За успешно праћење и контролу временског напредовања реализације пројекта неопходни су састанци. Једна од главних карактеристика пројекта ЈПП је висока организованост, што је свакако неопходно због великог броја учесника. Из истих разлога и контрола је високо организована.

Анализа ризика и квантитативно вредновање је веома тешко, због неизвесности везаних за дефинисање проблема, потешкоће које се јављају приликом вредновања чињеница, сложености откривања релевантних вредности, непредвидљивости понашања учесника у процесу, и неједнозначности вредновања процеса. Постоје ризици чије квантитативно вредновање није могуће, може се само одредити његов значај и предвидети начин решавања уколико наступи.

Ради објашњења ризика одлучили смо се да користимо технички приступ дефинисању ризика, што подразумева дефинисање квантитативних особина ризика. Приликом квантитативног одређивања ризика, барата се са ограниченим бројем последица јер се узимају у обзир само оне последице које се могу квантификовати. Из истих разлога, сваки ризик треба понаособ дефинисати:

Ризик планирања пројекта, квалитет предлога пројекта и техничке документације: Овај ризик се јавља у припремној фази и повезан је са израдом квалитетне пројектно-техничке документације. Предност концепта ЈПП партнерства јесте да је локална самоуправа била у могућности да се консултује са потенцијалним приватним партнерима и са тиме сама да изради пројекат.

Планирање времена, рокови за завршетак техничке документације: Планирање времена у сваком пројекту зависи од унутрашњих и спољашњих фактора. Свако прекорачење планираних рокова има за последицу губитак финансијских средстава.

Кашњења због јавног партнера: На овај ризик утиче много фактора. Навешћемо као пример да јавни партнер не припреми тендерску документацију у најкраћем могућем року али не на уштрб квалитета исте. Вероватноћа настанка овог ризика процењујемо на 50%.

Ризик прибављања потребних сагласности: Овај ризик зависи од квалитета предложеног пројекта и од спољашњих фактора.

Ризици поступка јавне набавке, документације, калкулације: Овај ризик је изузетно сложен. Реално, уколико локална самоуправа овај корак не припреми квалитетно и испрати сваки детаљ, резултат би могао бити кобан и са тим изгубити могућност остварења квалитетног пројекта у оквиру ЈПП.

Процена трошкова и планирање ресурса: Овај ризик представља први у низу при извођењу радова. Исти ризик је у надлежности приватног партнера. То значи да би због погрешне процене и грешке при планирању, јавни партнер имао право да уведе пенале приватном партнеру.

Кашњење у испоруци опреме и материјала: Ризик од кашњења у испоруци опреме за јавног партнера узрокује одређене новчане губитке по дану (на основу уштеде) и исти је јавни партнер у могућности да уведе као пенал приватном партнеру. Остварењем овог ризика и приватни партнер има двоструки губитак (неостварење добити и пенали).

Недостатак стручне радне снаге, према успостављеним критеријумима и потребама: Овај ризик, изражен бројевима, не би осликао прави губитак оба партнера. Вероватноћу наступања овог ризика процењујемо на 25% али и ограничавамо јер ће Уговором тачно бити дефинисано какве квалификације треба да имају запослена лица при извођењу радова на пројекту.

Слаба комуникација унутар организације и лош распоред активности: Комуникација представља основ за добар распоред активности. Сваки вид пропуста, нпр. кашњење са извештајима са собом повлачи пенале који ће бити дефинисани уговором.

Прекид радова на више од пет дана, временски услови: Динамиком пројекта ће бити предвиђен период имплементације, те ће се предвидети реални услови у случају прекида рада од пет дана или и више због временских прилика без пенала и казни за приватног партнера.

Проблеми финансирања: Овај ризик процењујемо на 30% јер се путем ЈПП предвиђа да изабрани приватни партнер располаже са довољно финансијских средстава да буде инвеститор у овом пројекту.

Изабрани понуђач: Ризик да буде одабран понуђач који не поседује довољан квалитет је минималан јер уколико је тендерска документација израђена квалитетно, локална самоуправа ће моћи да изабере оног приватног партнера који је дао најбољу понуду у складу са захтевима.

Квалитет технологије: Овај ризик зависи од техничке документације у оквиру тендерске документације. Вероватноћа наступа овог ризика је минимална и процењује се на 5%. Уколико квалитет опреме буде нижи, учинак неће достићи Уговором превиђен ниво и због тога ће приватни партнер бити у обавези да плаћа пенале. Време трајања гаранције ће бити један од кључних елемената јавне набавке.

Одржавање јавног осветљења: Одржавање јавног осветљења је урачуната у отплату инвестиције. Ризик од истог је минималан из разлога што уколико приватни партнер не одржава јавно осветљење у складу са уговором, јавни партнер нема обавезу исплате месечне накнаде приватном партнеру.

Ризик учинка: Уговором о ЈПП тачно ће бити дефинисано колика ће бити уштеда јавног партнера. Уколико се та уштеда не оствари, приватни партнер ће бити у обавези да јавном партнеру плати пенале – све до износа уштеде.

Наплата услуге: Пошто се пројекти ЈПП у реконструкцији јавног осветљења остварују плаћањем из уштеде, у том смислу не постоји ризик од наплате услуге. Међутим, ипак се овај ризик процењује на умерен, за приватног партнера, у проценту од 10% јер се може десити да локална самоуправа, због лошег прилива у буџет, касни са плаћањем рачуна и из истих разлога приватни партнер има право да тражи наплату пенала од јавног партнера.

Ризик тражње: Уговори о ЈПП су дугорочни уговори, овај Пројекат је планиран на 15 година. Сматрамо да, за тај период, не би требало да дође до наглог развоја светиљки и LED технологије, а нарочито с обзиром на чињеницу да се она тек уводи у Србију. Из тих разлога овај ризик процењујемо на 1%.

Ризик кретања цена услуге: Јавни партнер при кретању цена услуга има минимални ризик јер се пројектом предвиђа ублажавање трошкова уколико дође до промене цене електричне енергије. Уколико дође до повећања цене електричне енергије, то увећање ће се, у пуној мери, одразити само на већ умањену вредност трошкова електричне енергије.

Инфлаторни ризик: Редовно годишње усклађивање основне накнаде због инфлације извршава се у складу са годишњом инфлацијом динара изражена у процентима и објављена од стране Народне банке Србије или у складу са годишњом инфлацијом у евро зони израженом у процентима и објављеном од стране Европске канцеларије за статистику. Он се процењује на 5%.

Валутни ризик и ризик од промене курса: Цене ће бити дефинисане у еврима, а плаћање ће се вршити по средњем курсу Народне банке Србије. Исти ризик је подложен спољашњим факторима. Процењујемо га на 5%.

Ризик каматних стопа: Ризик каматних стопа се процењује као занемарљив јер би каматне стопе приватног партнера требале бити дефинисане као фиксне према банци. Процењује се вероватноћа наступа ризика на 5%.

Порески ризици: Порески ризик увек постоји али исти процењујемо као занемарљив наспрам осталих ризика и износи 5%.

Настанак штете на опреми (елементарна непогода или намерно оштећење), објектима и повреде на раду: Ризик сноси приватни партнер и исти процењујемо на 1%. Исти се квантитативно тешко може изразити јер су цене светиљки различите.

Ризик може имати један или више узрока и исто тако и више последица. У складу са горенаведеним, Јавни партнер преноси огроман део ризика на приватног партнера у свим елементима реализације пројекта, од припреме преко израде техничке документације, набавке, транспорта, извођења радова, финансирања, осигурања, одржавања и управљања.

На основу оваквог оквира, извршено је вредновање ризика у оквиру компаратора јавно-приватног партнерства, па се овом методом, тј. вредновањем ризика у оба случаја, огроман део ризика са великом вредношћу преноси са јавног на приватног партнера, односно скоро цео ризик се преноси на приватног партнера.

Ризици у оквиру компаратора трошкова јавно-приватног партнерства су приказани у следећој табели:

Самоиницијативни предлог пројекта јавно-приватног партнерства за замену, рационализацију и одржавање дела система јавног осветљења применом мера уштеде енергије на територији општине Љубовија

Табела: Матрица ризика

Категорија ризика	Ризичи јавног партнера без примене ЈПП	Подела ризика у оквиру ЈПП	Вероватноћа ризика	Основни трошак пројекта	Утицај ризика низак (% тренутне вредности основног трошка)	Утицај ризика средњи (% тренутне вредности основног трошка)	Утицај ризика висок (% тренутне вредности основног трошка)	Тренутна вредност основног трошка	Вредност ризика без ЈПП	Вредност пренетог ризика на ЈПП	Вредност ризика који остаје на ЈП у ЈПП	Годишња вредност ризика без ЈПП	Годишња вредност пренетог ризика на ЈПП	Годишња вредност ризика који остаје на ЈП у ЈПП
ПЕРИОД ПРИПРЕМЕ									143.811,28	99.898,47	43.912,81	143.811,28	99.898,47	43.912,81
Ризик припреме пројекта														
Планирање пројекта	ЈП	НП	5%	трошкови припреме документације	25%	50%	100%	198.000,00	17.325,00	17.325,00	0,00			
Ризик припреме техничке документације	ЈП	НП	5%	трошкови припреме документације	25%	50%	100%	198.000,00	17.325,00	17.325,00	0,00			
Временско прекорачење и кашњења	ЈП	НП	15%	годишња уштеда трошкова ЈО	5%	10%	15%	139.405,75	6.273,26	6.273,26	0,00			
Рискови за завршетак пројектно-техничке документације	ЈП	НП	20%	годишња уштеда трошкова ЈО	5%	10%	15%	139.405,75	8.364,34	8.364,34	0,00			
Ризик недостатка потпуне правне документације	ЈП	ЈП	5%	годишња уштеда трошкова ЈО	5%	10%	15%	139.405,75	2.091,09	0,00	2.091,09			
Ризик дозвола	ЈП	НП	5%	трошкови припреме документације	100%	100%	100%	198.000,00	29.700,00	29.700,00	0,00			
Ризичи поступка јавне набавке и избора приватног партнера	ЈП	ЈП	10%	годишња уштеда трошкова ЈО	100%	100%	100%	139.405,75	41.821,72	0,00	41.821,72			
Буџет пројекта и трошкови	ЈП	НП	5%	годишња уштеда трошкова ЈО	100%	100%	100%	139.405,75	20.910,86	20.910,86	0,00			
ПЕРИОД ИЗВОЂЕЊА РАДОВА									247.615,83	243.054,09	4.561,74	247.615,83	243.054,09	4.561,74
Ризик набавке, монтаже и складиштења									99.281,43	94.719,69	4.561,74			
Ризик набавке опреме и материјала	ЈП	НП	15%	вредност опреме	5%	10%	15%	465.800,00	20.961,00	20.961,00	0,00			
Ризик локације - промене услови	ЈП	ЈП	10%	годишња уштеда трошкова ЈО	4%	8%	12%	139.405,75	3.345,74	0,00	3.345,74			
Ризик демонтаже и одлагања светиљки	ЈП	ЈП	5%	трошкови монтаже	1%	5%	10%	152.000,00	1.216,00	0,00	1.216,00			
Ризик транспорта и складиштења опреме и материјала	ЈП	НП	5%	трошкови транспорта и складиштења	2%	4%	6%	198.000,00	1.188,00	1.188,00	0,00			
Ризик монтаже	ЈП	НП	30%	трошкови монтаже	5%	10%	15%	152.000,00	13.680,00	13.680,00	0,00			
Располагање са потребном опремом, квалитет	ЈП	НП	20%	вредност опреме	5%	10%	15%	465.800,00	27.948,00	27.948,00	0,00			
Недостатак стручне радне снаге	ЈП	НП	25%	вредност опреме	2%	4%	6%	465.800,00	13.974,00	13.974,00	0,00			
Слаба комуникација унутар организације и лош распоред активности	ЈП	НП	10%	годишња уштеда трошкова ЈО	10%	20%	30%	139.405,75	8.364,34	8.364,34	0,00			
Ризик учинка, прекид радова, на више од 5 дана, временски услови	ЈП	НП	10%	годишња уштеда трошкова ЈО	10%	20%	30%	139.405,75	8.364,34	8.364,34	0,00			
Повреде на раду	ЈП	НП	20%	вредност осигурања	10%	20%	30%	2.000,00	240,00	240,00	0,00			
Ризик финансирања у току имплементације									133.650,00	133.650,00	0,00			
Ризик финансирања	ЈП	НП	20%	трошкови припреме документације	100%	100%	100%	198.000,00	118.800,00	118.800,00	0,00			
Ризик финансирања	ЈП	НП	25%	трошкови финансирања	5%	10%	15%	198.000,00	14.850,00	14.850,00	0,00			
Ризик пуштања у рад у току имплементације									14.684,40	14.684,40	0,00			
Ризик пуштања у рад	ЈП	НП	10%	укупни трошкови инвестиције	3%	6%	9%	815.800,00	14.684,40	14.684,40	0,00			
ЗА ВРЕМЕ ТРАЈАЊА УГОВОРА									604.347,76	596.698,85	7.648,90	40.289,85	39.779,92	509,93
Ризик функционисања система ЈО и остваривања уштеда														
Ризик функционисања дела ЈО	ЈП	НП	40%	трошкови одржавања	5%	10%	20%	176.400,00	24.696,00	24.696,00	0,00			
Ризик технологије	ЈП	НП	5%	укупне финансијске уштеде	5%	10%	15%	2.091.086,21	31.366,29	31.366,29	0,00			
Политички ризик	ЈП	НП	30%	укупне финансијске уштеде	5%	10%	15%	2.091.086,21	188.197,76	188.197,76	0,00			
Изабрани понуђач	ЈП	НП	25%	укупне финансијске уштеде	2%	4%	6%	2.091.086,21	62.732,59	62.732,59	0,00			
Одржавање јавног осветљења	ЈП	НП	20%	годишња уштеда трошкова ЈО	10%	15%	20%	2.091.086,21	188.197,76	188.197,76	0,00			
Наплата услуге	ЈП	НП	10%	вредност пројекта	10%	15%	20%	1.699.756,66	76.489,05	76.489,05	0,00			
Ризик трајање	ЈП	НП	1%	вредност накнаде	1%	3%	5%	1.699.756,66	1.529,78	1.529,78	0,00			
Ризик кретања цена услуге	ЈП	НП	5%	укупна вредност одржавања	10%	20%	30%	176.400,00	5.292,00	5.292,00	0,00			
Ризик промене законске регулативе	ЈП	подељен	1%	вредност пројекта	0%	1%	2%	1.699.756,66	509,93	509,93	0,00			
Инфлаторни ризик	ЈП	НП	5%	укупна вредност одржавања	1%	3%	5%	176.400,00	793,80	793,80	0,00			
Валутни ризик	ЈП	НП	5%	укупна вредност одржавања	10%	15%	20%	176.400,00	3.969,00	3.969,00	0,00			
Ризик каматних стопа	ЈП	НП	5%	капитални трошкови	1%	3%	5%	815.800,00	3.671,10	3.671,10	0,00			
Порески ризичи	ЈП	ЈП	5%	вредност пројекта	1%	3%	5%	1.699.756,66	7.648,90	7.648,90	0,00			509,93
Настајак штете на опреми (елементарна непогода или намерно оштећење), објектима и повреде на раду	ЈП	НП	1%	укупни трошкови инвестиције	20%	30%	40%	1.028.200,00	9.253,80	9.253,80	0,00			
УКУПНО									995.774,86	939.651,41	56.123,45	431.716,95	382.732,48	48.984,48

Из матрице квантификованих ризика се може видети да алокацијом ризика јавни партнер на приватног партнера пребацује чак 94% укупних ризика. У наредној табели биће приказан новчани ток јавног партнера када се у пројекат укључе ризици.

Табела: Новчани ток прилива и одлива пројекта за Јавног партнера са укљученим ризицима

НОВЧАНИ ТОК ПРИЛИВА И ОДЛИВА ПРОЈЕКТА МУЕ ЗА ЈАВНОГ ПАРТНЕРА САМОСТАЛНО СА КРЕДИТОМ И РИЗИКОМ																		
Опис	ЕУР		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
			2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040	2041
Дисконтна стопа	5,75%																	
Дисконтни фактор			1,0000	0,9456	0,8942	0,8456	0,7996	0,7561	0,7150	0,6761	0,6394	0,6046	0,5717	0,5406	0,5113	0,4835	0,4572	0,4323
	СВ	Укупно																
Приливи	1.376.337	2.091.086	0	139.406	139.406	139.406	139.406	139.406	139.406	139.406	139.406	139.406	139.406	139.406	139.406	139.406	139.406	139.406
Приходи од уштеде расхода за ел. енергију за ЈП	1.199.585	1.822.544	0	121.503	121.503	121.503	121.503	121.503	121.503	121.503	121.503	121.503	121.503	121.503	121.503	121.503	121.503	121.503
Приход од уштеде расхода за одржавање	176.752	268.542	0	17.903	17.903	17.903	17.903	17.903	17.903	17.903	17.903	17.903	17.903	17.903	17.903	17.903	17.903	17.903
Одливи	1.866.255	2.152.407	1.241.776	84.475	80.308	75.883	71.185	66.198	60.903	55.281	52.050	52.050	52.050	52.050	52.050	52.050	52.050	52.050
Капитални инвестициони расходи за имплементацију МУЕ	815.800	815.800	815.800	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Трошкови одржавања новог система ЈО	116.105	176.400	0	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760
Трошкови финансирања	145.145	164.432	34.549	32.425	28.258	23.833	19.135	14.148	8.853	3.231	0	0	0	0	0	0	0	0
Трошак ризика у фази припреме	143.811	143.811	143.811	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Трошак ризика у фази имплементације	247.616	247.616	247.616	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Трошак ризика за време трајања уговора	397.777	604.348	0	40.290	40.290	40.290	40.290	40.290	40.290	40.290	40.290	40.290	40.290	40.290	40.290	40.290	40.290	40.290
Нето новчани ток (ННТ)	-489.918	-61.321	-1.241.776	54.930	59.098	63.523	68.221	73.208	78.503	84.125	87.356	87.356	87.356	87.356	87.356	87.356	87.356	87.356
Дисконтовани нето новчани ток		-489.918	-1.241.776	51.944	52.846	53.714	54.550	55.355	56.131	56.880	55.853	52.816	49.945	47.229	44.661	42.233	39.936	37.765
Укупни дисконтовани нето новчани ток			-1.241.776	-1.189.833	-1.136.986	-1.083.272	-1.028.722	-973.367	-917.236	-860.355	-804.502	-751.686	-701.741	-654.512	-609.851	-567.619	-527.682	-489.918
Период повраћаја (година)																		>15
НСВ и ЕУР																		-489.918

У претходној табели приказана је пројекција новчаног тока, односно процена исплативости улагања у пројекат МУЕ, са укључивањем процењених ризика у анализу и позајмљеним изворима финансирања.

Анализом добијених вредности када се у претходну анализу укључе сви процењени ризици, показатељи финансијске рентабилности инвестиционих расхода пројекта, без обзира на начин њиховог финансирања су:

1. финансијска нето садашња вредност расхода пројекта НСВ је негативна,
2. период повраћаја капиталних инвестиционих расхода из прихода пројекта прелази 15 година.

Обзиром да је НСВ негативна и да је ИСП нижа од дисконтне стопе, може се закључити да пројекат ни у овом случају није финансијски исплатив, односно да није оправдана његова реализација. Разлози за неисплативост пројекта на овај начин су пре свега у немогућности локалне самоуправе да контролише и управља ризицима, јер једноставно не поседује знања и способности који се очекују од приватног партнера, а посебно ангажовање стручних тимова би било неисплативо, већ се као оправдано намеће решење са поверавањем услуге приватном партнеру кроз предложени модел, што ће каснија анализа и доказати.

18. СПЕЦИФИКАЦИЈА О ФИНАНСИЈСКОЈ ПРИХВАТЉИВОСТ ЈПП ЗА ЈАВНОГ ПАРТНЕРА

У већини градова и општина у Србији јавно осветљење је застарело у неефикасно како енергетски тако и фотометријски. Из наведених разлога, замена дотрајалог осветљења новим савременим LED светиљкама вишеструко је оправдана и исплатива.

Пројекти енергетске ефикасности су веома исплативи, али у овом тренутку локалне самоуправе немају допунских средстава на располагању да их финансирају. Зато је модел јавно-приватних партнерства најбољи модел, јер не подразумева ново задуживање јавног партнера и раст јавног дуга.

Јавно-приватно партнерство представља оквир заједничке акције јавног сектора и капитала приватног партнера, ради обезбеђења функционисања делатности од општег интереса и ефикасног и економски одрживог развоја инфраструктуре.

Замена застарелих светиљки је неизбежна с обзиром да је Република Србија до 2018. године требало да испуни обавезе преузете према Енергетској заједници југоисточне Европе и смањи потрошњу енергије за 9% (у поређењу са енергетским билансом из 2009. године). Међутим, Република Србија је у обавези да настави да извршава обавезе према Енергетској заједници због чега је неопходно да настави да примењује методе смањења електричне енергије и исте унапређује и поставља на виши ниво.

Укупни трошкови инвестиције замене застарелих светиљки за енергетски ефикасне LED светиљке покривају се на основу повраћаја из постигнутих уштеда по такозваном *ESCO* моделу у уговорном периоду. Суштина овог модела је обезбедити локалним самоуправама, које се боре са недостатком новца, финансијско и техничко решење којим се остварује већа енергетска ефикасност и смањење потрошње енергије. Кроз дугорочну и узајамно корисну пословну сарадњу, локална самоуправа се кредитно не задужује, а трошкове финансирања и одржавање система јавног осветљења обезбеђује приватни партнер.

Пројекат по *ESCO* моделу састоји се од:

1. припремног периода
2. периода имплементације мера уштеде енергије
3. периода гарантовања уштеда на основу примењених мера

Што се тиче овог пројекта, за време припремног периода обављају се активности као што су временско планирање, прибављање дозвола, мишљења и техничких услова, разрада

техничке документације и техничка контрола техничке документације.

За време периода имплементације обављају се активности замене, што подразумева инсталацију и пуштање у пробни рад светиљки и управљачког система.

У току периода гарантовања у којем приватни партнер врши гарантовање и одржавање и наплаћује накнаду за примену МУЕ и одржавање, а уштеде у енергији и трошковима се надгледају, верификују и о њима се састављају извештаји.

Реализацију оваквог модела могуће је спровести кроз јавно-приватно партнерство са приватним партнером који би био изабрана након спроведеног поступка јавне набавке и обухватала би замену постојећих класичних светиљки јавног осветљења енергетски ефикаснијим LED светиљкама у зони улица, паркова, шеталишта, на јавним површинама и увођење система за управљање јавним осветљењем. Конкретно, обавеза приватног партнера би била да обезбеди финансијска и техничка средства за спровођење замене јавног осветљења у локалној самоуправи кроз следеће активности:

1. набавка, инсталирање опреме за укључивање и искључивање система јавног осветљења, извођење радова на локацијама постојећег јавног осветљења са заменом постојећих светиљки енергетски ефикаснијим LED светиљкама, и израду техничке документације за ново јавно осветљење;
2. финансирање и осигурање;
3. текуће одржавање система у уговорном периоду;
4. праћење остварења уговорених уштеда, што је основ за плаћање накнада по ESCO моделу.

Локална самоуправа потписује уговор са изабраним понуђачем – приватним партнером, који гарантује да се трошкови не увећавају у односу на досадашње трошкове јавног осветљења и на тај начин преузима на себе финансијски ризик за ову инвестицију.

Обавеза јавног партнера би била да, на месечном нивоу, сноси трошкове за електричну енергију и трошкове дистрибутивног система, настале из стварне потрошње и да плаћа накнаду за услугу примене МУЕ на јавном осветљењу приватном партнеру.

Обавеза јавног партнера би била да, на месечном нивоу, сноси трошкове за електричну енергију и трошкове дистрибутивног система ка ЕПС-у, настале из стварне потрошње и да плаћа накнаду за услугу јавног осветљења из остварених уштеда, коју фактурише приватни партнер.

У наредној табели дати су финансијски подаци који су изведени на основу броја

светиљки на територији општине Љубовија, на основу рачуна за електричну енергију и трошкова дистрибутивног система и података о трошковима одржавања.

У првом делу табеле исказани су трошкови за јавно осветљење (годишњи трошак за јавно осветљење и трошкови одржавања на годишњем нивоу) у нето износу. Чињеница је да је у Србији цена ел. енергије и трошкови дистрибутивне мреже међу најнижима у Европи и неизбежно ће доћи до повећања цене ел. енергија и трошкова дистрибутивног система за време трајања уговора, што ће се позитивно одразити на трошкове Јавног партнера који ће бити нижи након реализације пројекта ЈПП.

У другом делу табеле исказани су трошкови након извршене замене старих светиљки за енергетски ефикасне LED светиљке, током 15 година.

У првом делу табеле уочавамо трошкове за ел. енергију, трошкове дистрибутивне мреже и трошкове одржавања, које ће Јавни партнер плаћати у 2027. години уколико не реализује пројекат. Може се уочити да се укупни трошкови Јавног партнера које треба издвојити за трошкове јавног осветљења драстично повећавају са повећањем цене ел. енергије и трошкова дистрибутивног система. Повећање цене ел. енергије и растом трошкова дистрибутивног система од 50% значило би да Јавни партнер има веће издатке од преко 27,5 милиона динара на годишњем нивоу.

Након завршеног периода имплементације, у другом делу табеле уочава се да се годишњи трошкови за електричну енергију и дистрибутивног система драстично смањују за скоро три пута и износе око 6 милиона динара.

Посебну пажњу треба посветити и делу где се објашњава шта се дешава са трошковима уколико се не реализује пројекат, а дође до повећања цене електричне енергије. Као што се може уочити у табели, са повећањем цене ел. енергије и растом трошкова дистрибутивне мреже, износ за отплату инвестиције и за одржавање јавног осветљења коју Општина Љубовија плаћа приватном партнеру се не повећава. Износ отплате је фиксан током целог периода трајања уговора без обзира на осцилације цене ел. енергије и трошкова дистрибутивне мреже.

Радни век светиљки је од 20-25 година, те ће бенефите пројекта Јавни партнер користити минимално још 5 до 10 година након завршетка пројекта.

АНАЛИЗА ЕНЕРГЕТСКЕ ЕФИКАСНОСТИ ЈАВНОГ ОСВЕТЉЕЊА				
Тренутни и очекивани будући трошкови јавног осветљења				
Сви износи су изражени у нето вредности РСД		Са повећањем цене ел. енергије и накнада у будућности од:		
Очекивани годишњи издаци без замене	Тренутне цене	10%	30%	50%
Годишњи нето трошак за ел. енергију и накнаде	18.301.313,73	20.131.445,10	23.791.707,85	27.451.970,59
Цена одржавања	2.100.000,00	2.100.000,00	2.100.000,00	2.100.000,00
Укупан годишњи нето издатак	20.401.313,73	22.231.445,10	25.891.707,85	29.551.970,59
Годишњи издаци Јавног партнера током првих 15 година				
Годишњи издаци током првих 15 година након замене		Са повећањем цене ел. енергије и накнада у наредним годинама од:		
	Тренутне цене	10%	30%	50%
Годишњи нето трошак за ел. енергију и накнаде	4.049.019,60	4.453.921,56	5.263.725,49	6.073.529,41
Накнада приватном партнеру на годишњем нивоу	13.292.097,07	13.292.097,07	13.292.097,07	13.292.097,07
Укупан годишњи издатак	17.341.116,67	17.746.018,63	18.555.822,55	19.365.626,47
Годишња минимална нето уштеда (15% од тренутних издатака)	3.060.197,06	4.485.426,47	7.335.885,30	10.186.344,12

Финансијска прихватљивост ЈПП за јавног партнера се разматра на основу финансијских података који су изведени на основу броја светиљки у општини Љубовија, на основу рачуна за електричну енергију и трошкова дистрибутивног система и података о трошковима одржавања.

У првом делу табеле исказани су трошкови за јавно осветљење (годишњи трошак за јавно осветљење и трошкови одржавања на годишњем нивоу) у нето износу које локална самоуправа тренутно плаћа. Чињеница је да је у Србији цена електричне енергије и трошкови дистрибутивне мреже међу најнижима у Европи и неизбежно је да ће доћи до повећања цене електричне енергије и трошкова дистрибутивног система за време трајања уговора.

У другом делу табеле исказани су трошкови након извршене замене старих светиљки енергетски ефикасним LED светиљкама, током 15 година. Посебну пажњу треба посветити и делу где се објашњава шта се дешава са трошковима уколико се изврши модернизација, а дође до очекиваног повећања цене електричне енергије и осталих накнада.

На основу изнетих података долазимо да следећих закључака:

- са повећањем цене електричне енергије локална самоуправа би модернизацијом могла за време гарантовања од 15 година да оствари велике уштеде;
- локална самоуправа за време трајања уговора нема додатне издатке у виду одржавања јавног осветљења, исте трошкове сноси приватни партнер;
- након истека периода имплементације МУЕ (одмах након пуштања новог система у рад), нова опрема прелази у власништво локалне самоуправе.

Циљ јавног партнера је да на самом почетку инвестиције обезбеди умањење трошкова

и да се уговор о ЈПП закључи на период од 15 година на основу чега би се остварили додатни финансијски бенефити за Јавног партнера. Како би се тај циљ и остварио, са изабраним приватним партнером треба да се нађе заједничко решење како би обе стране имале свој интерес.

За ефекте примењених мера уштеде енергије, Јавни партнер Приватном партнеру исплаћује накнаду за примену мера уштеде енергије у износу од 147.835,61 евра + ПДВ годишње за 15 година. У ову суму су урачунати трошкови одржавања система. Према томе, након извршене модернизације локалној самоуправи се не повећавају издаци за јавно осветљење, накнада се отплаћује из остварене уштеде и од првог испостављеног рачуна остварује се додатна финансијска уштеда. Нето цена за 1 киловатчас електричне енергије и осталих накнада је просечна и износи 18,458 динара. Издаци који се издвајају за одржавање јавног осветљења су нижи од просека, те је потребно размислити и корекцији истих. Закон и правилник о моделу ЈПП је предвидео могућност да се иста прорачуна и да се процени реална сума која је потребна у исту сврху. Посебну пажњу треба посветити и делу где се објашњава шта се дешава са трошковима уколико се изврши модернизација, а дође до очекиваног повећања цене електричне енергије и осталих накнада. Циљ јавног партнера је да на самом почетку инвестиције обезбеди умањење трошкова и да се уговор о ЈПП закључи на период од укупно 15 година. Како би се тај циљ и остварио, са изабраним приватним партнером треба да се нађе заједничко решење како би обе стране имале свој интерес.

Јавни уговор ће се закључити у складу са Моделом уговора о енергетском учинку кроз примену мера побољшања енергетске ефикасности и уштедама у оперативним трошковима јавног осветљења, а на основу којег је министар рударства и енергетике донео Правилник о уговору о енергетској услузи ("Сл. гласник РС", бр. 80/22). Наведени модел уговора предвиђа примену свих законских решења уз квалитетно праћење, верификацију и наплату постигнутих ефеката мера уштеде енергије.

Табела: Новчани ток прилива и одлива Приватног партнера

НОВЧАНИ ТОК ПРИЛИВА И ОДЛИВА ПРОЈЕКТА МУЕ ЗА ПРИВАТНОГ ПАРТНЕРА																		
Опис	ЕУР		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
			2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040	2041
Дисконтна стопа	5,75%																	
Дисконтни фактор			1,0000	0,9456	0,8942	0,8456	0,7996	0,7561	0,7150	0,6761	0,6394	0,6046	0,5717	0,5406	0,5113	0,4835	0,4572	0,4323
	PV	Укупно																
Приливи	1.689.827	2.270.817	571.060	113.317	113.317	113.317	113.317	113.317	113.317	113.317	113.317	113.317	113.317	113.317	113.317	113.317	113.317	113.317
Накнада за примену МУЕ	1.118.767	1.699.757	0	113.317	113.317	113.317	113.317	113.317	113.317	113.317	113.317	113.317	113.317	113.317	113.317	113.317	113.317	113.317
Приходи од задуживања	571.060	571.060	571.060	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Одливи	1.556.383	1.766.092	852.749	114.158	114.158	114.158	114.158	114.158	114.158	114.158	15.116	14.160	14.160	14.160	14.160	14.160	14.160	14.160
Капитални инвестициони расходи за имплементацију МУЕ	815.800	815.800	815.800	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Трошкови одржавања ЈО	116.105	176.400	0	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760
Трошкови функционисања ДПН	26.095	38.400	2.400	2.400	2.400	2.400	2.400	2.400	2.400	2.400	2.400	2.400	2.400	2.400	2.400	2.400	2.400	2.400
Трошкови финансирања	145.145	164.432	34.549	32.425	28.258	23.833	19.135	14.148	8.853	3.231	0	0	0	0	0	0	0	0
Трошкови отплате главнице кредита	453.237	571.060	0	67.573	71.740	76.165	80.863	85.850	91.145	96.767	956	0	0	0	0	0	0	0
Опорезива добит	133.444	504.725	-281.689	-841	-841	-841	-841	-841	-841	-841	98.201	99.157	99.157	99.157	99.157	99.157	99.157	99.157
Порез на добит (15%)	49.713	81.251		1.852	2.477	3.141	3.845	4.593	5.388	6.231	6.716	6.716	6.716	6.716	6.716	6.716	6.716	6.716
Нето новчани ток	83.732	423.474	-281.689	-2.693	-3.318	-3.982	-4.686	-5.434	-6.229	-7.072	91.485	92.442	92.442	92.442	92.442	92.442	92.442	92.442
Дисконттовани нето новчани ток		83.732	-281.689	-2.546	-2.967	-3.367	-3.747	-4.109	-4.454	-4.782	58.494	55.891	52.852	49.978	47.261	44.691	42.261	39.963
Укупни дисконттовани нето новчани ток			-281.689	-284.235	-287.202	-290.569	-294.316	-298.425	-302.879	-307.661	-249.167	-193.276	-140.423	-90.445	-43.184	1.507	43.768	83.732
Период повраћаја (година)																		12,97
ИСП																		8,13%
НСВ и ЕУР																		83.732

За израчунавање максималног износа годишње накнаде коју би јавни партнер плаћао будућем приватном партнеру заједно са рачунима за потрошену електричну енергију новог јавног осветљења коју ће јавни партнер плаћати након примене МУЕ, примењен је принцип који омогућава да тај збир увек буде мањи од збира тренутних оперативних трошкова постојеће јавног осветљења (трошкови за услуге одржавање постојећег система јавног осветљења и набавку нових светиљки) и рачуна за потрошену електричну енергију које тренутно плаћа јавни партнер.

Потребна инвестиција приватног партнера процењена је тако да обухвата све трошкове ангажовања капитала за реализацију целокупног пројекта у првој години пословања и у потпуности је ризик приватног партнера.

Прорачун приказан у табели показује да дисконтовано време повраћаја инвестиције (коју је ангажовао у потпуности приватни партнер) 12,97 година, што значи да јавна страна тек у последњој години допушта приватном партнеру да оствари чист профит свог улагања. На основу овог прорачуна сматрамо да је у потпуности заштићен интерес јавне стране у смислу да се приватном партнеру не омогућава стицање екстра профита (ван уобичајених стопа приноса капитала) у предложеном року трајања пројекта до 15. године гарантовања. Треба напоменути, да цена накнаде за 15 година садржи и трошкове одржавања система, те да се накнада не односи искључиво на отплату инвестиције, већ и на одржање и управљање системом. Такође, јасно је да накнада обухвата све трошкове и ризике пројекта: пројектовање, набавку, транспорт, монтажу, одлагање, инсталирање, пуштање у рад, инсталирање управљачког система, управљање, трошкове финансирања, осигурања и одржавања.

Приказана накнада је одређена као максимални износ накнаде који је прихватљив јавном партнеру са предвиђеним бенефитима за њега, а коначна вредност ће се одредити тендерском процедуром у складу са законом и иста може бити само мања или једнака истој, односно трошкови за јавног партнера не могу бити већи од наведених, а бенефити не могу бити мањи од наведених, односно исплативост за приватног партнера може бити само мања од наведеног, а за јавног може бити само већа од наведеног.

Приливи од продаје

Приливи од продаје се остварују искључиво на основу накнаде за услугу имплементације мера уштеде енергије на реконструисаном делу система јавног осветљења.

Трошкови

- Трошкови енергије представљају трошкове утрошене електричне енергије за јавно осветљење, које у овом случају плаћа јавна страна и зато не улазе пословање приватног партнера.
- Трошкови употребе и одржавања укључују осигурања, сервисирање, трошкове кварова и слично, које у овом случају сноси приватни партнер и који су укључени у годишњу накнаду коју му плаћа јавни партнер.
- Трошкови радне снаге приватног партнера урачунати су у годишњу надокнаду коју наплаћује од јавне стране.

Јавно-приватно партнерство

У овом кораку је анализирана могућност финансирања пројекта кроз јавно-приватно партнерство, тако што јавни партнер у потпуности поверава пројекат МУЕ приватном партнеру.

У наредној табели биће приказан новчани ток јавног партнера када би пројекат имплементације МУЕ био спроведен по моделу ЈПП у случају издвајања дела капиталних улагања за реализацију пројекта из буџета, односно пословни резултати које би Јавни партнер остварио у том случају. **Главни показатељ финансијске ефикасности је финансијска нето садашња вредност прилива и одлива пројекта НСВ, при дисконтној стопи од 5,75%, износи 560.334,00 евра.**

Имајући у виду да Јавни партнер ефекте од примене МУЕ постиже одмах у првој години након имплементације, то значи да јавни партнер, већ првих година има конкретне позитивне финансијске индикаторе, и на тај начин од тог момента остварује позитиван новчани ток. Ово је један од најзначајнијих позитивних ефеката оваквог пројекта.

Обзиром да је НСВ позитивна може се закључити да је пројекат финансијски исплатив по моделу јавно-приватног партнерства и у случају издвајања дела капиталних улагања за реализацију пројекта из буџета Општине.

Табела: Новчани ток прилива и одлива пројекта за Јавног партнера са ангажовањем Приватног партнера – модел ЈПП

НОВЧАНИ ТОК ПРИЛИВА И ОДЛИВА ПРОЈЕКТА МУЕ ЗА ЈАВНОГ ПАРТНЕРА СА ЈПП																		
Опис	ЕУР		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
			2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040	2041
Дисконтна стопа	5,75%																	
Дисконтни фактор			1,0000	0,9456	0,8942	0,8456	0,7996	0,7561	0,7150	0,6761	0,6394	0,6046	0,5717	0,5406	0,5113	0,4835	0,4572	0,4323
	PV	Укупно																
Приливи	1.486.933	2.255.518	34.549	171.831	167.663	163.239	158.541	153.554	148.258	142.637	139.406	139.406	139.406	139.406	139.406	139.406	139.406	139.406
Приходи од уштеде расхода за ел. енергију за ЈП	1.199.585	1.822.544	0	121.503	121.503	121.503	121.503	121.503	121.503	121.503	121.503	121.503	121.503	121.503	121.503	121.503	121.503	121.503
Приходи од уштеде расхода за одржавање за ЈП	176.752	268.542	0	17.903	17.903	17.903	17.903	17.903	17.903	17.903	17.903	17.903	17.903	17.903	17.903	17.903	17.903	17.903
Приходи од уштеде трошкова задуживања	110.596	164.432	34.549	32.425	28.258	23.833	19.135	14.148	8.853	3.231	0	0	0	0	0	0	0	0
Одливи	1.123.801	1.755.880	48.475	113.827	113.827	113.827	113.827	113.827	113.827	113.827	113.827	113.827	113.827	113.827	113.827	113.827	113.827	113.827
Накнада за примену МУЕ	1.118.767	1.699.757	0	113.317	113.317	113.317	113.317	113.317	113.317	113.317	113.317	113.317	113.317	113.317	113.317	113.317	113.317	113.317
Трошак ризика	5.034	56.123	48.475	510	510	510	510	510	510	510	510	510	510	510	510	510	510	510
Нето новчани ток (ННТ)	363.132	499.638	-13.925	58.004	53.836	49.412	44.714	39.726	34.431	28.810	25.579	25.579	25.579	25.579	25.579	25.579	25.579	25.579
Дисконтовани нето новчани ток		349.207	-13.925	54.850	48.141	41.782	35.754	30.038	24.619	19.479	16.354	15.465	14.624	13.829	13.077	12.366	11.694	11.058
Укупни дисконтовани нето новчани ток			-13.925	40.925	89.066	130.848	166.601	196.640	221.259	240.739	257.093	272.558	287.182	301.012	314.089	326.455	338.149	349.207

НСВ и ЕУР **349.207**

19. ФИНАНСИЈСКИ ЕФЕКТИ ПРЕДЛОЖЕНОГ ПРОЈЕКТА НА БУЏЕТ ЈЕДИНИЦЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ ТОКОМ ЖИВОТНОГ ВЕКА ТРАЈАЊА ПРОЈЕКТА

Пројекат ЈПП подразумева финансирање пројекта од стране приватног партнера и на тај начин се буџет локалне самоуправе кредитно не задужује, већ је њена обавеза да из остварене уштеде отплаћује инвестицију, финансирање инвестиције и дугогодишње одржавање и управљање реконструисаног система ЈО.

Услуга се врши по унапред дефинисаним и обавезујем стандардом EN 13201 који одређује минималне карактеристике захтеване осветљености саобраћајница по категоријама. Такође, приватни партнер гарантује минималну уштеду у потрошњи електричне енергије и одржавања који имају директан утицај на буџет локалне самоуправе.

Конкретно у овом случају уштеде у трошковима електричне енергије износе најмање 78%, рачунајући јединичну цену за потрошену енергију која важи на данашњи дан. Тај износ на данашњи дан износи око 18 милиона динара годишње, с тим да се не сме занемарити планирано повећање цене електричне енергије од око 50% за време трајања пројекта. Наравно тај раст се неће десити одједном, али се у последњој години, ефекат ове уштеде процењује на најмање 27,5 милиона динара током периода од 15 година.

Трошкови одржавања система, који тренутно износе 17.902,81 евра годишње, применом овог пројекта се свде на 0 евра за 15 година, односно они више не постоје, па је уштеда на њима 100%. Узимајући у обзир целокупан век пројекта остварена уштеда у трошковима одржавања се процењује на 17.902,81 евра у номиналном износу. Анализа није узела у обзир ефекте раста трошкова одржавања уколико се задржи садашњи систем, који су неминовни због дотрајалости тренутног система и опреме, која је застарела и ресурси су јој исцрпљени, а могућност даље употребе је изузетно неизвесна, а са сигурношћу се може рећи да је до истека периода овог пројекта немогућа.

Максималан износ накнаде приватном партнеру за примену МУЕ, која обухвата замену, финансирање, одржавање, управљање и гарантовање за квалитет и уштеде са свим пратећим трошковима у износу од 147.835,61 евра + ПДВ годишње за 15 година.

Уколико посматрамо историјске податке, инфлација на територији Републике Србије, значајно је повећана, нарочито у току 2022. године. Према најновијим подацима Народне банке Србије и Републичког завода за статистику, инфлација је после врхунца у децембру 2022. (15,1 %) наставила силазни тренд током 2023. и 2024. године. Просечна годишња инфлација у 2024. износила је 4,6 %, док је децембарска међугодишња стопа била 4,3 %. Инфлација је тако, за две

године, снижена за више од десет процентних поена.

Пад је настављен и у текућој години: према саопштењу НБС, међугодишња инфлација у мају 2025. године спустила се на 3,8 %, што је практично у оквиру циљаног коридора од 3 % \pm 1,5 п.п. Ови подаци показују да тренутна вредност новца износи око 96 % вредности новца из истог месеца претходне године, па је ефекат ерозије куповне моћи знатно блажи него у пост-пандемијском периоду наглог раста цена. Узимајући то у обзир, редовно годишње усклађивање годишње основне накнаде због инфлације извршава се у фебруару сваке године, почевши од дана почетка периода гарантовања, у складу са:

1. годишњом инфлацијом динара изражена у процентима и објављена од стране Народне банке Србије (НБС) уколико је понуда дата у динарима;
2. годишњом инфлацијом у евро зони израженом у процентима и објављеном од стране Европске канцеларије за статистику (EUROSTAT) уколико је понуда дата у еврима.

Коригована годишња основна накнада одређена у складу са овим Пројектом примењује се од 1. марта сваке године почевши од дана почетка периода гарантовања.

Са друге стране, минимални позитивни ефекат за Јавног партнера, када се одбију сви трошкови и накнаде износи минимално 15% садашњих трошкова у 15 година трајања уговора, односно најмање 26.088,64 евра за период трајања уговора. Ове финансијске уштеде би се у буџету локалне самоуправе могле третирати као чист профит на годишњем нивоу.

Узимајући у обзир да је очекивани утицај раста цене енергије на овај пројекат изузетно позитиван јер се главна уштеда остварује на потрошњи енергије чија цена значајно расте, затим утицај чињенице да трошак одржавања применом овог пројекта нестаје, а да би уколико се не примени овај пројекат сигурно значајно растао, као и чињенице да је износ накнаде коју ће локална самоуправа плаћати приватном партнеру за примену МУЕ изванредно и да на ту накнаду утиче само инфлација, логично је и очекивано да ће позитивни финансијски ефекти по буџет локалне самоуправе бити значајно већи од минимално процењених за прву годину примене МУЕ.

У апсолутно песимистичком сценарију, ако се узме у обзир да цена електричне енергије и трошак одржавања садашњег система неће расти, односно да су фиксни у наредних 15 година, а за што се може рећи да је невероватно (Република Србија се обавезала да ће повећати цену електричне енергије и систем је застарео и нормално је да ће трошкови одржавања расти), **минимална годишња уштеда у буџету локалне самоуправе износи минимално 15% садашњих трошкова у 15 година трајања уговора, односно најмање 26.088,64 евра за период трајања**

уговора. Тај финансијски ефекат поред осталих ефеката примене МУЕ, као што су безбедност, заштита животне средине, здравље људи, смањење емисије CO₂ и др. је изузетно значајан.

Међутим, како ове претпоставке нису оствариве, јер су исувише песимистичне и може се рећи немогуће, очекивано је да уштеда укупних трошкова линеарно расте током трајања овог пројекта од 14,9 милиона динара до најмање 22 милиона динара на годишњем нивоу. На тај начин се закључује да минимална очекивана уштеда у буџету локалне самоуправе, која је прихватљива јавном партнеру износи 26.088,64 евра годишње, односно 391.329,55 евра за период трајања уговора и то је најмањи очекивани позитивни финансијски ефекат на буџет локалне самоуправе, а који је у складу са овим пројектом прихватљив јавном партнеру. Ова средства ће бити ослобођена за подмиривање других потреба локалне самоуправе и односиће се на друге пројекте енергетске ефикасности, јер ови пројекти доносе директне бенефите дугорочно, као што то доказује и овај пројекат.

Ефекати примене МУЕ, као што су безбедност, заштита животне средине, здравље људи, смањење емисије CO₂ и др. су изузетно значајни. Поред доказаних финансијских ефеката на пројекат који су овде наведени, изузетно је значајан и ефекат чињенице да овакав посао није кредитни посао у складу са законом, да не представља кредитно задужење за локалну самоуправу, да не увећава расходну страну и задуженост, а да повећава приходну страну буџета локалне самоуправе. То значи да се смањује дефицит буџета и задуженост локалне самоуправе, што поред директног ефекта уштеде у трошковима представља изузетно значајни позитивни финансијски ефекат по буџет локалне самоуправе. Овакви ефекти и могућности су непроцењиве са становишта ликвидности буџета имајући у виду да се отвара нови простор локалној самоуправи за неким другим аранжманима који могу бити хитни и неопходни за решавање неких акутних проблема и изазова градова који се не могу финансирати на неки други начин сем задужењем.

Овакав пројекат са свим својим ефектима је у потпуности у складу са препорукама Владе Републике Србије за примену модела ЈПП и смерницама фискалне консолидације коју спроводи.

20. АНАЛИЗА ЕКОНОМСКЕ ЕФИКАСНОСТИ

Важан део сваког пројекта је израчунавање његове оправданости. У овој фази пројекта узимамо у обзир могућности финансирања пројекта и са тим се узимају у обзир и ефекти финансирања, као што су камате, субвенције и остало за израчунавање економске оправданости пројекта. Циљ израчунавања оправданости пројекта је налажење економске профитабилности за пројекат и правилно рангирање.

Уколико желимо да сагледамо економску ефикасност предложеног ЈПП пројекта неопходно је направити компаративну анализу са теоријом да се локална самоуправа одлучи да без приватног партнера оствари предложени пројекат замене јавног осветљења.

Имајући у виду да Јавни партнер не може сам да финансира предложени пројекат, без новог задуживања, представљене су две потенцијалне ситуације које би овај проблем решиле:

1. да локална самоуправа добије донацију и са тим обезбеди део новца неопходан за финансирање пројекта. Тај износ може бити довољан за учешће уколико се локална самоуправа обрати банци за кредит;
2. донације се ретко додељују, тако да је реалније сагледати следећу ситуацију: локална самоуправа из штедње издваја новац за учешће за кредит и након одређеног броја година је у могућности да подигне кредит од банке.

Оба случају доводе до задуживања локалне самоуправе и она сноси све ризике за време трајања инвестиције.

Реална алтернатива за тренутно остваривање оваквог пројекта нема јер данас локална самоуправа не може да обезбеди финансијска средства, али треба размотрити трошкове и алтернативу која може да уследи након одређеног броја година и са тиме доказати оправданост ЈПП пројекта за Општина Љубовија. Приликом оцене оправданости реализације пројекта треба увек имати у виду и ефекте које пројекат доноси. Поједине инвестиције су по својој природи такве да се морају посматрати и оцењивати пре свега са ширег друштвеног аспекта – енергетског, као у овом случају. Овакви пројекти се на најбољи начин могу оцењивати ако се анализирају и узму у обзир укупни ефекти које доноси посматрани пројекат.

Енергетска и економска криза на европским тржиштима изазвана најпре повећаном ценом енергената, захтева од сваке земље улагање додатних финансијских средстава како би осигурала енергетску безбедност и стабилност.

Без обезбеђивања довољних количина енергије и енергената нема ни стабилне економије, ни развоја привреде, због чега су многе државе у Европи прибегле доношењу

драстичних мера, имајући у виду свакодневне поремећаје на тржишту и неконтролисан раст цена.

Циљ којим се Општина Љубовија води у циљу смањења потрошње електричне енергије јесте да се ради на томе да електроенергетски сектор смањује потрошњу енергије и на тај начин повећава неутрошену енергију и спроводи активности на реализацији пројеката који унапређују енергетску ефикасност на систему јавног осветљења.

У складу са тим, могуће уштеде у потрошњи електричне енергије представљају важан извор јачања енергетске безбедности и смањења трошкова, због чега је Општина Љубовија приступила уштедама у потрошњи електричне енергије на систему јавног осветљења у наредних 15 година, чиме се рационализују расходи у буџету Јавног партнера и остварују додатне уштеде.

У износу који Јавни партнер плаћа за инвестицију садржани су сви трошкови који су повезани са опремом кроз цео њен животни циклус (уједно представљају и елементе инвестиционе активност):

1. трошкови пројектовања, планирања;
2. трошкове набавке (транспорт, допрема, монтажа, осигурање, камате, порези, ПДВ);
3. трошкове рада (радна снага, обука);
4. трошкове одржавања (радна снага на одржавању, резервни делови, алати, уређаји);
5. трошкови администрације (управљање пројектом, информатика, контрола).

Приход приватног партнера се огледа кроз наплату инвестиције на месечном нивоу од јавног партнера. Уколико сагледамо животни циклус опреме, важан критеријум при избору чини и технички-економски век трајања. Економски век трајања опреме је век трајања пре него што је исплативо да се замени новом опремом, док је технички век трајања период колико дуго опрема стварно технички може да ради. Уколико се опрема мења пре него што јој истекне употребни век, као резултат расположивости на тржишту нових и ефикасних компоненти, тада је економски век трајања краћи од техничког века трајања. Промена прописа, промена цене електричне енергије и слично такође могу да доведу до замене опреме пре истека њеног техничког века трајања.

Уобичајени технички век трајања јавног осветљења износи 100.000 радних сати, односно око 20-25 година. Тренутна ситуација на тржишту Србије указује на то да је тренутно јавно осветљење у локалним самоуправама монтирано пре 30-40 година. Пошто се за израчунавање

економске профитабилности користи економски век трајања опреме, као критеријум вредновања је оправдано узети 20 година као век трајања опреме. Анализа осетљивости би требало да се усредсреди на независне променљиве, елиминисае сувишне променљиве и, у највећој могућој мери, анализира променљиве у њиховом најосновнијем облику.

Анализа осетљивости се користи како би се утврдиле оне променљиве које су од кључне важности за пројекат. Кључна променљива је свака која има позитиван или негативан утицај на финансијску и/или економску исплативост пројекта.

Најважнији кораци у спровођењу анализе осетљивости су:

1. утврдити променљиве;
2. елиминисати зависне променљиве;
3. анализирати осетљивост показатеља рентабилности;
4. одабрати кључне променљиве.

Анализа осетљивости би требало да се усредсреди на независне променљиве, елиминисае сувишне променљиве и, у највећој могућој мери, анализира променљиве у њиховом најосновнијем облику.

У вези са претходно описаним ризицима, урађена је анализа осетљивости пројекта, на основу сценарија и претпоставки приказаних у следећој табели.

Табела: Ризик кашњења имплементације пројекта 6 месеци

РИЗИК КАШЊЕЊА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ ПРОЈЕКТА			6 месеци																
Опис	ЕУР		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	15
			2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040	2041	2041
Дисконтна стопа	5,75%																		
Дисконтни фактор			1,0000	0,9456	0,8942	0,8456	0,7996	0,7561	0,7150	0,6761	0,6394	0,6046	0,5717	0,5406	0,5113	0,4835	0,4572	0,4323	0,4323
	СВ	Укупно																	
Приходи	1.373.057	2.166.757	0	75.670	139.406	139.406	139.406	139.406	139.406	139.406	139.406	139.406	139.406	139.406	139.406	139.406	139.406	139.406	139.406
Приходи од уштеде расхода за ел. енергију	1.191.807	1.883.295	0	60.751	121.503	121.503	121.503	121.503	121.503	121.503	121.503	121.503	121.503	121.503	121.503	121.503	121.503	121.503	121.503
Приходи од уштеде расхода за одржавање	181.250	283.461	0	14.919	17.903	17.903	17.903	17.903	17.903	17.903	17.903	17.903	17.903	17.903	17.903	17.903	17.903	17.903	17.903
Расходи	934.859	1.002.000	815.800	9.800	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760
Капитални инвестициони расходи	815.800	815.800	815.800	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Трошкови одржавања новог система	119.059	186.200	0	9.800	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760
Нето приходи (ННТ)	438.197	1.164.757	-815.800	65.870	127.646	127.646	127.646	127.646	127.646	127.646	127.646	127.646	127.646	127.646	127.646	127.646	127.646	127.646	127.646
Дисконтовани нето приходи		441.198	-815.800	62.289	114.142	107.936	102.067	96.517	91.269	86.307	81.614	77.176	72.980	69.012	65.259	61.711	58.355	55.182	55.182
Укупни дисконтовани нето приходи			-815.800	-753.511	-639.369	-531.433	-429.366	-332.849	-241.580	-155.274	-73.660	3.516	76.496	145.508	210.767	272.478	330.833	386.016	441.198
Период повраћаја (година)																			
ИСП																			
НСВ (ЕУР)																			

Табела: Ризик раста инвестиционих расхода за 30%

РИЗИК ПРЕКОРАЧЕЊА ИНВЕСТИЦИОНИХ РАСХОДА ПРОЈЕКТА			за 30%															
Опис	ЕУР		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
			2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040	2041
Дисконтна стопа	5,75%																	
Дисконтни фактор			1,0000	0,9456	0,8942	0,8456	0,7996	0,7561	0,7150	0,6761	0,6394	0,6046	0,5717	0,5406	0,5113	0,4835	0,4572	0,4323
	СВ	Укупно																
Приходи	1.376.337	2.091.086	0	139.406	139.406	139.406	139.406	139.406	139.406	139.406	139.406	139.406	139.406	139.406	139.406	139.406	139.406	139.406
Приходи од уштеде расхода за ел. енергију	1.199.585	1.822.544	0	121.503	121.503	121.503	121.503	121.503	121.503	121.503	121.503	121.503	121.503	121.503	121.503	121.503	121.503	121.503
Приходи од уштеде расхода за одржавање	176.752	268.542	0	17.903	17.903	17.903	17.903	17.903	17.903	17.903	17.903	17.903	17.903	17.903	17.903	17.903	17.903	17.903
Расходи	1.176.645	1.236.940	1.060.540	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760
Капитални инвестициони расходи (+30%)	1.060.540	1.060.540	1.060.540	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Трошкови одржавања новог система	116.105	176.400	0	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760
Нето приходи (ННТ)	199.692	854.146	-1.060.540	127.646	127.646	127.646	127.646	127.646	127.646	127.646	127.646	127.646	127.646	127.646	127.646	127.646	127.646	127.646
Дисконттовани нето приходи		199.692	-1.060.540	120.705	114.142	107.936	102.067	96.517	91.269	86.307	81.614	77.176	72.980	69.012	65.259	61.711	58.355	55.182
Укупни дисконттовани нето приходи			-1.060.540	-939.835	-825.693	-717.757	-615.690	-519.173	-427.904	-341.597	-259.984	-182.807	-109.828	-40.816	24.443	86.154	144.509	199.692
Период повраћаја (година)																		
ИСП																		
НСВ (ЕУР)																		

Табела: Ризик неостварења планираних уштеда електричне енергије за 25%

РИЗИК НЕОСТВАРЕЊА ПЛАНИРАНИХ УШТЕДА ЕЛ. ЕНЕРГИЈЕ		за 25%																
Опис	ЕУР																	
		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
		2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040	2041	
Дисконтна стопа	5,75%																	
Дисконтни фактор		1,0000	0,9456	0,8942	0,8456	0,7996	0,7561	0,7150	0,6761	0,6394	0,6046	0,5717	0,5406	0,5113	0,4835	0,4572	0,4323	
	PV	Укупно																
Приходи	1.076.441	1.635.450	0	109.030	109.030	109.030	109.030	109.030	109.030	109.030	109.030	109.030	109.030	109.030	109.030	109.030	109.030	
Приходи од уштеде расхода за ел. енергију	899.688	1.366.908	0	91.127	91.127	91.127	91.127	91.127	91.127	91.127	91.127	91.127	91.127	91.127	91.127	91.127	91.127	
Приходи од уштеде расхода за одржавање	176.752	268.542	0	17.903	17.903	17.903	17.903	17.903	17.903	17.903	17.903	17.903	17.903	17.903	17.903	17.903	17.903	
Расходи	931.905	992.200	815.800	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	
Капитални инвестициони расходи	815.800	815.800	815.800	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Трошкови одржавања новог система	116.105	176.400	0	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	
Нето приходи (ННТ)	144.536	643.250	-815.800	97.270	97.270	97.270	97.270	97.270	97.270	97.270	97.270	97.270	97.270	97.270	97.270	97.270	97.270	
Дисконтовани нето приходи		144.536	-815.800	91.981	86.980	82.250	77.778	73.549	69.550	65.768	62.192	58.811	55.613	52.589	49.730	47.026	44.469	
Укупни дисконтовани нето приходи			-815.800	-723.819	-636.839	-554.589	-476.811	-403.262	-333.712	-267.943	-205.751	-146.941	-91.328	-38.739	10.991	58.016	102.485	
Период повраћаја (година)			11,78															
ИСП			8,34%															
НСВ (ЕУР)			144.536															

Табела: Ризик кашњења имплементације, раста инвестиционих расхода и ризик неостварења планираних уштеда електричне енергије

РИЗИК ПЕСИМИСТИЧКОГ СЦЕНАРИЈА РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРОЈЕКТА			- 25% мање уштеде електричне енергије, прекорачења инвестиционих расхода за 30% и кашњења 6 месеци																
Опис	ЕУР		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
			2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040	2041	2041
Дисконтна стопа	5,75%																		
Дисконтни фактор			1,0000	0,9456	0,8942	0,8456	0,7996	0,7561	0,7150	0,6761	0,6394	0,6046	0,5717	0,5406	0,5113	0,4835	0,4572	0,4323	0,4088
	PV	Укупно																	
Приходи	1.073.694	1.694.441	0	58.991	109.030	109.030	109.030	109.030	109.030	109.030	109.030	109.030	109.030	109.030	109.030	109.030	109.030	109.030	109.030
Приходи од уштеде расхода за ел. енергију	893.855	1.412.472	0	45.564	91.127	91.127	91.127	91.127	91.127	91.127	91.127	91.127	91.127	91.127	91.127	91.127	91.127	91.127	91.127
Приходи од уштеде расхода за одржавање	179.839	281.969	0	13.427	17.903	17.903	17.903	17.903	17.903	17.903	17.903	17.903	17.903	17.903	17.903	17.903	17.903	17.903	17.903
Расходи	1.179.599	1.246.740	1.060.540	9.800	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760
Капитални инвестициони расходи (+30%)	1.060.540	1.060.540	1.060.540	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Трошкови одржавања новог система	119.059	186.200	0	9.800	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760	11.760
Нето приходи (ННТ)	-105.905	447.701	-1.060.540	49.191	97.270	97.270	97.270	97.270	97.270	97.270	97.270	97.270	97.270	97.270	97.270	97.270	97.270	97.270	97.270
Дисконттовани нето приходи		-105.905	-1.060.540	46.516	86.980	82.250	77.778	73.549	69.550	65.768	62.192	58.811	55.613	52.589	49.730	47.026	44.469	42.051	39.764
Укупни дисконттовани нето приходи			-1.060.540	-1.014.024	-927.044	-844.794	-767.016	-693.467	-623.917	-558.148	-495.956	-437.146	-381.533	-328.944	-279.214	-232.189	-187.720	-145.669	-105.905
Период повраћаја (година)																			>15
НСВ (ЕУР)																			-105.905

Табела: Резултати анализе осетљивости пројекта на ризике

Резултати анализе осетљивости пројекта на ризике	Финансијски индикатори			
	ПП (година)	ИСП	НСВ (ЕУР)	утицај
Основни случај	8,20	13,22%	444.432	
Кашњење имплементације (+6 месеци)	8,95	12,40%	438.197	1,40%
Раст инвестиционих расхода (+30%)	11,63	8,49%	199.692	55,07%
Мање уштеде електричне енергије (-25%)	11,78	8,34%	144.536	67,48%
Песимистички сценарио (заједно 1, 2 и 3)	>15	-	-105.905	-

Резултат анализе осетљивости, приказан у претходној табели, указује на следеће закључке:

1. Одлагање или кашњење имплементације пројекта за шест месеци умерено утиче на промену финансијских параметара пројекта. НСВ у том случају износи 438.197,00 евра, што је за око 1,4% мање у односу на основни случај. ИСП износи 12,4%, а период повраћаја се повећава на 8,95 година. Пројекат је умерено осетљив на кашњење имплементације, али и даље исплатив.
2. Пораст инвестиционих расхода за 30% смањује НСВ на 199.692,00 евра, ИСП на 8,49%, а период повраћаја продужава на 11,63 година. Утицај пораста инвестиционих прихода је 55,07%.
3. Мање уштеде електричне енергије за 25% смањује НСВ на 144.536,00 евра, ИСП на 8,34%, а период повраћаја продужава на 11,78 година. Утицај пораста инвестиционих прихода је 67,48%.
4. Песимистички сценарио када су укључене све три могућности доводи до повећања периода повраћаја инвестиције на преко 15 година и негативне нето садашње вредности.

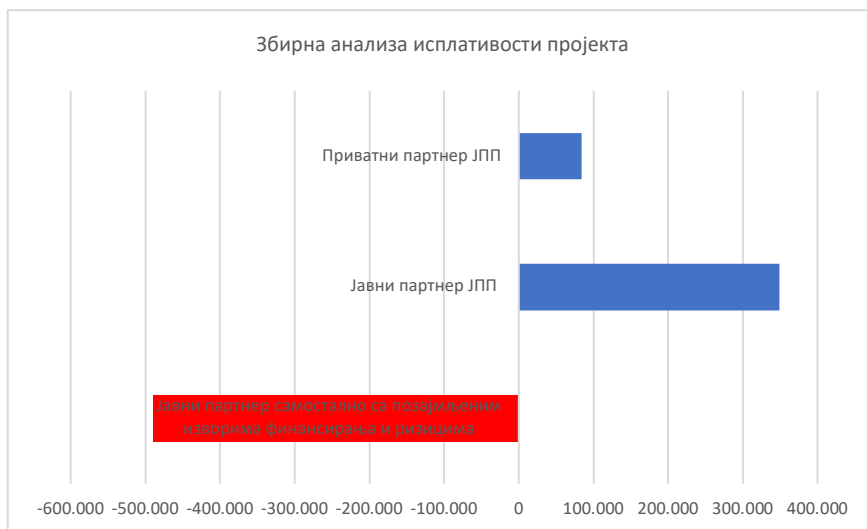
21.ЗБИРНИ ТАБЕЛАРНИ ПРЕГЛЕД ФИНАНСИЈСКИХ ПОКАЗАТЕЉА ИСПЛАТИВОСТИ ПРОЈЕКТА

Финансијски показатељи	Самостална реализација пројекта од стране јавног партнера			Јавно-приватно партнерство	
	Са сопственим средствима и без ризика	Са позајмљеним изворима финансирања и без ризика	Јавни партнер самостално са позајмљеним изворима финансирања и ризицима	Јавни партнер ЈПП	Приватни партнер ЈПП
Нето садашња вредност	444.432	299.286	-489.918	349.207	83.732
Период повраћаја	8,20	10,15	>15	одмах доступно	12,97
Интерна стопа приноса	13,22%	10,41%	негативна	одмах доступно	8,13%

Анализом збирног прегледа финансијских показатеља исплативости пројекта закључује се да би у случају да Јавни партнер има сопствена средства за реализацију пројекта, нето садашња вредност (НСВ) износила 444.432,00 евра, период повраћаја би био у 9. години, а интерна стопа приноса би износила 13,22%. Под претпоставком да је потребно да се Јавни партнер задужи за реализацију пројекта, нето садашња вредност (НСВ) износила 299.286,00 евра, период повраћаја би био у 11. години, а интерна стопа приноса би износила 10,41%. Када се укључе ризици у новчани ток, Јавном партнеру не би било исплативо да самостално реализује пројекат јер би НСВ била негативна.

Дакле, несумњиво је да је једино исплативо решење за Јавног партнера уколико би се предложени пројекат реализовао моделом јавно-приватног партнерства с обзиром да у том случају Јавни партнер не би имао обавезу да се задужи и самостално реализује пројекат, а његова НСВ би била 349.207,00 евра. Када је у питању Приватни партнер, повраћај уложене инвестиције би се догодио у 13. години, уз интерну стопу приноса од 8,13% и НСВ од 83.732,00 евра.

Збирна анализа исплативости пројекта је приказана на графикону у наставку текста.

22. ВРСТЕ И ИЗНОСИ СРЕДСТАВА ОБЕЗБЕЂЕЊА ПРИЛИКОМ РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРОЈЕКТА

Јавни партнер ће, сходно Закону о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 91/2019 и 92/23; у даљем тексту: ЗЈН), јавним позивом и конкурсном документацијом навести да је привредни субјект дужан да достави средства финансијског обезбеђења за озбиљност понуде и то оригинал банкарску гаранцију. Пројектни тим јавног тела предлаже врсту и висину конкретних гаранција. На основу квантитативних података, банкарска гаранција би износила највише 3% од вредности понуде без ПДВ-а са клаузулом неопозива, безусловна, платива на први позив и без права приговора, са роком важења 30 дана дужим од рока важења понуде. Јавни партнер ће имати права да активира ово средство обезбеђења у случају да: понуђач одустане од своје понуде у року важења понуде, не достави доказе о испуњености критеријума за квалитативни избор привредног субјекта у складу са чланом 119. ЗЈН, неосновано одбије да закључи уговор о јавној набавци или оквирни споразум или не достави обезбеђење за извршење уговора о јавној набавци и др.

Гаранција за озбиљност понуде мора се без одлагања вратити ако се понуда не разматра при избору. На сва питања везана за гаранцију за озбиљност понуде примењују се одредбе закона којим се уређују јавне набавке.

Средства обезбеђења депонују се на за то прикладном месту код јавног партнера који је дужан да их чува до момента важења у складу са законом.

Јавни партнер ће приликом закључења уговора са изабраним привредним субјектом тражити у року од 15 дана од закључења уговора и достављање средстава финансијског обезбеђења за испуњење уговорних обавеза у току трајања периода припреме и периода имплементације (за обезбеђење извршења активности) и то оригинал банкарску гаранцију која би износила највише 3% од висине гарантоване уштеде на годишњем нивоу без ПДВ-а, са роком важења 30 дана дужим од предвиђеног трајања периода припреме и периода имплементације.

Приватни партнер је дужан да најкасније у року од 15 дана од дана почетка периода гарантовања достави средство финансијског обезбеђења за отклањање недостатака у гарантном року и то оригинал банкарску гаранцију. Извршилац је обавезан да обезбеди банкарску гаранцију за отклањање недостатака у гарантном року (за обезбеђење остварења гарантоване уштеде) која би износила највише 3% од гарантоване уштеде на годишњем нивоу без ПДВ-а, за сваку годину трајања уговорног периода, са роком трајања дужим за 30 дана од дужине трајања предвиђене године за коју се гарантује.

Ове гаранције ће се достављати месец дана пре почетка сваке године гарантовања за коју се предметном гаранцијом гарантује и са роком важења 30 дана дужим од тог периода гарантовања.

Поред овако описаних средстава финансијског обезбеђења за остварење гарантоване уштеде, јавни партнер у складу са уговором уколико се не оствари гарантована уштеда може издати рачун за казну/пенал за неостварену уштеду и то за износ који је дупло већи од неостварене уштеде и на тај начин заштити свој интерес. У складу са Законом о буџетском систему сви расходи и приходи локалне самоуправе се реализују на готовинској основи, па то важи и за овај случај, тј. тај рачун се не може компензовати или пребити или умањити за неки други или неки други рачун се не може умањити за износ пенала, већ се тај износ мора исплатити.

Јавни партнер прихвата да изда одређена, разумно захтевана, средства обезбеђења и прихвати преузимање одређених одговорности које су неопходне приватном партнеру у вези са било којом обавезом из јавног уговора као средство финансијског обезбеђења за поштовање уговорних обавеза у периоду пружања услуга и то: муниципалне менице или овлашћење за задужење консолидованог рачуна трезора локалне самоуправе на вредност приказаној у понуди привредног субјекта.

23. КРАТАК ПРЕГЛЕД УСЛОВА, ЗАХТЕВА И НАЧИНА ОБЕЗБЕЂЕЊА ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛУГА КОРИСНИЦИМА ОД СТРАНЕ ПРИВАТНОГ ПАРТНЕРА, КАО ШТО ЈЕ ПРОЈЕКТНИ КВАЛИТЕТ, СПЕЦИФИКАЦИЈЕ РЕЗУЛТАТА ЗА УСЛУГЕ ИЛИ НИВО ЦЕНА, И СЛ.

Врста поступка набавке и коначни критеријуми биће утврђени приликом израде конкурсне документације за избор приватног партнера, коју ће израдити пројектни тим јавног тела, односно комисија за спровођење поступка јавне набавке, а након исходавања позитивног мишљења Комисије за јавно-приватно партнерство.

Предметна јавна набавка ће обухватити позив за избор приватног партнера који ће вршити услуге припреме, израде техничке документације, набавке, транспорта и уградње опреме, демонтажу светиљки постојећег система јавног осветљења и уградњу новог управљачког система у ССРЈО, одлагање старе опреме, финансирање, осигурање, управљање и дугогодишње одржавање система јавног осветљења. Приватни партнер, коме буде додељен јавни уговор, мора да обезбеди технички капацитет у складу са стандардима и принципима које важе на територији Републике Србије.

Имајући у виду чињеницу да је уговор дугогодишњи, у којем приватни партнер гарантује квалитет пружања услуге и безбедност у складу са важећим стандардима и правилницима, неопходно је због такве прерасподеле ризика, одабрати квалитетну и одговарајућу опрему за пружање одређеног нивоа услуге који је одређен стандардима и правилницима.

Важно је нагласити да технички услови опреме нису једини значајни приликом одабира партнера, пре свега имајући у виду чињеницу да је уговор дугогодишњи у којем приватни партнер гарантује квалитет осветљења и безбедност у складу са важећим стандардима и правилницима, као и да гарантује уштеду енергије, па више пажње треба посветити пословној способности приватног партнера, његовој репутацији, искуству у реализацији сличних послова и средствима финансијског обезбеђења него самом опису техничких карактеристика опреме. Стога, понуђачи ће због такве прерасподеле ризика, односно ризика који је скоро у целости на њиховој страни, одабрати квалитетну и одговарајућу опрему пошто је то њихова одговорност у периоду трајања уговора уз пружање одређеног нивоа услуге који је одређен стандардима и правилницима. Ово је посебно важно због квалитетног спровођења поступка јавне набавке у којем ће се вршити одабир приватног партнера да не би дошло до постављања дискриминационих и неконкурентних услова супротних основним начелима Закона о јавним набавкама и позитивним правним прописима. Потребно је избећи негативну праксу

спровођења набавки у Србији где се без разлога постављају специфични услови опреме и др. који нису значајни за овај поступак. Исто важи и за остале услове и критеријуме, а уговор који је одређен Правилником о уговору о енергетској услузи ("Сл. гласник РС", бр. 80/2022) који обезбеђује јавном партнеру значајну сигурност.

Поред критеријума за квалитативни избор привредног субјекта, који су дефинисани члановима 111. и 112. ЗЈН, критеријуми за избор привредног субјекта могу да се односе на испуњеност услова за обављање професионалне делатности, финансијски и економски капацитет, технички и стручни капацитет који су дефинисани члановима 115., 116. и 117. ЗЈН, а које учесници у поступку избора приватног партнера треба да испуњавају.

Законом о јавно-приватном партнерству и концесијама је предвиђено да предлог пројекта садржи минималне техничке, финансијске и искуствене квалификације које учесник у поступку мора да испуњава да би му се омогућило учествовање у поступку избора приватног партнера и преговарања који ће прецизно бити дефинисан у оквиру јавног позива и конкурсне документације.

Приватни партнер мора да задовољи критеријуме за избор привредног субјекта за учешће у поступку јавне набавке, а који ће оквирно бити дефинисани на следећи начин:

Испуњеност услова за обављање професионалне делатности

Привредни субјекти треба да докажу да су уписани у регистар привредних субјеката, судски регистар, професионални регистар или други одговарајући регистар, ако се такав регистар води у земљи у којој привредни субјект има седиште.

Финансијски и економски капацитет

Привредни субјекти треба да обезбеде одговарајући финансијски и економски капацитет којим се обезбеђује да имају финансијску и економску способност потребну за извршење уговора о јавној набавци и то:

- да је остварио пословни приход најмање 500.000.000,00 динара у последње 3 године рачунајући до дана објављивања јавног позива на Порталу јавних набавки;
- да није имао пословни губитак у последње 3 године рачунајући до дана објављивања јавног позива на Порталу јавних набавки;
- да нема евидентираних дана блокаде у последње 3 године рачунајући до дана објављивања јавног позива на Порталу јавних набавки.

Технички и стручни капацитет

Привредни субјекти треба да докажу да имају одговарајући технички капацитет на основу кога ће доказати да имају потребне техничке ресурсе и то да располажу возилима са хидрауличном платформом за рад на висини од најмање 16 метара у току периода имплементације из јавног уговора и друге релевантне техничке услове који ће бити прецизније дефинисани конкурсном документацијом.

Привредни субјекти могу да доказују критеријуме за квалитативни избор из претходног става користећи капацитете чланова групе привредних субјеката, користећи капацитете других субјеката или подизвођача.

Привредни субјекти треба да докажу да имају одговарајући стручни капацитет на основу кога ће доказати да имају потребне кадровске ресурсе радно ангазоване у складу са Законом о раду ("Сл. гласник РС", бр. 24/2005, 61/2005, 54/2009, 32/2013, 75/2014, 13/2017 - одлука УС, 113/2017 и 95/2018 - аутентично тумачење) најмање:

- најмање једног инжењера са важећом лиценцом одговорног пројектанта електроенергетских инсталација ниског и средњег напона 350 или одговарајућом;
- најмање једног инжењера са важећом лиценцом одговорног извођача радова електроенергетских инсталација ниског и средњег напона 450 или одговарајућом;

Привредни субјекти могу да доказују критеријуме за квалитативни избор из претходна два става користећи капацитете чланова групе привредних субјеката, користећи капацитете других субјеката или подизвођача.

- најмање једног дипломираног инжењера техничких наука из области заштите животне средине, који је био ангажован на пројекту са истим или сличним предметом јавне набавке;
- најмање осам електромонтера најмање III степена стручне спреме од којих је најмање четири оспособљено за рад на хидрауличној платформи и аутокорпи.

Привредни субјекти могу да доказују критеријуме за квалитативни избор из претходног става користећи капацитете чланова групе привредних субјеката, користећи капацитете других субјеката или подизвођача.

Стручни капацитет – списак пружених услуга

У погледу стручног капацитета, односно списка пружених услуга неопходно је да привредни субјекти имају искуство потребно за извршење уговора о јавној набавци са одговарајућим нивоом квалитета, а нарочито да привредни субјект има довољно искуства у погледу раније извршених уговора, односно:

- да су у последње 3 године рачунајући до дана објављивања јавног позива на Порталу јавних набавки успешно извршили имплементацију мера уштеде енергије са LED светиљкама⁶, а не само изворима светлости, односно LED „сијалицама“⁷ нити тракама и започели период гарантовања и одржавање по „Моделу уговора о енергетској услузи за примену мера побољшања енергетске ефикасности и уштедама у оперативним трошковима јавног осветљења“ који је у складу са „Правилником о утврђивању модела уговора о енергетским услугама за примену мера побољшања енергетске ефикасности када су корисници из јавног сектора“, односно „Моделу уговора о енергетском учинку кроз примену мера побољшања енергетске ефикасности и уштедама у оперативним трошковима јавног осветљења“ који је у складу са „Правилником о уговору о енергетској услузи“, чији је период трајања најмање 120 месеци и то обима (број расветних тела) који је већи од двоструког обима предметног посла у претходне три године;
- да су по основу најмање два уговора, којима понуђач доказује свој пословно искуство у оквиру стручног капацитета, извршена одговарајућа мерења имплементираних МУЕ и да је њихов утицај виших хармоника у напојној мрежи у границама прихватљивијим за ОДС, као и да су остварени задовољавајући резултати фактора снаге;
- да је у најмање два уговора којима доказује своје пословно искуство, демонтирану опрему одложио у складу са законом који дефинише управљање отпадом;
- да поседују одговарајући стручни капацитет – репутацију такву која доказује да понуђач, сваки члан групе понуђача, подизвођач и сва њихова повезана лица имају апсолутно транспарентну власничку структуру у смислу спречавања прања новца, а која се односи на прикривање или нетачно приказивање праве природе, порекла, места налажења, кретања, располагања, власништва или права, и да су понуђач, сваки члан групе понуђача, подизвођач и сва њихова повезана лица све уговоре и пословне односе са Републиком Србијом и директним и индиректним корисницима Буџета Републике Србије извршавали и извршавају на квалитетан начин, односно да су све обавезе

⁶ Светиљке јесу уређај који дистрибуира, филтрира или трансформише светлост коју емитује једна или више сијалица и који садржи све делове неопходне за држање, учвршћивање и заштиту сијалица, као и , по потреби, помоћне уређаје за струјно коло, заједно са средствима за прикључивање на електрично напајање

⁷ Сијалице јесу јединице чије се емитовање светлости може независно оценити и која се састоји од једног или више извора светлости. Може обухватати додатне компоненте неопходне за укључивање, довод енергије или стабилан рад јединице, односно за дистрибуцију, филтрирање или трансформацију оптичког зрачења, у случајевима када се те компоненте не могу уклонити без трајног оштећења јединице

извршавали благовремено;

- доказ да поседују следеће интегрисане системе:
 - SRPS ISO 9001 – систем менаџмента квалитета
 - SRPS ISO 14001 – систем менаџмента заштите животне средине
 - SRPS ISO 45001 – систем управљања заштитом здравља и безбедношћу на раду
 - SRPS ISO 27001 – систем менаџмента безбедношћу информација
 - SRPS ISO 50001 – системи менаџмента енергијом.
- Понуђачи треба да обезбеде гаранцију произвођача светилки.

Због специфичног предмета уговора о јавно-приватном партнерству за вршење услуга који ће се закључити на основу овог пројекта ЈПП, наручилац може да захтева да одређене кључне задатке, односно послове управљања и руковођења пројектом обавља директно сам понуђач или члан групе понуђача.

Ако привредни субјект намерава да део уговора повери подизвођачу или да користи капацитете других субјеката, дужан је да за подизвођача, односно субјекта чије капацитете користи достави засебну изјаву која садржи податке из члана 118. става 1. тачка 1) ЗЈН и податке из члана 118. става 1. тачка 2) ЗЈН за релевантне капацитете подизвођача, односно другог субјекта које намерава да користи.

Привредни субјекти су у обавези да приликом подношења понуде доставе динамику извршења посла.

Коначни критеријуми биће утврђени приликом сачињавања конкурсне документације, коју ће израдити пројектни тим, односно комисија за спровођење поступка јавне набавке.

Минимални технички услови предвиђене опреме

Приликом избора светилки потребно је доставити опис светилки, механичке и електричне карактеристике светилки. Светилке свих снага треба да буду у складу са техничким стандардима, и то:

- светилке треба да имају одређене техничке карактеристике (параметри осветљења, светлосна ефикасност, оперативност, квалитет материјала од којег су сачињене светилке);
- обезбедити дугорочно снабдевање резервним деловима;
- сви материјали морају испуњавати одговарајуће европске стандарде за LED светилке;

- квалитет набављених светиљки мора бити у складу са стандардима важећим у Републици Србији и Европској унији и сл.

Понуђач мора да достави ENEC сертификат светиљки или одговарајући, као важан доказ усклађености електричних производа са европским безбедносним стандардима (ЕН) који означавају да је производ безбедан у складу са одговарајућом европском директивом.

Минимални захтеви које LED светиљке треба да испуне са становишта квалитета на основу међународних стандарда и искустава се могу побројати на следећи начин:

- Кућиште светиљке израђено од алуминијумске легуре ливене под притиском. Кућиште треба да се састоји из два дела: део са оптичким блоком и механички издвојени део са предспојним уређајем “драјвером”.
- Поклопац кућишта и део са предспојним уређајем треба да буду израђени од алуминијумске легуре ливене под притиском.
- Излазни флуks светиљке треба да буде већи од 100 lm/W (@ Tj=25° C) или сл.
- Температуре боје LED светиљке у опсегу од 4000 K ± 300 K или сл.
- Протектор светиљке треба да је израђен од каљеног стакла, а оптички систем од PMMA или поликарбоната отпорна на високе температуре и ултраљубичастих зракова.
- Светиљка треба да је предвиђена за напајање наизменичним напоном од 220 – 240V, 50/60 Hz.
- Трајност LED извора треба да буде не мања од 100.000 радних часова, животни век према L80B10.
- Светиљка треба да је опремљена интегрисаном пренапонском заштитом у самом драјверу од мин. 4kV.
- Светиљка треба да је опремљена LED драјвером који има функцију подешавања радне струје (снаге, флуksа) и креирања аутономног сценарија димовања у више од 2 корака.
- Светиљка треба да је опремљена LED драјвером који има могућност одржавања константног флуksа током животног века.

Механичке карактеристике светиљке:

- механичка отпорност на удар протектора од мин. IK08, у сагласности са IEC-EN

62262 или одговарајуће;

- степен механичке заштите комплетне светиљке (оптичког дела и дела предспојног уређаја) IP66, у сагласности са IEC-EN 60598 или одговарајуће;
- светиљка класе електричне изолације I или II, у сагласности са IEC-EN 60598 или друге одговарајуће;
- светиљка треба да буде снабдевена опремом за заштиту од пренапона и издржљивости на струјни удар.

Приликом изналажења најбољег техничког и економског решења битно је водити се критеријумима за осветљавање путева које прописује стандард EN 13201 који се примењује у Европи и Републици Србији. Приликом припреме пројекта, пре свега циљ је да се сви воде стандардом EN 13201. *Dark sky* јесте један од приоритета што подразумева да *ULOR (Upper Light Output Ratio)* буде 0% или приближно 0% што подразумева који проценат светлости сија нагоре и који је однос излазне светлости која се губи унутар светиљке.

Захтеви које управљачки систем за укључивање и искључивање јавног осветљења треба да испуњава су следећи:

- управљачки систем треба да буде унапред испрограмиран тако да је унапред подеђено када се јавно осветљење укључује и искључује током године;
- управљачки систем треба да обезбеди тачност на највишем нивоу;
- да постоји могућност да систем поново програмира и тиме омогући евентуално промена часова рада светиљки по потреби и сл.

Сви наведени захтеви су у складу са међународним стандардима и представљају минимум критеријума квалитета. Такође, LED осветљење је енергетски најефикасније, најчистије и еколошки најбоље решење. LED осветљење има многе предности и користи у односу на до сада коришћено традиционално осветљење. Радни век је предност број један кад је у питању LED осветљење. LED светиљке и диоде имају изванредан очекиван век трајања од чак више од 100.000 сати. То је више од 20 година експлоатације за јавно осветљење. Због дугог животног распона LED светиљки могуће је значајно уштедети на потрошњи енергије, а такође и на одржавању самих LED светиљки.

Производња LED осветљења је сложен процес, па самим тим и производ може да се разликује у погледу квалитета, за разлику од производње електричне сијалице која без обзира на бренд углавном ствара производ једнаког квалитета код LED технологије није тако те је битно

користити светиљке бољег квалитета и квалитетнијих произвођача. Нажалост, све више на тржишту може да се нађе „повољних“ LED светиљки које не могу да испуне захтеване европске стандарде (животни век по посебном стандарду, боје по посебном стандарду, отпорност светиљке, квалитет диода, ENEC – европски знак високог квалитета за електричне производе који показује усклађеност са европским стандардима и посвећеност највишим нивоима безбедности).

Стандардне LED светиљке троше мање енергије, те могу бити и до 80% енергетски ефикасније од конвенционалних видова осветљења. Уколико за пример узмемо сијалицу са ужареном нити као једну од најзаступљенијих, можемо закључити да она 95% своје енергије претвара у топлоту, а свега 5% у светлост. LED светиљка, 95% енергије коју троши претвара управо у осветљење, не расипајући енергију на непотребно загревање.

LED светиљка је еколошки чиста технологија, не садрже токсичне материје и 100% су обновљиве. LED осветљење производи мало или скоро ништа UV емисије. LED светиљке су екстремно трајне и израђене од чврстих компонената и могу да издрже чак и најгоре услове. Зато што су LED светиљке отпорне на електрошокове, вибрације и екстерне ударе, оне представљају одлично решење за јавно осветљење.

Предности LED осветљења

- Ефикасност LED производа (LED извори емитују више светлости по вату од обичних светиљки).
- Емитују светлост у жељеној боји без коришћења филтера.
- LED извори се могу димовати путем импулсне модулације или смањењем струје кроз диоду.
- Хладно светло – LED извори зраче веома мало енергије, вишак енергије се расипа кроз базу диоде.
- Дуг животни век – до 100.000 часова (око 25 година код јавног осветљења).
- Издржљивост – LED извори су отпорни на струјне ударе за разлику од осталих светиљки и екстремно су упаковани у кућишта која су отпорна на механичке ударе.
- Фокус – употребом одговарајуће оптике може се унутар LED извора постићи усмерено светло.
- Енергетску уштеду потрошње од најмање 75% тренутне потрошње.
- Значајно умањење трошкова одржавања.
- Емитовање топлоте до 50°C представља смањење од 80% у односу на халогено осветљење.

- Једноставно и брзо постављање, замењујући само расветно тело, гарантује могућност решења за сваку употребу, применљиво у свим амбијентима и у свим условима.
- Енергетски је далеко кориснија од конвенционалног осветљења.
- Не емитује IR или UV зраке.
- Отпорно је на вибрације.
- Има могућност тренутног поновног паљења.
- Нема познатих опасности код одлагања (без живе, олова, штетних гасова...).

24. ИНФОРМАЦИЈЕ О ПОСТУПКУ ДОДЕЛЕ И ОБЈАВЉИВАЊУ ЈАВНОГ ПОЗИВА

Јавно-приватно партнерство, сходно члану 7. ЗППК јесте дугорочна сарадња између јавног и приватног партнера ради обезбеђивања финансирања, изградње, реконструкције, управљања или одржавања инфраструктурних и других објеката од јавног значаја и пружања услуга од јавног значаја, које може бити уговорно или институционално.

Поступак доделе јавног уговора за ЈПП, са или без елемената концесије, покреће се објављивањем јавног позива на српском језику и на страном језику који се уобичајено користи у међународној трговини. Уколико се поступак доделе јавног уговора покрене на основу самоиницијативног предлога приватног предлагача, Општина Љубовија (Јавно тело) расписује јавни позив у коме се наводи да је пројекат покренут на основу предлога приватног предлагача.

Јавни позив се у истоветном тексту објављује у Службеном гласнику Републике Србије, као и у средству јавног информисања које се дистрибуира на целој територији Републике Србије, на интернет-страници јавног тела и на Порталу јавних набавки, са навођењем дана када је јавни позив објављен у Службеном гласнику Републике Србије.

Јавни позив се по потреби објављује електронски на интернет страници *“Tenders Electronic Daily”* и интернет издању додатка Службеном листу Европске уније, а обавезно за пројекте вредности преко пет милиона евра.

Трошкове објављивања јавног позива сноси надлежно јавно тело које спроводи поступак.

Сходно члану 14. ЗППК, учесник у поступку доделе јавног уговора може бити свако домаће или страног физичко, односно правно лице.

Групе привредних субјеката могу подносити понуде или наступати као учесници у поступку. Јавна тела не морају тражити од ових група лица да имају одређену правну форму како би учествовала у поступку.

25. РОК НА КОЈИ СЕ ЗАКЉУЧУЈЕ ЈАВНИ УГОВОР

Сходно члану 18. ЗЈПК, рок на који се закључује јавни уговор одређује се на начин који не ограничава тржишну утакмицу више него што је то потребно да се обезбеди амортизација улагања приватног партнера и разуман повраћај уложеног капитала, истовремено узимајући у обзир ризик који је повезан са комерцијалним коришћењем предмета уговора. Рок не може бити краћи од 5 година ни дужи од 50 година, уз могућност да се након истека уговореног периода закључи нови уговор уз избор приватног партнера на начин и у поступку прописаном овим законом.

Овим СИП-ом је предвиђено трајање јавног уговора од 15 година, у складу са законским оквиром и проценом стварних потреба Општине Љубовија. Овај укупни временски период изабран је као оптималан са становишта финансијске одрживости, динамике повраћаја инвестиције, као и сигурности у погледу квалитета одржавања система јавног осветљења.

26. САДРЖИНА ЈАВНОГ УГОВОРА

Сходно члану 46. ЗЈППК јавни уговор садржи права и обавезе уговорних стране, одредбе, услове и друге клаузуле које јавни партнер сматра неопходним како би се пројекат реализовао у поступности и у складу са законом. Такође, уговор садржи и друге елементе који се односе на трећа лица на која утиче закључење овог уговора и који имају значајну улогу у реализацији пројекта.

Приликом одређивања одредаба и услова јавног уговора, јавно тело би требало да уреди следећа питања:

- 1) карактер и обим радова које треба да изврши и/или услуга које треба да обезбеди приватни партнер и услове за њихово обезбеђење, под условом да су наведени у јавном позиву;
- 2) расподела ризика између јавног и приватног партнера;
- 3) одредбе о минималном захтеваном квалитету и стандарду услуга и радова у интересу јавности или корисника услуга или јавних објеката, као и последице неиспуњења ових захтева у погледу квалитета, под условом да не представљају повећање или смањење накнаде приватном партнеру из тачке 9) овог става;
- 4) обим искључивих права приватног партнера, ако постоје;
- 5) евентуалну помоћ коју јавни партнер може пружити приватном партнеру за добијање дозвола и одобрења потребних за реализацију ЈПП или концесије;
- 6) захтеве у вези са ДПН у погледу: правне форме, рока оснивања, структуре надзорног одбора, обавезе редовног годишњег извештавања Скупштине;
- 7) власништво над средствима која се односе на пројекат и по потреби, обавезе уговорних страна у погледу стицања пројектних средстава и евентуално потребних службености;
- 8) накнада приватном партнеру, без обзира да ли се састоји од тарифа или накнада за обезбеђене објекте или услуге, начин и формула за утврђивање, периодично усклађивање и прилагођавање тих тарифа или накнада, евентуалне исплате које јавни партнер треба да изврши приватном партнеру;
- 9) механизми за смањење накнаде (без обзира на правни облик) приватном партнеру у случају лошијег квалитета његових услуга/објеката;
- 10) поступак који јавни партнер користи за разматрање и одобравање пројекта, планова изградње и спецификација, као и поступци за тестирање и коначну инспекцију,

- одобрење и пријем инфраструктурног објекта као и извршених услуга, ако је потребно;
- 11) поступци за измене пројеката, планова изградње и спецификација ако их једнострано утврђује јавни партнер и поступци за сагласност о евентуалном продужењу рокова и/или повећању накнаде (укључујући трошкове финансирања);
 - 12) обим обавезе приватног партнера да зависно од случаја обезбеди измену објекта или услуга у току трајања уговора да би се удовољило измењеној стварној тражњи за услугом, њеном континуитету и њеном пружању под суштински истим условима свим корисницима, као и последице тога на накнаду (и трошкове финансирања) за приватног партнера;
 - 13) могући обим измена јавног уговора након његовог закључења, лица која имају право да то захтевају и механизам за усаглашавање тих измена;
 - 14) евентуална права јавног партнера да приватном партнеру одобри закључење најважнијих подизвођачких уговора или уговора са зависним друштвима приватног партнера или са другим повезаним лицима или других уговора којима се поверава обављање одређених послова од стране приватног партнера трећим лицима, ако је такво поверавање предвиђено предлогом пројекта ЈПП, односно концесионим актом;
 - 15) јемства која треба да обезбеди приватни партнер или јавни партнер (укључујући јемства јавног партнера финансијерима) или други начин обезбеђења плаћања;
 - 16) покриће осигурањем које треба да обезбеђује приватни партнер – приватни партнер има обавезу да обезбеди у току периода имплементације полису осигурања all risk;
 - 17) расположиви правни лекови у случају да било која уговорна страна не изврши своје уговорне обавезе;
 - 18) мера у којој било која уговорна страна може бити изузета од одговорности за неизвршење или кашњење у испуњењу уговорних обавеза услед околности реално ван њене контроле (виша сила, промена закона и сл.);
 - 19) рок трајања јавног уговора и права и обавезе уговорних страна након његовог истека (укључујући и стање у којем се имовина мора предати јавном партнеру), поступак продужења уговореног рока укључујући његове последице на финансирање пројекта;
 - 20) компензација и пребијање потраживања;
 - 21) последице штетне промене прописа;
 - 22) разлози и последице превременог раскида (укључујући минималан износ који се мора

исплатити јавном или приватном партнеру, начин исплате накнаде и средства из којих ће бити исплаћена накнада), уговорне казне и одговарајуће одредбе предвиђене у тачки 19) овог става;

23) евентуална ограничења одговорности уговорних страна;

24) сви споредни или повезани уговори које треба закључити, укључујући и оне намењене лакшем финансирању трошкова везаних за пројекат, као и ефекте тих уговора на јавни уговор. То нарочито обухвата посебне одредбе којима се јавном партнеру дозвољава да закључи уговор са финансијерима приватног партнера и да обезбеди права на пренос јавног уговора на лице које наведу финансијери у одређеним околностима;

25) меродавно право и механизам за решавање спорова;

26) околности под којима јавни партнер или одређено треће лице може (привремено или на други начин) преузети вођење објекта или другу функцију приватног партнера како би се обезбедило делотворно и непрекидно вршење услуге и/или објекта који су предмет уговора у случају озбиљних пропуста приватног партнера у извршавању његових обавеза;

27) евентуално право јавног партнера или надлежног државног органа да у циљу заштите јавног интереса као и у случају постојања опасности за јавну безбедност или угрожавање животне средине и здравља људи или повреде обавеза приватног партнера/концесионара из јавног уговора, у потпуности или делимично прекине извршење уговора или преузме извршење одговарајућих обавеза приватног партнера/концесионара (степ-ин ригхт), уз дефинисање последица коришћења тог права;

28) опорезивање и фискална питања - ако постоје.

На сва питања која се односе на јавни уговор, а која нису посебно уређена овим Законом, примењују се прописи Републике Србије.

27. ДАВАЊЕ САГЛАСНОСТИ НА ЈАВНИ УГОВОР

Сходно члану 47. ЗЈПК, пре доношења одлуке о избору приватног партнера и закључења јавног уговора, обавеза Скупштине општине Љубовија јесте давање сагласности на коначни нацрт јавног уговора укључујући и прилоге који чине његов саставни део.

Скупштина општине Љубовија дужна је да на основу оцене о усаглашености нацрта уговора са Законом о јавно-приватном партнерству и концесијама и са конкурсном документацијом, да сагласност на коначни нацрт уговора у року од 30 (тридесет) дана од дана његовог достављања. Јавни уговор може бити закључен по добијању сагласности Скупштине општине Љубовија. На све измене и допуне закљученог јавног уговора којима се мењају права и обавезе уговорних страна, примењује се поступак у складу са одредбама Закона о јавно-приватном партнерству и концесијама. Ако није другачије уговорено у писаном облику, јавни партнер, као уговорна страна, увек је одговоран за реализацију пројекта ЈПП и за његове евентуалне последице.

28. ЗАКЉУЧИВАЊЕ ЈАВНОГ УГОВОРА

Сходно члану 48. Закона о јавно-приватном партнерству и концесијама, јавно тело мора одабраном најповољнијем понуђачу понудити закључење јавног уговора у року који је одредио одлуком о избору најповољније понуде, а по добијеној сагласности Скупштине општине Љубовија.

Јавни уговор у писаном облику потписују овлашћена лица јавног тела и одабраног најповољнијег понуђача, а ако се уговором предвиђа располагање непокретностима, односно располагање уделима у заједничком привредном друштву, уговор се обавезно оверава. Потписивањем јавног уговора приватни партнер стиче право и преузима обавезу обављања делатности за коју је јавни уговор додељен.

Јавни уговор мора бити сачињен у складу са конкурсном документацијом, свим подацима из јавног позива, изабраном понудом и одлуком о избору најповољније понуде.

29. РЕЗУЛТАТИ ПРОЈЕКТА У СКЛАДУ СА ИСХОДИМА ДЕФИНИСаниМ ДОКУМЕНТОМ PPP AND INFRASTRUCTURE EVALUATION AND RATING SYSTEM – PIERS

Реализацијом овог Самоиницијативног предлога пројекта оствариће се значајан напредак ка остварењу циља "**Приступ и приступачност**". Имплементацијом различитих кључних елемената, пројекат ће постићи следеће резултате:

1. Смањење трошкова за електричну енергију – применом мера уштеде енергије, значајно ће се смањити оперативни трошкови за електричну енергију у систему јавног осветљења.
2. Еколошке предности – пројекат ће допринети смањењу емисије штетних гасова и других загађивача, чиме ће се побољшати квалитет ваздуха и смањити негативан утицај на животну средину.
3. Пројекат може створити радна места у локалној заједници током периода имплементације, пружајући могућности за запошљавање и економски раст у региону. Ово повећава приступ запослењу и пружа правичне економске шансе за локално становништво.

На крају, кроз јавно-приватно партнерство може се обезбедити транспарентност у управљању пројектом и праведна расподела користи и трошкова између приватног сектора и јавног сектора. Ово осигурава да се интересима свих страна придаје одговарајућа пажња и доприноси приступу правди у реализацији пројекта.

Један од исхода који ће се такође постигнути реализацијом овог СИП-а јесте и **економска ефикасност и фискална одрживост**. Кроз примену савремених технологија и оптималну примену енергетске ефикасности, пројекат ће омогућити значајне уштеде у трошковима за електричну енергију. Ове уштеде ће позитивно утицати на финансијски биланс система јавног осветљења, смањујући коришћење електричне енергије и зависност од промене цене коштања енергије.

Фискална одрживост ће бити постигнута кроз дугорочне уштеде и рационално коришћење финансијских средстава. Средства која би иначе била утрошена на куповину електричне енергије из фосилних извора могу бити преусмерена на друге виталне пројекте и инфраструктурне потребе. Осим тога, стабилност у снабдевању енергијом ће омогућити боље планирање и управљање буџетом, смањујући финансијске ризике повезане са колебањима цена енергије на тржишту.

Фискална одрживост ће бити обезбеђена кроз стабилно и поуздано снабдевање електричном енергијом, које је критично за несметан рад и ефективно управљање системом јавног осветљења. Овај приступ ће омогућити дугорочну економску стабилност и повећање финансијске одрживости система јавног осветљења општине Љубовија.

Овим пројектом ЈПП постигнуће се значајна **одрживост животне средине и повећана отпорност на негативне утицаје**. Кроз примену мера уштеда енергије у јавном осветљењу допринеће се смањењу ослањања на фосилне изворе енергије и смањењу емисије штетних гасова са ефектом стаклене баште.

Коришћење енергетске ефикасности директно доприноси очувању природних ресурса и побољшању квалитета ваздуха. Смањење емисије штетних гасова помаже у борби против климатских промена и глобалног загревања, што је од виталног значаја за дугорочну одрживост животне средине.

Репликабилност модела и поступака јесте још један од исхода до којег ће доћи реализацијом предметног СИП-а. То подразумева могућност да се успешно примењени модели и поступци понове на другим локацијама или у различитим контекстима. Репликабилност Модела уговора о енергетском учинку кроз примену мера побољшања енергетске ефикасности и уштедама у оперативним трошковима јавног осветљења омогућава ширење најбољих пракси и доказаних решења, чиме се убрзава имплементација ефикасних модела енергетске ефикасности..

Свеобухватно документовање искустава током реализације пројекта омогућиће стварање детаљних извештаја и студија случаја. Ови документи ће служити као вредан извор информација за друга Јавна тела која желе имплементирати сличне пројекте. Пројекат ће ојачати сарадњу између јавног и приватног сектора, што ће створити повољне услове за будућа партнерства на другим локацијама. Поверење и разумевање између партнера кључно је за успешно репликовање модела.

Реализацијом СИП-а кроз модел ЈПП биће постигнуто успешно **укључивање свих заинтересованих страна**. Успешна реализација овог самоиницијативног предлога пројекта јавно-приватног партнерства подразумева укључивање свих заинтересованих страна. Активно учешће и сарадња свих релевантних актера осигуравају да се пројекат спроводи на транспарентан, инклузиван и одржив начин.

Јавни партнер игра кључну улогу у координацији пројекта, обезбеђивању неопходних дозвола и регулаторних одобрења, као и у надзору над извођењем радова. Њихова улога је критична у осигуравању да пројекат буде усклађен са јавним интересима и законским

оквирима.

Приватни партнер доноси неопходна финансијска средства, техничку експертизу и искуство у управљању пројектима. Њихова одговорност укључује пројектовање, изградњу, инсталацију и одржавање јавног осветљења, уз осигурање да све активности буду спроведене у складу са највишим стандардима.

Експерти из области енергетике, екологије и инжењеринга могу бити ангажовани како би пружили специјализоване савете и осигурали да пројекат буде технички и еколошки одржив. Њихово учешће доприноси квалитету и ефикасности пројекта.

Банке и други инвеститори могу обезбедити потребна финансијска средства за реализацију пројекта. Њихово укључивање помаже у осигуравању финансијске одрживости и стабилности пројекта.

Укључивање свих заинтересованих страна обезбеђује да пројекат буде спроведен на начин који максимално користи свим актерима, узимајући у обзир њихове потребе и интересе. Овакав приступ доприноси транспарентности, повећању поверења и подршке за пројекат, као и дугорочној одрживости и успеху пројекта.

30. ЗАХТЕВИ У ОБЛАСТИ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ, УСЛОВА РАДА, БЕЗБЕДНОСТИ И ЗАШТИТЕ ЗДРАВЉА И СИГУРНОСТИ ЗАПОСЛЕНИХ КОЈЕ АНГАЖУЈЕ ПРИВАТНИ ПАРТНЕР

Човекова животна средина је скуп природних и створених вредности чији комплексни међусобни односи чине окружење, односно простор и услове за живот. Заштита животне средине представља скуп активности и мера за спречавање загађења, смањивања и отклањања штете нанете животnoj средини и враћања живе и неживе природе у стање пре настанка штете. У систематском мониторингу праћења узајамног деловања ових процеса настаје велика количина нумеричких података и индикатора као репрезентативних вредности које су добијене из скупова тих података. Пример систематизовања индикатора приказом узајамног дејства људи и животне средине, којим се описује однос између узрока и последице проблема, развијен је од стране Европске агенције за животну средину (ЕЕА). Овај систем је познат као *DPSIR framework* (*D - Driving Forces, P – Pressures, S – State, I – Impact, R – Response*).

Циљеви заштите животне средине су:

- очување и заштита здравља људи, целовитости, разноврсности и квалитета екосистема
- очување и заштита генофонда животињских и биљних врста
- очување и заштита плодности земљишта
- очување и заштита природних лепота и просторних вредности
- очување и заштита културне баштине и добара које је створио човек
- обезбеђење услова за ограничено, разумно и одрживо газдовање живом и неживом природом
- очување еколошке стабилности природе, количине и квалитета природних богатстава
- спречавање опасности и ризика по животну средину.

У неким земљама постоји пракса где се дан у години означи као да чистог ваздуха и тада се цела нација активира да учини нешто у циљу смањења штетних компонената. Светски дан чистог ваздуха обележава се 3. новембра, а овој акцији придружила се и Република Србија различитим пригодним манифестацијама. Заштита животне средине обухвата мере за: смањење буке, контроле воде, смањење штетних испусних гасова из индустријских постројења и промета, контролу квалитета прехранбених производа, забране производње једињења која разграђују озонски омотач или негативно контаминирају постојеће екосистеме.

Правна и физичка лица су дужна да у обављању својих делатности обезбеде рационално коришћење природних богатстава, да урачунају трошкове заштите животне средине у оквиру

инвестиционих и производних трошкова, да примењују прописе, односно предузимају мере заштите животне средине, у складу са законом. Свако правно или физичко лице које својим незаконитим или неисправним активностима доводи до загађења животне средине одговара у складу са законом, при чему је загађивач дужан да отклони узрок загађења и последице директног или индиректног загађења животне средине.

Закон којим се уређује заштита животне средине обавезује правна и физичка лица да у обављању своје активности обезбеде заштиту животне средине и то:

1. применом и спровођењем прописа о заштити животне средине;
2. одрживим коришћењем природних ресурса, добара и енергије;
3. увођењем енергетски ефикаснијих технологија и коришћењем обновљивих природних ресурса;
4. употребом производа, процеса, технологија и праксе који мање угрожавају животну средину;
5. предузимањем мера превенције или отклањања последица угрожавања и штете по животну средину;
6. вођењем евиденције на прописани начин о потрошњи сировина и енергије, испуштању загађујућих материја и енергије, класификацији, карактеристикама и количинама отпада, као и о другим подацима и њихово достављање надлежним органима;
7. контролом активности и рада постројења који могу представљати ризик или проузроковати опасност по животну средину и здравље људи;
8. другим мерама у складу са законом.

Тако члан 103. став 2. Закона о заштити животне средине („Службени гласник Републике Србије”, бр. 135/2004, 36/2009, 36/2009 - др. закон, 72/2009 - др. закон, 43/2011 - одлука УС, 14/2016, 76/2018 и 95/2018 - др. закон) дефинише да је за загађивање животне средине одговорно правно и физичко лице које је незаконитим или неправилним деловањем омогућило или допустило загађивање животне средине.

Загађивач који својим чињењем или нечињењем проузрокује загађивање животне средине дужан је да, без одлагања, предузме неопходне мере ради смањења штета у животној средини или уклањања даљих ризика, опасности или санације штете у животној средини.

Ако штета нанета животној средини не може да се санира одговарајућим мерама, лице које је проузроковало штету одговорно је за накнаду у висини вредности уништеног добра.

Закон којим се уређује управљање отпадом налаже да се управљање отпадом врши на начин којим се обезбеђује најмањи ризик по угрожавање живота и здравља људи и животне

средине, а да се отпад складишти на местима која су технички опремљена за привремено чување отпада на локацији произвођача или власника отпада, у центрима за сакупљање, трансфер станицама и другим локацијама у складу са овим законом.

Техничке мере заштите животне средине обухватају све активности које су неопходне за довођење квантификованих негативних утицаја у току експлоатације у дозвољене границе као и за свођење непожељних утицаја у процесу изградње на минимум.

30.1. Општи и посебни циљеви заштите животне средине

Потребно је да извођач радова успостави, примени и одржава документоване опште и посебне циљеве заштите животне средине, за сваку одговарајућу функцију и сваки ниво у оквиру организације.

Општи циљ заштите животне средине је свеобухватни циљ заштите животне средине који је у складу са политиком заштите животне средине, а који је постављен ради остварења.

Посебан циљ заштите животне средине је детаљан захтев у погледу учинка, примењив у организацији или њеним деловима, који проистиче из општих циљева заштите животне средине и треба да буде тако постављен и извршен да се ти општи циљеви постигну.

При дефинисању и преиспитивања општих и посебних циљева треба имати у виду утврђену политику заштите животне средине, важеће законе, значајне аспекте околине, технолошке процесе као и финансијске могућности организације.

Као релевантни за реализацију пројекта на укупном простору сматрају се општи циљеви заштите животне средине.

- пажљиво управљање и очување у највећој могућој мери необновљивих ресурса;
- рационална (одржива) употреба енергије и природних ресурса (вода, земљиште, шуме и сл.);
- минимизирање отпада, ефикасно спречавање и контрола загађења, као и минимизирање еколошких ризика;
- примена принципа предострожности, тј. захтева да се очува природна равнотежа у околностима када нема поузданих информација о одређеном проблему;
- поштовање еколошког интегритета – треба заштитити еколошке процесе од којих зависи опстанак врста, као и станишта од којих зависи њихов опстанак;
- избор најбољих технологија које су на располагању и најбољих примера из праксе за заштиту животне средине;

- примена принципа пажљивог доношења одлука, на основу најбољих могућих информација.

30.2. Заштита животне средине

LED осветљење је енергетски повољније од осталих старијих врста осветљења јер је ефикасније приликом претварања електричне енергије у светлост, има животног века који се мери са неколико десетина хиљада радних сати, не садржи живу и друге штетне компоненте. Обичне светиљке за јавно осветљење зраче невидљив спектар који је изузетно опасан по животну средину и здравље људи. Све врсте светиљки осим LED се сврставају у опасан отпад. Имајући у виду да се струја у Републици Србији производи доминантно из угља, овим ће се емисија CO₂ коју проузрокују светлосни извори као потрошачи смањити за 3 до 4 пута, а за исто толико ће се смањити и потрошња електричне енергије у глобалним размерама, што ће довести до повећања енергетске ефикасности. Са LED светиљкама годишња количина произведених и покварених светлећих тела смањиће се за 95%, а смањиће се и потреба за одржавањем осветљења.

На овом пројекту смањење емисије CO₂ је приказано у табели која следи и у овом случају износи 848,59 тона годишње што износи 53.630,88 евра годишње, односно уштеда износи 78% од тренутних трошкова.

Табела: Годишње уштеде трошкова и емисије CO₂

Опис	Пре реконструкције	Након реконструкције	Уштеда	%
Годишња емисија CO ₂ (t)	1.089,67	241,08	848,59	78%
Годишња уштеда из емисија CO ₂ (EUR)	68.867,20	15.236,32	53.630,88	

На основу члана 9. став 2. Закона о енергетској ефикасности и рационалној употреби енергије („Службени гласник РС”, број 40/21), у новембру 2021. године је донет од стране Министарства рударства и енергетике Правилник о факторима конверзије финалне енергије у примарну и факторима емисије угљендиоксида („Сл. гласник РС”, број 111/21) којим је прописан фактор емисије угљендиоксида из електричне енергије за потребе прорачуна уштеде енергије, потрошње енергије, прорачуна који су неопходни за израду годишњег извештаја о остваривању циљева уштеде енергије. Према наведеном Правилнику, приликом потрошње 1 kWh електричне енергије у атмосферу се ослобађа 1,099 kg CO₂/kWh. За израчунавање потенцијалних

финансијских добитака проистеклих од смањења емисије CO₂ на овим пројектима, коришћена је просечна цена угљен-диоксида на Европском тржишту за 2024. годину која износи 63,2 евра/tCO₂.

Опис	Пре реконструкције	Након реконструкције	Уштеда	%
Број расветних тела	1.960	1.960		
Укупна инсталисана снага светиљки (kW)	241,83	53,50	188,33	78%
Укупна годишња потрошња светиљки (kWh)	991.511,20	219.363,94	772.147,26	78%
Годишња емисија CO ₂ (t)	1.089,67	241,08	848,59	78%

Развијене земље које имају обавезу смањења гасова са ефектом стаклене баште, улажу у технологије земаља у развоју, најчешће у енергетском сектору, грејању, транспорту и након одобрених пројеката од стране одговарајућег тела Уједињених нација, и сертификованог и доказаног смањења гасова, испуњавају обавезу своје земље на територијама других држава. Из разлога што ови гасови изазивају глобални проблем, не морају све обавезе спроводити на својој територији. Земље у развоју, с друге стране, немају обавезе у смањењу емисије гасова, али имају користи од модернизације своје застареле технологије и спречавање ефеката загађења у својој средини.

Заменом енергетски неефикасних светиљки са енергетски ефикасне LED светиљке оствариће се значајна уштеда електричне енергије и значајно ће се унапредити очување животне средине. Обичне светиљке за јавно осветљење зраче невидљив спектар који је изузетно опасан по здравље. Све врсте светиљки осим LED се сврставају у опасан отпад. Заменом јавног осветљења се решава још један битан еколошки проблем који се огледа кроз депоновање неисправних живиних сијалица. Пошто се предвиђа да се живине сијалице потпуно избаце из употребе, као што је то случај у Европској унији, овим пројектом се то у потпуности постиже.

Светлосно загађење представља нежељену светлост. Сама светлост се не може назвати загађивачем, него је то њена претерана или погрешна употреба. Нежељена светлост може се поделити у три категорије према типу загађења које изазива и за које је неопходно наћи одговарајуће решење:

- повећани сјај неба – потиче од вештачке светлости директно усмерене ка небу и од светлости рефлектоване од коловоза и околног тла;
- заслепљујућа светлост – узрокована превеликим контрастом између светлосног извора и окружења;

- светлосно ометање – потиче од вишка светлости коју одређена инсталација емитује на нежељене површине.

Фотометријска ефикасност инсталације је оно што може и мора значајно смањити количину нежељене светлости.

Опште мере за смањење светлосног загађења:

- употреба светилки са одговарајућом оптиком како би се прецизно контролисао светлосни сноп и усмерио ка жељеној површини;
- осветљавање вертикалних површина одозго, или прецизним усмеравањем уз коришћење додатних прибора;
- употреба високоефикасних светилки са високим степеном заштите;
- редукција светлосног флукса на саобраћајницама на којима у каснијим ноћним сатима значајније пада интензитет саобраћаја;
- искључивање осветљења реклама и декоративног осветљења фасада у касним ноћним сатима.

30.3. Утицај одлагања опасног отпада и светилки на животну средину и земљиште

За време монтаже и извођења радова могући утицаји на животну средину су занемарљиви и привремени. Изабрани понуђач ће време које је неопходно за замену старих светилки за нове максимално скратити како би бука и запрашивање терена била што мања и краћа. Извођење радова ће се обавити у складу са мерама које су предвиђене техничком документацијом. За реализацију планираног пројекта носилац ће извршити пријаву почетка извођења радова, код стране надлежног органа општинске управе. Носилац пројекта је у обавези да састави записник који ће бити доступан надлежном органу. По завршетку замене старих светилки за нове и пре пуштања у рад, проверава се да ли је пројекат изведен у складу са предвиђеним мерама које су дефинисане техничком документацијом.

Такође, извршилац је у обавези да након демонтаже неисправних и/или замењених инсталација, делова инсталација и опреме као и опреме постојећег система јавног осветљења, поступа у складу са Законом о управљању отпадом ("Сл. гласник РС", бр. 36/2009, 88/2010, 14/2016, 95/2018 - др. закон и 35/2023), Правилником о листи електричних и електронских производа, мерама забране и ограничења коришћења електричне и електронске опреме која садржи опасне материје, начину и поступку управљања отпадом од електричних и електронских

производа и другим прописима из области управљања отпадом.

Извршилац које врши извођење радова на локацијама постојећег јавног осветљења заменом светиљки енергетски ефикасних LED светиљки; набавку, транспорт, демонтажу, монтажу и коначно збрињавање старе опреме и инсталирање опреме за управљање системом јавног осветљења је у обавези да правилно и редовно врши замену и обезбеди коначно збрињавање неисправних и/или замењених инсталација, делова инсталација и опреме и опреме постојећег система јавног осветљења.

Посебно, извршилац је у обавези да као произвођач отпада, поступа у складу са одредбама члана 26. Закона о управљању отпадом, а посебно у складу са тачкама 7) и 8), којим је прописано да:

- преда отпад лицу које је овлашћено за управљање отпадом ако није у могућности да организује поступање са отпадом у складу са овим Законом;
- води евиденцију о отпаду који настаје, који се предаје или одлаже.

Такође у складу са чланом 26. овог Закона, произвођач отпада или други држалац отпада може вршити третман отпада самостално, преко посредника или преко другог правног лица или предузетника које обавља послове третмана отпада, односно сакупљања отпада као и путем јавног комуналног предузећа или путем ЈПП.

Лице које је овлашћено за управљање отпадом, које преузима отпад, дужно је да поступа у складу са чланом 27. Закона о управљање отпадом којим је прописана одговорност власника и држаоца отпада. Свако кретање отпада мора пратити одговарајући документ о кретању отпада, у складу са члановима 45. и 46. Закона о управљању отпадом.

Извршилац је у обавези да достави наручиоцу доказ о извршеном коначном збрињавању отпада, односно потврду о коначном збрињавању замењених светиљки и припадајућих делова (издату од стране овлашћеног оператера односно предузећа за управљање наведеним отпадом које поседује дозволу издату од стране надлежног органа за обављање делатности управљања отпадом заведених у Регистру издатих дозвола за управљање отпадом) након имплементације пројекта као и током периода реализације пројекта, а у складу са уговором о пословно-техничкој сарадњи.

Такође је неопходно у току реализације пројекта сав комунални отпад уклањати у складу са законском регулативом.

30.4. Мере заштите од пожара

На свим местима у раду где постоји опасност од паљења лако запаљивих материјала обавезно је спровођење мера заштита на раду. Такође је потребно сва средства противпожарне заштите поставити на доступна места и обојити их црвеном бојом, као и држати их у исправном стању.

Све радове на извођењу, поправци, одржавању и уклањању електричних инсталација, уређаја и опреме, треба да изводи стручно оспособљено лице према техничким прописима и стандардима. Сви каблови положени на земљу треба да се заштите од механичког или другог оштећења. Пре пуштања у погон извршити детаљну контролу свих електричних инсталација, уређаја и опреме.

30.5. Безбедност и заштита здравља и сигурност запослених које ангажује приватни партнер

Безбедност и здравље на раду подразумева остваривање услова рада у којима се предузимају одређене мере и активности у циљу заштите живота и здравља запослених и других лица који на то имају право. Интерес друштва, свих субјеката и сваког појединца је да се оствари највиши ниво безбедности и здравља на раду, да се нежељене последице као што су повреде на раду, професионалне болести и болести у вези са радом сведу на најмању могућу меру, односно да се остваре услови рада у којима би запослени имао осећај задовољства при обављању својих професионалних задатака.

У савременим условима заштита као друштвена делатност може се посматрати у ширем и ужем смислу. У ширем смислу она се обезбеђује законодавством о раду и социјалном осигурању које уређује права: на ограничено радно време, скраћено радно време, одморе и одсуства са рада, на зараду и друга примања, на безбедне услове рада и посебну заштиту жена, омладине и инвалида, на здравствену заштиту, на помоћи и накнаде, права за случај инвалидности и друга права којима се гарантује социјална и материјална сигурност за случај немогућности рада. У ужем смислу, под заштитом се подразумева предузимање свих мера и активности у циљу стварања безбедних услова рада и заштите здравља радника од ризика који се јављају у радној средини и на радном месту. Зато ће извршилац, између осталог, за потребе извођења радова на мрежи јавног осветљења да: ангажује само лица са одговарајућом стручном оспособљеношћу за рад на нисконапонској мрежи (електромонтере) која су прошла прописани лекарски преглед и поседују одговарајућу потврду службе медицине рада о оспособљености за ову врсту послова и рад на висини; достави надлежним лицима Јавног

партнера и локалног оператера дистрибутивног система (електродистрибуцији) решење о одређивању одговорног извођача радова који поседује прописану лиценцу бр. 450 одговорног извођача радова електроенергетских инсталација ниског и средњег напона, као и списак свих ангажованих радника за потребе извођења радова на мрежи јавног осветљења; сваку промену радника ангажованих на извођења радова на мрежи јавног осветљења пријави надлежном лицу из локалне електродистрибуције уз достављање све неопходне документације у вези са њиховом стручном оспособљеношћу (сва лица која ће бити ангажована на извођењу радова морају да се јаве лицу за безбедност и здравље на раду локалне Електродистрибуције ради координације мера и поступака безбедности и заштите на раду); достави потврде о оспособљености радника за безбедан рад и писану изјаву сваког електромонтера који ће бити ангажован на предметним пословима да је задужен и оспособљен за руковање личним и колективним средствима заштите; за сваког радника достави потврде о оспособљености радника за рад под напоном, као и потврде о поседовању одговарајућег алата и опреме за рад под напоном; све машине које Извршилац користи за извођење радова на мрежи јавног осветљења морају бити у складу са Правилником о безбедности машина ("Сл. гласник РС", бр. 58/2016 и 21/2020)⁸ и прописно регистроване; током извођења предметних радова користи возило које је обележено у складу са одредбама одговарајућих саобраћајних прописа којима се регулише ова област.

Закон о безбедности и здрављу на раду („Сл. гласник РС“, бр. 35/2023) обавезује послодавца да изврши оспособљавање запосленог за безбедан и здрав рад код заснивања радног односа, односно премештаја на друге послове, приликом увођења нове технологије или нових средстава за рад, као и код промене процеса рада који може проузроковати промену мера за безбедан и здрав рад. Послодавац је дужан да запосленог у току оспособљавања за безбедан и здрав рад упозна са свим врстама ризика на пословима на које га распоређује и о конкретним мерама за безбедност и здравље на раду, у складу са актом о процени ризика. Оспособљавање се врши у току радног времена, а трошкови оспособљавања не могу бити на терет запосленог. Оспособљавање за безбедан и здрав рад запосленог мора да буде прилагођено специфичностима његовог радног места, а ако послодавац одреди запосленом да

⁸ Овим правилником прописују се: битни захтеви за заштиту здравља и безбедности који се односе на пројектовање и израду машина, као и други захтеви и услови који морају бити испуњени за њихово стављање на тржиште и/или употребу; садржина Декларације о усаглашености машине и Декларације о уградњи делимично завршене машине; садржина техничке документације; поступци за оцењивање усаглашености; захтеви које мора да испуни тело за оцењивање усаглашености да би било именовано за оцењивање усаглашености; знак усаглашености и означавање усаглашености; поверљивост података и заштитна клаузула

истовремено обавља послове на два или више радних места, дужан је да запосленог оспособи за безбедан и здрав рад на сваком од радних места.

Закон о безбедности и здрављу на раду налаже послодавцу да запосленом на радном месту са повећаним ризиком, пре почетка рада обезбеди претходни лекарски преглед, као и периодични лекарски преглед у току рада. Ако се у поступку периодичног лекарског прегледа утврди да запослени не испуњава посебне здравствене услове за обављање послова на радном месту са повећаним ризиком, послодавац је дужан да га премести на друго радно место које одговара његовим здравственим способностима.

Правилником о претходним и периодичним лекарским прегледима запослених на радним местима са повећаним ризиком ("Сл. гласник РС", бр. 120/2007, 93/2008 и 53/2017) утврђен је начин, поступак и рокови вршења претходног лекарског прегледа лица које заснива радни однос, односно лица које послодавац ангажује за рад на радном месту са повећаним ризиком и периодичног лекарског прегледа запосленог који ради на радном месту са повећаним ризиком.

За рад на местима са повећаном опасношћу по живот и штетност по здравље, према поменутом правилнику морају бити испуњени следећи услови:

- да је радник физички и психички здрав,
- да је стручно способан за послове које треба да обавља,
- да је упознат са опасностима и мерама заштите на раду,
- да се лична заштитна средства и опрема обезбеђује и ставља радницима на располагање сходно одредбама правилника о коришћењу и одржавању личних заштитних средстава и опреме.

31. СВЕЛОСНО ЗАГАЂЕЊЕ

Уопштено посматрано, светлосно загађење можемо најједноставније да опишемо као негативну последицу вештачког осветљења. Међутим, постоје разноразни проблеми при стручнијем и прецизнијем дефинисању овог појма јер пре свега – како светлост може да се испрља и да ли светлост може да упрља? Када светлосно загађење упоредимо са неким другим облицима нарушавања животне средине, оно није локализовано као загађење неког водотока, или јасно дефинисано као загађење обрадивог земљиштва пестицидима и другим агресивним хемикалијама.

Простије речено, светлосно загађење у спољашњим природним условима представља било какву измену нивоа природне светлости у ноћним сатима, која долази од звезда и других небеских тела. Са друге стране, под светлосним загађењем у нашим становима, кућама и другим зградама, сматра се она количина, интензитет и спектар (боја) вештачког осветљења која нарушава људско здравље.

У спољашњим природним условима представља било какву измену природне светлости у ноћним сатима која долази од звезда и других небеских тела. Најочљивија последица превелике количине вештачког осветљења у животној средини названа је "сјајењем неба" (*sky glow*). Ова појава настаје као последица погрешно усмерених зракова уличних светиљки које обасјавају и простор изнад самих светиљки, а не само пут или објекат који треба осветлити.

Светлосно загађење представља и бљесак (*glare*). Бљесак се дефинише као превише светао, директан зрак светлости који својим интензитетом заслепљује човека и тиме заклања све објекте и непосредну околину светиљке. То је практично свака светлост која онемогућава посматрача да види жељени објекат и непосредну околину јер пада под погрешним углом.

Светлосна интрузија или преступ (*light intrusion/trespass*) представља преливање светлости на околне објекте, настаје најчешће од уличних или осветљења са стране која из незнања или немара није правилно постављена и на тај начин узнемирава грађане.⁹

На основу свега горе наведеног, може се закључити да уколико се реконструкција јавног осветљења постави правилно, може се избећи негативни утицаји осветљења на човека, животињски, биљни свет и околину. Такође, једнако су важне спектралне карактеристике светиљки, односно боја светлости.

Најбоље еколошко решење је вештачка светлост спектра испод 4000К јер она није

⁹ Извор: <https://carpenochem.rs/>

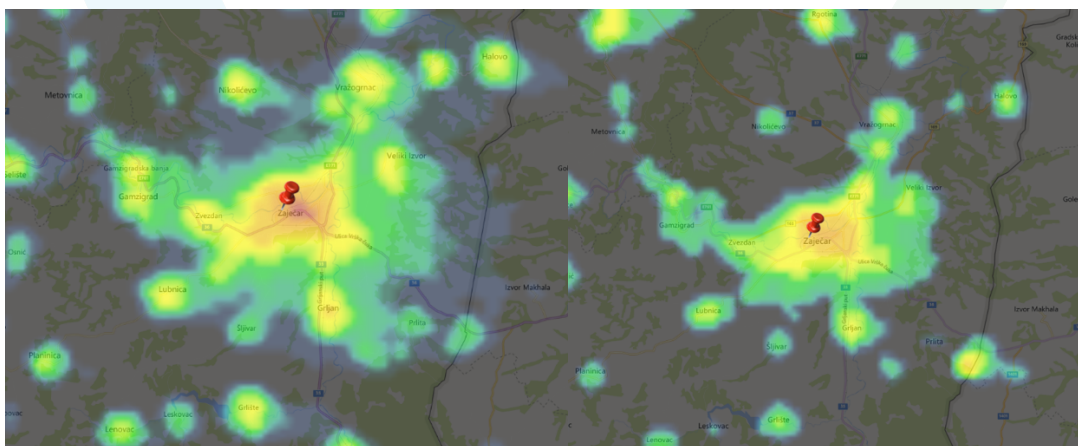
привлачна за инсекте и мање подсећа на дневну светлост што је значајно не само за животињски свет већ и за правилно функционисање људских метаболичких процеса у организму.

Применом енергетски ефикасне LED технологије пре свега је потребно да осветљење буде:

- ефикасно – да задовољава циљ и потребу становништва за осветљењем;
- економски прихватљиво – да остварује уштеде у потрошњи енергије;
- технолошки прихватљиво – да се квалитет осветљења и светиљки одржи током трајања јавног уговора и животни век траје најмање 100.000 радних сати;
- еколошки прихватљиво – да не утиче негативно на људску безбедност и здравље и биљни и животињски свет.

Осветљеност је мерило светлосног флукса који падне на неку површину. Приватни партнер је у обавези да пре и после имплементације мера уштеде енергије изврши мерење осветљености како би се приказали бенефити који се остварују реализацијом овог пројекта. Метода испитивања мерења светлосне јачине и осветљености је директна метода мерења луксметром.

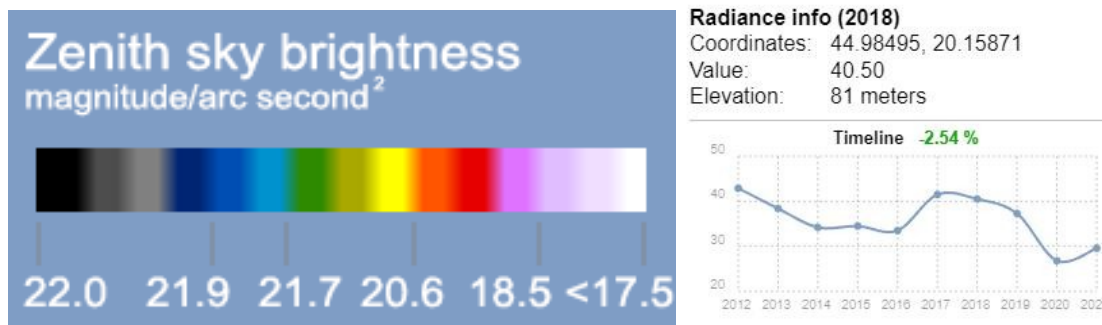
Светлосно загађење града Зајечара је снимљено из **Visible Infrared Imaging Radiometer Suite** сателита 2020. године и показало је одређену количину светлосног загађења на територији града Зајечара.¹⁰

2020. година

2022. година

¹⁰ Пример: Пројекат јавно-приватног јавно-приватног партнерства за вршење услуга замене, рационализације и одржавања дела система јавног осветљења применом мера уштеде енергије на територији приградских насеља града Зајечара

Након реконструкције извршено је снимање исте територије 2022. године што видљиво показује колико се светлосно загађење смањило након извршене реконструкције система јавног осветљења.

32. ПЛАНИРАНА ДИНАМИКА РАЗВОЈА ПРОЈЕКТА

Планирање времена реализације пројекта дефинише се као одвијање процеса реализације пројекта по појединим фазама и односи се на планирање и разраду времена реализације пројекта. Овим планирањем се анализира време потребно за реализацију пројекта, и утврђује термин завршетка, како појединих делова пројекта, тако и пројекат у целини. Временски оквири за активности у првој фази су дати у складу са временом у коме су се дешавале активности потребне за припрему и подношење овог СИП-а. Периоди у којима ће се дешавати одређене активности почевши од друге фазе су дати као предлози временских оквира који су предложени у складу са законом и представљају максималне рокове у којима би одређени надлежни органи требало да донесу потребне одлуке.

Активност	Период				
	јун '25	јул '25	авг. '25	септ. '25	окт. '25
Прва фаза					
Иницијатива приватног предлагача за покретање поступка ЈПП					
Снимање терена, категоризација и профилисање улица					
Припрема самоиницијативног предлога пројекта (СИП)					
Упућивање СИП-а Јавном телу					
Друга фаза	авг. '25	септ. '25	окт. '25	нов. '25	дец. '25
Разматрање и усвајање предложеног СИП-а од стране Јавног тела					
Одлука скупштине о започињању реализације поступка ЈПП					
Решење о образовању стручног тима за спровођење поступка ЈПП					
Припрема предлога пројекта (по потреби)					
Упућивање предлога пројекта Комисији за ЈПП					
Процес издавања мишљења Комисије за ЈПП					
Трећа фаза	дец. '25	јан. '26	феб. '26	март '26	апр. '26
Припрема техничке документације					
Припрема конкурсне документације					
Процес избора приватног партнера укључујући све рокове по ЗЈН и ЗЈПК					
Сагласност Скупштине општине на јавни уговор					
Закључивање и објављивање јавног уговора					
Четврта фаза	мај '26	јун '26	феб. '27	март '27	март '42
Припремни период					
Период имплементације (9 месеци)					
Период гарантовања (15 година)					

33. ЗАКЉУЧАК

Реализацијом Самоиницијативног предлога пројекта оствариће се значајне уштеде у трошковима електричне енергије за јавног партнера захваљујући примени мера уштеде енергије. Пројекат такође доприноси еколошкој одрживости смањењем емисије CO₂, повећава енергетску ефикасност јавног осветљења и омогућава дугорочне уштеде у буџету Општине.

Предлог пројекта је економски и финансијски оправдан, омогућиће остваривање директних и индиректних економских користи, пре свега за Јавног партнера, а затим и за Приватног.

UNECE ЈПП Евалуациона методологија за оцењивање инфраструктурних пројеката (*UNECE PPP and Infrastructure Evaluation and Rating System – PIERS*) представља компас за јавно-приватна партнерства која за циљ имају одрживи развој. Важно је да јавни партнер користе PIERS за унапређивање пројекта и оцену успешности реализације пројекта. PIERS се може користити од ране фазе идентификације пројекта па све до развоја и имплементације пројекта. Идентификација пројекта односи се на фазу концепта пројекта (оригиналну идеју) када се спроводе студије изводљивости. Током ове фазе пројекта, Јавни партнер може да износи своје идеје, стратегију и циљеве пројекта. Развој пројекта односи се на фазу пројекта у којој долази до детаљног обликовања пројекта кроз пуну изводљивост, технички дизајн, правно и финансијско структурирање, поступак јавне набавке све до потписивања уговора са приватним партнером. Имплементација пројекта се односи на фазе инвестирања, рада и управљања уговором пројекта током животног века пројекта. У овој фази пројекта, дизајн пројекта и обавезе су дефинисане, а Јавни партнер је у позицији да прати учинак и усклађеност. Што се PIERS раније примењује у животном циклусу пројекта, то већу вредност може да пружи. На пример, способност да се изврши промена пројекта и њихови повезани трошкови, обично су много нижи током фазе имплементације пројекта него у фази идентификације пројекта где је способност да се промене изврше у пројекту много већа. Због тога, критеријуми, индикатори и методологија процењивања пројекта представљају значајан алат за Јавног партнера, све у циљу унапређења крајњих исхода пројекта.

Најважнији циљ овог пројекта је пружање квалитетне услуге реконструкције и одржавања система јавног осветљења применом мера уштеде енергије смањењем емисије CO₂ и азотних оксида, PM честица и загађења услед употребе лигнита. Поменуте мере постижу се применом исхода из UNECE ЈПП Евалуационе методологије – PIERS, ради усклађености пројекта са циљевима одрживог развоја (SDG) и циркуларном економијом.

34. ВРЕДНОСТ И ТРОШКОВИ ПРИПРЕМЕ СИП-А

У складу са чланом 19. Закона о јавно-приватном партнерству и концесијама, јавно тело има право да размотри и прихвати предлог заинтересованих лица за реализацију пројекта ЈПП, на основу поступка прописаног овим чланом, под условом да се ти предлози не односе на пројекат за који је већ покренут поступак доделе јавног уговора или објављен јавни позив.

У ставу 2. наведеног члана дефинисано је да Предлагач при подношењу самоиницијативног предлога, обавештава јавно тело о вредности израђене документације, коју ће јавно тело бити дужно да надокнади, у случају доделе уговора лицу које није подносилац самоиницијативног предлога. Ако јавно тело сматра да је СИП у јавном интересу и ако Општина Љубовија одлучи да покрене тај пројекат, поступа у складу са поступком ЗЈППК и ЗЈН. Уколико се поступак доделе јавног уговора без елемената концесије покрене на основу самоиницијативног предлога приватног предлагача, Општина Љубовија расписује јавни позив у коме се наводи да је пројекат покренуо приватни предлагач.

Имајући у виду да није покренут поступак доделе јавног уговора или објављен јавни позив за пројекат који има предмет сличан предмету овог СИП-а, предлагач овог пројекта обавештава јавно тело да вредност израђене документације коју ће јавно тело бити дужно да надокнади, у случају доделе уговора лицу које није подносилац овог самоиницијативног предлога пројекта, износи 60.000,00 евра.

На основу члана 35, став 7, у вези са чланом 46, став 1 Закона о планирању и изградњи (“Службени гласник РС” број 72/09, 81/09-исп, 64/10-одл. УС, 24/11, 121/12, 42/13-одл. УС, 50/13-одл. УС, 98/13-одл. УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19-др.закон, 9/20, 52/21, 62/23 и 91/25), и члана 40. Статута општине Љубовија („Службени лист општине Љубовија” број 3/19), члана 121. Пословника Скупштине општине Љубовија, Скупштина општине Љубовија, по претходно прибављеном мишљењу Комисије за планове општине Љубовија, на седници одржаној дана 27. марта 2026. године, донела је:

**О Д Л У К У О П Р И С Т У П А Њ У И З Р А Д И
П Л А Н А Д Е Т А Љ Н Е Р Е Г У Л А Ц И Ј Е
„РУДНИК ОЛОВА И ЦИНКА ВЕЛИКИ МАЈДАН ЉУБОВИЈА“**

Члан 1.

Овом Одлуком приступа се изради Плана детаљне регулације „Рудник олова и цинка Велики Мајдан Љубовија“ (у даљем тексту: ПДР).

Члан 2.

Планом су обухваћене следеће целе катастарске парцеле на подручју катастарске општине КО Селанац, на територији општине Љубовија: 1741/2, 1725, 1661/1, 1718/2, 1726, 1739, 2130/1, 1724/3, 1724/2, 1727/2, 1738, 1747/13, 1737, 1736, 1747/3, 1735/1, 1735/2, 1732/2, 1731, 1720/2, 1755, 1842, 1843, 1884, 1724/1, 1719/1, 1720/3, 1720/1, 1740, 1741/5, 1741/4, 1730, 1728, 1734, 1752/3, 1752/2, 1733, 1713/1, 1723, 1722, 1721, 1720/4, 2118/2, 1883, 1754, 2118/1 и 1600/3 и делови катастарских парцела на подручју катастарске општине КО Селанац: 1719/2, 2126 и 1656/3. Површина обухвата плана је оквирно 11,85 ха.

Број катастарских парцела и обухват Плана, у складу са Законом, може бити коригован и прецизиран до израде нацрта планског документа.

Члан 3.

Плански основ за израду ПДР-а је Просторни план општине Љубовија („Службени лист општине Љубовија“, број: 4/12). Предметни простор се према Просторном плану налази у овиру постојећег грађевинског подручја за које се, у циљу дефинисања јавног и осталог земљишта, ради План детаљне регулације.

ПДР ће се радити на ажурној катастарско-топографској подлози у дигиталном облику, са катастром подземних вода.

Члан 4.

ПДР ће се заснивати на начелима рационалног коришћења земљишта подстицањем мера урбане обнове и реконструкције, усаглашености са европским прописима и стандардима из области планирања и уређења простора, учешћа јавности и хоризонталне и вертикалне координације, а све у складу са чланом 3. Закона о планирању и изградњи.

Члан 5.

Циљ израде ПДР-а за наведени обухват је дефинисање јавног и осталог земљишта како би се створио плански основ за дефинисање комплекса у функцији Рудника олова и цинка „Велики Мајдан д.о.о.“ Љубовија.

Члан 6.

Рок за израду ПДР-а износи годину дана од дана доношења одлуке о приступању изради плана, у складу са законом.

У рок не улази време потребно за прибављање услова носиоца јавних овлашћења и сагласности надлежних институција, као и спровођење раног јавног увида, јавног увида, рад Комисије за планове и других активности у поступку доношења плана, а у складу са Законом о планирању и изградњи..

Члан 7.

Наручилац и финансијер израде плана је Рудник олова и цинка „Велики Мајдан д.о.о.“ Љубовија. Носилац израде плана је надлежни орган локалне самоуправе, а обрађивач планског документа биће „Урбанпројект“ ад Чачак.

Члан 8.

Материјал за рани јавни увид садржи елементе потребне за упознавање јавности са општим циљевима, сврхом израде Плана, могућим решењима и ефектима планирања.

Члан 9.

Рок за израду материјала за рани јавни увид је 30 дана од дана доношења ове Одлуке. Рок за израду нацрта ПДР-а је 90 дана од дана достављања Извештаја о обављеном раном јавном увиду, под условом да су обрађивачу достављени Законом прописани услови и сагласности надлежних институција.

Члан 10.

У циљу израде ПДР-а надлежни органи, односно организације, су у обавези да уступају постојеће копије топографског и катастарског плана, односно дигиталне записе, катастар подземних инсталација, као и дигиталне ортофото снимке без накнаде, а у складу са чланом 40. Закона.

Члан 11.

Рани јавни увид и јавни увид нацрта ПДР-а обавиће се у складу са члановима 45а и 50. Закона о планирању и изградњи у просторијама Општинске управе општине Љубовија, улица Војводе Мишића, број 45, Љубовија.

Члан 12.

У складу са чланом 9. Закона о стратегиј процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС“ 94/24) и чланом 46. Закона о планирању и изградњи (“Службени гласник РС” број 72/09, 81/09-исп, 64/10-одл. УС, 24/11, 121/12, 42/13-одл. УС, 50/13-одл. УС, 98/13-одл. УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19-др.закон, 9/20, 52/21, 62/23 и 91/25), саставни део ове Одлуке је и Одлука да се израђује Стратешка процена утицаја на животну средину Плана детаљне регулације „Рудник олова и цинка Велики Мајдан Љубовија“ на основу мишљења Општинске управе општине Љубовија – Одељење за привреду, урбанизам и инспекцијске послове (број: 000562249 2026 06068 004 003 380 001 од 23.2.2026. године).

Члан 13.

Према мишљењу Завода за заштиту споменика културе Ваљево бр. 66/1 од 13.02.2026.год., са становишта заштите културног наслеђа, не постоји потреба за

израдом Студије заштите непокретног културног добра за потребе израде предметног плана.

Члан 14.

Одлука о изради ПДР-а објављује се у „Службеном листу општине Љубовија“ и у централном регистру планских докумената.

Члан 15.

Одлука о изради ПДР-а ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу општине Љубовија“.

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ЉУБОВИЈА

Број: 001169678 2026 06068 001 000 000 001 06 002

Датум: 27.03.2026. године

ПРЕДСЕДНИК СКУПШТИНЕ

ОПШТИНЕ ЉУБОВИЈА

Новица Панић с.р.

Образложење

Процедури за доношење Одлуке о изради плана детаљне регулације је приступљено у складу са одредбама Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС” број 72/09, 81/09-исп, 64/10-одл. УС, 24/11, 121/12, 42/13-одл. УС, 50/13-одл. УС, 98/13-одл. УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19-др.закон, 9/20, 52/21, 62/23 и 91/25), одредбама просторног плана Општине Љубовија, као и на захтев инвеститора, Рудника олова и цинка „Велики Мајдан д.о.о.“ Љубовија.

Рудник олова и цинка „Велики Мајдан д.о.о.“ Љубовија обратио се општини Љубовија са иницијативом да покрене поступак за доношење Одлуке о изради Плана детаљне регулације како би се створио плански основ за функционално и власничко дефинисање комплекса Великог Мајдана у границама у којима сада егзистира.

Чланом 46. истог Закона прописано је да Одлуку о изради планског докуманта доноси орган надлежан за његово доношење, тј. Скупштина општине, а по претходно прибављеном мишљењу органа надлежног за стручну контролу, односно Комисије за планове општине Љубовија. Одлука о изради планског документа садржи назив документа, оквирне границе обухвата планског документа, садржину плана, рок израде, начин финансирања, обавезу израде или неприступање изради стратешке процене утицаја на животну средину. Чланом 27. став 1. истог Закона такође је прописано да се План детаљне регулације доноси за делове насељеног места, уређење неформалних насеља, зоне урбане обнове, инфраструктурне коридоре и објекте и

подручја за које је обавеза његове израде одређена претходно донетим планским документом, а ставом 2. истог члана Закона да се ПДР може донети и када просторним, односно урбанистичким планом јединице локалне самоуправе његов израда није одређена, на основу одлуке надлежног органа. План детаљне регулације „Рудник олова и цинка Велики Мајдан Љубовија“ обухвата кат. парцеле број 1741/2, 1725, 1661/1, 1718/2, 1726, 1739, 2130/1, 1724/3, 1724/2, 1727/2, 1738, 1747/13, 1737, 1736, 1747/3, 1735/1, 1735/2, 1732/2, 1731, 1720/2, 1755, 1842, 1843, 1884, 1724/1, 1719/1, 1720/3, 1720/1, 1740, 1741/5, 1741/4, 1730, 1728, 1734, 1752/3, 1752/2, 1733, 1713/1, 1723, 1722, 1721, 1720/4, 2118/2, 1883, 1754, 2118/1 и 1600/3 и делове катастарских парцела бр. 1719/2, 2126 и 1656/3 све КО Селанац. Број катастарских парцела и обухват Плана, у складу са Законом, може бити коригован и прецизиран до израде нацрта планског документа. Пре доношења Одлуке о изради овог планског документа прибављено је и **мишљење Комисије за планове општине Љубовија** на седници одржаној дана 27.02.2026. године. На основу члана 9 Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС“, бр. 94/24) и члана 46. Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, број: 72/09, 81/09-исп, 64/10-одл. УС, 24/11, 121/12, 42/13-одл. УС, 50/13-одл. УС, 98/13-одл. УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19-др.закон, 9/20, 52/21, 62/23 и 91/25), саставни део ове Одлуке је и Одлука да се израђује Стратешка процена утицаја на животну средину Плана детаљне регулације „Рудник олова и цинка Велики Мајдан Љубовија“, донета на основу мишљења Општинске управе општине Љубовија – Одељење за привреду, урбанизам и инспекцијске послове (број: 000562249 2026 06068 004 003 380 001 од 23.2.2026. године).

Општинско веће општине Љубовија на седници одржаној дана 09.03.2026. године, разматрало је и утврдило предлог Одлуке и предлаже Скупштини општине Љубовија да исту усвоји, као у материјалу.

ОПШТИНСКО ВЕЋЕ ОПШТИНЕ ЉУБОВИЈА

Република Србија
Општина Љубовија
Скупштина општине
Комисија за планове

Број: 00757250202606068 01 000060108 04002

Датум: 27.02.2026. године

Комисија за планове општине Љубовија на основу чл. 46. Закона о планирању и изградњи ("Сл.гласник РС" бр.72/09, 81/09-испр., 64/10-одлука УС, 24/11, 121/12, 42/13-одлука УС, 50/13-одлука УС, 98/13-одлука УС, 132/14 и 145/14, 83/2018, 31/2019, 37/2019 - др. закон, 9/2020, 52/2021 и 62/2023) на седници одржаној 27.02.2026. године даје:

МИШЉЕЊЕ

да се може приступити изради Плана детаљне регулације „Рудник олова и цинка Велики Мајдан Љубовија“ у Љубовији.

Мишљење се доставља Општинском већу, односно Скупштини општине Љубовија за потребе доношења Одлуке о изради Плана детаљне регулације „Рудник олова и цинка Велики Мајдан Љубовија“.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

На седници Комисије за планове општине Љубовија одржане 27.02.2026.године разматран је предлог Одлуке о изради Плана детаљне регулације „Рудник олова и цинка Велики Мајдан Љубовија“.

Констатовано је да је циљ израде ПДР-а за наведени обухват дефинисање јавног и осталог земљишта како би се створио плански основ за дефинисање комплекса у функцији Рудника олова и цинка „Велики Мајдан д.о.о.“ Љубовија. Списак парцела у обухвату дат предлогом Одлуке је прелиминаран, могуће је кориговање обухвата у току израде нацрта плана. Наручилац и финансијер израде плана је Рудник олова и цинка „Велики Мајдан д.о.о.“ Љубовија. Носилац израде плана је надлежни орган локалне самоуправе, а обрађивач планског документа биће „Урбанпројект“ ад Чачак. Констатовано је постојање мишљења Општинске управе општине Љубовија – Одељење за привреду, урбанизам и инспекцијске послове (број: 000562249 2026 06068 004 003 380 001 од 23.2.2026. године) о потреби израђивања Извештаја о стратешкој процени утицаја на животну средину Плана детаљне регулације „Рудник олова и цинка Велики Мајдан Љубовија“.

Имајући у виду наведено, чланови Комисије су се једногласно сложили да се да позитивно мишљење о покретању израде ПДР „Велики Мајдан“.

Доставити

- Надлежним органима општине Љубовија
- Архиви

У Љубовији, 27.02.2026.год.

Председник Комисије за планове:

Миладин Милановић

На основу Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС", бр. 94/2024) и члана 40. Статута општине Љубовија („Службени лист општине Љубовија" број 3/19), члана 121. Пословника Скупштине општине Љубовија, Скупштина општине Љубовија на седници одржаној дана 27. марта 2026. године, донела је:

О Д Л У К У
О ИЗРАДИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ
П Л А Н А Д Е Т А Љ Н Е Р Е Г У Л А Ц И Ј Е
„РУДНИК ОЛОВА И ЦИНКА ВЕЛИКИ МАЈДАН ЉУБОВИЈА“

Члан 1.

Приступа се изради Стратешке процене утицаја на животну средину Плана детаљне регулације „Рудник олова и цинка Велики Мајдан Љубовија“ (у даљем тексту: ПДР). Циљ израде ПДР-а се заснива на потреби дефинисања јавног и осталог земљишта како би се створио плански основ за дефинисање комплекса у функцији Рудника олова и цинка „Велики Мајдан д.о.о.“ Љубовија. У складу са Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС", бр. 94/2024) и чланом 46. Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС" број 72/09, 81/09-исп, 64/10-одл. УС, 24/11, 121/12, 42/13-одл. УС, 50/13-одл. УС, 98/13-одл. УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19-др.закон, 9/20, 52/21, 62/23 и 91/25), саставни део Одлуке о приступању изради ПДР-а је и Одлука да се израђује стратешка процена утицаја плана на животну средину на основу Мишљења Општинске управе општине Љубовија – Одељење за привреду, урбанизам и инспекцијске послове, број: 000562249 2026 06068 004 003 380 001 од 23.2.2026. године.

Члан 2.

Стратешка процена се ради истовремено са израдом ПДР-а. Граница обухвата ПДР се поклапа са границом обухвата Плана детаљне регулације „Рудник олова и цинка Велики Мајдан Љубовија“

Члан 3.

Разлози за израду Стратешке процене дефинисани су на основу територијалног обухвата и могућих утицаја ПДР-а на животну средину, на следећи начин: значај ПДР-а на заштиту животне средине и одрживи развој произилази из потребе да се заштити животна средина од негативних утицаја комплекса рудника, побољша квалитет рада и не угрози постојећи квалитет живота у непосредној околини; потребе да се у оквиру ПДР-а сагледају питања заштите животне средине и обезбеди њихово решавање на одговарајући начин, како директно у оквиру комплекса, тако и системски на подручју обухвата плана за које ће се ПДР-ом утврдити правила уређења и правила грађења; чињенице да ПДР представља оквир за припрему и реализацију грађевинских пројеката, програма и инвестиционих одлука; потребе да се кроз израду ПДР-а сагледају и предвиде одговарајућа решења у циљу отклањања последица обављања планираних активности на подручју обухвата плана.

Члан 4.

Стратешком проценом биће примарно разматрана питања заштите ваздуха, вода, земљишта, заштита од прекомерне буке, депоновања отпада, јонизујућег и нејонизујућег зрачења, као и друга питања за која се у току израде утврди да захтевају одговарајућу обраду.

Члан 5.

Израда Стратешке процене је заснована на студијско-аналитичкој документацији из области просторног и урбанистичког планирања, заштите животне средине, заштите природе и другој релевантној документацији.

Члан 6.

Извештај о стратешкој процени, као документ којим се приказује поступак израде Стратешке процене, резултати до којих се дошло и начин интегрисања у поступак припреме ПДР-а, садржи: полазне основе Стратешке процене: обухват, предмет и циљеви ПДР-а, захтеви заштите животне средине из релевантних планских и других докумената; опште и посебне циљеве Стратешке процене и индикаторе; процену могућих утицаја на животну средину: приказ стања животне средине на подручју ПДР-а; процену утицаја варијантних решења повољних са становишта заштите животне средине са описом мера за спречавање и ограничавање негативних, односно увећање позитивних утицаја на животну средину; поређење варијантних решења и приказ разлога за избор најповољнијег решења; процену утицаја планских решења на животну средину са описом мера за спречавање и ограничавање негативних, односно увећање позитивних утицаја на животну средину; начин на који су при процени утицаја узети у обзир елементи животне средине и карактеристике утицаја; смернице за израду додатне документације након доношења ПДР-а; програм праћења стања животне средине у току спровођења ПДР-а; приказ коришћене методологије; приказ начина одлучивања, опис разлога одлучујућих за избор планског решења са аспекта разматраних варијантних решења и приказ начина на који су питања животне средине укључена у ПДР; учешће заинтересованих страна у поступку израде и разматрања Извештаја о стратешкој процени; извод из Стратешке процене (закључак - нетехнички резиме).

Члан 7.

Инвеститор Извештаја о стратешкој процени, Рудник олова и цинка „Велики Мајдан“ д.о.о. Љубовија, одабрао је за носиоца израде Извештаја о стратешкој процени, „Урбанпројект“ а.д. Чачак, правно лице које је уписано у одговарајући регистар за обављање делатности просторног и урбанистичког планирања и израде планских и других развојних докумената.

Члан 8.

Министарства, посебне организације, јавна предузећа и установе надлежне за послове рударства, водопривреде, саобраћаја, телекомуникација, енергетике, заштите животне средине, као и други заинтересовани органи и организације, доставиће у року од 30 дана све расположиве податке, услове и документацију од значаја за израду ПДР-а и Стратешке процене из делокруга свог рада.

Члан 9.

Рок за израду Стратешке процене је 12 месеци од дана ступања на снагу Одлуке о изради ПДР-а. Стратешка процена се обавља у складу са европским и међународним принципима теорије и добре праксе у изради стратешке процене утицаја на животну средину за исту врсту планских докумената.

Члан 10.

Средства за израду Стратешке процене обезбеђује инвеститор, Рудник олова и цинка „Велики Мајдан д.о.о.“ Љубовија

Члан 11.

Учешће јавности у разматрању Извештаја о стратешкој процени обезбеђује се у оквиру јавног увида у Нацрт ПДР-а, у трајању од 30 дана, у просторијама Одељења за урбанизам општине Љубовија.

Члан 12.

Одлука о изради Стратешке процене је саставни део Одлуке о изради ПДР-а.

Члан 13.

Ова одлука се објављује у Централном регистру планских докумената.

Члан 14.

Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у („Сл. Гласнику општине Љубовија“).

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ЉУБОВИЈА

Број: 001169435 2026 06068 001 000 000 001 06 002

датум: 27.03.2026. године

**ПРЕДСЕДНИК СКУПШТИНЕ
ОПШТИНЕ ЉУБОВИЈА
Новица Панић с.р.**

**ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ОДЛУКЕ
О ИЗРАДИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ
П Л А Н А Д Е Т А Љ Н Е Р Е Г У Л А Ц И Ј Е
„РУДНИК ОЛОВА И ЦИНКА ВЕЛИКИ МАЈДАН ЉУБОВИЈА“**

Процедури за доношење Одлуке о изради плана детаљне регулације је приступљено у складу са одредбама Закона о планирању и изградњи (“Службени гласник РС” број 72/09, 81/09-исп, 64/10-одл. УС, 24/11, 121/12, 42/13-одл. УС, 50/13-одл. УС, 98/13-одл. УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19-др.закон, 9/20, 52/21, 62/23 и 91/25) и на захтев инвеститора, Рудник олова и цинка „Велики Мајда д.о.о.“ Љубовија.

Циљ израде ПДР-а се заснива на потреби дефинисања јавног и осталог земљишта како би се створио плански основ за дефинисање комплекса у функцији Рудника олова и цинка „Велики Мајда д.о.о.“ Љубовија.

Граница обухвата Стратешке процене утицаја на животну средину, се поклапа са границом обухвата Плана детаљне регулације „Рудник олова и цинка Велики Мајдан Љубовија“.

Садржај плана ће бити у складу са свим одредбама Закона о планирању и изградњи (“Службени гласник РС” број 72/09, 81/09-исп, 64/10-одл. УС, 24/11, 121/12, 42/13-одл. УС, 50/13-одл. УС, 98/13-одл. УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19-др. закон, 9/20, 52/21, 62/23 и 91/25). У складу са чланом 46. Закона о планирању и изградњи, на седници **Комисије за планове општине Љубовија, одржаној 27.02.2026. дато је мишљење да може да се приступи изради Плана детаљне регулације.**

На основу Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину ("Сл. гласник РС", бр. 94/2024) и члана 46. Закона о планирању и изградњи (“Службени гласник РС” број 72/09, 81/09-исп, 64/10-одл. УС, 24/11, 121/12, 42/13-одл. УС, 50/13-одл. УС, 98/13-одл. УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19-др.закон, 9/20 и 52/21, 62/23 и 91/25), прибављено је мишљење Одељења за привреду, урбанизам и инспекцијске послове, општинске управе Љубовија број: 000562249 2026 06068 004 003 380 001 од 23.2.2026. године, да је за потребе израде ПДР-а потребна израда стратешке процене утицаја плана на животну средину.

ПРЕДЛАГАЧ:
ОПШТИНСКО ВЕЋЕ
ОПШТИНЕ ЉУБОВИЈА

Република Србија
Општина Љубовија
Скупштина општине Љубовија
Број: 001168185 2026 06068 001 000 000 001 06 002
Датум: 27.03.2026. год.
Љ у б о в и ј а

На основу члана 60. Закона о пољопривредном земљишту („Службени гласник РС“, бр. 62/2006, 65/2008 – др. закон, 41/2009, 112/2015, 80/2017 и 95/2018 – др. закон), члана 34. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник РС“, бр. 129/2007, 83/2014 – др. закон, 101/2016 – др. закон, 47/2018 и 111/2021 – др. закон), члана 40. став 1. тачка 33. Статута општине Љубовија („Службени лист општине Љубовија“, бр. 3/19), уз претходну сагласност Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде бр. 0007008582026 14847 005 000 000 001 од 23.02.2026. године и чл. 142. и 143. Пословника Скупштине општине Љубовија („Службени лист општине Љубовија“, бр. 9/23), Скупштина општине Љубовија, на седници одржаној 27.03.2026. године, донела је

О Д Л У К У

-о усвајању годишњег програма заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта за територију општине љубовија за 2026. годину-

-
1. **Усваја се** Годишњи програм заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта општине Љубовија за 2026. годину, донет на седници Комисије за израду годишњег програма заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта општине Љубовија, одржаној у фебруару 2026. године.
 2. Саставни део ове одлуке је Годишњи програм заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта општине Љубовија за 2026. годину.
 3. Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу општине Љубовија“.
 4. Одлуку доставити: Комисији за израду годишњег програма заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта општине Љубовија, рачуноводству и архиви.

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ЉУБОВИЈА

Број: 001168185 2026 06068 001 000 000 001 06 002

ПРЕДСЕДНИК
СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ

м.п.

Новица Панић с.р.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ,
ШУМАРСТВА И ВОДОПРИВРЕДЕ

Управа за пољопривредно земљиште
Београд, Грачаничка 8
Број: 000700858 2026 14847 005 000 000 001
Датум: 23.02.2026. године

ОПШТИНА ЉУБОВИЈА
Општинска управа

15320 Љубовија
Војводе Мишића 45

Предмет: Захтев за давање сагласности на Предлог годишњег програма заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта за подручје општине ЉУБОВИЈА

Поводом вашег захтева за давање сагласности на Предлог годишњег програма заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта за подручје општине ЉУБОВИЈА за 2026. годину број 000631169 2026 06068 004 015 000 001 од 20.02.2026. године, који сте доставили Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде на сагласност дана 23.02.2026. године, обавештавамо вас следеће:

Чланом 60. Закона о пољопривредном земљишту („Службени гласник РС“, бр. 62/06, 65/08 – др. закон, 41/09, 112/15, 80/17 и 95/18– др. закон) прописано је да пољопривредним земљиштем у државној својини располаже и управља држава преко Министарства и да се користи према годишњем програму заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта који доноси надлежни орган јединице локалне самоуправе по претходно прибављеном мишљењу комисије коју образује председник општине, односно градоначелник, уз сагласност Министарства.

С обзиром на напред наведено, утврђено је да су испуњени услови прописани законом, те у складу са чланом 60. став 4. Закона о пољопривредном земљишту, Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде **даје сагласност на Предлог годишњег програма заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта за подручје општине ЉУБОВИЈА за 2026. годину.**

У складу са одредбама члана 60. Закона, за потребе израде годишњег програма кроз информациони систем, орган надлежан за вођење јавне евиденције о непокретности вам је обезбедио податке за чију тачност и ажурност одговара, а које не можете користити у друге сврхе, односно умножавати, објављивати и дистрибуирати другим правним и физичким лицима.

По овлашћењу Министра бр. 001978596 ~~2021.00~~ 25.04.2025. године
в.д. директора

Синиша Адамовић

Siniša
Adamović
Digitally signed
by Siniša
Adamović
Date: 2026.02.23
12:09:44 +01'00'

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ЉУБОВИЈА

ГОДИШЊИ ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ УРЕЂЕЊА И КОРИШЋЕЊА ПОЉОПРИВРЕДНОГ ЗЕМЉИШТА ОПШТИНЕ ЉУБОВИЈА ЗА 2026.Г.

У ЉУБОВИЈИ ФЕБРУАРА 2026

УВОД

У првом делу програма дат је преглед површина земљишта на подручју општине Љубовија по катастарским општинама, културама, класама и облицима својине. На подручју општине Љубовија нема хидромелиорацијских система, па су табеле о наводњавању, одводњавању и мелиорацији празне. У следећој табели је план прихода сопственог учешћа, где је сопствено учешће за заштиту и уређење пољопривредног земљишта: 1.000.000 динара. Планом радова на заштити уређењу и коришћењу пољопривредног земљишта предвиђено је:

- За уређење, одржавање локалних, некатегорисаних и атарских путева 1.000.000 динара.

Други део годишњег програма садржи податке о пољ. земљишту и то:

-Извештај о уговорима о закупљеном пољопривредном земљишту. Укупно је закључено 79 уговора о закупу. Укупно је узето у закуп 68.3819 ха државног пољопривредног земљишта. Укупна годишња закупнина у акроекономској 2025/26 години је 427.555 динара од чега општини припада 171.020 динара.

-Преглед јавних надметања, где се види да је укупна површина државног пољопривредног земљишта 310,6613 ха, површина расположивог пољопривредног земљишта, које се може дати у закуп: 43,8477 ха, и да је то земљиште сврстано у 113 независних целина (јавних надметања) које се могу дати у закуп у поступку после усвајања годишњег програма.

-Преглед парцела пољопривредног земљишта у државној својини које се не могу дати у закуп. Ту спадају сеоске утрине у површини од 90 ха и земљиште које се у Служби за катастар непокретности води као пољопривредно али је према фактичком стању на терену: шума, неплодно или објекти а промене катастарске културе нису проведене у РГЗ - Служби за катастар непокретности. Таквог земљишта на простору општине Љубовија има 198,4317 ха.

Укупно земљиште у државној својини на подручју општине Љубовија заузима површину од: 310,6613 ха, од чега је:

-43,8477 хектара, предвиђено за закуп по годишњем програму за 2025.г.

-68,3819 хектара, дато у закуп по раније донетим програмима (годиши износ закупнине 427.555 динара/годишње).

-198,4317 хектара, изузето из закупа.

табела 1. Преглед површина пољопривредног земљишта по катастарским општинама и културама

Р.бр.	КО	обрадиво					обрадиво Total	остало			остало Total	Укупно:
		1 ЊИВА	2 ВРТ	3 ВОЋЊАК	4 ВИНОГРАД	5 ЛИВАДА		7 ПАШЊАК	8 РИБЊАЦИ, ТРСТИ	9 ОСТАЛО ЗЕМЉИШ		
1	Горња Буковица	10.0285	0	1.4074	0	0.3076	11.7435	17.475	0	0.0296	17.5046	29.2481
2	Горња Љубовиђа	1.2774	0	0.6314	0	0	1.9088	0.0723	0	0	0.0723	1.9811
3	Горња Оровица	3.5771	0	0	0	1.0302	4.6073	11.9861	0	0	11.9861	16.5934
4	Горње Кошље	0	0	0	0	0.1	0.1	83.1562	0	0	83.1562	83.2562
5	Грачаница	0.5183	0	0.1192	0	0	0.6375	0.0773	0	0	0.0773	0.7148
6	Грчић	0.65	0	0.0771	0	0.4745	1.2016	37.2512	0	0.032	37.2832	38.4848
7	Доња Буковица	1.5767	0	0.0342	0	0	1.6109	0.1109	0	0	0.1109	1.7218
8	Доња Љубовиђа	1.0378	0	0	0	0	1.0378	0	0	0	0	1.0378
9	Доња Оровица	0.0091	0	1.9732	0	0	1.9823	0.7669	0	0	0.7669	2.7492
10	Доње Кошље 1	0	0	0.0152	0	0	0.0152	0	0	0.2136	0.2136	0.2288
11	Доње Кошље 2	0.2235	0	0	0	0	0.2235	73.1981	0	0	73.1981	73.4216
12	Дрлаче	2.7635	0	0.1705	0	0	2.934	0.948	0	0	0.948	3.882
13	Леовић	5.2724	0	0.6103	0	0	5.8827	0.6296	0	0	0.6296	6.5123
14	Ловин	3.7986	0	0	0	0.05	3.8486	0	0	0.617	0.617	4.4656
15	Љубовија	0.1148	0	0	0	0	0.1148	0	0	0	0	0.1148
16	Постење	1.3171	0	0	0	0	1.3171	0.4092	0	0	0.4092	1.7263
17	Рујевац	36.4267	0	0.1284	0	1.3593	37.9144	7.4794	0	0.025	7.5044	45.4188
18	Савковић	0.0338	0	0.466	0	0.466	0.4998	1.5635	0	0	1.5635	2.0633
19	Селанац	11.907	0	0.5511	0	0.2314	12.6895	24.8985	0	1.6103	26.5088	39.1983
20	Соколац	0.2838	0	0	0	0	0.2838	0.8952	0	0	0.8952	1.179
21	Торник	0.5648	0	0	0	0	0.5648	6.8005	0	0.1109	6.9114	7.4762
22	Узовница	3.2428	0	0.0489	0	0.3625	3.6542	0.1954	0	0	0.1954	3.8496
23	Црпча	22.5453	0	0.1907	0	2.7131	25.4491	6.4981	0	0.0123	6.5104	31.9595
24	Читлук	0.516	0	0	0	0	0.516	0	0	1.0788	1.0788	1.5948
Укупно:		107.685	0	5.9576	0	7.0946	120.7372	274.4114	0	3.7295	278.1409	398.8781

	Задружна	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Јавна својина	0.516	0	0	0	0	0.516	0	0	0.9998	0.9998	1.5158
	Мешовита	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Приватна	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Читлук Total	0.516	0	0	0	0	0.516	0	0	1.0788	1.0788	1.5948
Укупно:		107.685	0	5.9576	0	7.0946	120.7372	274.4114	0	3.7295	278.1409	398.8781

табела 3. Површине пољопривредног земљишта по класама и културама

Култура	пољопривредно земљиште у ха								Укупно:
	1	2	3	4	5	6	7	8	
ВОЋЊАК			1.4033	3.2812	1.2731				5.9576
ЛИВАДА		0.3625		0.1554	6.5767				7.0946
ЊИВА	0.1192	6.9459	2.9534	3.0552	15.6471	51.751	20.1913	7.0219	107.685
ПАШЊАК			50.7286	117.7427	105.9401				274.4114
Укупно:	0.1192	7.3084	55.0853	124.2345	129.437	51.751	20.1913	7.0219	395.1486

ТАБЕЛА 4:		Одводњавање			
<i>каналска мрежа</i>		<i>цевна дренажа</i>		<i>УКУПНО у ха</i>	
<i>изграђено у ха</i>	<i>у функцији у ха</i>	<i>изграђено у ха</i>	<i>у функцији у ха</i>	<i>изграђено у ха</i>	<i>у функцији у ха</i>

ТАБЕЛА 5:		Наводњавање			
<i>широкозахватне машине у ха</i>	<i>тифони у ха</i>	<i>кап по кап (миниорошавање) у ха</i>	<i>кишна крила у ха</i>	<i>остало у ха</i>	<i>УКУПНО у ха</i>

ТАБЕЛА 6:		Побољшање квалитета пољопривредног земљишта и мелиорације ливада и пашњака			
<i>физичке мелиорације у ха</i>	<i>хемијске мелиорације у ха</i>	<i>биолошке мелиорације у ха</i>	<i>мелиорације ливада и пашњака у ха</i>	<i>остало у ха</i>	<i>УКУПНО у ха</i>

План прихода сопственог учешћа

<i>Извор средстава</i>	<i>Износ</i>
Очекивана средства од закупа пољопривредног земљишта у државној својини	170,000.00
Накнада од промена намене пољопривредног земљишта	300,000.00
Планирана средства од закупа пољопривредног земљишта у државној својини	30,000.00
<i>Укупно</i>	500,000.00

План радова на заштити, уређењу и коришћењу пољопривредног земљишта

<i>Намене улагања</i>	<i>Једница мере</i>	<i>Предрачунска вредност улагања</i>	<i>Сопствено учешће</i>		<i>Други извори</i>	
			<i>дин</i>	<i>%</i>	<i>дин</i>	<i>%</i>
<i>1 Уређење пољопривредног земљишта</i>		<i>1,000,000.00</i>	<i>500,000.00</i>		<i>500,000.00</i>	
уређење атарских путева	Дужина у км - 1.00	1,000,000.00	500,000.00	50	500,000.00	50
<i>Укупно (1+2+3)</i>		<i>1,000,000.00</i>	<i>500,000.00</i>		<i>500,000.00</i>	

Извештај о уговорима о закупу пољопривредног државног земљишта

Р.бр	Назив физичког / правног лица	Број уговора	Годишњи програм	Шифра ЈН	Основ закупа	Катастарска општина	Период закупа(од-до)	Укупан износ годишње закупнине (евр)	Површина	Цена / Ха (евр)	Очекивани приход од општине - 40 %	Средство обезбеђења
1	Бобан Вићентић	320-11-01341/47-2024-14	2024	47	Закуп	Дрлаче	2024-2039	2.84	0.6662	4.2630	1.14	Депозит
2	Ковачевић Јелена	320-11-1567/113-2019-14	2018	113	Закуп	Узовница	2018-2028	3.63	0.1954	18.5773	1.45	Депозит
3	Маринко Илић	320-11-6460/53-2020-14	2020	53	Закуп	Дрлаче	2020-2035	9.33	0.3137	29.7418	3.73	Депозит
4	Милан Радојичић	320-11-00823/47-2025-14	2025	47	Закуп	Дрлаче	2025-2040	1.47	0.1152	12.7604	.59	Депозит
5	Милојко Давидовић	320-11-6497/1-2021-14	2021	1	Закуп	Горња Буковица	2021-2036	53.53	0.5721	93.5676	21.41	Депозит
6	Милојко Давидовић	320-11-6497/15-2021-14	2021	15	Закуп	Горња Буковица	2021-2036	102.41	0.7525	136.0930	40.96	Депозит
7	Милорад Ђокић	320-11-1567/3-2019-14	2018	3	Закуп	Горња Буковица	2018-2028	105.69	1.0421	101.4202	42.28	Депозит
8	Миодраг Грујичић	320-51-8495/60-2019-14	2019	60	Закуп	Рујевац	2019-2029	51.73	1.7131	30.1967	20.69	Депозит
9	Миодраг Грујичић	320-51-8495/94-2019-14	2019	94	Закуп	Рујевац	2019-2029	12.19	0.2559	47.6358	4.88	Депозит
10	Митар Митровић	320-11-6497/132-2021-14	2021	132	Закуп	Селанац	2021-2036	8.05	0.5784	13.9177	3.22	Депозит
11	Митар Митровић	320-11-6497/146-2021-14	2021	146	Закуп	Селанац	2021-2036	48.57	1.1958	40.6172	19.43	Депозит
12	Мутаповић Живко	320-11-6460/45-2020-14	2020	45	Закуп	Доње Кошље ИИ	2020-2035	34.44	2.5149	13.6944	13.78	Депозит
13	Родољуб Јелић	320-11-07366/100-2022-14	2022	100	Закуп	Рујевац	2022-2037	16.67	0.2952	56.4702	6.67	Јемство
14	Родољуб Јелић	320-11-07366/101-2022-14	2022	101	Закуп	Рујевац	2022-2037	17.65	0.3125	56.4800	7.06	Јемство
15	Родољуб Јелић	320-11-07366/102-2022-14	2022	102	Закуп	Рујевац	2022-2037	24.49	0.4335	56.4937	9.80	Јемство
16	Родољуб Јелић	320-11-07366/103-2022-14	2022	103	Закуп	Рујевац	2022-2037	14.01	0.2480	56.4919	5.60	Јемство
17	Родољуб Јелић	320-11-07366/104-2022-14	2022	104	Закуп	Рујевац	2022-2037	22.30	0.3947	56.4986	8.92	Јемство
18	Родољуб Јелић	320-11-07366/105-2022-14	2022	105	Закуп	Рујевац	2022-2037	65.76	1.1642	56.4851	26.30	Јемство
19	Родољуб Јелић	320-11-07366/106-2022-14	2022	106	Закуп	Рујевац	2022-2037	30.63	0.5422	56.4921	12.25	Јемство
20	Родољуб Јелић	320-11-07366/107-2022-14	2022	107	Закуп	Рујевац	2022-2037	11.38	0.2015	56.4764	4.55	Јемство
21	Родољуб Јелић	320-11-07366/108-2022-14	2022	108	Закуп	Рујевац	2022-2037	2.94	0.0521	56.4299	1.18	Јемство
22	Родољуб Јелић	320-11-07366/109-2022-14	2022	109	Закуп	Рујевац	2022-2037	12.43	0.2200	56.5000	4.97	Јемство
23	Родољуб Јелић	320-11-07366/110-2022-14	2022	110	Закуп	Рујевац	2022-2037	15.52	0.2747	56.4980	6.21	Јемство
24	Родољуб Јелић	320-11-07366/111-2022-14	2022	111	Закуп	Рујевац	2022-2037	9.01	0.2581	34.9090	3.60	Јемство
25	Родољуб Јелић	320-11-07366/112-2022-14	2022	112	Закуп	Рујевац	2022-2037	1.73	0.0496	34.8790	.69	Јемство
26	Родољуб Јелић	320-11-07366/113-2022-14	2022	113	Закуп	Рујевац	2022-2037	2.41	0.0692	34.8266	.96	Јемство
27	Родољуб Јелић	320-11-07366/114-2022-14	2022	114	Закуп	Рујевац	2022-2037	2.25	0.0645	34.8837	.90	Јемство
28	Родољуб Јелић	320-11-07366/115-2022-14	2022	115	Закуп	Рујевац	2022-2037	1.76	0.0505	34.8515	.70	Јемство
29	Родољуб Јелић	320-11-07366/116-2022-14	2022	116	Закуп	Рујевац	2022-2037	5.58	0.1599	34.8968	2.23	Јемство
30	Родољуб Јелић	320-11-07366/117-2022-14	2022	117	Закуп	Рујевац	2022-2037	39.96	0.7075	56.4806	15.98	Јемство
31	Родољуб Јелић	320-11-07366/118-2022-14	2022	118	Закуп	Рујевац	2022-2037	39.15	0.6931	56.4854	15.66	Јемство
32	Родољуб Јелић	320-11-07366/119-2022-14	2022	119	Закуп	Рујевац	2022-2037	6.46	0.3598	17.9544	2.58	Јемство
33	Родољуб Јелић	320-11-07366/120-2022-14	2022	120	Закуп	Рујевац	2022-2037	6.37	0.1370	46.4964	2.55	Јемство

34	Родољуб Јелић	320-11-07366/121-2022-14	2022	121	Закуп	Рујевац	2022-2037	26.10	0.4620	56.4935	10.44	ЈЕМСТВО
35	Родољуб Јелић	320-11-07366/122-2022-14	2022	122	Закуп	Рујевац	2022-2037	31.45	0.7021	44.7942	12.58	ЈЕМСТВО
36	Родољуб Јелић	320-11-07366/128-2022-14	2022	128	Закуп	Селанац	2022-2037	15.84	0.2804	56.4907	6.34	ЈЕМСТВО
37	Родољуб Јелић	320-11-07366/131-2022-14	2022	131	Закуп	Селанац	2022-2037	46.03	1.0075	45.6873	18.41	ЈЕМСТВО
38	Родољуб Јелић	320-11-07366/132-2022-14	2022	132	Закуп	Селанац	2022-2037	17.58	1.1018	15.9557	7.03	ЈЕМСТВО
39	Родољуб Јелић	320-11-07366/134-2022-14	2022	134	Закуп	Селанац	2022-2037	21.49	1.1975	17.9457	8.60	ЈЕМСТВО
40	Родољуб Јелић	320-11-07366/136-2022-14	2022	136	Закуп	Селанац	2022-2037	34.27	0.6067	56.4859	13.71	ЈЕМСТВО
41	Родољуб Јелић	320-11-07366/140-2022-14	2022	140	Закуп	Селанац	2022-2037	71.95	1.2737	56.4890	28.78	ЈЕМСТВО
42	Родољуб Јелић	320-11-07366/142-2022-14	2022	142	Закуп	Селанац	2022-2037	29.14	0.6264	46.5198	11.66	ЈЕМСТВО
43	Родољуб Јелић	320-11-07366/159-2022-14	2022	159	Закуп	Црнча	2022-2037	839.82	15.1664	55.3737	335.93	ЈЕМСТВО
44	Родољуб Јелић	320-11-07366/161-2022-14	2022	161	Закуп	Црнча	2022-2037	191.31	1.8994	100.7213	76.52	ЈЕМСТВО
45	Родољуб Јелић	320-11-07366/68-2022-14	2022	68	Закуп	Рујевац	2022-2037	78.98	1.5138	52.1733	31.59	ЈЕМСТВО
46	Родољуб Јелић	320-11-07366/69-2022-14	2022	69	Закуп	Рујевац	2022-2037	32.55	0.5763	56.4810	13.02	ЈЕМСТВО
47	Родољуб Јелић	320-11-07366/70-2022-14	2022	70	Закуп	Рујевац	2022-2037	40.17	0.7111	56.4899	16.07	ЈЕМСТВО
48	Родољуб Јелић	320-11-07366/71-2022-14	2022	71	Закуп	Рујевац	2022-2037	68.57	1.4739	46.5228	27.43	ЈЕМСТВО
49	Родољуб Јелић	320-11-07366/72-2022-14	2022	72	Закуп	Рујевац	2022-2037	7.57	0.2016	37.5496	3.03	ЈЕМСТВО
50	Родољуб Јелић	320-11-07366/73-2022-14	2022	73	Закуп	Рујевац	2022-2037	30.80	0.5453	56.4827	12.32	ЈЕМСТВО
51	Родољуб Јелић	320-11-07366/74-2022-14	2022	74	Закуп	Рујевац	2022-2037	9.98	0.2146	46.5051	3.99	ЈЕМСТВО
52	Родољуб Јелић	320-11-07366/75-2022-14	2022	75	Закуп	Рујевац	2022-2037	11.29	0.1998	56.5065	4.52	ЈЕМСТВО
53	Родољуб Јелић	320-11-07366/76-2022-14	2022	76	Закуп	Рујевац	2022-2037	3.95	0.0849	46.5253	1.58	ЈЕМСТВО
54	Родољуб Јелић	320-11-07366/77-2022-14	2022	77	Закуп	Рујевац	2022-2037	12.43	0.6927	17.9443	4.97	ЈЕМСТВО
55	Родољуб Јелић	320-11-07366/78-2022-14	2022	78	Закуп	Рујевац	2022-2037	209.59	4.0100	52.2668	83.84	ЈЕМСТВО
56	Родољуб Јелић	320-11-07366/79-2022-14	2022	79	Закуп	Рујевац	2022-2037	48.82	0.8642	56.4916	19.53	ЈЕМСТВО
57	Родољуб Јелић	320-11-07366/80-2022-14	2022	80	Закуп	Рујевац	2022-2037	61.41	1.3200	46.5227	24.56	ЈЕМСТВО
58	Родољуб Јелић	320-11-07366/81-2022-14	2022	81	Закуп	Рујевац	2022-2037	292.79	5.6729	51.6121	117.12	ЈЕМСТВО
59	Родољуб Јелић	320-11-07366/82-2022-14	2022	82	Закуп	Рујевац	2022-2037	42.06	1.3043	32.2472	16.82	ЈЕМСТВО
60	Родољуб Јелић	320-11-07366/83-2022-14	2022	83	Закуп	Рујевац	2022-2037	56.10	0.9931	56.4898	22.44	ЈЕМСТВО
61	Родољуб Јелић	320-11-07366/84-2022-14	2022	84	Закуп	Рујевац	2022-2037	39.88	0.7060	56.4873	15.95	ЈЕМСТВО
62	Родољуб Јелић	320-11-07366/85-2022-14	2022	85	Закуп	Рујевац	2022-2037	14.68	0.3155	46.5293	5.87	ЈЕМСТВО
63	Родољуб Јелић	320-11-07366/86-2022-14	2022	86	Закуп	Рујевац	2022-2037	9.74	0.3692	26.3814	3.90	ЈЕМСТВО
64	Родољуб Јелић	320-11-07366/87-2022-14	2022	87	Закуп	Рујевац	2022-2037	4.27	0.0918	46.5142	1.71	ЈЕМСТВО
65	Родољуб Јелић	320-11-07366/88-2022-14	2022	88	Закуп	Рујевац	2022-2037	33.33	0.5900	56.4915	13.33	ЈЕМСТВО
66	Родољуб Јелић	320-11-07366/89-2022-14	2022	89	Закуп	Рујевац	2022-2037	10.44	0.6543	15.9560	4.18	ЈЕМСТВО
67	Родољуб Јелић	320-11-07366/90-2022-14	2022	90	Закуп	Рујевац	2022-2037	47.88	0.8477	56.4822	19.15	ЈЕМСТВО
68	Родољуб Јелић	320-11-07366/91-2022-14	2022	91	Закуп	Рујевац	2022-2037	51.51	0.9120	56.4803	20.60	ЈЕМСТВО
69	Родољуб Јелић	320-11-07366/92-2022-14	2022	92	Закуп	Рујевац	2022-2037	36.30	0.6427	56.4805	14.52	ЈЕМСТВО
70	Родољуб Јелић	320-11-07366/93-2022-14	2022	93	Закуп	Рујевац	2022-2037	27.36	0.4844	56.4822	10.94	ЈЕМСТВО
71	Родољуб Јелић	320-11-07366/94-2022-14	2022	94	Закуп	Рујевац	2022-2037	6.15	0.1321	46.5556	2.46	ЈЕМСТВО
72	Родољуб Јелић	320-11-07366/95-2022-14	2022	95	Закуп	Рујевац	2022-2037	5.74	0.1234	46.5154	2.30	ЈЕМСТВО
73	Родољуб Јелић	320-11-07366/96-2022-14	2022	96	Закуп	Рујевац	2022-2037	9.92	0.2133	46.5073	3.97	ЈЕМСТВО
74	Родољуб Јелић	320-11-07366/97-2022-14	2022	97	Закуп	Рујевац	2022-2037	2.36	0.0491	48.0652	.94	ЈЕМСТВО

75	Родољуб Јелић	320-11-07366/98-2022-14	2022	98	Закуп	Рујевац	2022-2037	1.67	0.0359	46.5181	.67	Јемство
76	Родољуб Јелић	320-11-07366/99-2022-14	2022	99	Закуп	Рујевац	2022-2037	7.36	0.1581	46.5528	2.94	Јемство
77	Слободан Мицић	320-11-6497/14-2021-14	2021	14	Закуп	Горња Буковица	2021-2036	16.33	0.0320	510.3125	6.53	Депозит
78	Видоје Митровић	320-11-6497/147-2021-14	2021	147	Закуп	Селанац	2021-2036	13.02	0.2641	49.2995	5.21	Депозит
79	Војин Кнежевић	320-11-6497/16-2021-14	2021	16	Закуп	Горња Буковица	2021-2036	189.55	0.4548	416.7766	75.82	Депозит
Укупно:								3,641.87	68.3819	53.26	1,456.75	

Преглед груписаних јавних надметања

Шифра ЈН	Кат. општина	Потес	Лист непокрет.	Број парцеле	Култура и класа	Фактичко стање	Сувласник	Зона зашт	Напомена	Основ закупа	Површина Total
1	Горња Буковица	ЛОПАР		5259/6	њива 2	њива				Закуп	0,2634
1 Total											0,2634
2	Горња Буковица	УДРЕЖ		5203	њива 3	њива				Закуп	0,0494
2 Total											0,0494
3	Горња Буковица	ПИСКАВИЦЕ		4357/4	њива 6	њива				Закуп	0,2710
3 Total											0,2710
4	Горња Буковица	ПИСКАВИЦЕ		4339/2	ливада 4	ливада				Закуп	0,1054
4 Total											0,1054
5	Горња Буковица	ПИСКАВИЦЕ		4337/2	воћњак 3	воћњак				Закуп	0,4330
5	Горња Буковица	ПИСКАВИЦЕ		4337/3	воћњак 3	воћњак				Закуп	0,0703
5 Total											0,5033
6	Горња Буковица	СТУПОВИ		4606	њива 4	њива				Закуп	0,2483
6 Total											0,2483
7	Горња Буковица	РАВНА ГОРА		2792/1	њива 8	њива				Закуп	0,1521
7 Total											0,1521
8	Горња Буковица	КРАТИНЕ		6344	њива 3	њива				Закуп	0,4767
8 Total											0,4767
9	Горња Буковица	ТЕГАР БРОД		6202	њива 3	њива				Закуп	0,6168
9 Total											0,6168
10	Горња Буковица	ГАРЕВИНЕ		170	њива 7	њива				Закуп	0,3485
10 Total											0,3485
11	Горња Буковица	ТЕГАР БРОД		6200/1	њива 3	њива				Закуп	0,0796
11 Total											0,0796
12	Горња Буковица	РАВНА ГОРА		2803/2	њива 8	ливада				Закуп	0,1090
12 Total											0,1090
13	Горња Буковица	ЛАТКОВИЦ		3929	воћњак 4	њива				Закуп	0,0441
13 Total											0,0441
14	Горња Буковица	РАВНА ГОРА		2666	ливада 5	ливада				Закуп	0,1234
14 Total											0,1234
15	Горња Буковица	БАРЕ		5478/3	њива 5	њива				Закуп	0,0399
15 Total											0,0399
16	Горња Љубовића	ТАТИЦИ		1071/1	њива 7	њива				Закуп	0,0804
16	Горња Љубовића	ТАТИЦИ		1071/2	њива 7	њива				Закуп	0,2191
16	Горња Љубовића	ТАТИЦИ		1071/3	њива 7	њива				Закуп	0,1331
16 Total											0,4326
17	Горња Љубовића	МИЈАИЛОВИЦИ		1035/1	воћњак 4	воћњак				Закуп	0,0261
17	Горња Љубовића	МИЈАИЛОВИЦИ		1035/2	воћњак 4	воћњак				Закуп	0,0203
17	Горња Љубовића	МИЈАИЛОВИЦИ		1035/3	воћњак 4	воћњак				Закуп	0,0230
17 Total											0,0694
18	Горња Љубовића	ДУГО		536	пашњак 4	пашњак				Закуп	0,0498
18	Горња Љубовића	ДУГО		545	њива 7	њива				Закуп	0,2446
18	Горња Љубовића	МИЈАИЛОВИЦИ		491	пашњак 4	пашњак				Закуп	0,0225

40 Total										0,0091	
41	Доња Оровица	СТЕПАНОВИЦИ		2404	воћњак 4	ливада				Закуп	0,9918
41 Total										0,9918	
42	Доње Кошље 2	БОРИЦЕ		5	пашњак 5	пашњак				Закуп	0,2636
42 Total										0,2636	
43	Доње Кошље 2	ВОДИЦЕ		540	пашњак 5	пашњак				Закуп	0,6658
43 Total										0,6658	
44	Дрлаче	ЖУТА СТЕНА		131	њива 8	њива				Закуп	0,2185
44 Total										0,2185	
45	Дрлаче	ЖИВКОВИЦИ		626	њива 7	њива				Закуп	0,0681
45 Total										0,0681	
46	Дрлаче	ЖУТА СТЕНА		124/4	њива 8	њива				Закуп	0,0527
46 Total										0,0527	
47	Дрлаче	ПАЛИЦЕ		92/1	њива 8	њива				Закуп	0,1483
47 Total										0,1483	
48	Дрлаче	ЈОВИЦИ		2743/1	њива 6	њива				Закуп	0,1030
48	Дрлаче	ЈОВИЦИ		2743/1	пашњак 3	пашњак				Закуп	0,0660
48 Total										0,1690	
49	Дрлаче	АЦИМОВИЦИ		491	њива 6	њива				Закуп	0,0443
49 Total										0,0443	
50	Дрлаче	АЦИМОВИЦИ		471	њива 6	њива				Закуп	0,0522
50 Total										0,0522	
51	Дрлаче	АЦИМОВИЦИ		449/2	њива 6	њива				Закуп	0,0479
51 Total										0,0479	
52	Дрлаче	ПАЛИЦЕ		89/1	пашњак 5	пашњак				Закуп	0,1269
52 Total										0,1269	
53	Дрлаче	ПАЛИЦЕ		90/2	пашњак 5	пашњак				Закуп	0,0391
53 Total										0,0391	
54	Дрлаче	ДРЛАЦЕ		3223/13	њива 4	њива				Закуп	0,0203
54 Total										0,0203	
55	Леовић	РАВНА ГОРА		2818	њива 8	њива				Закуп	0,2723
55	Леовић	РАВНА ГОРА		2819	њива 8	њива				Закуп	0,8595
55	Леовић	РАВНА ГОРА		2820	њива 8	њива				Закуп	0,5535
55	Леовић	РАВНА ГОРА		2824/2	пашњак 4	пашњак				Закуп	0,6208
55	Леовић	РАВНА ГОРА		2827	њива 8	њива				Закуп	0,4202
55 Total										2,7263	
56	Леовић	СЕЛО		2338	воћњак 4	пашњак				Закуп	0,6103
56	Леовић	СЕЛО		2339	њива 7	пашњак				Закуп	1,2736
56 Total										1,8839	
57	Леовић	САРИЦИ		1157	пашњак 4	пашњак				Закуп	0,0088
57 Total										0,0088	
58	Леовић	РАВНА ГОРА		2584	њива 7	њива				Закуп	1,1451
58	Леовић	РАВНА ГОРА		2588	њива 7	њива				Закуп	0,4537
58 Total										1,5988	

59	Лоњин	БРИЈЕГ		1010	њива 6	њива				Закуп	0,1163
59 Total											0,1163
60	Лоњин	ЛУКЕ		1126/1	њива 4	њива				Закуп	0,1670
60	Лоњин	ЛУКЕ		1126/2	њива 4	њива				Закуп	0,0615
60 Total											0,2285
61	Лоњин	КРСТ		1064/2	ливада 4	ливада				Закуп	0,0500
61 Total											0,0500
62	Лоњин	СТАРА ЉУБОВИЈА		696/4	њива 2	њива				Закуп	0,3884
62 Total											0,3884
63	Лоњин	ЗАВОЗ		663/6	њива 4	њива				Закуп	0,1958
63 Total											0,1958
64	Лоњин	ЗАВОЗ		663/1	њива 4	њива				Закуп	0,1614
64 Total											0,1614
65	Лоњин	МИАЉЕВАЦ		526/4	њива 2	њива				Закуп	0,1251
65	Лоњин	ПОЉЕ		526/3	њива 2	њива				Закуп	0,1312
65 Total											0,2563
66	Постење	УТРИНЕ		244	њива 6	њива				Закуп	0,0105
66	Постење	УТРИНЕ		244	пашњак 4	пашњак				Закуп	0,0331
66 Total											0,0436
67	Постење	ЛИВАДЕ		1063	пашњак 4	пашњак				Закуп	0,1080
67 Total											0,1080
68	Рујевац	ЈАГОДЊА		17/4	њива 6	њива				Закуп	2,0960
68	Рујевац	ЈАГОДЊА		22/1	њива 6	њива				Закуп	0,8313
68	Рујевац	ЈАГОДЊА		29/1	њива 6	њива				Закуп	0,4439
68 Total											3,3712
69	Савковић	ЈАРОВИК		1603/2	ливада 5	ливада				Закуп	0,2210
69	Савковић	ЈАРОВИК		1603/3	ливада 5	ливада				Закуп	0,1380
69	Савковић	ЈАРОВИК		1603/4	ливада 5	ливада				Закуп	0,1070
69 Total											0,4660
70	Савковић	БОБИЈА		427/2	пашњак 4	пашњак				Закуп	0,2831
70 Total											0,2831
71	Селанац	ЈАГОДЊА		2/8	пашњак 4	пашњак				Закуп	0,0561
71 Total											0,0561
72	Селанац	ЈАГОДЊА		99	пашњак 3	пашњак				Закуп	0,1001
72 Total											0,1001
73	Селанац	СУБОТИЦИ		940/3	њива 6	њива				Закуп	0,5968
73 Total											0,5968
74	Селанац	КОЈИЦИ		1479/1	њива 6	њива				Закуп	0,1454
74	Селанац	СУБОТИЦИ		1479/2	њива 6	њива				Закуп	0,1344
74	Селанац	СУБОТИЦИ		1482/1	њива 6	њива				Закуп	0,5018
74	Селанац	СУБОТИЦИ		1483/2	њива 6	њива				Закуп	0,3097
74	Селанац	СУБОТИЦИ		1483/3	њива 6	њива				Закуп	0,3741
74 Total											1,4654
75	Селанац	КОЈИЦИ		1786	пашњак 5	пашњак				Закуп	0,5910

75	Селанац	КОЈИЦИ		1791	пашњак 5	пашњак				Закуп	0,3894
75 Total											0,9804
76	Селанац	ОГЛАВЦИ		181	њива 6	њива				Закуп	0,3529
76 Total											0,3529
77	Селанац	ЈАГОДЊА		52	пашњак 4	пашњак				Закуп	0,1392
77 Total											0,1392
78	Селанац	ОГЛАВЦИ		183/2	њива 6	њива				Закуп	0,4399
78 Total											0,4399
79	Селанац	ОГЛАВЦИ		184/2	њива 6	њива				Закуп	0,6475
79 Total											0,6475
80	Селанац	ЈАГОДЊА		224	њива 6	њива				Закуп	0,2922
80 Total											0,2922
81	Селанац	ОГЛАВЦИ		178/2	њива 6	њива				Закуп	0,3817
81 Total											0,3817
82	Селанац	СУБОТИЦИ		1487/2	њива 5	њива				Закуп	0,1255
82 Total											0,1255
83	Селанац	ПОПОВИЦИ		1524/7	њива 6	њива				Закуп	0,0480
83 Total											0,0480
84	Селанац	ЈАГОДЊА		4/2	њива 6	њива				Закуп	0,1616
84 Total											0,1616
85	Селанац	ЈАГОДЊА		7/1	њива 6	пашњак				Закуп	0,2763
85 Total											0,2763
86	Селанац	СУБОТИЦИ		1488/2	пашњак 4	пашњак				Закуп	0,0148
86 Total											0,0148
87	Селанац	ПОПОВИЦИ		1519/2	њива 5	њива				Закуп	0,1096
87 Total											0,1096
88	Селанац	ПОПОВИЦИ		1526	њива 6	њива				Закуп	0,1872
88 Total											0,1872
89	Селанац	ПОПОВИЦИ		1524/2	њива 6	њива				Закуп	0,1483
89 Total											0,1483
90	Селанац	СУБОТИЦИ		1487/1	ливада 5	ливада				Закуп	0,2202
90 Total											0,2202
91	Торник	БОБИЈА		501	пашњак 4	пашњак				Закуп	1,5082
91 Total											1,5082
92	Торник	СЕЛО		1063	пашњак 4	пашњак				Закуп	0,0186
92 Total											0,0186
93	Торник	БОБИЈА		498	пашњак 4	пашњак				Закуп	0,2689
93 Total											0,2689
94	Узовница	ПОЉЕ		1563	њива 4	њива				Закуп	0,7152
94 Total											0,7152
95	Узовница	ПУЦАРСКО БРДО		1826	њива 5	њива				Закуп	0,1863
95 Total											0,1863
96	Узовница	РАДОВАНОВИЦИ		2044/2	њива 6	њива				Закуп	0,0550
96	Узовница	РАДОВАНОВИЦИ		2045	њива 6	њива				Закуп	0,2442

96 Total										0,2992	
97	Узовница	ПОЉЕ		1477	ливада 2	ливада				Закуп	0,2062
97	Узовница	ПОЉЕ		1488	ливада 2	ливада				Закуп	0,1563
97 Total										0,3625	
98	Узовница	ПУЦАРИ		2247/4	њива 4	њива				Закуп	0,0269
98 Total										0,0269	
99	Црпча	РАВНЕ ЊИВЕ		1678	њива 6	њива				Закуп	0,3175
99 Total										0,3175	
100	Црпча	РАВНЕ ЊИВЕ		1679/1	њива 6	њива				Закуп	1,2591
100 Total										1,2591	
101	Црпча	ПОДГАЈ		1911	воћњак 3	воћњак				Закуп	0,0622
101 Total										0,0622	
102	Црпча	МАЦКОВ КАМЕН	9/2		пашњак 4	пашњак				Закуп	0,7193
102 Total										0,7193	
103	Црпча	КРАМ		220	пашњак 4	пашњак				Закуп	0,3894
103 Total										0,3894	
104	Црпча	ТРЕПЦАНОВИЦА		203	пашњак 4	пашњак				Закуп	0,2736
104 Total										0,2736	
105	Црпча	МАЦКОВ КАМЕН		5	земљиште под згра	ливада				Закуп	0,0050
105	Црпча	МАЦКОВ КАМЕН		5	њива 7	ливада				Закуп	0,1675
105	Црпча	МАЦКОВ КАМЕН		6	земљиште под згра	ливада				Закуп	0,0056
105	Црпча	МАЦКОВ КАМЕН		6	њива 7	ливада				Закуп	0,2036
105	Црпча	МАЦКОВ КАМЕН		7	земљиште под згра	ливада				Закуп	0,0024
105	Црпча	МАЦКОВ КАМЕН		7	њива 7	ливада				Закуп	0,0694
105 Total										0,4535	
106	Црпча	ВУЈИНОВИЦИ		939	пашњак 4	пашњак				Закуп	0,0280
106 Total										0,0280	
107	Црпча	ПОЉЕ		3258/6	пашњак 3	пашњак				Закуп	0,0168
107 Total										0,0168	
108	Црпча	ОПОВО		1795/1	њива 3	њива				Закуп	0,1712
108	Црпча	ОПОВО		1795/1	њива 4	њива				Закуп	0,4228
108 Total										0,5940	
109	Црпча	ПОЉЕ		2962	њива 2	њива				Закуп	0,1882
109	Црпча	ПОЉЕ		2962	њива 3	њива				Закуп	0,3118
109 Total										0,5000	
110	Црпча	ПОДГАЈ		1909/1	њива 4	њива				Закуп	0,0982
110	Црпча	ПОДГАЈ		1909/2	њива 4	њива				Закуп	0,0424
110 Total										0,1406	
111	Читлук	ПОЉЕ		1301	њива 5	њива				Закуп	0,5014
111 Total										0,5014	
112	Читлук	ПОЉЕ		779/1	остало природно н	њива				Закуп	0,5610
112 Total										0,5610	
113	Читлук	ПОЉЕ		779/2	остало природно н	њива				Закуп	0,0346
113 Total										0,0346	

Збирна табела

КО	Укупно пољ. земљиште у државној својини	Површина заузета важећим уговорима о закупу	Површина заузета важећим уговорима о коришћењу без накнаде	Планирано за закуп и коришћење	Најмања површина јавног надметања	Највећа површина јавног надметања	Просечна површина јавног надметања (ха)	Број јавних надметања
Горња Буковица	15.6048	2.8535	0.0000	3.4309	0.0399	0.6168	0.2144	15
Горња Љубовија	2.0985	0.0000	0.0000	0.8189	0.0694	0.4326	0.0910	3
Горња Оровица	14.0511	0.0000	0.0000	5.9905	0.0718	3.1317	0.8558	7
Горње Кошље	81.9232	0.0000	0.0000	1.3416	0.1000	0.8266	0.4472	3
Грачаница	0.7854	0.0000	0.0000	0.1705	0.1705	0.1705	0.1705	1
Грчић	2.5988	0.0000	0.0000	0.6429	0.0951	0.4013	0.2143	3
Доња Буковица	1.7276	0.0000	0.0000	0.1655	0.0400	0.1255	0.0828	2
Доња Љубовија	1.0378	0.0000	0.0000	0.3347	0.0025	0.1816	0.0837	4
Доња Оровица	2.7492	0.0000	0.0000	1.1686	0.0091	0.9918	0.3895	3
Доње Кошље 1	0.2288	0.0000	0.0000	0.0000			0.0000	0
Доње Кошље 2	35.5732	2.5149	0.0000	0.9294	0.2636	0.6658	0.3098	2
Дрлаче	3.8876	1.0951	0.0000	0.9873	0.0203	0.2185	0.0823	11
Леовић	6.5123	0.0000	0.0000	6.2178	0.0088	2.7263	0.6218	4
Лоњин	4.5355	0.0000	0.0000	1.3967	0.0500	0.3884	0.1552	7
Љубовија	0.1148	0.0000	0.0000	0.0000			0.0000	0
Постење	1.7263	0.0000	0.0000	0.1516	0.0436	0.1080	0.0505	2
Рујевац	46.6666	36.5249	0.0000	3.3712	3.3712	3.3712	1.1237	1
Савковић	2.0633	0.0000	0.0000	0.7491	0.2831	0.4660	0.1873	2
Селанац	42.2714	8.1323	0.0000	6.7437	0.0148	1.4654	0.2697	20
Соколац	1.1790	0.0000	0.0000	0.0000			0.0000	0
Горник	7.4802	0.0000	0.0000	1.7957	0.0186	1.5082	0.5986	3
Узовница	4.0496	0.1954	0.0000	1.5901	0.0269	0.7152	0.2272	5
Црнча	30.1029	17.0658	0.0000	4.7540	0.0168	1.2591	0.2067	12
Читлук	1.6934	0.0000	0.0000	1.0970	0.0346	0.5610	0.3657	3
Укупно:	310.6613	68.3819	0.0000	43.8477				113

Закуп по основу гајења животиња:	0.0000
----------------------------------	---------------

Закуп по основу власништва инфраструктуре:	0.0000
--	---------------

Бесплатно коришћење	0.0000
---------------------	---------------

**Величине јавних
надметања**

Ред.број	Величина (ха)	Број јавних надметања
1	до 5	113
2	од 5 до 20	0
3	од 20 до 100	0
4	преко 100	0
Укупно		113

Катастарске парцеле у државној својини које нису обухваћене важећим или планираним закупом или давањем на коришћење без накнаде

<i>КО</i>	<i>Потес</i>	<i>Број листа непокретности</i>	<i>Број кат. парцеле</i>	<i>Површина</i>	<i>Разлог изузимања</i>	<i>Напомена</i>
Горња Буковица	ДОЊИ ЦАПАРИЦ		1588/1	0.0056	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољопривредног инспектора	ЗЕМЉИШТЕ УЗ ЗГРАДУ И ДРУГИ ОБЈЕКАТ
Горња Буковица	ДОЊИ ЦАПАРИЦ		1588/1	0.2081	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољопривредног инспектора	ЗЕМЉИШТЕ УЗ ЗГРАДУ И ДРУГИ ОБЈЕКАТ
Горња Буковица	РАВНА ГОРА		2642	0.0167	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољопривредног инспектора	ЗЕМЉИШТЕ ПОД ЗГРАДОМ И ДРУГИМ ОБЈЕКТОМ
Горња Буковица	РАВНА ГОРА		2667/2	0.0890	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољопривредног инспектора	ШУМА
Горња Буковица	РАВНА ГОРА		2792/1	0.2529	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољопривредног инспектора	ШУМА
Горња Буковица	РАВНА ГОРА		2792/10	0.2593	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољопривредног инспектора	ШУМА
Горња Буковица	РАВНА ГОРА		2803/2	0.2941	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољопривредног инспектора	ШУМА
Горња Буковица	МИЛИЦИЦИ		2808/5	0.0788	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољопривредног инспектора	ШУМА
Горња Буковица	ЈЕЛОВЦИ		2891	0.8579	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољопривредног инспектора	ЗЕМЉИШТЕ ПОД ЗГРАДОМ И ДРУГИМ ОБЈЕКТОМ
Горња Буковица	ГАРЕВИНЕ		324	0.0564	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољопривредног инспектора	ШУМА
Горња Буковица	ГАРЕВИНЕ		324	0.1129	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољопривредног инспектора	ШУМА

Горња Буковица	ДОЊИ ЦАПАРИЦ		3252/1	0.1020	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољопривредног инспектора	ШУМА
Горња Буковица	ЛАТКОВИЦ		3928	0.2088	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољопривредног инспектора	ШУМА
Горња Буковица	ЛАТКОВИЦ		3928	0.0018	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољопривредног инспектора	ШУМА
Горња Буковица	ЛАТКОВИЦ		3929	0.1273	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољопривредног инспектора	ШУМА
Горња Буковица	ПИСКАВИЦЕ		4337/3	0.1525	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољопривредног инспектора	ШУМА
Горња Буковица	ГРАБОВИЦА		4517/2	0.1660	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољопривредног инспектора	ШУМА
Горња Буковица	ГРАБОВИЦА		4518	0.3105	Прва зона заштите	Забрањена пољопривредна производња
Горња Буковица	ГРАБОВИЦА		4520/1	0.2110	Прва зона заштите	Забрањена пољопривредна производња
Горња Буковица	ГРАБОВИЦА		4520/3	0.1387	Прва зона заштите	Забрањена пољопривредна производња
Горња Буковица	ГРАБОВИЦА		4520/6	0.2523	Прва зона заштите	Забрањена пољопривредна производња
Горња Буковица	ГРАБОВИЦА		4521/1	0.0011	Прва зона заштите	Забрањена пољопривредна производња
Горња Буковица	ГРАБОВИЦА		4521/1	0.1620	Прва зона заштите	Забрањена пољопривредна производња
Горња Буковица	ГРАБОВИЦА		4521/2	0.2014	Прва зона заштите	Забрањена пољопривредна производња

Горња Буковица	ГРАБОВИЦА		4524/2	0.3427	Прва зона заштите	Забрањена пољопривредна производња
Горња Буковица	ГРАБОВИЦА		4524/3	0.1496	Прва зона заштите	Забрањена пољопривредна производња
Горња Буковица	ГРАБОВИЦА		4524/5	0.2434	Прва зона заштите	Забрањена пољопривредна производња
Горња Буковица	ГРАБОВИЦА		4524/5	0.0011	Прва зона заштите	Забрањена пољопривредна производња
Горња Буковица	ГРАБОВИЦА		4524/7	0.0850	Прва зона заштите	Забрањена пољопривредна производња
Горња Буковица	ГРАБОВИЦА		4524/8	0.6758	Прва зона заштите	Забрањена пољопривредна производња
Горња Буковица	ГРАБОВИЦА		4531/5	0.2451	Прва зона заштите	Забрањена пољопривредна производња
Горња Буковица	ГРАБОВИЦА		4531/6	0.3005	Прва зона заштите	Забрањена пољопривредна производња
Горња Буковица	ГРАБОВИЦА		4531/6	0.2000	Прва зона заштите	Забрањена пољопривредна производња
Горња Буковица	ГРАБОВИЦА		4531/7	0.2261	Прва зона заштите	Забрањена пољопривредна производња
Горња Буковица	ГРАБОВИЦА		4534/1	0.2334	Прва зона заштите	Забрањена пољопривредна производња
Горња Буковица	ГРАБОВИЦА		4534/2	0.2263	Прва зона заштите	Забрањена пољопривредна производња
Горња Буковица	ГРАБОВИЦА		4535/1	0.0844	Прва зона заштите	Забрањена пољопривредна производња

Горња Буковица	ГРАБОВИЦА		4535/2	0.0751	Прва зона заштите	Забрањена пољопривредна производња
Горња Буковица	ЈЕЛАВ		4741/3	0.0920	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ЗЕМЉИШТЕ УЗ ЗГРАДУ И ДРУГИ ОБЈЕКАТ
Горња Буковица	КРСТ		5162/2	0.0835	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ЗЕМЉИШТЕ УЗ ЗГРАДУ И ДРУГИ ОБЈЕКАТ
Горња Буковица	ЛОПАР		5259/10	0.0747	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ЗЕМЉИШТЕ ПОД ЗГРАДОМ И ДРУГИМ ОБЈЕКТОМ
Горња Буковица	ЦРКВИНЕ		5289/2	0.3706	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ЗЕМЉИШТЕ ПОД ЗГРАДОМ И ДРУГИМ ОБЈЕКТОМ
Горња Буковица	ЦРКВИНСКА		5292/1	0.2205	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ЗЕМЉИШТЕ ПОД ЗГРАДОМ И ДРУГИМ ОБЈЕКТОМ
Горња Буковица	ЦРКВИНСКА		5292/1	0.0038	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ЗЕМЉИШТЕ ПОД ЗГРАДОМ И ДРУГИМ ОБЈЕКТОМ
Горња Буковица	ЗАПАДЕ		5469/3	0.0899	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ЗЕМЉИШТЕ ПОД ЗГРАДОМ И ДРУГИМ ОБЈЕКТОМ
Горња Буковица	ЗАПАДЕ		5469/3	0.0240	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ЗЕМЉИШТЕ ПОД ЗГРАДОМ И ДРУГИМ ОБЈЕКТОМ
Горња Буковица	БАРЕ		5478/3	0.0014	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ЗЕМЉИШТЕ ПОД ЗГРАДОМ И ДРУГИМ ОБЈЕКТОМ
Горња Буковица	БАРЕ		5478/3	0.0169	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ШУМА
Горња Буковица	БАРЕ		5478/4	0.0569	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ШУМА
Горња Буковица	ВАЛЕТИЦИ		551	0.0817	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ШУМА

Горња Буковица	ВАЛЕТИЦИ		551	0.0020	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољопривредног инспектора	ШУМА
Горња Буковица	ОСОЈЕ		5582/1	0.1174	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољопривредног инспектора	ШУМА
Горња Буковица	КАМЕЊАЦЕ		6088/1	0.1064	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољопривредног инспектора	ОСТАЛО ВЕШТАЧКИ СТВОРЕНО НЕПЛОДНО ЗЕМЉИШТЕ
Горња Буковица	КАМЕЊАЦЕ		6092/3	0.1178	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољопривредног инспектора	ЗЕМЉИШТЕ ПОД ЗГРАДОМ И ДРУГИМ ОБЈЕКТОМ
Горња Буковица	ЈОВИЦИЦИ		745	0.0719	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољопривредног инспектора	ЗЕМЉИШТЕ УЗ ЗГРАДУ И ДРУГИ ОБЈЕКАТ
Горња Буковица	БАУРИЦ		973	0.4334	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољопривредног инспектора	ШУМА
Укупно	Горња Буковица			9.3204		
Горња Љубовиђа	ТАТИЦИ		1071/1	0.1025	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољопривредног инспектора	ШУМА
Горња Љубовиђа	ПОЉЕ		1667/1	0.0500	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољопривредног инспектора	ЗЕМЉИШТЕ ПОД ЗГРАДОМ И ДРУГИМ ОБЈЕКТОМ
Горња Љубовиђа	ПОЉЕ		1667/1	0.0292	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољопривредног инспектора	ЗЕМЉИШТЕ ПОД ЗГРАДОМ И ДРУГИМ ОБЈЕКТОМ
Горња Љубовиђа	ПОЉЕ		1667/1	0.4077	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољопривредног инспектора	ЗЕМЉИШТЕ ПОД ЗГРАДОМ И ДРУГИМ ОБЈЕКТОМ
Горња Љубовиђа	АЈДАРОВАЦА		383/1	0.2577	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољопривредног инспектора	ШУМА
Горња Љубовиђа	АЈДАРОВАЦА		383/2	0.1169	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољопривредног инспектора	ШУМА
Горња Љубовиђа	АЈДАРОВАЦА		383/3	0.1874	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољопривредног инспектора	ШУМА

Горња Љубовиђа	АЈДАРОВАЦА		441/4	0.0382	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ШУМА
Горња Љубовиђа	АЈДАРОВАЦА		441/4	0.0900	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ШУМА
Укупно	Горња Љубовиђа			1.2796		
Горња Оровица	ТОМИЦИ		1212/4	0.3533	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ШУМА
Горња Оровица	ГАРЕВИНА		177/3	1.1824	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ШУМА
Горња Оровица	ТЕШКО КАМЕЊЕ		2391/2	0.7090	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ШУМА
Горња Оровица	ТЕШКО КАМЕЊЕ		2392/2	1.0302	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ПОВРШИНСКИ КОП РУДНИКА
Горња Оровица	ОШТРА СЕНА		2393/1	3.5558	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ПОВРШИНСКИ КОП РУДНИКА
Горња Оровица	ОШТРА СЕНА		2393/9	0.6494	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ПОВРШИНСКИ КОП РУДНИКА
Горња Оровица	ТИСОВИК		89/2	0.5805	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ШУМА
Укупно	Горња Оровица			8.0606		
Горње Кошље	ТРУТИНАЦ		2335	1.1294	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ШУМА
Горње Кошље	КОШЉАНСКО БРДО		804/1	79.4522	Враћено селу на коришћење-Закон о враћању утрина и пашњака селу на коришћење-прилог Акт ЈЛС о враћању	46-31/2002-01 од 25.12.2002.г.
Укупно	Горње Кошље			80.5816		
Грачаница	АЛУГА		1151/3	0.0509	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ШУМА

Грчаница	ТОМИЦИ		1417	0.0773	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољопривредног инспектора	ШУМА
Грчаница	ТОМИЦИ		2198/4	0.0057	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољопривредног инспектора	ЗЕМЉИШТЕ ПОД ЗГРАДОМ И ДРУГИМ ОБЈЕКТОМ
Грчаница	ЛУКЕ		2211/2	0.0246	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољопривредног инспектора	ЗЕМЉИШТЕ ПОД ЗГРАДОМ И ДРУГИМ ОБЈЕКТОМ
Грчаница	ТЕРЗИЦА ЛУКЕ		268	0.2723	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољопривредног инспектора	ШУМА
Грчаница	ТЕРЗИЦА ЛУКЕ		866/1	0.1135	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољопривредног инспектора	ЗЕМЉИШТЕ ПОД ЗГРАДОМ И ДРУГИМ ОБЈЕКТОМ
Грчаница	ТЕРЗИЦА ЛУКЕ		866/1	0.0206	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољопривредног инспектора	ЗЕМЉИШТЕ ПОД ЗГРАДОМ И ДРУГИМ ОБЈЕКТОМ
Грчаница	ТЕРЗИЦА ЛУКЕ		866/1	0.0500	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољопривредног инспектора	ЗЕМЉИШТЕ ПОД ЗГРАДОМ И ДРУГИМ ОБЈЕКТОМ
Укупно	Грчаница			0.6149		
Грчић	ЉЕСКОВАЦ		103	0.4445	Није државна својина	Промена облика својине по преуди Основног суда у Лозници 9ИИ бр.515/22 од 27.07.2023 и пресуди Апелационог суда у Новом Саду број: Гж.3471/23 од 14.12.2023
Грчић	ТРЕШЊИЦКИ ГАЈ		14	0.2055	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољопривредног инспектора	ШУМА
Грчић	ТРЕШЊИЦКИ ГАЈ		21	0.0100	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољопривредног инспектора	ШУМА
Грчић	ТРЕШЊИЦКИ ГАЈ		21	0.0220	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољопривредног инспектора	ШУМА
Грчић	ЗАСТУП		464	0.1125	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољопривредног инспектора	ШУМА
Грчић	ЗАСТУП		638	0.0865	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољопривредног инспектора	ШУМА

Грчић	ЗАСТУП		638	0.4524	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољопривредног инспектора	ШУМА
Грчић	ЂОРЂЕВИЦИ		928/2	0.4745	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољопривредног инспектора	ШУМА
Грчић	ЂОРЂЕВИЦИ		956/2	0.0771	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољопривредног инспектора	ЗЕМЉИШТЕ УЗ ЗГРАДУ И ДРУГИ ОБЈЕКАТ
Грчић	ЂОРЂЕВИЦИ		956/2	0.0006	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољопривредног инспектора	ЗЕМЉИШТЕ УЗ ЗГРАДУ И ДРУГИ ОБЈЕКАТ
Грчић	ЂОРЂЕВИЦИ		956/2	0.0203	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољопривредног инспектора	ЗЕМЉИШТЕ УЗ ЗГРАДУ И ДРУГИ ОБЈЕКАТ
Грчић	ЂОРЂЕВИЦИ		956/2	0.0500	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољопривредног инспектора	ЗЕМЉИШТЕ УЗ ЗГРАДУ И ДРУГИ ОБЈЕКАТ
Укупно	Грчић			1.9559		
Доња Буковица	БАУРИЦ		2248	0.3064	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољопривредног инспектора	ШУМА
Доња Буковица	БАУРИЦ		2249	0.3041	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољопривредног инспектора	ШУМА
Доња Буковица	НЕМИЦ		2287/2	0.0007	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољопривредног инспектора	ЗЕМЉИШТЕ ПОД ЗГРАДОМ И ДРУГИМ ОБЈЕКТОМ
Доња Буковица	НЕМИЦ		2287/2	0.0030	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољопривредног инспектора	ЗЕМЉИШТЕ ПОД ЗГРАДОМ И ДРУГИМ ОБЈЕКТОМ
Доња Буковица	НЕМИЦ		2287/2	0.0408	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољопривредног инспектора	ЗЕМЉИШТЕ ПОД ЗГРАДОМ И ДРУГИМ ОБЈЕКТОМ
Доња Буковица	ПОДНЕМИЦ		2439	0.4892	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољопривредног инспектора	ШУМА
Доња Буковица	ПОДНЕМИЦ		2961	0.0021	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољопривредног инспектора	ШУМА

Доња Буковица	ГОРЊЕ КАШИЦЕ		3643/2	0.0087	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољопривредног инспектора	ЗЕМЉИШТЕ ПОД ЗГРАДОМ И ДРУГИМ ОБЈЕКТОМ
Доња Буковица	ПОДНЕМИЦ		3766	0.0491	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољопривредног инспектора	ЗЕМЉИШТЕ УЗ ЗГРАДУ И ДРУГИ ОБЈЕКАТ
Доња Буковица	БЕРЛОВИНЕ		778	0.0239	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољопривредног инспектора	ЗЕМЉИШТЕ ПОД ЗГРАДОМ И ДРУГИМ ОБЈЕКТОМ
Укупно	Доња Буковица			1.5621		
Доња Љубовиђа	СТАНИШИЦИ		1147	0.0030	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољопривредног инспектора	ШУМА
Доња Љубовиђа	БОЉАВИНА		115/3	0.1628	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољопривредног инспектора	ШУМА
Доња Љубовиђа	БРЂАНИ		1740	0.0278	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољопривредног инспектора	ЗЕМЉИШТЕ ПОД ЗГРАДОМ И ДРУГИМ ОБЈЕКТОМ
Доња Љубовиђа	БОЉАВИНА		81	0.5095	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољопривредног инспектора	ШУМА
Укупно	Доња Љубовиђа			0.7031		
Доња Оровица	ГРАДИНЕ		121	0.3502	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољопривредног инспектора	ШУМА
Доња Оровица	БРДО		1723	0.1808	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољопривредног инспектора	ШУМА
Доња Оровица	ТРЕШНИЦИ		188	0.0233	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољопривредног инспектора	ШУМА
Доња Оровица	ТРЕШНИЦИ		191	0.4684	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољопривредног инспектора	ШУМА
Доња Оровица	ТРЕШНИЦИ		198	0.0968	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољопривредног инспектора	ШУМА
Доња Оровица	ТРЕШНИЦИ		202	0.0219	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољопривредног инспектора	ШУМА

Доња Оровица	ТРЕШНИЦИ		204	0.0143	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ШУМА
Доња Оровица	БРДО		2393	0.0373	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ЗЕМЉИШТЕ УЗ ЗГРАДУ И ДРУГИ ОБЈЕКАТ
Доња Оровица	СТЕПАНОВИЦИ		2567	0.2365	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ДЕЧИЈЕ ИГРАЛИШТЕ
Доња Оровица	СТЕПАНОВИЦИ		2568	0.0462	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ЗЕМЉИШТЕ ПОД ЗГРАДОМ И ДРУГИМ ОБЈЕКТОМ
Доња Оровица	ПРЕСЕКА		311	0.0767	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ШУМА
Доња Оровица	ОСТЕЊАК		922/3	0.0282	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ЗЕМЉИШТЕ ПОД ЗГРАДОМ И ДРУГИМ ОБЈЕКТОМ
Укупно	Доња Оровица			1.5806		
Доње Кошље 1	ЈЕЛАШИНЕ		348	0.0152	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ШУМА
Доње Кошље 1	ДОНА		815/1	0.0660	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ЗЕМЉИШТЕ ПОД ЗГРАДОМ И ДРУГИМ ОБЈЕКТОМ
Доње Кошље 1	ДОНА		815/1	0.1476	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ЗЕМЉИШТЕ ПОД ЗГРАДОМ И ДРУГИМ ОБЈЕКТОМ
Укупно	Доње Кошље 1			0.2288		
Доње Кошље 2	ДЕЖНИЦА		4/2	0.0510	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ГОЛЕТ
Доње Кошље 2	БОРИЦЕ		5	31.6009	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ШУМА
Доње Кошље 2	ВОДИЦЕ		540	0.3916	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ЗЕМЉИШТЕ ПОД ЗГРАДОМ И ДРУГИМ ОБЈЕКТОМ
Доње Кошље 2	КЛЕНЗУК		707	0.0854	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ШУМА

Укупно	Доње Кошље 2			32.1289		
Дрлаче	ТЕШИЦ-КРСТИЦ		1180	0.0229	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ЈАРУГА
Дрлаче	ПАЛИЦЕ		168	0.2535	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ШУМА
Дрлаче	ГУЊЕ		1870	0.1867	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	КАМЕЊАР
Дрлаче	ЗАБРДЕ		2035	0.0540	Враћено селу на коришћење-Закон о враћању утрина и пашњака селу на коришћење-прилог Акт ЈЛС о враћању	решење СО Љубовија број 06-38/2003/01
Дрлаче	ЗАБРДЕ		2430/1	0.6497	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ШУМА
Дрлаче	ЗАБРДЕ		2430/1	0.0056	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ШУМА
Дрлаче	ЗАБРДЕ		2586/2	0.0671	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ЗЕМЉИШТЕ УЗ ЗГРАДУ И ДРУГИ ОБЈЕКАТ
Дрлаче	ЈОВИЦИ		2743/1	0.1686	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ШУМА
Дрлаче	ЈОВИЦИ		2743/1	0.2634	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ШУМА
Дрлаче	АЦИМОВИЦИ		474	0.1034	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ЗЕМЉИШТЕ ПОД ЗГРАДОМ И ДРУГИМ ОБЈЕКТОМ
Дрлаче	ПАЛИЦЕ		90/2	0.0303	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ШУМА
Укупно	Дрлаче			1.8052		
Леовић	РАВНА ГОРА		2588	0.2945	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ШУМА
Укупно	Леовић			0.2945		

Лоњин	КОШЉАНИ		1118/11	0.0706	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ЗЕМЉИШТЕ ПОД ЗГРАДОМ И ДРУГИМ ОБЈЕКТОМ
Лоњин	КРШНО БРДО		1203/5	0.0528	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ЗЕМЉИШТЕ ПОД ЗГРАДОМ И ДРУГИМ ОБЈЕКТОМ
Лоњин	КРШНО БРДО		1203/5	0.2200	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ЗЕМЉИШТЕ ПОД ЗГРАДОМ И ДРУГИМ ОБЈЕКТОМ
Лоњин	СЕЛО		190/4	0.0054	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ЗЕМЉИШТЕ ПОД ЗГРАДОМ И ДРУГИМ ОБЈЕКТОМ
Лоњин	ПОЉЕ		303/6	0.0145	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ЗЕМЉИШТЕ УЗ ЗГРАДУ И ДРУГИ ОБЈЕКАТ
Лоњин	КРШ		598/2	0.0697	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ЗЕМЉИШТЕ ПОД ЗГРАДОМ И ДРУГИМ ОБЈЕКТОМ
Лоњин	СТАРА ЉУБОВИЈА		653/8	0.0237	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ЗЕМЉИШТЕ ПОД ЗГРАДОМ И ДРУГИМ ОБЈЕКТОМ
Лоњин	ЊИВЕ		656/5	0.0240	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ЗЕМЉИШТЕ ПОД ЗГРАДОМ И ДРУГИМ ОБЈЕКТОМ
Лоњин	КУЛИНЕ		66/2	0.2468	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ЗЕМЉИШТЕ ПОД ЗГРАДОМ И ДРУГИМ ОБЈЕКТОМ
Лоњин	КРШ		660/2	0.0509	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ЗЕМЉИШТЕ ПОД ЗГРАДОМ И ДРУГИМ ОБЈЕКТОМ
Лоњин	ЗАВОЗ		663/5	0.2442	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ШУМА
Лоњин	ЊИВЕ		665/6	0.0058	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ЗЕМЉИШТЕ ПОД ЗГРАДОМ И ДРУГИМ ОБЈЕКТОМ
Лоњин	ЊИВЕ		665/9	0.0073	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ЗЕМЉИШТЕ ПОД ЗГРАДОМ И ДРУГИМ ОБЈЕКТОМ

Лоњин	СТАРА ЉУБОВИЈА		696/1	2.0860	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ЗЕМЉИШТЕ УЗ ЗГРАДУ И ДРУГИ ОБЈЕКАТ
Лоњин	СТАРА ЉУБОВИЈА		696/1	0.0171	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ЗЕМЉИШТЕ УЗ ЗГРАДУ И ДРУГИ ОБЈЕКАТ
Укупно	Лоњин			3.1388		
Љубовија	ЛУКЕ		28/10	0.0964	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ЗЕМЉИШТЕ ПОД ЗГРАДОМ И ДРУГИМ ОБЈЕКТОМ
Љубовија	СОКОГРАДСКА		47/4	0.0184	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ЗЕМЉИШТЕ ПОД ЗГРАДОМ И ДРУГИМ ОБЈЕКТОМ
Укупно	Љубовија			0.1148		
Постење	ЛИВАДЕ		1031	1.0213	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ШУМА
Постење	ЛИВАДЕ		1063	0.1930	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ШУМА
Постење	УТРИНЕ		244	0.0239	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ШУМА
Постење	УТРИНЕ		244	0.0751	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ШУМА
Постење	РАВНО БРДО		2634	0.2614	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ШУМА
Укупно	Постење			1.5747		
Рујевац	ЈАГОДЊА		18/2	0.0802	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ОСТАЛО ВЕШТАЧКИ СТВОРЕНО НЕПЛОДНО ЗЕМЉИШТЕ
Рујевац	ПОЉАНЕ		1863	0.9510	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ШУМА
Рујевац	СМИЉЕВАЦ		194	0.1655	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ЗЕМЉИШТЕ УЗ ЗГРАДУ И ДРУГИ ОБЈЕКАТ

Рујевац	ПАВЛОВИЦИ		2314	0.1284	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ЗЕМЉИШТЕ ПОД ЗГРАДОМ И ДРУГИМ ОБЈЕКТОМ
Рујевац	ПАВЛОВИЦИ		2314	0.0250	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ЗЕМЉИШТЕ ПОД ЗГРАДОМ И ДРУГИМ ОБЈЕКТОМ
Рујевац	ЈАГОДЊА		233/2	0.4139	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ШУМА
Рујевац	ПОЉАНЕ		236	0.0779	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ШУМА
Рујевац	ПОЉАНЕ		237	0.0209	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ЗЕМЉИШТЕ ПОД ЗГРАДОМ И ДРУГИМ ОБЈЕКТОМ
Рујевац	ПОЉАНЕ		241	0.4058	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ШУМА
Рујевац	ЈОВИЦИ		2479/2	0.0681	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ШУМА
Рујевац	ПОЉАНЕ		253/1	1.1187	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ШУМА
Рујевац	ПОЉАНЕ		261	0.1909	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ШУМА
Рујевац	ПОЉАНЕ		279/1	0.1619	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ОСТАЛО ВЕШТАЧКИ СТВОРЕНО НЕПЛОДНО ЗЕМЉИШТЕ
Рујевац	ПОЉАНЕ		295	0.2535	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ШУМА
Рујевац	ПОЉАНЕ		313/7	0.5922	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ОСТАЛО ВЕШТАЧКИ СТВОРЕНО НЕПЛОДНО ЗЕМЉИШТЕ
Рујевац	ПОЉАНЕ		342/1	0.0015	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ШУМА

Рујевац	ПОЉАНЕ		342/1	0.6625	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ШУМА
Рујевац	ЈАГОДЊА		35/2	0.5444	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ШУМА
Рујевац	ПОЉАНЕ		360/4	0.2492	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ШУМА
Рујевац	ПОЉАНЕ		360/7	0.0142	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ШУМА
Рујевац	ЈАГОДЊА		41	0.2642	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ШУМА
Рујевац	ЈАГОДЊА		486	0.1241	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ШУМА
Рујевац	ПЕТАКОВИЦИ		626	0.0365	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ШУМА
Рујевац	ЈАГОДЊА		718/5	0.2200	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ЗЕМЉИШТЕ ПОД ЗГРАДОМ И ДРУГИМ ОБЈЕКТОМ
Укупно	Рујевац			6.7705		
Савковић	ТОРИНА		1150	0.0160	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ШУМА
Савковић	ЈАКШИНАЦ		14	0.0338	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ЈАРУГА
Савковић	БОБИЈА		427/2	0.4893	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ШУМА
Савковић	БОБИЈА		427/2	0.1174	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ЗЕМЉИШТЕ ПОД ЗГРАДОМ И ДРУГИМ ОБЈЕКТОМ
Савковић	БОБИЈА		427/2	0.0143	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ЗЕМЉИШТЕ ПОД ЗГРАДОМ И ДРУГИМ ОБЈЕКТОМ

Савковић	БОБИЈА		427/2	0.0641	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ЗЕМЉИШТЕ УЗ ЗГРАДУ И ДРУГИ ОБЈЕКТ
Савковић	БОБИЈА		427/2	0.5793	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ШУМА
Укупно	Савковић			1.3142		
Селанац	ЈАГОДЊА		1/1	4.4507	Враћено селу на коришћење-Закон о враћању утрина и пашњака селу на коришћење-прилог Акт ЈЛС о враћању	46-34/01-01
Селанац	СУБОТИЦИ		1177/4	0.1242	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ЗЕМЉИШТЕ ПОД ЗГРАДОМ И ДРУГИМ ОБЈЕКТОМ
Селанац	СУБОТИЦИ		1200	0.2357	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ЗЕМЉИШТЕ ПОД ЗГРАДОМ И ДРУГИМ ОБЈЕКТОМ
Селанац	КОЈИЦИ		1375	0.0439	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ЗЕМЉИШТЕ ПОД ЗГРАДОМ И ДРУГИМ ОБЈЕКТОМ
Селанац	СУБОТИЦИ		1482/2	0.5511	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ШУМА
Селанац	СУБОТИЦИ		1486/1	0.2187	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ШУМА
Селанац	СУБОТИЦИ		1487/1	0.0112	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ОСТАЛО ВЕШТАЧКИ СТВОРЕНО НЕПЛОДНО ЗЕМЉИШТЕ
Селанац	СУБОТИЦИ		1488/2	0.0821	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ШУМА
Селанац	ПОПОВИЦИ		1519/2	0.1412	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ШУМА
Селанац	ПОПОВИЦИ		1524/2	0.0942	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ШУМА
Селанац	ПОПОВИЦИ		1524/8	0.0106	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ШУМА

Селанац	ОГЛАВЦИ		199/2	0.2849	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољопривредног инспектора	ШУМА
Селанац	ЈАГОДЊА		2/1	8.0156	Враћено селу на коришћење-Закон о враћању утрина и пашњака селу на коришћење-прилог Акт ЈЛС о враћању	46-34/01-01
Селанац	МАЦКОВ КАМЕН		2/2	5.3250	Враћено селу на коришћење-Закон о враћању утрина и пашњака селу на коришћење-прилог Акт ЈЛС о враћању	46-34/01-01
Селанац	ЈАГОДЊА		2/3	0.0300	Враћено селу на коришћење-Закон о враћању утрина и пашњака селу на коришћење-прилог Акт ЈЛС о враћању	46-34/01-01
Селанац	ЈАГОДЊА		2/4	0.0320	Враћено селу на коришћење-Закон о враћању утрина и пашњака селу на коришћење-прилог Акт ЈЛС о враћању	46-34/01-01
Селанац	ЈАГОДЊА		2/5	0.0224	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољопривредног инспектора	ЗЕМЉИШТЕ ПОД ЗГРАДОМ И ДРУГИМ ОБЈЕКТОМ
Селанац	ЈАГОДЊА		2/5	0.0449	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољопривредног инспектора	ЗЕМЉИШТЕ ПОД ЗГРАДОМ И ДРУГИМ ОБЈЕКТОМ
Селанац	ЈАГОДЊА		2/5	0.1054	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољопривредног инспектора	ЗЕМЉИШТЕ ПОД ЗГРАДОМ И ДРУГИМ ОБЈЕКТОМ
Селанац	ЈАГОДЊА		2/5	0.5957	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољопривредног инспектора	ЗЕМЉИШТЕ ПОД ЗГРАДОМ И ДРУГИМ ОБЈЕКТОМ
Селанац	ЈАГОДЊА		2/6	0.0193	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољопривредног инспектора	ЗЕМЉИШТЕ ПОД ЗГРАДОМ И ДРУГИМ ОБЈЕКТОМ
Селанац	ЈАГОДЊА		4/2	0.0947	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољопривредног инспектора	ЗЕМЉИШТЕ ПОД ЗГРАДОМ И ДРУГИМ ОБЈЕКТОМ
Селанац	ЈАГОДЊА		52	3.3584	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољопривредног инспектора	ШУМА
Селанац	ОГЛАВЦИ		827	0.1621	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољопривредног инспектора	ЗЕМЉИШТЕ ПОД ЗГРАДОМ И ДРУГИМ ОБЈЕКТОМ

Селанац	МИТРОВИЦИ		838	0.1441	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ЗЕМЉИШТЕ ПОД ЗГРАДОМ И ДРУГИМ ОБЈЕКТОМ
Селанац	МИТРОВИЦИ		902	0.3515	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ШУМА
Укупно	Селанац			27.3954		
Соколац	КРНДИЈЕ		351	0.2838	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ШУМА
Соколац	ЈЕЗЕРА		365	0.8952	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ШУМА
Укупно	Соколац			1.1790		
Торник	РАМНИ		1347/2	0.0065	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ЗЕМЉИШТЕ ПОД ЗГРАДОМ И ДРУГИМ ОБЈЕКТОМ
Торник	РАМНИ		1347/2	0.0040	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ЗЕМЉИШТЕ ПОД ЗГРАДОМ И ДРУГИМ ОБЈЕКТОМ
Торник	РАМНИ		1347/2	0.0179	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ЗЕМЉИШТЕ ПОД ЗГРАДОМ И ДРУГИМ ОБЈЕКТОМ
Торник	РАМНИ		1347/2	0.1778	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ЗЕМЉИШТЕ УЗ ЗГРАДУ И ДРУГИ ОБЈЕКАТ
Торник	РАМНИ		1350/1	0.0445	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ЗЕМЉИШТЕ ПОД ЗГРАДОМ И ДРУГИМ ОБЈЕКТОМ
Торник	РАМНИ		1350/1	0.0117	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ЗЕМЉИШТЕ ПОД ЗГРАДОМ И ДРУГИМ ОБЈЕКТОМ
Торник	РАМНИ		1350/1	0.6484	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ЗЕМЉИШТЕ ПОД ЗГРАДОМ И ДРУГИМ ОБЈЕКТОМ
Торник	СЕЛО		1358	0.3677	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ЗЕМЉИШТЕ ПОД ЗГРАДОМ И ДРУГИМ ОБЈЕКТОМ
Торник	СЕЛО		1358	0.0149	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ЗЕМЉИШТЕ ПОД ЗГРАДОМ И ДРУГИМ ОБЈЕКТОМ

Торник	СЕЛО		1358	0.0333	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ЗЕМЉИШТЕ ПОД ЗГРАДОМ И ДРУГИМ ОБЈЕКТОМ
Торник	БОБИЈА		498	0.6093	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ШУМА
Торник	БОБИЈА		501	3.3794	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ШУМА
Торник	БОБИЈА		503/3	0.3691	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ПОВРШИНСКИ КОП РУДНИКА
Укупно	Торник			5.6845		
Узовница	ПОЉЕ		1617	0.0120	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ЗЕМЉИШТЕ ПОД ЗГРАДОМ И ДРУГИМ ОБЈЕКТОМ
Узовница	ПОЉЕ		1617	0.0506	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ЗЕМЉИШТЕ ПОД ЗГРАДОМ И ДРУГИМ ОБЈЕКТОМ
Узовница	ПОЉЕ		1617	0.0500	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ЗЕМЉИШТЕ ПОД ЗГРАДОМ И ДРУГИМ ОБЈЕКТОМ
Узовница	АДЕ		1666/2	0.1779	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ЗЕМЉИШТЕ ПОД ЗГРАДОМ И ДРУГИМ ОБЈЕКТОМ
Узовница	СЕЛО		1718/2	0.0418	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ДЕЧИЈЕ ИГРАЛИШТЕ
Узовница	СЕЛО		1764/4	0.0227	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ЗЕМЉИШТЕ ПОД ЗГРАДОМ И ДРУГИМ ОБЈЕКТОМ
Узовница	СЕЛО		1765/6	0.0082	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ЗЕМЉИШТЕ ПОД ЗГРАДОМ И ДРУГИМ ОБЈЕКТОМ
Узовница	СЕЛО		1765/7	0.0664	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ЗЕМЉИШТЕ ПОД ЗГРАДОМ И ДРУГИМ ОБЈЕКТОМ
Узовница	ПУЦАРСКО БРДО		1826	0.2742	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ШУМА

Црнча	ОПОВО		1718	1.0574	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ШУМА
Црнча	ОПОВО		1729	0.1791	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ШУМА
Црнча	ОПОВО		1732	0.1764	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ШУМА
Црнча	ОПОВО		1795/1	0.0101	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ОСТАЛО ВЕШТАЧКИ СТВОРЕНО НЕПЛОДНО ЗЕМЉИШТЕ
Црнча	ОПОВО		1795/1	0.0250	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ОСТАЛО ВЕШТАЧКИ СТВОРЕНО НЕПЛОДНО ЗЕМЉИШТЕ
Црнча	ОПОВО		1817/1	0.1822	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ШУМА
Црнча	ОПОВО		1818/1	0.1195	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ШУМА
Црнча	ОПОВО		1820	0.6009	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ШУМА
Црнча	ОПОВО		1823	0.3124	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ШУМА
Црнча	ОПОВО		1826	0.1190	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ШУМА
Црнча	ОПОВО		1828	0.4474	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ШУМА
Црнча	ОПОВО		1830	0.2810	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ШУМА
Црнча	ПОДГАЈ		1836/1	1.0569	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ШУМА

Црнча	ПОДГАЈ		1836/2	0.1074	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ШУМА
Црнча	ПОДГАЈ		1849	0.1298	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ШУМА
Црнча	ПОЉЕ		1876/2	0.0656	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ЗЕМЉИШТЕ УЗ ЗГРАДУ И ДРУГИ ОБЈЕКАТ
Црнча	ПОЉЕ		1876/2	0.0123	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ЗЕМЉИШТЕ УЗ ЗГРАДУ И ДРУГИ ОБЈЕКАТ
Црнча	ПОЉЕ		1877/4	0.1770	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ЗЕМЉИШТЕ УЗ ЗГРАДУ И ДРУГИ ОБЈЕКАТ
Црнча	ПОДГАЈ		1908/2	0.0134	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ЗЕМЉИШТЕ УЗ ЗГРАДУ И ДРУГИ ОБЈЕКАТ
Црнча	ПОДГАЈ		1925	0.7951	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ШУМА
Црнча	КРАМ		220	0.2595	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ШУМА
Црнча	САВИЦИ		2348/2	0.0266	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ЗЕМЉИШТЕ ПОД ЗГРАДОМ И ДРУГИМ ОБЈЕКТОМ
Црнча	САВИЦИ		2348/2	0.0500	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ЗЕМЉИШТЕ УЗ ЗГРАДУ И ДРУГИ ОБЈЕКАТ
Црнча	САВИЦИ		2348/2	0.1010	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ЗЕМЉИШТЕ УЗ ЗГРАДУ И ДРУГИ ОБЈЕКАТ
Црнча	САВИЦИ		2348/2	0.0461	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	ЗЕМЉИШТЕ ПОД ЗГРАДОМ И ДРУГИМ ОБЈЕКТОМ
Црнча	ДУГА ЊИВА		299	0.6723	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољпривредног инспектора	МАЈДАН КАМЕНА

Црнча	ВРНЦИЦ		3060/2	0.0052	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољопривредног инспектора	ШУМА
Црнча	ВРНЦИЦ		3061/2	0.0095	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољопривредног инспектора	ЗЕМЉИШТЕ ПОД ЗГРАДОМ И ДРУГИМ ОБЈЕКТОМ
Црнча	ПОЉЕ		3258/6	0.0133	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољопривредног инспектора	ЗЕМЉИШТЕ ПОД ЗГРАДОМ И ДРУГИМ ОБЈЕКТОМ
Црнча	СЕЛИШНИ ДОЛ		39/2	0.0512	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољопривредног инспектора	ПОТОК
Црнча	ВУЈИНОВИЦИ		939	0.0215	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољопривредног инспектора	ЗЕМЉИШТЕ ПОД ЗГРАДОМ И ДРУГИМ ОБЈЕКТОМ
Укупно	Црнча			8.2831		
Читлук	БАБИН		59	0.0513	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољопривредног инспектора	БУЈИЧНИ КАМЕНИТО-ШЉУНКОВИТИ НАНОС
Читлук	РЕКА		755/1	0.0986	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољопривредног инспектора	ШУМА
Читлук	ПОЉЕ		779/1	0.1764	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољопривредног инспектора	ОСТАЛО ВЕШТАЧКИ СТВОРЕНО НЕПЛОДНО ЗЕМЉИШТЕ
Читлук	ПОЉЕ		779/4	0.2278	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољопривредног инспектора	ШУМА
Читлук	ПОЉЕ		795/5	0.0146	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољопривредног инспектора	ЗЕМЉИШТЕ ПОД ЗГРАДОМ И ДРУГИМ ОБЈЕКТОМ
Читлук	РЕКА		992	0.0277	Правно и фактичко стање се разликују- на терену није пољопривредно земљиште-прилог Записник комисије за израду програма или Републичког пољопривредног инспектора	ЗЕМЉИШТЕ ПОД ЗГРАДОМ И ДРУГИМ ОБЈЕКТОМ
Укупно	Читлук			0.5964		
Укупно ЈЛС				198.4317		

ИЗЈАВА

Комисија за израду годишњег програма заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта општине ЉУБОВИЈА за 2026. годину, користила је податке из јавне евиденције о непокретности и на основу истих израдила Годишњи програм заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта за 2026. годину (у даљем тексту: Годишњи програм).

Комисија је увидом у фактичко стање на терену, ортофото снимке и другу расположиву документацију утврдила које се земљиште из ових података изузима из поступка давања у закуп/коришћење, поступала у складу са Обавештењем Управе за пољопривредно земљиште, број 000287951 2026 14847 000 000 000 001 од 30. јануара 2026. године, и за све наведене податке и наводе одговара под пуном кривичном, прекршајном и материјалном одговорношћу.

Програм су сачинили следећи чланови Комисије:

Председник Комисије (Милисав Вићентић) Милисав Вићентић

Заменик Председника Комисије (Смиљана Андрић Малетић) Смиљана Андрић Малетић

Члан 1 (Горан Лукић) Горан Лукић

Члан 2 (Никола Томић) Никола Томић

Члан 3 (Раде Петровић) Раде Петровић

Члан 4 (Петар Станишић) Петар Станишић

15:21:50

Република Србија
Општина Љубовија
Скупштина општине Љубовија
Број: 000773110 2026 06068 001 000 000 001 04 004
Датум: 27.03.2026. год.
Љ у б о в и ј а

На основу члана 32. Закона о локалној самоуправи („Сл. гласник РС“, бр. 129/07, 83/14 – др. закон, 101/16 – др. закон, 47/18 – други закон и 111/21 – други закон), члана 40. став 1. тачка 22. Статута општине Љубовија („Службени лист општине Љубовија“, бр. 3/19) и члана 143. Пословника Скупштине општине Љубовија („Службени лист општине Љубовија“, бр. 9/23), Скупштина општине Љубовија, на седници одржаној дана 27.03.2026. године, донела је

Р Е Ш Е Њ Е

-о усвајању Извештаја о раду-

-
1. **Усваја се Извештај о раду** Центра за социјални рад „Љубовија“ и Установе за одрасле и старије „Љубовија“ (при Центру за социјални рад „Љубовија“) у Љубовији за 2025. годину, усвојен на седници Управног одбора Центра за социјални рад „Љубовија“, одржаној дана 25.02.2026. године, Одлуком број 551-10-73/2026-2.
 2. Саставни део овог решења је Извештај о раду Центра за социјални рад „Љубовија“ и Установе за одрасле и старије „Љубовија“ (при Центру за социјални рад „Љубовија“) у Љубовији за 2025. годину.
 3. Ово решење ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу општине Љубовија“.
 4. Решење доставити: Центру за социјални рад „Љубовија“, Установи за одрасле и старије „Љубовија“ (при Центру за социјални рад „Љубовија“) у Љубовији и архиви.

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ЉУБОВИЈА

Број: 000773110 2026 06068 001 000 000 001 04 004

ПРЕДСЕДНИК
СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ
Новица Панић с.р.

м.п.

**РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД “ЉУБОВИЈА”**

ИЗВЕШТАЈ

**О РАДУ ЦЕНТРА ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД
“ЉУБОВИЈА”
ЉУБОВИЈА**

И

**УСТАНОВЕ ЗА ОДРАСЛЕ И СТАРИЈЕ
“ЉУБОВИЈА”
(ПРИ ЦЕНТРУ ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД
“ЉУБОВИЈА”)**

ЗА 2025. годину

ФЕБРУАР 2026. године

САДРЖАЈ

ОСНОВНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О ЦЕНТРУ ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД

Делатност центра за социјални рад

І ДЕО

ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД КАО ПРУЖАЛАЦ УСЛУГА

Запослени радници

Услови рада

Обука и усавршавање радника

ІІ ДЕО

КОРИСНИЦИ УСЛУГА ЦЕНТРА ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД

Укупан број корисника према старосним групама (деца,млади,одрасли,старији) на активној евиденцији

Старосне групе корисника према оствареним правима примењеним мерама и пруженим услугама (деца , млади, одрасли, старији)

Посебно осетљиве групе корисника

Број корисника који се финансира из Републичког буџета

Број корисника права који се финансира из буџета локалне заједнице

ІІІ ДЕО

ПОСЛОВИ ЦСР НА ОСТВАРИВАЊУ ПРАВА, ПРИМЕНИ МЕРА И ОБЕЗБЕЂИВАЊУ УСЛУГА

Стручни послови ЦСР

Неодложне интервенције

Сарадња са другим институцијама у локалној самоуправи и другим институцијама у Републици

Извештавање

Аналитичко истраживачки рад

Закључак

УСТАНОВА ЗА ОДРАСЛЕ И СТАРИЈЕ „ЉУБОВИЈА“ ПРИ ЦЕНТРУ ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД, ЉУБОВИЈА

Делатност установе

Корисници на активној евиденцији установе

Социо-анамнестички показатељи корисника

Флукуација корисника

Услуге радне и окупационе терапије, културно забавне и рекреативне активности

Здравствене услуге

Запослени радници

Технички карактеристике и опремљеност простора

Закључак

ОСНОВНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О ЦЕНТРУ ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД

ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД	Љубовија
ОПШТИНА	Љубовија
ГОДИНА ОСНИВАЊА	1976.год.
ДИРЕКТОР	Јелена Станојчић Пуртић
Е-маил	ljubovija.csr@minrzs.gov.rs
БЛОГ СТРАНИЦА	czsr ljubovija.blogspot.com
ПОШТАНСКИ БРОЈ	15 320
АДРЕСА ЦСР	Милана Тешића 28, Љубовија
ТЕЛЕФОНИ	Тел/факс 015/561-782

Уводни део:

Предмет извештавања су:

- (а) подаци о Центру за социјални рад као пружаоцу услуга
- (б) број, структура, карактеристике и значајна обележја коринсика услуга, као и старосне групе корисника према оствареним правима примењеним мерама и пруженим услугама
- (с) послови ЦСР на остваривању права, примени мера и обезбеђивању услуга
- (д) извештај о раду Установе за одрасле и старије при Центру за социјални рад Љубовија

Подаци за изради извештаја су добијени на основу података из евиденције ЦСР, података, добијених по захтеву од: НСЗ, РФПИО, РФЗО, ОУ –Љубовија, Дом Здравља, Основног суда Лозница.

Извештај се доставља на усвајање УО ЦСР, СО Љубовија и Републичком заводу за социјалну заштиту.

Делатност Центра за социјални рад:

Центар за социјални рад "Љубовија" у Љубовији је основан 30.06.1976. године и Одлуком СО Љубовија бр. 06-4/92, а оснивачка права и обавезе ЦСР усклађена су са актуелним Законом о социјалној заштити. Одлуком број 06-187/2011-03, СО Љубовија од 15.09.2011. године регулисана су проширена права из области социјалне заштите. Права из наведене одлуке финансирају се из Буџета СО, а права предвиђена Законом из Буџета Републике Србије.

Деловање Центра за социјални рад остварује се реализовањем његових основних функција. Најважније функције ЦСР су:

1. непосредно остваривање социјалне заштите грађана и њихових породица;
2. остваривање функције Органа старатељства;
3. непосредно остваривање социјалне заштите грађана и њихових породица;
4. праћење и проучавање социјалних потреба и проблема;

5. превентивна делатност;
6. планирање и програмирање социјалне заштите;
7. координирање активности на спровођењу социјалне заштите и социјалног рада у општини.

У спровођењу социјалне заштите и социјалног рада ЦСР врши следећа јавна овлашћења:

- решава у првом степену о остваривању права утврђених законом
- пружа услуге социјалног рада у поступку о решавању о тим правима
- врши исплату новчаних права утврђених законом

Проширене облике заштите Општина регулише својом одлуком.

Законом о социјалној заштити, регулисана су следећа права и услуге:

1. Новчана социјална помоћ
2. Додатак за помоћ и негу другог лица
3. Смештај у установу, или у другу породици.
4. Услуге социјалног рада
5. Опрема корисника за смештај у установу социјалне заштите или другу породицу
6. Једнократне помоћи

Поред наведенога, а у складу са и применом Породичног закона ЦСР има следеће обавезе:

- врши послове старатељства над малолетним и одраслим лицима, учествује у поступку одлучивања о одузимању пословне способности и непосредно, преко овлашћеног радника, врши послове старатељства за поједине кориснике
- врши општи и стални надзор над вршењем родитељског права
- учествује у поступку остваривања права на издржавање и води евиденцију о издржаваним лицима
- врши послове усвојења
- пружа помоћ у сређивању поремећених породичних и брачних односа
- врши медијацију у бракоразводном спору, као и предлог одлуке о поверавању деце, регулисању личних односа са другим родитељем
- процењује и даје мишљење о подобности малолетног лица за закључење брака
- пружа помоћ у развојним проблемима деце, посебно деце са поремећајем понашања
- пружа помоћ и подршку жртвама насиља у породици и партнерским односима и
- поступа у складу са Законом о спречавању насиља у породици
- учествује у припремном поступку према малолетним извршиоцима кривичних и прекршајних дела, даје предлог за изрицање дисциплинских мера и извршава изречене васпитне мере према одлуци суда
- у складу са Законом о финансијској подршци породици са децом пружа услуге у оквиру својих надлежности.

И Д Е О

ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД КАО ПРУЖАЛАЦ

Запослени радници

Врста посла	Број
Руководећи (директор, руководилац)	1
Стручни	4
Административни радник и радник на техничким пос.	2
УКУПАН БРОЈ ЗАПОСЛЕНИХ	7

Број запослених радника у Центру за социјални рад је седам. Један радник (правник) је запослен на одређено време, услед замене радника ком мирује радни однос.

ЦСР има четири стручна радника, директора, административног радника и радника на тех. пословима. Шест радника су са седмим степеном стручне спреме (два социјална радника, правник, психолог, шеф рачуноводства, директор).

Услови рада

Услови рада и техничка опремљеност су добри. Сваки стручни радник има рачунар, штампач и посебну канцеларију што омогућава несметан рад са корисницима. Канцеларија директора је уједно и сала за састанке, која је такође опремљена. Од опреме, поред рачунара и штампача располаже се са четири скенера. Простор је опремљен савременим канцеларијским намештајем. Просторије се греју термоакумулационим пећима, а уштеди енергије доприноси термоизолациона фасада. Столарија на самом објекту је стара и лоша, па је у будућем периоду потребно извршити санацију исте.

Простор је лоциран код зелене пијаце, незнатно удаљен од административног центра, али веома доступан. Зграда има сутерен у ком се налази гаража за ауто и простор који је издат за закуп и приземље у ком се налазе службене просторије ЦСР. У циљу побољшања приступа објекту, за особе са инвалидитетом постоји урађена рампа.

Центар располаже путничким возилом које је старо 20 година и потребно је да се замени у што краћем временском року.

Обука и усавршавање радника

Организација посла је таква да три радника обављају послове водитеља случаја при чему послове супервизора обавља један стручни радник. Правне послове обавља један радник, седмог степена, административно финансијске послове један радник, седмог степена, директор је дипломирани економиста.

Стручни радници, водитељи случаја су прошли основне обуке за рад у центру за социјални рад. Стручним радницима је у децембру 2025. године од Коморе социјалне заштите обновљена лиценца за рад, на период од шест година.

Стручним радницима су омогућене едукације и усавршавања тиме што су дате могућности, благовременим информисањем и обезбеђењем финансијских средстава. Запослени су у току 2025. године, присуствовали семинарима, саветовањима и конференцијама.

II ДЕО

КОРИСНИЦИ УСЛУГА ЦЕНТРА ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД

Укупан број корисника на активној евиденцији ЦСР

<i>Укупан број корисника на активној евиденцији ЦСР</i>	2024. год.	2025. год.
УКУПАН БРОЈ КОРИСНИКА	1 128	1083

На евиденцији Центра за социјални рад Љубовија у току 2025. године евидентирано је укупно 1083 корисника у свим старосним групама од чега 497 мушкараца и 586 жена. У односу на претходну годину промене броја корисника су незнатне.

СТАРΟΣНЕ ГРУПЕ КОРИСНИКА ПРЕМА ОСТВАРЕНИМ ПРАВИМА ПРИМЕЊЕНИМ МЕРАМА И ПРУЖЕНИМ УСЛУГАМА У ЦЕНТРУ ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД

Кретање броја корисника по старосним групама

Старосна група	2024.год.	2025.год.
Деца (0-17)	152	159
Млади (18-25)	98	109
Одрасли (26-64)	533	485
Старији (65 и више)	345	330
Непознате старости	--	--
УКУПАН БРОЈ КОРИСНИКА	1 128	1083

Највећи број корисника, имајући у виду и највећи распон година у групи одраслих лица којих је укупно 485, а зависно од потреба и услуга, у свим категоријама доминантан је број материјално угрожених, укупно 386.

Број старијих лица на евиденцији у току 2025. године било је 330, младих 109 и 159 деце, што значи да је у узрасном периоду од 0-26 година укупно 268 корисника.

У односу на претходну годину не постоје велике осцилације у броју корисника нити промене које би указале да се битно мења структура корисника или услуга.

Деца

Кретање укупног броја деце и омладине по основним категоријама

Деца	2025
Без родитељског старања	13
Занемаривање или ризик од занемаривања	1
Жртве насиља	12
Сметње у развоју и инвалидитет	36
Проблеми у понашању	19
Поремећени породични односи	12
Материјална угроженост	65
Остале врсте социјалне искључености	1
УКУПНО	159

Укупан број деце у 2025. години на евиденцији центра је 159. Разлог уласка деце у социјалну заштиту јесу сиромаштво, породично правна заштита, малолетничко преступништво. На хранитељству је седморо деце. За сву децу на смештају регулисан је породично правни статус. У установама социјалне заштите је смештено једно малолетне дете са комбинованим сметњама у развоју.

Новчаном социјалном помоћи као члановима домаћинства било је обухваћено 34 деце.

Деца са проблемима у понашању

У 2025. години евидентирано је 18 деце са проблемом у понашању. Четворо деце имали су елементе кривичних, петоро деце који су имали прекршајна дела, док код одређеног броја деце преступничко понашање није имало елементе тежих кривичних дела.

Млади

У 2025.године евидентирано је укупно 109 младих особа. Највише младих као корисника јесу материјално угрожена лица 28 и лица са инвалидитетом 20.

Известан број младих континуирано долази на саветодавне разговоре, најчешћи поводи су породичних неслагања, нереализованост на емотивном плану и финансијска несигурност. На смештају у установама социјалне заштите су немамо младих особа са сметњама у развоју.

Одрасли

Највећи број корисника на евиденцији центра јесте из категорије одраслих лица, укупно 485. Углавном се обраћају породице са више деце, са тешко оболелим чланом домаћинства, и лица која су због година без могућности за запошљавање. Образовање је на врло ниском нивоу, без квалификација за било какав посао што отежава и запослење. Најтеже се живи у удаљеним, брдско-планинским селима, не постоји добра повезаност са градским центром, нису им доступни ресурси.

Одрасла лица највише се обраћају за неки вид новчане помоћи, једнократне или новчане социјалне помоћи. У категорији одраслих лица једнако су заступљени и мушкарци и жене. Већи део одраслих лица је без стручне спреме и образовања.

Старији

Старијих лица, дакле у категорији преко 65 година на евиденцији је 330.

Најтежи је положај старијих суграђана, нарочито оних који живе на селу, због социјалне изолације и недоступности ресурса. Незнатан број материјално угрожених има имовину и одустаје од новчане социјалне помоћи, јер нису сагласани са уписом хипотеке што је предуслов за остваривање права. Због недоступних ресурса и недостатка адекватне бриге, јер деца најчешће не живе са родитељима повећана је потреба за домским смештајем, али се на тај вид збрињавања одлучују тек када дођу у ситуацију да због здравственог стања не могу да задовоље ни основне животне потребе.

Велики број старих суграђана обраћа се за једнократне помоћи за потребе лечења. Право на смештај у установу социјалне заштите користило је 40 старих лица.

Посебно осетљиве групе корисника

Особе са инвалидитетом

Број особа са инвалидитетом по врстама и старости

Врста инвалидитета	Деца	Млади	Одрасли	Старији	Укупно
Телесни	15	5	56	82	158
Интелектуални	4	6	55	12	77
Ментални	1	2	22	7	32
Сензорни	0	0	7	1	8
Первазивни поремећаји, (Аутизам, Ретов синдром)	2	0	0	1	3
Вишеструки	6	0	20	4	30
Укупно	28	13	161	106	308

Деца са сметњама у развоју

На евиденцији Центра укупно је 28 деце са сметњама у развоју и инвалидитетом. У установама за децу са сметњама у развоју имамо једно дете на смештају. Сва остала деца су у својим породицама. Остварују различите видове новчане подршке, од једнократних до сталне новчане социјалне помоћи и додатка за туђу негу и помоћ.

ЦСР доноси решење за право на додатак за помоћ и негу другог лица, али одлуку о остваривању права доноси лекарска комисије ПИО Лозница.

Млади

На евиденцији је 13 младих особа са инвалидитетом, нико није смештен у установе социјалне заштите за лица са сметњама у развоју.

Одрасли

Инвалидних лица у категорији одраслих укупно је 161, највише са интелектуалним инвалидитетом 55. У установама социјалне заштите укупно је било 20 лица са инвалидитетом.

Старији

Са инвалидитетом на евиденцији центра је 106 старих лица, 16 особа је у установи социјалне заштите. Већина остварују право на додатак за помоћ и негу другог лица, а онима који не остварују право помаже се кроз једнократне новчане помоћи.

Ромска популација

На евиденцији Центра укупно је 72 Рома, највише у категорији одраслих лица 38 и деце 14, 13 младих и 7 старијих.

Социоекономски положај ових породица је различит од оних који немају основне услове за живот (којих је веома мало), до оних који су врло интегрисани у својој заједници имају адекватне услове становања као и сопствене приходе од пољопривреде и других делатности. Такође су обухваћени пакетима из Црвеног Крста, помаже им се и у набавци гардеробе и школског прибора.

Постоји дугогодишњи проблем похађања наставе деце ромске популације.

Жртве трговине људима, бескућници, повратници нису евидентирани у протеклом извештајном периоду.

БРОЈ КОРИСНИКА ПРАВА КОЈА СЕ ФИНАНСИРАЈУ ИЗ РЕПУБЛИЧКОГ БУЏЕТА

Број корисника смештаја у установи социјалне заштите

Старосна група	2025. год
Деца и омладина	0
Одрасла лица	20
Старији	16
УКУПАН БРОЈ КОРИСНИКА	36

Укупан број лица смештених у установе социјалне заштите је 36. На дан 31.12.2025. године у Установи у Љубовији је боравило 50 корисника, 26 одраслих и 24 старијих лица. Међу одраслим лицима која су на смештају у установама социјалне заштите су управо лица са сметањама у менталном и душевном здрављу.

Број лица на смештају у хранитељској породици у 2025.год

	деца	млади	одрасли	стари	УКУПНО

Сродничко хранитељство	4	0	1	1	6
Смештај у другу породицу	2	0	0	0	2
Укупно	6	0	1	1	8

Број деце на породично смештају је 8, од чега су четири детета смештена у породицу бабе и деде, а остали у другу хранитељску породицу. Сродничко хранитељство је реализовано код категорија одрасли и старих и углавном у породице браће и сестара.

Број социо-материјално угрожених корисника у ЦСР који су у 2025.години остварили права на неку врсту новчане социјалне помоћи

Врсте новчане социјалне помоћи	Деца	Млади	Одрасли	Старији	Укупно
Новчана социјална помоћ	31	15	84	30	160
Увећану нсп	3	15	32	18	68
Једнократну новчану помоћ	18	35	187	75	315

Број корисника новчаних социјални помоћи (редовних и увећаних) је 228 . Број старијих лица која имају потребу за сталном новчаном социјалном помоћи је већа, али не могу да остваре право јер су то лица која живе на селу и имају имовину која прелази законски лимитиран ниво, а не желе да ставе хипотеку на земљу, или не желе да туже децу, која имају обавезу издржавања,што је такође законски услов. Укупан број ЈНП је 315 исплата у износу од 3.000.000,00 динара.

Додатак за туђу негу и помоћ

Старосна група	Број корисника додатка за помоћ и негу 2025.год.	Број корисника увећаног ДПН 2025.год.	Укупно
Деца и омладина	12	6	18
Одрасла лица	38	21	59
Старији	30	31	61
УКУПНО	80	58	138

Одлуку о остваривању права доноси лекарска комисија ПИО Лозница, а ЦСР ради решење на основу одлуке. Број корисника ДНП у 2025. год. је био 80, а увећаног ДПН 58, што укупно износи 138. Неки корисници чекају и по годину дана на коначну процену.

БРОЈ КОРИСНИКА ПРАВА КОЈА СЕ ФИНАНСИРАЈУ ИЗ БУЏЕТА ЛОКАЛНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ

Услуге у заједници и друга права која су у функцији локалне самоуправе

Број лица која су користила дневне услуге у заједници

Дневна услуга	2025.год.
Укупан број захтева	34
Помоћ у кући	25
Решење о одбијању/непризнав.	9
УКУПАН БРОЈ КОРИСНИКА	25

Једнократне новчане помоћи

Укупан број ЈНП је 315 исплата у износу од 3.000.000,00 динара.

Центар за социјални рад је у складу са општинском Одлуком о услугама социјалне заштите у општини Љубовија потписао Споразум о сарадњи са ЈП , ЈКП и Општином Љубовија о процедури и поступку извршења радне обавезе за лица која су радно способна.

У 2025. години ово право су остваривала лица, углавном радно неспособна тј. старији корисници, деца и велики број одраслих за потребе лечења.

III ДЕО

ПОСЛОВИ ЦСР НА ОСТВАРИВАЊУ ПРАВА, ПРИМЕНИ МЕРА И ОБЕЗБЕЂИВАЊУ УСЛУГА

Стручни послови

Центар за социјални рад "Љубовија" бележи константан број корисника без већих одступања неколико година уназад. Највећи број новоевидентираних је из категорије старијих. Најзаступљенија категорија корисника јесу одрасла лица, јер је и најшири распон година, потом стара лица, и на крају деца и млади. Већина корисника су лица и породице које су дужи низ година на евиденцији.

У односу на проценат становништва у сеоском и градском подручју нема значајне разлике у броју корисника.

Материјална угроженост је најчешћи разлог због ког се корисници обраћају и улазе у систем социјалне заштите. Број породица које су корисници сталне новчане помоћи варира у току године због оних којима је право ограничено. Повећан је број захтева за једнократну помоћ и највеће потребе су за лечењем од деце до старијих лица. Углавном су тешки и хронични болесници, тако да се обраћају и више пута за исте намене.

У току 2025. године Центру за социјални рад пријављено је 17 случајева насиља у породици, који су забележени у посебном интерном регистру жртава насиља који ажурира правник Центра. Такође се води посебна евиденција о изреченим хитним мерама.

Врсте насиља:	Емоционално	физичко	занемаривање
Број:	3	14	0

Број мера 17 пријава Удаљавање из стана и забрана приласка и контаката са жртвама.

У 3 случаја реч је о психичком насиљу док је у осталих 14 случајева у питању и психичко и физичко насиље. Од стране полицијског службеника, за 17 насилника изречене су хитне мере, удаљавање из стана и забрана приласка и контаката са жртвама. Од стране надлежног суда све мере су подржане и продужене до тридесет дана. У већини случајева жртве су жене, најчешће брачне партнерке. У већини ситуација насилници су мушкарци. Анализом је утврђено да су то мушкарци у одраслом добу, радно способни, ниског образовања. Насиље се у свим ситуацијама дешавало у породичном окружењу. Насиље је подједнако заступљено и у градским и у сеоском срединама. Насилници су у већем броју била лица која имају проблем са алкохолизмом. У породицама где није присутан алкохолизам, до насиља најчешће долази због лоших партнерских односа, или због присуства душевних обољења. Већина породица је већ била на евиденцији Центра из различитих разлога, неки су били корисници одређених права у социјалној заштити, а неки су већ евидентирани због насиља.

Бенефит уведених мера јесте то што се према насилнику реагује одмах и не оставља им се простор да понове насиље, а породица има времена да се стабилизује и уз помоћ стручних радника одлучи о даљим мерама заштите. Применом заштитних мера насилнику се ставља до знања да се његово понашање санкционише што раније није био случај. Већина пријава завршавала се упозорењем или новчаном казном које немају ефекта. Постоје сумње на злоупотребе хитних мера од стране жена али у занемарљивом броју. Такође, сада постоји ефикаснија размена информација између система. Велики проблем јесте лечење насилника који имају проблем са алкохолизмом, што је могуће једино изрицањем мере обавезног лечења, као и проблем лица са душевним обољењима. У таквим ситуацијама ризици за поновљено насиље су највећи. У односу на 2024. годину дошло је до повећања броја случајева насиља у породици.

У 2025. години није било случајева измештања деце из примарних породица.

Рад са посебним групама корисника најактуелнији кроз рад са ромском групом корисника. Осим различитих видова подршке стручни радници се суочавају са великим проблемима због нередовног похађања школе деце чије су породице на евиденцији центра.

Неодложне интервенције

Центар пружа непосредно и у сарадњи са другим службама и органима у локалној заједници услуге неодложне интервенције, када је потребно заштитити дете, одраслу или стару особу и предузети мере за осигурање безбедности, односно када би непредузимањем хитних мера и услуга из надлежности центра дошло до угрожавања живота, здравља и развоја особе којој је потребна заштита. У току 2025. године пружено је 15 услуга неодложних интервенција (8 активног ангажовања) и то на пословима заштите деце и младих.

Сарадња са другим институцијама у локалној самоуправи и другим институцијама у Републици

Зависно од потреба корисника, услуге социјалне заштите могу се пружати истовремено и комбиновано са услугама које пружају образовне, здравствене и друге установе. ЦСР

Љубовија има квалитетну и континуирану сарадњу са локалном самоуправом, Полицијском станицом, Домом здравља, Основном и Средњом школом, Националном службом за запошљавање, Библиотеком, Испоставама РФЗО и РФПИО, Основним судом и ОЈТ у Лозници.

У мају 2025. године потписана је одлука о успостављању јединственог управног места (ЈУМ). Овом одлуком остварено је међусобно повезивање локалне самоуправе, Предшколске установе „Полетарац“ и Центра за социјални рад.

Центар за социјални рад је у јуну 2025. године са удружењем „Срби са Дрине“ из Новог Сада за наше грађане организовано бесплатно предавање на тему „Стрес и како са њим“ и на тај начин сарадњу подигао на један виши ниво.

Такође, у јуну 2025. године остарена је сарадња са хуманитарном фондацијом „Буди хуман“ на чијем челу се налази Марко Николић. Фондација је уз подршку Центра за социјални рад обезбедила контејнер за становање нашем суграђанину који је живео у веома лошим условима.

Од октобра 2025. године Центар за социјални рад уз подршку локалне самоуправе, а у сарадњи са СКГО ради на пројекту „Развој и реализација програма унапређења социјалне заштите.“

Центар за социјални рад је у сарадњи са Омладинским удружењем „Кривоторбићи“ из Љубовије, удружењем „Срби са Дрине“ из Новог Сада и Црвеним крстом из Љубовије поделио новогодишње пакетиће деци материјално угрожених породица, деци која су корисници туђе неге и помоћи, као и деци која користе услугу лични пратилац. Ове године је подељено укупно сто пакетића.

Извештавање

У складу са Статутом ЦСР Љубовија подноси годишњи извештај о раду ЦСР:

- Оснивачу;
- управном одбору;
- Заводу за социјалну заштиту.

Почетком године се доставља извештај:

- Поверенику за информације од јавног значаја и заштиту података о личности;
- Републичком заводу за социјалну заштиту, Упитник о заштити жртава насиља у породици и партнерског насиља.

Тромесечно се Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања доставља Извештај о поступањима Органа старатељства у случајевима злостављања и занемаривања малолетне деце („деца улице“), а шестомесечно Републичком заводу за социјалну заштиту Извештај – злоупотреба дечјег рада.

ЦСР Љубовија сачињава и Информатор о раду Центра, који се редовно ажурира и може се наћи у штампаној форми у просторијама ЦСР и који је објављен на блог страници Центра; czsrljubovija.blogspot.com.

Аналитичко истраживачки рад

1. Извештај о раду за 2025. годину.
2. Годишњи статистички извештај по корисницима, мерама и услугама социјалне заштите.
3. Годишњи финансијски извештај

4. Достављање разних статистичких и других извештаја на захтев републичких и општинских органа

Закључак

Центар за социјални рад “Љубовија” у Љубовији, без организационе јединице ”Установе за одрасле и старије”, има шест високообразованих радника. Услови рада су добри. Сарадња са институцијама на локалном нивоу је добра. Стручни радници су мотивисани за стручно усавршавање и примену новина у систему социјалне заштите и непосредном раду са корисницима.

Корисници се информишу о услугама које установа пружа преко огласне табле установе, где се истичу важна обавештења, кућни ред и правила понашања. О информацијама везаним за рад Центра за социјални рад и Установе за одрасле и старије, грађани се могу информисати на блог страници: **czsrljubovija.blogspot.com**

УСТАНОВА ЗА ОДРАСЛЕ И СТАРИЈЕ „ЉУБОВИЈА“

ПРИ ЦЕНТРУ ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД „ЉУБОВИЈА“

НАЗИВ УСТАНОВЕ	УСТАНОВА ЗА ОДРАСЛЕ И СТАРИЈЕ "ЉУБОВИЈА" (ПРИ ЦЕНТРУ ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД "ЉУБОВИЈА")
МЕСТО	ЉУБОВИЈА
ГОДИНА ОСНИВАЊА	2012.
ДИРЕКТОР ЦСР	Јелена Станојчић Пуртић
РУКОВОДИЛАЦ УСТАНОВЕ	Милица Мијаиловић
Е-МАИЛ	ustanovaljubovija@yahoo.com
БЛОГ СТРАНИЦА	czsrjubovija.blogspot.com
АДРЕСА И ПОШТАНСКИ БРОЈ	ВОЈВОДЕ МИШИЋА 65, 15320 ЉУБОВИЈА
ТЕЛЕФОН	015/560-060

Уредбом о мрежи установа социјалне заштите ("Сл.гласник РС" 16/2012) Установа за одрасле и старије "Љубовија" (при Центру за социјални рад "Љубовија") уврштена је у установе социјалне заштите које пружају услуге домског смештаја одраслим и старијим и одраслим и старијим са интелектуалним и менталним тешкоћама. Решењем Министарства рада и социјалне политике бр. 022-02-00022/2012-19 од 29.06.2012. године утврђено је да Установа за одрасле и старије "Љубовија" (при Центру за социјални рад "Љубовија") испуњава услове за почетак рада и обављање делатности смештаја и неге старих лица, одраслих лица ометених у менталном развоју и душевно оболелих лица.

У 2023. години окончан је процес лиценцирања установе и Решењем Одељења за инспекцијски надзор Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања бр. 022-02-00026/2022-19 од 16.11.2023. године утврђено је да Установа за одрасле и старије "Љубовија" при Центру за социјални рад "Љубовија" испуњава услове и стандарде за пружање услуге домског смештаја одраслих и старијих и одраслих и старијих са интелектуалним и менталним тешкоћама, односно обављање делатности социјалне заштите и добијање лиценце број 944, са роком важења од шест година, (од 16.11.2023. године до 16.11.2029. године), прописане чланом 178.став2. Закона о социјалној заштити.

Делатност установе

Установа за одрасле и старије "Љубовија" (при Центру за социјални рад "Љубовија") врши делатност смештаја и неге старих лица, одраслих лица ометених у менталном развоју и душевно оболелих лица, уз тенденцију унапређења квалитета услуга у складу са потребама корисника, уз истовремено поштовање актуелних нормативних аката. Основни задаци установе су:

- Обезбеђење становања корисницима (простор и опрема),
- Обезбеђење адекватне исхране корисницима,
- Одржавање личне хигијене корисника и хигијене простора и опреме,
- Општа нега зависних и полузависних корисника,
- Обезбеђивање услуга социјалног рада,
- Спровођење радно-окупационе терапије,
- Помоћ у остваривању здравствене заштите,

Мрежом установа социјалне заштите предвиђен је капацитет Установе за одрасле и старије "Љубовија" (при Центру за социјални рад "Љубовија") од 50 корисника. Капацитет установе у моменту отварања био је 30 корисника. У периоду од отварања установе извршена је адаптација поткровља и исто је опремљено потребним намештајем, тако да су се стекли услови за проширење капацитета за додатних 20 места. Установа је током 2025. године примила велики број захтева за смештај нових корисника. Како су сви смештајни капацитети у установи попуњени, формирана је листа чекања.

У односу на сличне установе социјалне заштите, нарочито оне које врше смештај душевно оболелих лица, услови за смештај корисника у Установи за одрасле и старије "Љубовија" су веома добри. Простор и опрема у установи у потпуности одговарају прописаним стандардима. Корисницима се обезбеђују средства за хигијену и пружа помоћ у одржавању личне хигијене. Хигијену простора и опреме одржавају запослени у установи уз партиципацију корисника у складу са њиховим способностима. Обезбеђена је општа нега за зависне и полузависне кориснике, која подразумева адекватну хигијену, редовно пресвлачење и храњење у постељи, као и нега декубиталних рана које се често јављају код непокретних корисника. Корисницима су доступне услуге социјалног рада, као и радно-окупациона терапија. Право на здравствену заштиту корисници остварују у Дому здравља у Љубовији и другим здравственим центрима у окружењу, уз пратњу и помоћ запослених.

Корисници на активној евиденцији установе

УЗРАСТ	МУШКИ		ЖЕНСКИ	
	Укупно у 2025. години	На дан 31.12.2025.	Укупно у 2025. години	На дан 31.12.2025.
До 64 године (одрасла лица)	14	13	13	13
Од 65 година (старија лица)	11	11	14	13
УКУПНО	25	24	27	26

На дан 31.12.2025. године у установи се на смештају налазило 50 корисника (24 корисника мушког и 26 женског пола), а током 2025. године у установи је збринута 52 корисника, од тога укупно 25 мушкарца и 27 жена.

Током 2025. године у Установи за одрасле и старије "Љубовија" смештај је обезбеђен за 27 лица старости до 64 године (14 лица мушког и 13 лица женског пола) и 25 лица старијих од 65 година (11 мушкараца и 14 жена). Претходних година је било знатно веће интересовање корисника женског пола за смештај у нашој установи, док је у 2025. години на смештај примљено 3 лица и то 2 жене и 1 мушкарац.

Током 2026. године установа ће вршити пријем нових корисника уколико буде располагала слободним местима и ако то дозволи епидемиолошка ситуација, водећи рачуна о редоследу на листи чекања и хитности збрињавања.

Социо-анамнестички показатељи корисника

На дан 31.12.2025. године у установи су боравила 24 корисника са пребивалиштем на територији општине Љубовија, а са територије других општина у установи су боравила 26 корисника.

На дан 31.12.2025. године на смештају се налазило 19 лица која немају ближе сроднике, 7 корисника о којима породица није могла да води бригу, 8 корисника који су имали неадекватно породично старање, 4 корисника социоматеријална угроженост породице и корисника, као 12 корисника којима је то лични избор. Примећено је да породица углавном није спремна да брине о корисницима са душевним обољењима, иако би неки од њих могли да функционишу у породичном окружењу уз минималну породичну подршку.

Флуктација корисника

Током 2025. године за 1 одраслог корисника и 1 корисницу (старији) престало је право на смештај у установи, услед смрти. За оба корисника узрок смрти је болест. Корисница је у току године смештена у установу и у току године је преминула.

Током 2025. године у установу је смештено 3 нова корисника, 1 из категорије ораслих и 2 из категорије старијих лица.

Услуге радне и окупационе терапије, културно забавне и рекреативне активности

У Установи за одрасле и старије "Љубовија" спроводи се радно окупациона терапија у циљу оплемењивања живота корисника садржајима који се не односе на задовољавање основних потреба. Корисници који учествују у радно окупационој терапији боље се адаптирају на услове живота у установи, унапређују сопствене радне способности и успешније се социјализују. Такође, корисници су фокусирани на активности и овладавају новим вештинама и навикама. Радни терапеут одређује врсту окупације на основу способности, мотивације и жеље корисника.

Корисници су највеће интересовање показали за израду ручних радова, нарочито жене, а баве се и израдом предмета од папира и картона, украшавање предмета квилинг и декупаж техником, сликањем, узгајањем цвећа у дворишту установе, одржавањем хигијене дворишта и зграде и сл.

Део корисника присуствује јавним културним манифестацијама (позоришне представе, приредбе, изложбе, концерте и сл), које су се до сада реализовале захваљујући доброј сарадњи са Библиотеком "Милован Глишић" у Љубовији. Такође, библиотека је омогућила бесплатно чланство за заинтересоване кориснике, на чему су корисници веома захвални.

Стручни радници у установи пружају подршку и подстичу кориснике на одржавање контаката са породицом и блиским особама (помоћ при употреби телефона, у писању писама, честитки и сл.).

Установа се крајем 2020. године нашла међу 20 установа социјалне заштите које су добиле донацију опреме предвиђене за комуникацију корисника са сродницима, као и за онлајн обуке и састанке запослених. Наведена опрема обухвата смарт телевизор са носачем, таблет и слушалице, а донатор је УНДП у саради са Министарством за рад запошљавање, борачка и социјална питања. Од тада надлежно министарство редовно организује онлајн састанке којим поред представника министарства присуствују директори и руководиоци установа за домски смештај. Корисницима је пружена могућност да путем видео позива комуницирају са блиским особама, па су неки од њих после више година имали прилику да виде своје сроднике.

Установа остварује добру сарадњу са Домом здравља.

Државни и поједини верски празници (Божих, Васкрс, Дан жена), као и рођендани корисника се обележавају у установи, корисници учествују у припремама за прославе и радују се истим.

Крајем 2025. године, корисници на смештају у Установи за одрасле и старије Љубовија су добили новогодишње поклон честитке из кабинета председника Републике Србије.

Током 2025. године захваљујући разумевању локалне самоуправе да обезбеде превоз, у више наврата смо организовали излете за кориснике који се налазе на смештају у установи, (Тршић, манастир Трноша, посета манастиру Светог Николаја Жичког, Соко Град).

Здравствена заштита

Установа за одрасле и старије "Љубовија" је од месеца августа 2023. године својим корисницима почела да пружа део услуга здравствене заштите, након потписаног уговора са Републичким фондом за здравствено осигурање. Корисници су право на здравствену заштиту остваривали у Дому здравља Љубовија, у пратњи запослених радника у установи.

Обзиром да установа мишљењем Завода за јавно здравље није добила сагласност за лекара, здравствени картони корисника налазе се у дому здравља, а извештаји лекара специјалиста, као и отпусне листе корисника чувају се у досијеима корисника.

По потреби корисници се воде на специјалистичке прегледе у Дом здравља у Љубовији и здравствене центре у окружењу.

Центар за социјални рад "Љубовија" (у чијем саставу је установа) упутио је у месецу јуну 2023. године захтев Републичком фонду здравственог осигурања за закључивање уговора

о пружању услуга здравствене заштите, а након што је инспекција Министарства здравља утврдила испуњеност услова за рад амбуланте за здравствену негу у установи. У месецу јулу 2023. године Центар за социјални рад „Љубовија“ са Установом за одрасле и старије „Љубовија“ су потписали уговор са РФЗО, чиме смо проблем здравствене заштите корисника у установи бар делимично решили. Након добијене сагласности односно решења Министарства здравља у месецу децембру 2023. године анексиран је уговор са РФЗО где су нам одобрена средства за финасирање физиотерапеута.

У установи се организују предавања о инфективним болестима, путевима заразе и начинима лечења, а одзив корисника и интересовање за иста био је велики. Редовно се спроводе поступци дезинсекције, дератизације и дезинфекције у циљу обезбеђивања безбедне и здраве средине за боравак корисника.

Корисници се по пријему у установу вакцинишу против хепатитиса Б у сарадњи са Заводом за јавно здравље у Шапцу, а редовно се врши и вакцинација против сезонског грипа, ковида, а за лица старија од 65 година и непокретне кориснике и против пнеумококне пнеумоније.

Запослени радници на неодређено време

РАДНО МЕСТО	БРОЈ ИЗВРШИЛАЦА
РУКОВОДИЛАЦ УСТАНОВЕ	1
РАДНИ ТЕРАПЕУТ	1
СОЦИЈАЛНИ РАДНИК	1
СПРЕМАЧИЦА, ТЕХНИЧАР ОДРЖАВАЊА ОДЕЋЕ	4
СЕРВИРКА	2
ПОРТИР, ДОМАР - МАЈСТОР ОДРЖАВАЊА, ВОЗАЧ	4
НЕГОВАТЕЉИЦА	8
АДМИНИСТРАТИВНИ РАДНИК, САМОСТАЛНО ФИН.РАЧУНОВОДСТВЕНИ	2

САРАДНИК	
МЕД.ТЕХНИЧАР, ФИЗИОТЕРАПЕУТ	2

У установи за одрасле и старије "Љубовија" (при Центру за социјални рад "Љубовија") на дан 31.12.2025. године на неодређено време било је запослено укупно 25 радника и то руководилац установе, социјални радник, радни терапеут, 8 неговатељица, две спремачице, две сервирке, административни радник, самостално финансијски рачуноводствени сарадник, возач, два радника на пословима техничар одржавања одеће, домар, два радника портира који обављају и послове телефонисте и чувара као и један медицински техничар и струковни физиотерапеут. Плате руководиоца установе, социјалног радника и радног терапеута се финансирају из републичког буџета, плату медицинског техничара и физиотерапеута финансира РФЗО, а плате осталих радника се финансирају из цене смештаја.

Технички карактеристике и опремљеност простора

Установа располаже са 26 смештајних јединица, од којих је највише једнокреветних соба и то 11, 7 двокреветних, 7 трокреветних и 1 четворокреветна соба. Свака смештајна јединица има сопствено купатило. У установи постоје и заједничке просторије и то: трпезарија, два дневна боравка и део за радно окупациону терапију као и прострију за Амбуланту за здравствену негу и Амбуланту за рехабилитацију. Установа располаже и скромним двориштем.

Намештај у смештајним јединицама је задовољавајућег квалитета и сваки корисник има кревет, орман, ноћни ормарић, сто и столицу. Зависни корисници користе специјализоване кревете са подесивим секцијама за узглавље и ноге и заштитном оградом, са могућношћу подешавања висине и положаја уз помоћ даљинског управљача, као и специјалне сточиће за храњење у постељи.

У претходној 2025. године од ресорног министарства су добијена средства за оплемењивање простора у којима бораве корисници, за Амбуланту за здравствену негу као и Амбуланту за рехабилитацију. Обезбеђена су два кревета (мед. отоман), ласер и биоптрон лампа за терапије, као и два ормара за лекове. Корисници заједничке просторије користе за дружење, играње друштвених игара и праћење ТВ програма. Заједничке просторије су опремљене клима уређајима. У све собе и купатила корисника постављени су тастери болничке (сос) сигнализације, тако да корисници у сваком моменту могу да позову помоћ када им је потребна.

Објекат је опремљен видео надзором који би требало зановити, као и системом за дојаву пожара.

Установа је приступачна особама са инвалидитетом. У објекат је уграђен лифт што је значајно олакшало кретање особа са инвалидитетом.

Улаз у установу је приступачан особама са физичким инвалидитетом, као и старијим особама, јер до улазних врата води фиксна рампа. Са бочне стране зграде постављена је још једна рампа која омогућава кретање инвалидних лица у део дворишта испод објекта, а спроведени су и одређени земљани радови у дворишту установе и урађене су стазе од бехатон плоча како би се лицима са инвалидитетом омогућило кретање у свим деловима дворишта. Приземље је такође приступачно тешко покретним лицима и особама у инвалидским колицима, а у свим купатилима и ходницима установе постављени су рукохвати.

Установа се греје на пелет, а постоји и могућност алтернативниг грејања на лож уље. Постављена је ограда на део дворишта испод зграде, а двориште се током године, уз учешће корисника, уређује, одржавају се травнате површине и сади цвеће и воће.

Закључак

Установа сачињава годишњи извештај о раду који доставља Републичком заводу за социјалну заштиту, оснивачу и Управном одбору . Такође, за сваког корисника се сачињава извештај о адаптационом периоду, као и годишњи извештај, који се достављају упутним органима.

Потенцијалним корисницима и другим заинтересованим лицима запослени дају информације о смештају у дому, потребној документацији и другим питањима везаним за смештај. Корисници се информишу о услугама које установа пружа преко огласне табле установе, где се истичу важна обавештења, кућни ред и правила понашања. О информацијама везаним за рад Центра за социјални рад и Установе за одрасле и старије, грађани се могу информисати на блог страници: czsrljubovija.blogspot.com.

Директор
Јелена Станојчић Пуртић

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Центар за социјални рад “Љубовија”
Бр. 551-10-73/2026-2
Дана: 25.02.2026. године
Љ У Б О В И Ј А

На основу члана 33. став 1. тачка 4. Статута Центра за социјални рад “Љубовија” Љубовија, Управни одбор Центра за социјални рад „Љубовија“, на седници одржаној дана 25.02.2026. године, донео је следећу:

О Д Л У К У

**О УСВАЈАЊУ ИЗВЕШТАЈА О РАДУ ЦЕНТРА ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД
“ЉУБОВИЈА” ЉУБОВИЈА (СА УСТАНОВОМ ЗА ОДРАСЛЕ И СТАРИЈЕ
“ЉУБОВИЈА”) ЗА 2025. ГОДИНУ**

Члан 1.

УСВАЈА СЕ ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЦЕНТРА ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД “ЉУБОВИЈА”
ЉУБОВИЈА (СА УСТАНОВОМ ЗА ОДРАСЛЕ И СТАРИЈЕ “ЉУБОВИЈА”) ЗА
2025. ГОДИНУ.

Члан 2.

Извештај о раду је у писаној форми и чини саставни део ове Одлуке, два примерка се достављају Скупштини општине Љубовија, док се један примерак доставља Општинском већу.

Члан 3.

Одлука ступа на снагу даном доношења.

ПРЕДСЕЛНИК УО-а

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Центар за социјални рад „Љубовија“
Број: 551-10-73/2026-2
Датум: 25.02.2026. године
Љубовија

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ОПШТИНА ЉУБОВИЈА
-Скупштини општине-

Поштовани,

У прилогу Вам достављамо Извештај о раду Центра за социјални рад „Љубовија“ (са Установом за одрасле и старије „Љубовија“) за 2025. годину и Одлуку Управног одбора ЦСР „Љубовија“ о усвајању истог.

С поштовањем,

Република Србија
Општина Љубовија
Скупштина општине Љубовија
Број: 000773522 2026 06068 001 000 000 001 04 004
Датум: 27.03.2026. год.
Љ у б о в и ј а

На основу члана 32. Закона о локалној самоуправи („Сл. гласник РС“, бр. 129/07, 83/14 – др. закон, 101/16 – др. закон, 47/18 – други закон и 111/21 – други закон), члана 40. Статута општине Љубовија („Службени лист општине Љубовија“, бр. 3/19) и члана 143. Пословника Скупштине општине Љубовија („Службени лист општине Љубовија“, бр. 9/23), Скупштина општине Љубовија, на седници одржаној дана 27.03.2026. године, донела је

РЕШЕЊЕ

-о давању сагласности-

-
1. Даје се сагласност на Програм рада Центра за социјални рад „Љубовија“ Љубовија и Установе за одрасле и старије „Љубовија“ (при Центру за социјални рад „Љубовија“) у Љубовији за 2025. годину, донет на седници Управног одбора Центра за социјални рад „Љубовија“, одржаној дана 26.02.2025. године, Одлуком број 551-10-79/2025-3.
 2. Саставни део овог решења је Програм рада Центра за социјални рад „Љубовија“ Љубовија и Установе за одрасле и старије „Љубовија“ (при Центру за социјални рад „Љубовија“) у Љубовији за 2025. годину.
 3. Ово решење ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу општине Љубовија“.
 4. Решење доставити: Центру за социјални рад „Љубовија“ Љубовија, Установи за одрасле и старије „Љубовија“ (при Центру за социјални рад „Љубовија“) у Љубовији и архиви.

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ЉУБОВИЈА

Број: 000773522 2026 06068 001 000 000 001 04 004

**ПРЕДСЕДНИК
СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ**

м.п.

Новица Панић с.р.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД “ЉУБОВИЈА”
И
УСТАНОВА ЗА ОДРАСЛЕ И СТАРИЈЕ “ЉУБОВИЈА”
(ПРИ ЦЕНТРУ ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД “ЉУБОВИЈА”)

ПРОГРАМ РАДА
ЗА 2026. ГОДИНУ

ЉУБОВИЈА

На основу Правилника о структури, садржини и начину израде годишњег програма рада установа социјалне заштите Број: 000665677 2024 13400 003 012 001 од 22.02.2024. године, објављен у Службеном гласнику Републике Србије, број 18 од 8. марта 2024. године, ступио на снагу 16. марта 2024. године.

Центар за социјални рад „Љубовија“ израдио је Програм рада Центра за социјални рад „Љубовија“ за 2025. годину

У В О Д

- 1) Назив установе социјалне заштите - Центар за социјални рад „Љубовија“
- 2) ПИБ – 102426784
- 3) Матични број: 07209177
- 4) Шифра делатности: 8899
- 5) Адреса и седиште установе: Милана Тешића 28, 15 320 Љубовија
- 6) Подаци о одговорном лицу у правном лицу (име и презиме, функција, телефон, mail адреса): Јелена Станојчић Пуртић, директора, 015/561-782, ljubovija.csr@minrzs.gov.rs и ustanovaljubovija@yahoo.com
- 7) Подаци о одговорном лицу за спровођење програма рада:
Јелена Станојчић Пуртић, директор

8) Циљеви за програмску годину :

- обезбедити доступност услуга и остваривање права у социјалној заштити
- достићи односно одржавати минималну материјалну сигурност и независност породице и појединаца у задовољењу животних потреба
- створити једнаке могућности за самосталан живот и подстицати на социјалну искљученост
- предупредити злостављање, занемаривање или експлоатацију, односно отклонити њихове последице
- очувати и унапредити породичне односе као и унапредити породичну, родну и међугенерациску солидарност.

Циљеви социјалне заштите се остварују пружањем услуга социјалне заштите и другим активностима које предупредују, умањују или отклањају зависност појединаца и породица од социјалних служби.

ДЕЛАТНОСТ ЦЕНТРА ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД

Социјална заштита јесте организована друштвена делатност од јавног интереса чији је циљ пружање помоћи и оснаживање за самосталан и продуктиван живот у друштву појединаца и породица као и спречавање настајања и отклањања последица социјалне искључености.

Сваки појединац и породица којима је неопходна друштвена помоћ и подршка ради савладавања социјалних и животних тешкоћа и стварања услова за задовољење основних животних потреба имају право на социјалну заштиту.

Право на социјалну заштиту обезбеђује се пружањем услуга социјалне заштите и материјалном подршком.

Центар за социјални рад „Љубовија“ је основан 1976. године и ради на заштити деце, одраслих и старих лица пружањем различитих облика социјалне и породично правне заштите које су утврђене Законом о социјалној заштити, Породичним законом и другим правним актима. У оквиру своје делатности Центар открива и прати социјалне потребе грађана, предлаже и предузима мере у решавању стања социјалних потреба и спроводи одговарајуће мере заштите (смештај у установу социјалне заштите, породични смештај, старатељство, усвојење, даје мишљење о поверавању деце након развода брака родитеља...)

Центар одлучује о остваривању права корисника утврђених Законом о социјалној заштити и о коришћењу услуга социјалне заштите које обезбеђује Република Србија и локална самоуправа и врши друге послове утврђене законом и прописима донетим на основу закона.

ОРГАНИЗАЦИОНА СТРУКТУРА

Центар за социјални рад „Љубовија“ послује као једна ужа организациона јединица, без посебних служби у оквиру организационе целине. Запослени у Центру за социјални рад имају основне услове за рад, а то подразумева компјутерску опрему, службено возило за одлазак на терен (старо 20 година) и остале услове које се односе на безбедност и заштиту на раду. У наредном периоду, послове поверене од стране Републике и од стране Локалне самоуправе обављаће се на најквалитетнији начин, а грађани ће моћи да остваре своја права која им по закону припадају.

ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА

ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ ПЛАНИРАЊА РАДА ЦЕНТРА ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД

Сходно актуелној економској ситуацији у којој се наша општина налази, очекује се и даље већи број грађана који услед незапослености или болести нису у могућности да обезбеде и задовоље егзистенцијалне потребе. У немалом броју породица ови проблеми се рефлектују и на функционалност породице.

Центру за социјални рад се свакодневно обраћају појединци, институције са захтевима за остварење права из домена породично-правне и социјалне заштите грађана у складу са овлашћењима које има Центар (збрињавање деце без родитељског старања, достављање мишљења суду у вези вршења родитељског права, достава извештаја који се односе на насиље у породици, спровођење мера према малолетним починиоцима кривичних и прекршајних дела, збрињавање одраслих и старих лица, издавање уверења, захтеви за једнокартне новчане помоћи, итд.).

Центар за социјални рад у складу са Законом:

- процењује потребе и снаге корисника и ризике по њега и планира пружање услуга социјалне заштите
- спроводи поступке и одлучује о правима на материјална давања и о коришћењу услуга социјалне заштите
- предузима прописане мере, покреће и учествује у судским и другим поступцима
- води прописану евиденцију и стара се о чувању документације корисника

Послови који се односе на права и услуге социјалне заштите о чијем се обезбеђењу стара Република Србија обављају се као поверени, а организацију рада, нормативе и стандарде стручног рада у вршењу поверених послова прописује министар надлежан за социјалну заштиту.

У вршењу јавних овлашћења Центар у складу са законом ради на:

- остваривању права на материјално обезбеђење
- остваривању права на додатак за помоћ и негу другог лица
- остваривању права на увећани додатак за помоћ и негу другог лица
- остваривању права на помоћ за оспособљавање за рад
- остваривању права на смештај у установу социјалне заштите
- остваривању права на смештај одраслог лица у другу породицу
- хранитељству
- усвојењу
- старатељству
- одређивању и промени личног имена детета
- мерама превентивног надзора над вршењем родитељског права
- мерама корективног надзора над вршењем родитељског права у вршењу јавних овлашћења

Центар у складу са законом обавља следеће послове:

- спроводи поступак посредовања – медијације у породичним односима (мирење и нагодба);
- доставља налаз и стручно мишљење на захтев суда, у парницама у којима се одлучује о заштити права детета или о вршењу односно лишењу родитељског права;
- доставља на захтев суда мишљење о сврсисходности мере заштите од насиља у породици коју је тражио други овлашћени тужилац;
- пружа помоћ у прибављању потребних доказа суду пред којим се води поступак у спору за заштиту од насиља у породици;
- спроводи поступак процене опште подобности хранитеља, усвојитеља и старатеља;
- врши попис и процену имовине лица под старатељством;
- сарађује са јавним тужиоцем, односно судијом за малолетнике у избору и примени васпитних налога;
- спроводи медијацију између малолетног учиниоца и жртве кривичног дела;
- подноси извештај о испуњењу васпитног налога јавном тужиоцу, односно судији за малолетнике;
- присуствује по одобрењу суда радњама у припремном поступку против малолетног учиниоца кривичног дела (саслушање малолетног учиниоца кривичног дела, саслушање других лица), ставља предлоге и упућује питања лицима која се саслушавају;

- доставља мишљење суду пред којим се води кривични поступак против малолетника у погледу чињеница које се односе на узраст малолетника, затим чињеница потребних за оцену његове зрелости, испитује средину у којој и прилике под којима малолетник живи и друге околности које се тичу његове личности и понашања;
- присуствује седници већа за малолетнике и главном претресу у кривичном поступку против малолетног учиниоца кривичног дела;
- обавештава суд надлежан за извршење заводске васпитне мере и орган унутрашњих послова када извршење мере не може да се започне или настави због одбијања или бекства малолетника;
- стара се о извршењу васпитних мера посебних обавеза;
- проверава извршење васпитне мере појачаног надзора од стране родитеља, усвојитеља или старатеља и указује им помоћ у извршењу мере;
- проверава извршење васпитне мере појачаног надзора у другој породици и указује помоћ породици у којој је малолетник смештен;
- спроводи васпитну меру појачаног надзора од стране органа старатељства тако што се брине о школовању малолетника, његовом запослењу, одвајању из средине која на њега штетно утиче, потребном лечењу и сређивању прилика у којима живи;
- стара се о извршењу васпитне мере појачаног надзора уз обавезу дневног боравка у установи за васпитавање и образовање малолетника;
- доставља суду и јавном тужиоцу за малолетнике извештај о току извршења васпитних мера о чијем се извршењу стара;
- предлаже суду доношење одлуке о трошковима извршења васпитних мера,
- обавља друге послове утврђене законом.

Центар у вршењу јавних овлашћења пружа услуге социјалног рада и покреће судске поступке када је законом за то овлашћен. Центар за социјални рад у првом степену, уз примену Закона о општем управном поступку по захтевима грађана за оставривање права из области социјалне заштите, а у складу са Породичним законом, као орган старатељства врши послове заштите породице и старатељску заштиту.

Центар за социјални рад пружа помоћ појединцу или породици са циљем да се достигне и одржи минимална материјална сигурност, да се очувају и унапреде породични односи, ојача способност корисника да самостално или уз помоћ стручњака превазиђе неповољну животну ситуацију у којој се нашао, да спречи настајање и отклоне последице социјалне или породично-правне угрожености.

Центар за социјални рад по Закону о социјалној заштити пружа услуге процене и планирања-процењује стање, потребе, снаге и ризике корисника и других значајних особа у његовом окружењу, процењује подобност старатеља, хранитеља, израђује индивидуални или породични план пружања услуга и мера правне заштите, као што врши и друге процене и планове.

Поред непосредне заштите корисника, Центар за социјални рад је у обавези да у току године реализује послове праћења и извештавања о стању социјалне заштите грађана. Врло је битно утврдити актуелно стање и мапирати потребе различитих група корисника у локалној заједници, а у циљу планирања и развоја услуга социјалне заштите у складу са финансијским могућностима Општине Љубовија.

У складу са Породичним законом и Законом о социјалној заштити планирано је:

- вођење поступка и доношење одлука у управним стварима чије је решавање законом поверено ЦСР,
- покретање судских и других поступака из породичних односа, заштите права детета и лица лишених пословне способности,
- издавање уверења о штићеницима, издржаваним лицима, лицима према којима је извршено насиље у породици и другим пословима о којима се води службена евиденција
- у наредном периоду планира се преиспитивање услова за коришћење права на новчану социјалну помоћ за све кориснике који ово право остварују у неограниченом трајању.

ФИНАНСИРАЊЕ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ

Права и услуге из домена социјалне заштите које грађани остварују кроз делатност ЦСР, а које се финансирају из буџета Републике Србије су:

- новчана социјална помоћ
- додатак за помоћ и негу другог лица
- увећани додатак за негу и помоћ другог лица
- смештај у установу социјалне заштите
- смештај у другу породицу

Из буџета Општине, а преко Центра за социјални рад ће се као и до сада финасирати једнократне новчане помоћи.

КРЕТАЊЕ БРОЈА КОРИСНИКА ПО СТАРОСНИМ ГРУПАМА

СТАРОСНА ГРУПА	2024	2025
ДЕЦА (0-17)	152	159
МЛАДИ(18-25)	98	109
ОДРАСЛИ(26-64)	533	485
СТАРИЈИ(65 И ВИШЕ)	345	330
НЕПОЗНАТЕ СТАРОСТИ	--	--
УКУПАН БРОЈ КОРИСНИКА	1128	1083

Партиципација корисника у креирању и коришћењу услуга, подразумева да корисници услуга треба да буду обавештени о својим правима на коришћење услуга.

Најчешћи разлог због ког се корисници обраћају и улазе у систем социјалне заштите је материјална угроженост. Најзаступљенија категорија корисника јесу одрасла лица, потом стара и на крају деца и млади. Већина корисника су дужи низ година на евиденцији. Број породица које су корисници сталне новчане помоћи се мења у току године због оних којима је то право ограничено.

Такође, уколико се у току године одржавају јавни радови, број корисника је смањен. Након завршетка јавних радова корисници се поново обраћају за помоћ. Повећан је број захтева за једнократну материјалну помоћ (највеће потребе су за лечење, плаћање рачуна струје, телефона, куповину хране и огрева, одеће и обуће за децу, као и школског прибора ..) па се тако обраћају више пута за исте намене. Из једнократних новчаних помоћи исплаћује се део трошкова сахране сроднику за корисника који је преминуо, а био је корисник новчане социјалне помоћи. Такође, повећан је број захтева за помоћ и негу другог лица, јер је све више деце и старијих особа са инвалидитетом и ретким болестима.

Стандарди услуга (једнакост, доступност, благовременост, најбољи интерес корисника и др.).

КАДРОВСКА СТРУКТУРА

Врста посла	Број запослених
Директор/руководилац	1
Стручни радници (водителј случаја/супервизор/психолог/правник	4
Административни радник и радник на техничким пословима	2
УКУПНО	7

Структура запослених:

- Два радника обављају послове водитеља случаја,
- Улогу супервизора обавља један социјални радник
- Шеф рачуноводства, који прати и води комплетно финансијско пословање, израђује завршни рачун Центра, припрема и реализује готовинска и безготовинска плаћања и друге послове предвиђене позитивним законским прописима
- Правне послове обавља један радник са седмим степеном стручне спреме (правник је запослен на одређено време, замена радника ком мирује радни однос)
- Директор, одговоран за законитост рада, поштовање стручног рада, унутрашњу и спољну координацију, планирање, организовање и контролу рада запослених.

У складу са законом о Социјалној заштити и подзаконским актима, осим петодневне радне недеље, Центар за социјални рад непосредно и у сарадњи са другим службама грађанима пружа **услуге неодложне интервенције**. И то у случајевима када је потребно заштити дете, одраслу или стару особу и предузети мере за осигурање безбедности, односно када постоје оправдани разлози да би непредузимањем хитних мера и услуга из надлежности Центра довело до угрожавања живота, здравља и развоја особе којој је заштита потребна.

У складу са законском обавезом Центар за социјални рад организује приправност. То је посебан облик рада ван радног времена код којег запослени мора бити стално доступан (у приправности) да би уколико затреба извршио неодложну интервенцију. Сваког радног дана по завршетку радног времена од 15.00 до 7.00 часова наредног дана дежуран је један стручни радник, а по унапред утврђеном плану дежурства за тај месец који прави директор. Стручни

радници се циклично смењују на недељу дана. Постоји активно дежурство (када радник пружа неодложну интервенцију) и пасивно дежурство (када је само приправан).

Заштита жртава породичног и партнерског насиља

Од 1. јуна 2017 примењује се нови закон, Закон о спречавању насиља у породици.

Као и до сада, Центар за социјални рад ће и даље поступати у складу са одредбама Породичног закона који се односе на породично насиље у породици и по захтеву суда пружати помоћ у прибављању потребних доказа те давати своје мишљење о траженим питањима и оправданости мере заштите, подносити тужбе за насиље, водити евиденцију и документацију о жртвама насиља и мерама које су изречене. Према насилнику се реагује одмах и не оставља им се простор да понове насиље, а породица има времена да се стабилизује и уз помоћ стручних радника одлучи о даљим мерама заштите. Применом заштитних мера, насилнику се ставља до знања да се његово понашање санкционише. Центар ће пружати подршку и помоћ жртвама насиља кроз саветодавни рад и укључивати се у превентивне програме са Полицијском станицом Љубовија на плану спречавања и сузбијања насиља у породици.

Заштита деце и младих општине Љубовија ће се у 2026. години одвијати уз примену метода вођење случаја у складу са одредбама Правилника о организацији, нормативима и стандардима рада ЦСР. У оквиру збрињавања деце без родитељског старања примењиваће се стандарди из Правилника о хранитељству, а у циљу остваривања најбољег интереса детета избором хранитељске породице из круга сродничких односно других хранитељских породица које имају општу подобност за хранитељство и које испуњавају услове за бављење хранитељством. Само у изузетним ситуацијама ће се вршити смештај деце у установе социјалне заштите уколико је према потпуној процени стручних радника тај облик заштите најцелисходнији уз претходну сагласност надлежног Министарства.

Центар за социјални рад ће у будућем периоду континуирано улагати напор за изналажење што стимулативније породичне средине за децу без родитељског старања, мотивисањем одговорних грађана за бављење хранитељством. У складу са потребама за хранитељским породицама, а по процени стручних радника вршиће се популарисање хранитељства кроз локалне медије. Такође у сарадњи Центром за породични смештај радити на афирмацији и едукацији будућих хранитељских породица.

Деца без родитељског старања пре смештаја у хранитељску породицу ће се систематски припремити за смештај као и њихове природне породице из које се издвајају. Центар од момента смештаја деце помаже родитељима да ангажују сопствене снаге у решавању проблема и помаже им у стварању услова за повратак детета у биолошку породицу (саветодавни рад, материјална давања, упућивања и посредовање код других служби и институција у локалној заједници). Перманентно ће се радити на подстицању и одржавању личних односа између родитеља и детета као и других сродника блиских детету, уколико је то у најбољем интересу детета.

Такође, Центар за социјални рад ће у 2026. години вршити праћење и увид у рад хранитеља кроз скуп континуираних тематских активности за процену остваривања сврхе хранитељства, сагледавања актуелних потреба и промена у хранитељској породици са циљем

реализације плана услуга односно, утврђивања степена задовољавања потреба детета од стране хранитељске породице. Праћење функционисања хранитељске породице има за циљ да детету на хранитељству обезбеди довољно стимулативне услове који ће подржавати његов развој у складу са његовим индивидуалним потребама и потенцијалима.

Центар за социјални рад ће током 2026. године наставити са покретањем поступка за лишавање родитељског права у складу са ПЗ чл.81 чл.82. ако се и поред предузетих активности на оснаживању биолошке породице утврди да родитељи не прихватају да се старају о свом детету или су околности биолошких родитеља такве да никако није могуће задовољити потребе деце да живе са својим родитељима. Право деце да живе са родитељима се може ограничити једино судском одлуком када је то у најбољем интересу детета. Исто тако уколико се компетнције родитеља задовољавајуће коригују, односно уколико престану разлози због којих је родитељ био делимично или потпуно лишен родитељског права, покретаће се поступак за враћање родитељског права у складу са чл.83 Породичног закона.

ЗАШТИТА ОДРАСЛИХ И СТАРИХ ЛИЦА

Заштита и помоћ одраслим и старим лицима ће се одвијати уз примену метода вођење случаја у заштити одраслих и старих лица. Тешка друштвена ситуација и низак социо-економски положај грађана онемогућавају квалитетну бригу грађана о својим остарелим сродницима, који ни сами нису у могућности да себи пруже квалитетне и здраве услове живота.

Као и претходних година повећава се број захтева за смештај старих суграђана у установе социјалне заштите.

Значајан ресурс локалне заједнице, а када је у питању заштита одраслих и старијих корисника јесте услуга Помоћ у кући за одрасла и стара лица. Велики број корисника се интересује за ову услугу, међутим проблем је што услуга не траје континуирано. Уз подршку локалне самоуправе, а у сарадњи са СКГО радимо на пројекту „Унапређење социјалне заштите“.

Социјална заштита старих ће се реализовати у складу са поштовањем позитивних прописа.

Надаље ће се пратити адекватност примењених облика заштите лица смештених у дом или у на породични смештај кроз редовне обиласке корисника и сачињавање заједничких планова услуга.

Такође ће се и даље спроводити старатељска заштита лица лишених пословне способности и њихове имовине као и покретање поступака за лишавање пословне способности и стављање под старатељску заштиту лица која нису способна да заштите своју личност, права и интересе услед смањене животне функционалности.

У благовременој заштити старих лица недостају смештајни капацитети када су дементне особе у питању. Наше кориснике који припадају старој популацији, а који поднесу захтев за смештај у установу социјалне заштите углавном смо у претходној години упућивали у нашу Установу за одрасле и старије „Љубовија“, као и у домове који подржавају дијагнозу и старост корисника који се упућује. Планира се обилазак корисника и материјална подршка у виду једнократне новчане помоћи. **С обзиром да на територији Општине Љубовија не постоји Прихватилиште за одрасла и стара лица која се нађу у стању социјалне потребе и којима је потребна ургентна заштита, било би корисно одредити додатна средства за овакве ситуације.**

Обавезе центра су следеће:

Дужни смо да откривамо и пратимо социјалне потребе грађана Општине Љубовија, да предузимамо одређене мере ради решавања потреба грађана, да развијамо и унапређујемо превентивне активности које доприносе спречавању и сузбијању социјалних проблема, да организујемо и спроводимо одговарајуће облике социјалне заштите и непосредно пружамо услуге социјалне заштите и социјалног рада, да подстичемо, организујемо и координирамо професионални и добровољни хуманитарни рад у области социјалне заштите.

Стучни радници ће вршити контролу услова живота грађана кроз теренске посете, али и кроз праћење у евиденцијама других служби.

ЛИЦЕНЦИРАЊЕ И СТРУЧНО УСАВРШАВАЊЕ ЗАПОСЛЕНИХ

Стручно усавршавање стручних радника Центра мора бити континуирано, а на то нас подсећа управо законска обавеза лиценцирања. Запослени су изразили своје афинитете те се на основу тога сваке године прави **План стручног усавршавања**.

Стручно усавршавање обухвата:

-континуирано праћење развоја теорије и праксе социјалне заштите;

-стицање знања и вештина који унапређују процес заштите и подршке (Стручни радници и сарадници имју право и дужност да у току професионалног рада стално прате развој науке и струке и да се стручно усавршавају ради одржавања и унапређивања професионалних компетенција и квалитета стручног рада.

Стручно усавршавање стручних радника је услов за стицање и обнављање лиценце у складу са законом.

У наредном периоду, као што смо и до сада, планирамо да присуствујемо што већем броју акредитованих програма, обука, семинара и стручним скуповима како би унапредили професионални рад и подигли квалитет пружених услуга. У складу са потребама планирамо и стручне посете другим центрима како би разменили примере добре праксе и унапредили свој рад и сарадњу.

Планирано је да запослени у установи током 2026. године похађају следеће акредитоване програме:

1. Едукација за обављање послова неговатељице у установама за смештај одраслих и старијих лица
2. Активирање корисника услуге смештаја за одрасле и старе за ангажовање у организованим активностима
3. Спровођење програма радне терапије са одраслим и старим лицима у оквиру домског смештаја

4. Менаџмент у социјалној заштити
5. Насиље у породици
6. Ефикасни односи са јавношћу
7. Методологија рада са дементним корисницима
8. Улога стручних радника у ванредним околностима, изазови, специфичности, тешкоће
9. Преговарање са тешко сарадљивим корисницима

НОВИНЕ У РАДУ ЦЕНТРА ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД

У 2021. је усвојен Закон о социјалној карти, којим је дефинисано уређење, успостављање и вођење јединственог регистра који се назива Социјална карта, као и садржина регистра, начин приступања, обрада и чување података у оквиру овог регистра. Циљ успостављања Регистра социјалне карте је постојање јединствене и централизоване евиденције у електронском облику која садржи тачне и ажуриране податке о социјално-економском статусу појединаца и са њим повезаних лица и која омогућава корисницима података (органи надлежни за спровођење социјалне заштите) да обављају послове обраде података ради утврђивања чињеница неопходних за остваривање права и услуга из области социјалне заштите.

Увођењем овог система биће омогућено да грађани који су у најтежем економском положају буду видљивији у друштву, како би благовремено и ефикасно остварили права на потребну подршку.

Јединствени Регистар - Социјална карта се успоставља на основу података који се преузимају из евиденције из области социјалне заштите које води Министарство рада, запошљавања, борачких и социјалних питања као и регистара који се воде код других државних органа. Повезивање Социјалне карте са регистрима евиденције је извршено у 2022. године.

Корисници података из Социјалне карте јесу центри за социјални рад, јединице локалне самоуправе које обављају поверене послове у области социјалне заштите, министарство за рад, као и други органи државне управе и институција. Улоге у систему Социјална карта су: руководилац органа, администратор органа и овлашћено службено лице.

Руководилац, овлашћена службена лица и администратор установе ће у оквиру своје надлежности у 2026. години обављати редовно и ажурирати податке везано за социјалну карту.

Руководилац је директор установе.

Улога Овлашћено службено лице (ОСЛ)

Корисник са овом улогом:

- Може да претражује базу лица по ЈМБГ/ЕБС,
- Види све расположиве податке о лицима (без ограничења по врсти података и по територијалном принципу),
- Има право да преузима податке из изворних евиденција за лице ради уписа у регистар Социјална карта и ради стварања услова за преузимање података у управном поступку из Социјалне карте,

- Има право да преузима податке из регистра Социјална карта ради коришћења података у управном поступку,
- Има право на увид и обраду нотификација које су додељене њему лично на обраду,
- За сваки постављени упит ОСЛ у податке о лицу систем памти:
- Корисника који је поставио упит,
- Датум и време када је упит постављен,
- Подаци којима се приступа (ЈМБГлица чији подаци су тражени) и
- Разлог (правни основ по коме је приступао подацима).

Улога Администратор ОЈ

Управља корисничким налозима у оквиру своје организационе јединице:

- Креира нове кориснике,
- Додељује улоге корисницима система,
- Активира /деактивира кориснике система.

Администратор ОЈ може доделити, односно укинути улоге РуководилацОЈ и Овлашћено службено лице.

Сходно овим новинама у току 2023. године извршено је увођење Система за заштиту и аутоматизацију инструмената социјалне заштите (СОЗИС)- Информациони систем социјалне заштите, којим су сви центри за социјални рад повезани у јединствену мрежу. То је допринело ефикаснијем и делотворнијем поступању центара за социјални рад у одлучивању о правима и услугама из области социјалне и породично-правне заштите.

Захваљујући разумевању локалне самоуправе у претходној години набављено је пет рачунара (Windows 11) чиме је рад у овим наведеним системима знатно олакшан.

САРАДЊА И ПАРТНЕРСТВА У ЛОКАЛНОЈ ЗАЈЕДНИЦИ

За успешно функционисање Центра за социјални рад значајна је сарадња и успешна комуникација и у наредном периоду коју Центар треба да има са локалном самоуправом, кроз директно и индиректно укључивање у рад извршних и законодавних одсека, комисија и тела која су у функцији унапређења социјалне заштите на подручју Општине Љубовија. **Радити континуирано на пољу пружања постојећих права и услуга из домена социјалне заштите, као и превентивног деловања на откривању лица која се налазе у стању социјалних потреба и тражења заједничких решења за унапређења њиховог положаја.** Сем тога, у наредном периоду неопходно је обезбедити континуирану сарадњу са Националном службом за запошљавање како би се омогућило ангажовање незапослених лица путем различитих програма НСЗ, односно јавних радова. Центар за социјални рад „Љубовија“ ће на основу Закона о социјалној заштити, на основу потписаних Протокола о сарадњи, наставити у 2026. години да закључује споразуме са корисницима материјалне подршке о активном превазилажењу њихове неповољне материјалне ситуације који садржи активности корисника као индивидуални план активације. Циљ Протокола

је боља и ефикаснија сарадња између Центра и Носиоца активности у непосредном раду са корисником кроз јасно дефинисање конкретних задатака и појединачних мера и активности, ради пружања подршке сваком индивидуалном кориснику у спровођењу мера социјалне укључености у превазилажењу неповољне социјалне ситуације, а на основу процењених потреба и потенцијала корисника у складу са индивидуалним планом активације. Наставиће се добра сарадња са свим локалним институцијама и удружењима.

ПЛАН РАЗВОЈА НОВИХ УСЛУГА

Центар за социјални рад ће и у наредном периоду издавати упуте за услугу Лични пратилац, у сарадњи са Основном школом „Петар Враголић“ Љубовија и Интерресорном комисијом, као и то да ће издавати упуте за услугу Помоћ у кући у сарадњи са локалном самоупарвом и лиценцираним пружаоцем услуге. **Услуге се пружају успешно, с тим што би услуга Помоћ у кући требало да траје у континуитету.** Стручни радници Центра за социјални рад „Љубовија“, биће стручна подршка у спровођењу услуга у мери у којој је то предвиђено Законом о социјалној заштити.

Сврха пружања услуге Помоћ у кући је подршка старим и одраслим лицима са инвалидитетом која услед ограничења физичких и психичких способности имају потребу у задовољавању свакодневних животних потреба, како би се унапредио или одржао квалитет живота.

Лични пратилац доступан је детету са инвалидитетом, односно сметњама у развоју, коме је потребна подршка за задовољење основних потреба у свакодневном животу у области кретања, одржавања личне хигијена, храњења, облачења, комуникације са другима, под условом да је укључено у васпитно образовну установу, односно школу, до краја редовног школовања, укључујући завршетак средње школе.

Активности личног пратиоца планирају се и реализују у складу са индивидуалним потребама детета ради укључивања у редовно школовање, активности у заједници и успостављања већег нивоа самосталности.

ЗАВРШНИ ДЕО

У складу са **Кодексом професионалне етике стручних радника социјалне заштите Србије** руководилац и сви запослени су дужни да између осталог својим понашањем допринесу позитивној радној атмосфери у колективу, поверењу и поштовању међу запосленима, што је предуслов за напредовање и постизање позитивних резултата.

Центар за социјални рад „Љубовија“ ће и даље наставити сарадњу са свим релевантним актерима на територији наше општине, Заводом за социјалну заштиту, Центром за породични смештај, Министарством за бригу о породици и демографију, Комором социјалне заштите у циљу свеобухватне заштите наших корисника и .

Такође, у наредном периоду јавност ће се обавештавати путем своје блог странице, штампаних медија, јавних презентација, трибина и предавања о свим значајним информација о раду и догађајима из своје делатности. Циљ правовременог информисања јавности јесте

обавештење грађана о свим правима и услугама које пружамо, а које могу бити одговор на њихове потребе.

АНАЛИТИЧКО-ИСТРАЖИВАЧКИ РАД

-Извештај о раду за 2025.годину.

-Годишњи статистички извештај по корисницима, мерама и услугама социјалне заштите.

-Достављање разних статистичких и других извештаја на захтев републичких и општинских интереса.

-Информатор о раду се сачињава и објављује у штампаној форми и објављује се и на веб страници <https://informer.poverenik.rs/>

**УСТАНОВА ЗА ОДРАСЛЕ И СТАРИЈЕ "ЉУБОВИЈА"
ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД „ЉУБОВИЈА“**

**УСТАНОВА ЗА ОДРАСЛЕ И СТАРИЈЕ "ЉУБОВИЈА"
ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД „ЉУБОВИЈА“**

**ГОДИШЊИ ПРОГРАМ РАДА
УСТАНОВЕ ЗА ОДРАСЛЕ И СТАРИЈЕ "ЉУБОВИЈА"
(ПРИ ЦЕНТРУ ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД
„ЉУБОВИЈА“) У ЉУБОВИЈИ
ЗА 2026. ГОДИНУ**

**ОСНОВНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О УСТАНОВИ ЗА ОДРАСЛЕ И СТАРИЈЕ "ЉУБОВИЈА" ПРИ ЦЕНТРУ ЗА
СОЦИЈАЛНИ РАД**

Установа за одрасле и старије "Љубовија" (при Центру за социјални рад "Љубовија") почела је са радом 01.07.2012. године, као посебна организациона јединица Центра за социјални рад у циљу пружања услуга домског смештаја одраслим и старијим лицима, као и одраслим и старијим са менталним и интелектуалним тешкоћама.

Циљеви и активности Установе:

Установа ће током 2026. године вршити делатност смештаја и неге старих лица, одраслих лица ометених у менталном развоју и душевно оболелих лица, уз тенденцију унапређења квалитета услуга у складу са потребама корисника, уз истовремено поштовање актуелних нормативних аката и прописаних стандарда.

Услугом домског смештаја корисницима се обезбеђује становање и задовољење основних животних потреба, као и помоћ у остваривању здравствене заштите.

У Установу могу бити смештене две основне групе одраслих (старији од 18 година) и старијих лица (старији од 65 година) оба пола:

а) одрасла и старија лица са менталним и интелектуалним тешкоћама

Под групом лица ометених у интелектуалном развоју, степен умерене и лаке ометености подразумевају се лица чији је IQ од 30-50 (умерена) и IQ 50-70 (лака) којима је потребна нега и помоћ у свакодневном функционисању и комуникацији.

Под групом душевно оболелих лица подразумевају се лица која нису агресивна, којима није неопходно лечење и нега у психијатријској установи, а за које није могуће обезбедити одговарајуће услове за живот и негу у сопственој или туђој породици.

б) одрасла и старија лица која због неповољних здравствених, социјалних, стамбених и породичних прилика, нису у могућности да живе сама, односно у породици или домаћинству.

Услугу домског смештаја у Установи могу користити лица разврстана у сва четири степена подршке. Степен подршке се утврђује с обзиром на целокупно индивидуално функционисање корисника и врсте потребне помоћи у односу на способност непосредне бриге о себи и учествовање у активностима живота у заједници.

Мрежом установа социјалне заштите предвиђен је капацитет Установе за одрасле и старије "Љубовија" (при Центру за социјални рад "Љубовија") од 50 корисника.

Осим услуге домског смештаја установа тренутно не располаже капацитетима за обављање других делатности и пружање додатних услуга.

Програмске активности чија је реализација планирана за 2026. годину у Установи за одрасле и старије "Љубовија" (при Центру за социјални рад "Љубовија")

Услуге смештаја остварују се кроз програмске активности, којима се у складу са проценом потреба корисника, обезбеђује:

- 1) задовољавање основних животних потреба и осигурање безбедног и пријатног окружења;
- 2) развој и очување потенцијала корисника;
- 3) правна подршка;
- 4) подршка при школовању и запошљавању.

Активности усмерене ка задовољавању основних животних потреба и осигурању безбедног и пријатног окружења

Активности помоћи и подршке усмерене су ка задовољавању основних потреба и осигурању безбедног и пријатног окружења корисника и у складу са проценом потреба корисника, обухватају:

- 1) обезбеђивање исхране у складу са развојним и здравственим потребама корисника;
- 2) помоћ при облачењу и пресвлачењу;
- 3) помоћ при храњењу и обављању личне хигијене (туширање и купање);
- 4) помоћ при кретању;
- 5) помоћ при одржавању хигијене усне шупљине, ногу и ноктију;
- 6) помоћ при бријању и шишању;
- 7) помоћ при обављању физиолошких потреба;
- 8) помоћ при одржавању хигијене кревета и простора;
- 9) давање преписане терапије;
- 10) санирање и нега мањих повреда;
- 11) контрола виталних функција (притисак, температура, ниво шећера у крви, уношење и избацивање течности и сл.);
- 12) набавку одеће и обућу примерене узрасту и временским приликама;
- 13) обезбеђивање прикладне декорације која одражава индивидуалне укусе и жеље корисника;
- 14) обезбеђивање довољно простора и опреме који кориснику омогућавају приватност;
- 15) чишћење заједничких просторија, соба и припадајућих санитарних просторија;
- 16) прање и пеглање постељног рубља;
- 17) прање и пеглање личног рубља;
- 18) помоћи приликом одржавања простора у којем бораве и старања о личним стварима;
- 19) пратња корисника приликом одласка код лекара или до других потребних служби ван установе.

Активности усмерене ка развијању и очувању потенцијала корисника

Активности усмерене ка развијању и очувању потенцијала корисника, као и припреми за одржив независан живот, реализују се у складу са сврхом смештаја, карактеристикама корисничке групе, капацитетима корисника, индивидуалним планом и у складу са проценом потреба корисника обухватају појединачне и групне приступе ради:

- 1) подршке у изградњи и одржавању позитивних односа са другим лицима у окружењу;
- 2) организовања радно-окупационих и едукативних активности које подстичу стицање нових знања и вештина;
- 3) подршке у одржавању контакта са биолошком породицом и другим лицима значајним за корисника;
- 4) организовања слободног времена у складу са потребама и интересовањима корисника;
- 5) организовања културно-забавних садржаја у складу са интересовањима, жељама и способностима корисника у установи и изван ње;
- 6) развоја вештина за препознавање и решавање проблема;
- 7) развоја комуникационих вештина;
- 8) развоја вештина за самозаштиту;
- 9) развоја вештина и знања потребних за живот и рад изван институције;
- 10) пружања рехабилитационих и терапијских услуга;
- 11) помоћи у учвршћивању стечених знања и вештина.

Активности правне подршке

Активности правне подршке и усмеравања, у складу са проценом потреба корисника, обухватају:

- 1) утврђивање идентитета корисника;
- 2) иницирање утврђивања и решавања грађанско – правног статуса корисника;
- 3) обезбеђивање доступности правне помоћи и подршке у складу са потребама корисника;
- 4) обезбеђивање комуникације корисника страних држављана са дипломатско конзуларним представништвима;
- 5) друге послове правне подршке и усмеравања, у складу са посебним прописом.

Уколико се код корисника препозна потреба за подршком при дошколовавању и запошљавању, у циљу напуштања институционалног система заштите или стицања нових знања и вештина, стручни радници установе ће на адекватан начин одговорити потребама корисника, односно пружити сву потребну помоћ и оснаживање у започињању програма обуке, односно школовања, помоћ при тражењу запослења и помоћ у периоду адаптације на нове животне околности.

Инфраструктурне инвестиције

Реализација инфраструктурних инвестиција у наредном периоду зависиће од расположивих средстава. Током 2024. и 2025. године реализоване су активности на оплемењивању простора у којима бораве корисници установе. Извршена је набавка кревета, ноћних ормарића, индустријске машине за прање и сушење веша, столова у трпезарији, постељина. У претходној години су замењени постојећи подови, ламинати. Уместо истих постављени су винил подови у складу са важећим стандардима. Постоји потреба за додатним радовима на кречењу и санирању унутрашњих и спољашњих зидова установе па ћемо исте и реализовати током 2026. године уколико нам ресорно министарство одобри средства.

Током 2025. године оплемењен је простор за Амбуланту за здравствену негу као и Амбуланту за рехабилитацију. Набављени су одговарајући апарати, опрема, како би се испунили сви законом прописани услови.

У току 2026. године планирана је замена дотрајалих ормара у спаваоницама корисника, набавка аутомобила, набавка пројектора и платна како би се унапредила радно окупациона терапија, замена постојећих камера, затим набавка седам медицински ел. кревета, електричног шпорета као и машине за прање судова које ће се реализовати уколико ресорно министарство одобри средства.

Подаци о основним кадровима у установи и развој кадрова

У Установи за одрасле и старије "Љубовија" (при Центру за социјални рад "Љубовија") запослено је укупно 25 радника на неодређено и то: руководилац домског одељења, социјални радник, радни терапеут, 8 неговатељица, 2 спремачице, 2 сервирке, 2 радника на пословима одржавања одеће, домар, 2 портира, возач, самостално финансијско- рачуноводствени сарадник, административни радник, као и један медицински техничар и један физиотерапеут чије финансирање је преузео РФЗО - филијала Шабац.

Решењем о систематизацији радних места Министарства рада и социјалне политике, Сектора за бригу о породици и социјалну заштиту, број: 112-01-269/2012-9, предвиђено је ангажовање 3 стручна радника које финансира Министарство рада и социјалне политике и 20 радника извршилаца који се финансирају из цене смештаја. Накнадно је систематизовано још 5 радних места неговатеља, као и медицинског техничара и физиотерапеута које финансира РФЗО.

У установама социјалне заштите постоје четири извора финансирања плата запослених. Поред финансирања плата запослених од стране министарства и из цене смештаја, запослени у нашој установи се финансирају и од стране Републичког фонда здравственог осигурања. Локална самоуправа не финансира ни једног запосленог у ЦСР

као ни у Установи за одрасле и старије. Од месеца јуна 2023. године РФЗО је преузео финансирање плате за медицинског техничара у Установи за одрасле и старије „Љубовија“ као и финансирање физиотерапеута од месеца децембра 2023. године.

Постоји заинтересованост радника Установе за сталном стручном едукацијом, па је планирано да током 2026. године стручни радници учествују на семинарима и обукама везаним за рад установа социјалне заштите, рад са старим лицима, као и лицима са менталним и интелектуалним тешкоћама и другим стручним програмима чије би похађање допринело бољем раду установе. Такође, планирано је да запослени на пословима «неговатељ у посебним условима рада» током 2026. године прођу акредитовану обуку како би стекли одговарајући сертификат о успешно завршеној обуци по акредитованом програму за рад на тим пословима. Установа ће се трудити да запосленима омогући похађање што већег броја акредитованих програма у циљу стварања услова за продужење лиценци стручних радника.

- **Информисање шире и стручне јавности о услугама које се пружају и аналитичко-истраживачки рад**

Информације везане за рад установе, услове и процедуре за смештај корисника могу се добити сваког радног дана у просторијама установе и Центра за социјални рад "Љубовија" од стране стручних радника. Све потребне информације заинтересована лица могу добити и телефонским путем. Такође, информације везане за рад установе редовно се ажурирају на блог страници Центра за социјални рад "Љубовија" czsrljubovija.blogspot.com и доступне су широј јавности.

У оквиру своје делатности, а у складу са прописаним обавезама, Установа за одрасле и старије "Љубовија" спроводи различите аналитичко-истраживачке поступке у циљу сачињавања одређених извештаја везаних за рад установе. Установа сачињава следеће врсте извештаја:

1. Извештај о раду за 2025. годину доставља се Републичком заводу за социјалну заштиту и Скупштини општине Љубовија
2. Извештаји о адаптационом периоду за сваког корисника достављају се упутним органима
3. Годишњи извештаји за сваког корисника достављају се упутним органима
4. Извештај о интерној евалуацији квалитета пружених услуга
5. Достављање разних статистичких и других извештаја на захтев републичких и општинских органа.

Развој услуге у односу на проширење броја корисника

Планирано је да смештајни капацитети установе током 2026. године буду попуњени. Установа настоји да збрине што већи број корисника који испуњавају услове за смештај у нашој установи. Тренутне инструкције министарства налажу обавезну изолацију услед потврђене ковид инфекције или сумње на респираторну инфекцију због пораста учесталости обољења сличних грипу, тако да је један део смештајних јединица опредељен за потребе спровођења изолације. Пријем нових корисника вршиће се континуирано, у складу са бројем расположивих места и актуелном епидемиолошком ситуацијом. У складу са интересовањима корисника и њиховим могућностима уводиће се нови садржаји у оквиру радно-окупационе терапије.

Директор
Јелена Станојчић Пуртић

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Центар за социјални рад »Љубовија«
Број: 551-10-73/2026-3
Датум: 25.02.2026. године
Љ У Б О В И Ј А

На основу члана 33. став 1. тачке 4. Статута Центра за социјални рад «Љубовија» Љубовија, Управни одбор Центра за социјални рад „Љубовија“, на седници одржаној дана 25.02.2026. године, донео је следећу:

О Д Л У К У

О УСВАЈАЊУ ПРОГРАМА РАДА ЦЕНТРА ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД “ЉУБОВИЈА“ ЉУБОВИЈА (СА УСТАНОВОМ ЗА ОДРАСЛЕ И СТАРИЈЕ “ЉУБОВИЈА”) ЗА 2026. ГОДИНУ

Члан 1.

УСВАЈА СЕ ПРОГРАМ РАДА ЦЕНТРА ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД “ЉУБОВИЈА” (СА УСТАНОВОМ ЗА ОДРАСЛЕ И СТАРИЈЕ “ЉУБОВИЈА”) ЗА 2026. ГОД.

Члан 2.

Извештај о раду је у писаној форми и чини саставни део ове Одлуке, два примерка се достављају Скупштини општине Љубовија, док се један примерак доставља Општинском већу.

Члан 3.

О извршењу Програма рада стараће се директор Центра у Љубовији.

Члан 4.

Одлука ступа на снагу даном доношења и примењиваће се за 2026. годину.

Џина Недељковић

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Центар за социјални рад „Љубовија“
Број: 551-10-73/2026-3
Датум: 25.02.2026. године
Љубовија

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ОПШТИНА ЉУБОВИЈА
-Скупштини општине-

Поштовани,

У прилогу Вам достављамо Програм рада Центра за социјални рад „Љубовија“ (са Установом за одрасле и старије „Љубовија“) за 2026. годину и Одлуку Управног одбора ЦСР „Љубовија“ о усвајању истог.

С поштовањем,

ДИРЕКТОР
Марија Станојчић Пуртић
Марија Станојчић Пуртић

Република Србија
Општина Љубовија
Скупштина општине Љубовија
Број: 000591200 2026 06068 001 000 000 001 04 002
Датум: 27.03.2026. год.
Љ у б о в и ј а

На основу члана 32. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник РС“, бр. 129/07, 83/14 – др. закон, 101/16 – др. закон, 47/18 – др. закон и 111/21 – др. закон), члана 40. став 1. тачка 22. Статута општине Љубовија („Службени лист општине Љубовија“, бр. 3/19) и члана 143. став 3. Пословника Скупштине општине Љубовија („Службени лист општине Љубовија“, бр. 9/23), Скупштина општине Љубовија, на седници одржаној дана 27. марта 2026. године, донела је

Р Е Ш Е Њ Е

-о усвајању Извештаја о раду-

-
1. Усваја се Извештај о раду и финансијском пословању Туристичке организације општине Љубовија за 2025. годину, усвојен на седници Управног одбора Туристичке организације општине Љубовија, одржаној 13.02.2026. године, Одлуком број: 40/26.
 2. Саставни део овог решења је Извештај о раду и финансијском пословању Туристичке организације општине Љубовија за 2025. годину.
 3. Ово решење ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу општине Љубовија“.
 4. Решење доставити: Туристичкој организацији општине Љубовија, рачуноводству и архиви.

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ЉУБОВИЈА

Број: 000591200 2026 06068 001 000 000 001 04 002

ПРЕДСЕДНИК
СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ
Новица Панић с.р.

м.п.

Република Србија
ОПШТИНА ЉУБОВИЈА
ТУРИСТИЧКА ОРГАНИЗАЦИЈА
Број: 40/26
13.02.2026. године
Љ у б о в и ј а

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ЉУБОВИЈА

Поштовани,

У прилогу Вам достављамо Извештај о раду и финансијском пословању Туристичке организације општине Љубовија за 2025. годину.

С поштовањем,

ДИРЕКТОР
ТУРИСТИЧКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ
Ивана Смиљанић

Ивана Смиљанић

Република Србија
ОПШТИНА ЉУБОВИЈА
ТУРИСТИЧКА ОРГАНИЗАЦИЈА
Број: 40/26
13.02.2026. године
Љ у б о в и ј а

На основу члана 13. Статута Туристичке организације општине Љубовија („Службени лист општине Љубовија“ бр. 19/2019 и 11/2021) и члана 30. Пословника о раду Управног одбора Туристичке организације општине Љубовија, на предлог директора Туристичке организације, Управни одбор Туристичке организације општине Љубовија на 31. редовној седници, одржаној 13.02.2026. године, д о н о с и

О Д Л У К У
О

Извештају о раду и финансијском пословању
Туристичке организације општине Љубовија
За 2025. годину.

Члан 1.

Усваја се Извештај о раду и финансијском пословању Туристичке организације општине Љубовија за 2025. годину.

Члан 2.

Саставни део ове одлуке је Извештај о раду и финансијском пословању Туристичке организације општине Љубовија за 2025. годину.

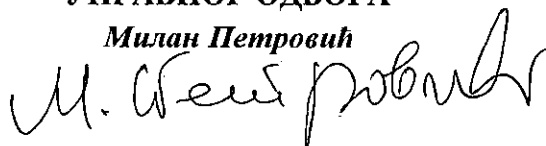
Члан 3.

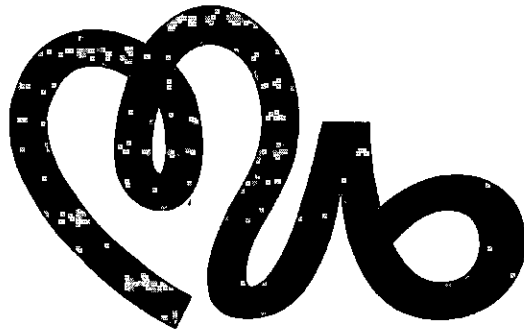
Одлука ступа на снагу даном доношења.

Доставити: Општинском већу, Скупштини општине Љубовија, рачуноводству и архиви.

ПРЕДСЕДНИК
УПРАВНОГ ОДБОРА

Милан Петровић

**ТУРИСТИЧКА ОРГАНИЗАЦИЈА
ОПШТИНЕ ЉУБОВИЈА**

**ИЗВЕШТАЈ О РАДУ И ФИНАНСИЈСКОМ ПОСЛОВАЊУ
ЗА 2025. ГОДИНУ**

**ЉУБОВИЈА,
Фебруар, 2026. године**

ОСНОВНИ ПОДАЦИ

Основни подаци о Туристичкој организацији општине Љубовија дати су у прегледу који следи:

ПУН НАЗИВ	ТУРИСТИЧКА ОРГАНИЗАЦИЈА ОПШТИНЕ ЉУБОВИЈА
АДРЕСА	ВОЈВОДЕ МИШИЋА БРОЈ 45
СКРАЋЕНИ НАЗИВ	ТОЉ
ОПШТИНА	ЉУБОВИЈА
МЕСТО И ПОШТАНСКИ БРОЈ	ЉУБОВИЈА, 15320
МАТИЧНИ БРОЈ	17669591
ПИБ	104922095
ШИФРА ДЕЛАТНОСТИ	8413
БРОЈ ТЕКУЋЕГ РАЧУНА И НАЗИВ БАНКЕ	840-1137664-81, УПРАВА ЗА ТРЕЗОР
ОБВЕЗНИК У СИСТЕМУ ПДВ	НЕ

Оснивање

Одлуком о оснивању Скупштине општине Љубовија, а у складу са Законом о туризму, Законом о локалној самоуправи и Законом о запосленима у јавним службама основана је Туристичка организација општине Љубовија као званични институционални носилац промоције туризма општине Љубовија на домаћем и иностраном тржишту.

Туристичка организација општине Љубовија има статус правног лица, послује у складу са прописима којима се уређују јавне службе и уписана је у регистар код Привредног суда.

Делатност

Туристичка организација општине Љубовија обавља послове промоције туризма јединице локалне самоуправе, координирање активности и сарадње између привредних и других субјеката у туризму, обезбеђивање информативно-пропагандног материјала којим се промовишу туристичке вредности (штампане публикације, аудио и видео промотивни материјал, интернет презентација итд.), прикупљање и објављивање информација о целокупној туристичкој понуди на својој територији, као и друге послове од значаја за промоцију туризма, организовање и учешће у организацији туристичких, научних, стручних, спортских, културних и других скупова и манифестација, организовање туристичко-информативних центара (за прихват туриста, пружање бесплатних информација туристима, прикупљање података за потребе информисања туриста, упознавање туриста са квалитетом туристичке понуде, упознавање надлежних органа са притужбама туриста и др.), као и друге послове из члана 41. Закона о туризму.

‡ ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА

Средства за рад Туристичке организације општине Љубовија обезбеђују се из буџета општине Љубовија и из наменских средстава (Министарство туризма и омладине).

У извештајном периоду иста су коришћена наменски, у складу са програмом рада, за реализацију активности од значаја за развој и промоцију туризма, и то за:

- организацију и суорганизацију туристичких, културних и спортских манифестација,
- промоцију туристичке понуде општине Љубовија (сајмови, медијске кампање, друштвене мреже, промотивни догађаји),
- израду и набавку промотивног материјала (брошуре, мапе, флајери, банери, сувенири),
- трошкове наступа на сајмовима и презентацијама (закуп простора, уређење штанда),
- реализацију пројеката и активности на унапређењу туристичке понуде,
- сарадњу са удружењима, институцијама и организаторима догађаја,
- трошкове редовног рада Туристичке организације (административни трошкови, материјални трошкови, одржавање простора и опреме).

Сва средства утрошена су у циљу унапређења туристичке понуде, повећања видљивости дестинације и развоја туризма на територији општине Љубовија.

‡ ПРОМОЦИЈА ТУРИЗМА

У току године реализоване су бројне промотивне активности:

- Учешће на 46. Међународном сајму туризма у Београду
- Учешће на 14. Сајму туризма и гастрокултуре у Бијелини
- Учешће на 56. Међународном сајму туризма у Новом Саду
- Учешће на догађају „Златиборски сусрети туризма“, Гастро збор и РЕФЕСТ
- Учешће на 6. Сајму завичаја у Новом Саду
- Конкурс за избор најлеше туристичке фотографије

Реализоване су и медијске промоције кроз:

- Снимање емисија „Лепше од Париза“, „Кухиња мога краја“ и „Природна блага Србије“, „Пулс Србије“ - Врхпоље
- Гостовања у медијима и на порталу „Прима“ Бајина Башта
- Промоција манифестација на друштвеним мрежама и званичним каналима (портали “Србију волимо“ и „Ривера инфо“, медијски центар „Соко“)
- Промоција Дринске регате Љубовија на путничком броду „Ковин“
- На крају године постављено је ново „инстаграмично место“, у парку, у Карађорђевој улици, као додатни промотивни садржај за посетиоце

‡ ОРГАНИЗАЦИЈА И ПОДРШКА МАНИФЕСТАЦИЈАМА

Током године Туристичка организација је организовала или подржала велики број догађаја, традиционалне и туристичке манифестације:

- Дринска регата Љубовија – „Исправи Дрину“ (25 година од оснивања)
- Гастро фестивал Љубовија (16. по реду, 60 такмичарских екипа, Свибор витезови, паклени кувар Саша Мишић)
- СУП регата
- Регата за особе са инвалидитетом „И ми смо на Дрини“
- Летње ноте у Љубовији (концерт Ане Бекуте, игре на води, културни програм)
- Азбуковачки базар и Митровдански вашар
- Пливање за часни богојављенски крст
- Дани међаша на Мачковом камену
- Сеоски вишебој Лоњин
- Квиз првенство Србије на базенима
- Iron Ultra Trail (међународна траил трка Ваљево – Љубовија)
- Бициклијада
- Кајакашка регата
- Дечија недеља – организована посета Подземном граду Карађорђевића
- Предавања, радионице и културни програми у оквиру манифестација
- Сарадња са школама и културно-уметничким друштвима

‡ РАЗВОЈ ТУРИСТИЧКЕ ПОНУДЕ

У 2026. години спроведене су активности на унапређењу туристичких садржаја:

- Промоција планинског туризма ,верског туризма и активног одмора
- Теренске посете и евидентирање локалитета за промоцију
- Сарадња са сеоским домаћинствима и пружаоцима смештаја
- Прикупљање рецепата традиционалне кухиње у циљу очувања гастрономског наслеђа
- Учешће у иницијативама за развој руралног, кампинг и оутдоор туризма

‡ САРАДЊА СА ИНСТИТУЦИЈАМА И ПРИВРЕДОМ

Остварена је континуирана сарадња са:

- Општином Љубовија
- Туристичком организацијом Србије
- Туристичком организацијом регије Западне Србије
- Туристичким организацијама других градова и општина
- Угоститељима, издаваоцима смештаја и удружењима грађана
- Школама, спортским и планинарским клубовима

✚ ЕДУКАЦИЈЕ И СТРУЧНО УСАВРШАВАЊЕ

Запослени су учествовали у стручним радионицама и конференцијама:

- ✓ Радионице о јавном наступу и управљању друштвеним мрежама - Сјеница
- ✓ Туристички форум у организацији ТОС-а и ТО Златибор
- ✓ Конференција Туристичке организације регије Западне Србије - Бајина Башта
- ✓ Учешће у снимању серијала „Етно храна нашег завичаја“ - Пештер
- ✓ Присуство на седници Групације за рурални туризам и групације за кампинг, глamping и оутдор туризам - Сунчана река
- ✓ Радионица на тему “Туризам у свету дигиталних медија“ - Крупањ
- ✓ Едукација из области дигиталног маркетинга
- ✓ Отварање летње туристичке сезоне у Требињу
- ✓ Предавање на тему сарадња са Кинеским тржиштем - Ужице
- ✓ Присуство на међународном сајму вина „ Wine Vision by open Balkan“ - Београд

✚ ЕКОЛОШКЕ И ДРУШТВЕНО ОДГОВОРНЕ АКТИВНОСТИ

- Учешће у акцији чишћења обале Дрине поводом Светског дана вода
- Подршка инклузивним манифестацијама (регата за особе са инвалидитетом)
- Сарадња са удружењима у очувању природних ресурса

✚ ПРОБЛЕМИ И ИЗАЗОВИ У РАДУ

Током рада уочени су следећи изазови:

- Недостатак већих смештајних капацитета
- Изражена сезоналност туристичког промета
- Потреба за додатном туристичком сигнализацијом
- Ограничена финансијска средства за веће промотивне кампање

✚ ПЛАНОВИ И ЦИЉЕВИ ЗА НАРЕДНИ ПЕРИОД

- ✓ Јачање дигиталне промоције дестинације
- ✓ Развој нових манифестација и туристичких производа
- ✓ Унапређење сарадње са приватним сектором
- ✓ Повећање броја ноћења и продужење туристичке сезоне
- ✓ Даљи развој активног, руралног и манифестационог туризма
- ✓ Отворена врата Туристичке организације општине Љубовија за све грађане и субјекте који желе да дају допринос развоју туризма кроз предлоге, иницијативе и заједничке пројекте

‡ ПРИЗНАЊА И НАГРАДЕ

Посебан допринос промоцији туристичке дестинације остварен је кроз кандидатуре и добијена признања у области туризма, међу којима се истичу:

- Награда „Туристички врхови Западне Србије“ у категорији најбољи објекат у сеоском туризму - СТД „Лане“ Врхпоље
- Награда „Туристички цвет“, остали угоститељски објекти за смештај категорисана сеоска туристичка домаћинства и објекти за смештај у домаћој радиности - СТД „Нова Дрина“ Врхпоље

‡ ЗАКЉУЧАК

Туристичка организација општине Љубовија је током 2025. године реализовала велики број промотивних, организационих и развојних активности. Кроз манифестације, сајамске наступе, медијску промоцију и сарадњу са партнерима, значајно је допринето јачању препознатљивости Љубовије као дестинације природе, традиције и активног одмора.

Упркос изазовима, постављени су добри темељи за даљи раст и унапређење туристичке понуде општине.

ИЗВЕШТАЈ
О ФИНАНСИЈСКОМ ПОСЛОВАЊУ ЗА 2025. ГОДИНУ

Финансијски извештај Туристичке организације општине Љубовија чине програмска активност „Управљање развојем туризма“, програмска активност „Промоција туристичке понуде“, пројекат „Дани дринске регате у Љубовији“.

ПРИХОДИ

УКУПНО ИЗВРШЕНО ИЗ СВИХ ИЗВОРА	21.462.732,86
ПРИХОДИ ИЗ БУЏЕТА ОПШТИНЕ	19.462.732,86
УКУПНИ ПРИХОДИ ИЗ ОСТАЛИХ ИЗВОРА (Уговор о суфинансирању пројекта „Дани Дринске регате у Љубовији 2025“, закључен са Министарством туризма и омладине).	2.000.000,00

РАСХОДИ - програмска активност „Управљање развојем туризма“

КОНТО	ОПИС ВРСТЕ РАСХОДА	ИЗВРШЕЊЕ
411100	Плате, додаци и накнаде запослених	4.360.300,40
412100	Допринос за пензијско и инвалидско осигурање	436.030,00
412200	Допринос за здравствено осигурање	224.555,50
414400	Помоћ у медицинском лечењу запосленог или чланова	107.705,00
416100	Награде запосленима и остали посебни расходи	70.000,00
421100	Трошкови платног промета и банкарских услуга	44.943,40
	Услуге комуникација	

421400	(трошкови фиксног телефона, закуп домена, хостинга и SSL сертификат, трошкови мобилног интернета)	90.876,12
421500	Трошкови осигурања	7.803,00
422100	Трошкови службених путовања у земљи (трошкови дневница на службеном путу, трошкови смештаја на службеном путу, накнада за употребу сопственог возила)	397.737,13
423200	Компјутерске услуге (услуге одржавања сајта www.tolj.rs , редизајн сајта, пакет kaspersky microsoft 365, закуп лиценци)	230.276,00
423300	Услуге образовања и усавршавања запослених (чланарина за финансирање програмских активности Регије Западна Србија, обука за дигитални маркетинг, котизација за учешће на завршној конференцији Регије Западна Србија)	401.000,00
423400	Услуге информисања (услуга резервације банера на порталу, медијске услуге, медијска промоција)	183.000,00
423500	Стручне услуге (службеник за јавне набавке по Уговору о делу и адвокатске услуге)	209.166,68
423600	Услуге за домаћинство и угоститељство (угоститељске услуге)	146.799,97
423700	Репрезентација (пиће, сендвичи и поклони)	407.108,99
423900	Остале опште услуге (закуп штанда и лед екрани на сајмовима туризма, ажурирање ФУК-а, услуга графичког дизајна – израда логотипа, услуга фотографисања и видео снимања)	688.024,84
426100	Административни материјал (канцеларијски материјал)	67.555,00
426400	Материјали за саобраћај (гориво)	119.267,75
426800	Материјали за одржавање хигијене и угоститељство	49.898,00
426900	Материјали за посебне намене (штампани материјал, рекламне кесе, банер, дуксерице, ланчанице, bech flag и остало)	396.035,00

482200	Обавезне таксе (судске таксе и судски паушал)	10.517,00
512200	Административна опрема (инстаграмично место, ормар и полица)	333.370,00
УКУПНО ИЗВРШЕНО ИЗ БУЏЕТА ОПШТИНЕ		8.981.969,78

РАСХОДИ - програмска активност „Промоција туристичке понуде“

КОНТО	ОПИС ВРСТЕ РАСХОДА	ИЗВРШЕЊЕ
423400	Услуге информисања (медијска промоција манифестације Гастро фестивал)	200.000,00
423700	Репрезентација (пиће, сендвичи, поклони за учеснике Гастро феста и поклон за најлепшу туристичку фотографију)	296.554,00
423900	Остале опште услуге (дневнице за редарску службу, наступ витешког клуба у оквиру манифестације Гастро фестивал и ангажовање Саше Мишића)	682.160,49
426900	Материјали за посебне намене (цигле, рукавице, пехари)	42.296,99
УКУПНО ИЗВРШЕНО ИЗ БУЏЕТА ОПШТИНЕ		1.221.011,48

РАСХОДИ - пројекат „Дани дринске регате у Љубовији“

КОНТО	ОПИС ВРСТЕ РАСХОДА	ИЗВРШЕЊЕ
423400	Услуге информисања (медијска промоција, промоција на броду и израда емисије)	495.000,00
423600	Услуге за домаћинство и угоститељство (угоститељске услуге за госте)	492.775,00
423700	Репрезентација (пиће, сендвичи, храна, поклони за госте)	540.467,00
423900	Остале опште услуге (накнаде власницима парцела на циљу регате, изнајмљивање мобилних тоалета, услуга организовања игара за децу, спасилачко обезбеђење манифестације, војнички пасуљ за учеснике, ангажовање редарске службе, изнајмљивање чамаца са скипером, ватромет, изнајмљивање бине на старту регате, накнада за Сокој)	3.691.668,96
424900	Остале специјализоване услуге (услуга организације концерата)	5.996.000,00
426400	Материјали за саобраћај (гориво)	18.880,64
426900	Материјали за посебне намене (улични банери)	24.960,00
УКУПНО ИЗВРШЕНО ИЗ СВИХ ИЗВОРА		11.259.751,60
УКУПНО ИЗВРШЕНО ИЗ БУЏЕТА ОПШТИНЕ		9.259.751,60
УКУПНО ИЗВРШЕНО ИЗ ОСТАЛИХ ИЗВОРА		2.000.000,00

ОВЛАШЋЕНИ РАЧУНОВОЂА

Мидијана Лукач

ДИРЕКТОР

ТУРИСТИЧКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ

Ивана Смиљанић

Република Србија
Општина Љубовија
Скупштина општине Љубовија
Број: 06-365/2025-02-02-СО
Датум: 27.03.2026. год.
Љ у б о в и ј а

На основу члана 32. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник РС“, бр. 129/07, 83/14 – др. закон, 101/16 – др. закон, 47/18 – др. закон и 111/21 – др. закон), члана 40. Статута општине Љубовија („Службени лист општине Љубовија“, бр. 3/19) и члана 143. Пословника Скупштине општине Љубовија („Службени лист општине Љубовија“, бр. 9/23), Скупштина општине Љубовија, на седници одржаној дана 27. марта 2026. године, донела је

РЕШЕЊЕ

-о давању сагласности-

-
1. Даје се сагласност на Програм рада Туристичке организације општине Љубовија за 2026. годину, донет на седници Управног одбора Туристичке организације општине Љубовија, одржаној 25.12.2025. године, Одлуком број: 323/25.
 2. Саставни део овог решења је Програм рада Туристичке организације општине Љубовија за 2026. годину.
 3. Ово решење ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу општине Љубовија“.
 4. Решење доставити: Туристичкој организацији општине Љубовија, рачуноводству и архиви.

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ЉУБОВИЈА

Број: 06-365/2025-02-02-СО

ПРЕДСЕДНИК
СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ
Новица Панић с.р.

м.п.

Република Србија
ОПШТИНА ЉУБОВИЈА
ТУРИСТИЧКА ОРГАНИЗАЦИЈА
Број: 323/25
25.12.2025. године
Љ у б о в и ј а

ОПШТИНСКА УПРАВА
ОПШТИНЕ ЉУБОВИЈА

Примљено: 25.12.2025			
Орг. јед.	Број	Прилог	Вредност
ОБ	06-365/25		

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ЉУБОВИЈА

Поштовани,

У прилогу Вам достављамо Програм рада Туристичке организације општине Љубовија за 2026. годину.

С поштовањем,

ДИРЕКТОР
ТУРИСТИЧКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ
Ивана Смиљанић

Ивана Смиљанић

Република Србија
ОПШТИНА ЉУБОВИЈА
ТУРИСТИЧКА ОРГАНИЗАЦИЈА
Број: 323/25
25.12.2025. године
Љ у б о в и ј а

На основу члана 13. Статута Туристичке организације општине Љубовија („Службени лист општине Љубовија“ бр. 19/2019 и 11/2021) и члана 30. Пословника о раду Управног одбора Туристичке организације општине Љубовија, на предлог директора Туристичке организације, Управни одбор Туристичке организације општине Љубовија на 27. телефонској седници одржаној 25.12.2025. године донео је

О Д Л У К У

О

Програму рада Туристичке организације општине Љубовија за 2026. годину.

Члан 1.

Усваја се Програм рада Туристичке организације општине Љубовија за 2026. годину.

Члан 2.

Програм рада Туристичке организације општине Љубовија за 2026. годину налази се у прилогу ове Одлуке и чини њен саставни део.

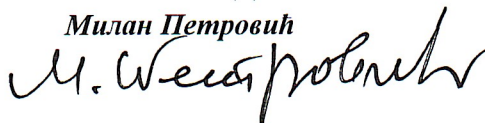
Члан 3.

Одлука ступа на снагу даном доношења.

Доставити: Општинском већу, Скупштини општине Љубовија и архиви.

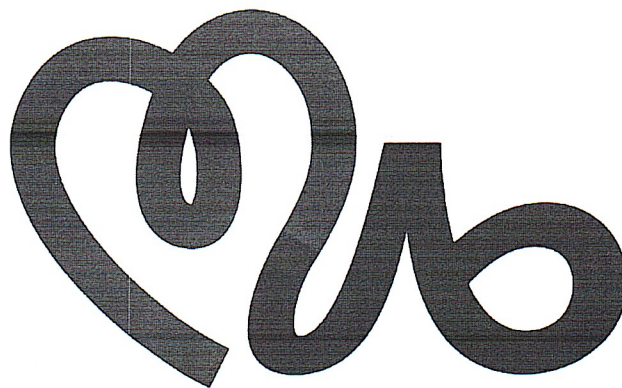
ПРЕДСЕДНИК
УПРАВНОГ ОДБОРА

Милан Петровић

**ТУРИСТИЧКА ОРГАНИЗАЦИЈА
ОПШТИНЕ ЉУБОВИЈА**

ПРОГРАМ РАДА ЗА 2026. ГОДИНУ

1. УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

Основ за израду програма рада представљају послови Туристичке организације општине Љубовија (у даљем тексту ТОЉ) утврђени Законом о туризму („Сл. Гласник РС“ бр. 17/2019) и активности у циљу очувања и заштите туристичких вредности, промоције и развоја туризма на територији општине Љубовија.

1. ОСНОВНИ ПОДАЦИ

2.1. Основни подаци ТОЉ дати су у прегледу који следи

ПУН НАЗИВ	ТУРИСТИЧКА ОРГАНИЗАЦИЈА ОПШТИНЕ ЉУБОВИЈА
АДРЕСА	ВОЈВОДЕ МИШИЋА 45
СКРАЋЕНИ НАЗИВ	ТОЉ
ОПШТИНА	ЉУБОВИЈА
МЕСТО И ПОШТАНСКИ БРОЈ	ЉУБОВИЈА, 15320
МАТИЧНИ БРОЈ	17669591
ПИБ	104922095
ШИФРА ДЕЛАТНОСТИ	8413
БРОЈ ТЕКУЋЕГ РАЧУНА И НАЗИВ БАНКЕ	840-1137664-81, УПРАВА ЗА ТРЕЗОР
ОБВЕЗНИК У СИСТЕМУ ПДВ	НЕ

2.2. Оснивање

Одлуком о оснивању Скупштине општине Љубовија, а у складу са Законом о туризму, Законом о локалној самоуправи и Законом о јавним службама основана је Туристичка организација општине Љубовија као званични институционални носилац промоције туризма општине Љубовија на домаћем и иностраном тржишту.

Туристичка организација општине Љубовија има статус правног лица, послује у складу са прописима којима се уређују јавне службе и уписана је у регистар код Привредног суда.

2.3. Делатност

Туристичка организација општине Љубовија обавља послове промоције туризма јединице локалне самоуправе, координирање активности и сарадње између привредних и других субјеката у туризму који непосредно и посредно делују на унапређењу и промоцији туризма, обезбеђивање информативно-пропагандног материјала којим се промовишу туристичке вредности (штампане публикације, аудио и видео промотивни материјал, интернет презентација итд.), прикупљање и објављивање информација о целокупној туристичкој понуди на својој територији, као и друге послове од значаја за промоцију туризма, организовање и учешће у организацији туристичких, научних,

Основна средства ТОЉ-а чине: компјутерска, телекомуникациона опрема и канцеларијски намештај.

2.5.2. Запослени

У Туристичкој организацији општине Љубовија запослена су четири радника, три са високом стручном спремом – директор, аналитичар за развој и унапређење туристичког производа и аналитичар за промоцију туристичке понуде, као и један са средњом стручном спремом - технички секретар.

3. ПРОГРАМ РАДА

3.1. План промотивних активности у 2026. години

3.1.1. Промоција туризма општине Љубовија

Циљеви промотивних активности Туристичке организације Љубовија у 2026. години су:

- Унапређење квалитета туристичке понуде и туристичких садржаја
- Спровођење активности усмерене на повећање унутрашњег туристичког промета и повећање броја посетилаца
- Информисање домаће и стране јавности о туристичким потенцијалима подручја општине Љубовија
- Успостављање прекограничне сарадње и промотивне активности у земљама региона.
 - Унапређење инфраструктуре
 - Јачање промоције културно-историјских локалитета
 - Израда информативних брошура, видео продукција и дигиталне кампање
 - Организовање и подизање квалитета манифестација и догађаја
 - Уређење туристичких тачака (видиковци, стазе, туристичка сигнализација...)
 - Сарадња са школама, удружењима, привредом
 - Учешће на сајмовима туризма

3.1.2. Информативно-промотивне делатности

- Информативно-промотивне активности Туристичке организације усмерене су на унапређење видљивости туристичке понуде општине и стварање препознатљивог идентитета дестинације.
- **Интернет презентација**
Редовно ажурирање званичне интернет презентације, објављивање актуелних информација, најаву догађаја и нових туристичких садржаја. Унапређење структуре

➤ **Природне атракције**

- Планина Бобија – видиковци, стазе, излети.
- Река Дрина – сплаварење, рафтинг, спортско–рекреативне активности.
- Природне лепоте Азбуковице - кањони, извори, водопади.
- Знаменитости - Римски мост, видиковац „Локва“, Мачков камен, 14. црква и 4. манастира.

➤ **Манифестације**

- Дринска регата Љубовија „Исправи Дрину“ – главна летња манифестација са великим бројем учесника.
- Гастро фестивал „Једи здраво и живи добро“
- Азбуковачки базар и други догађаји током године.

- **Гастрономија и локални производи** (У плану је да се промовишу уз помоћ Средње школе „Вук Караџић“ и удружења жена. Планирана је израда рецепата за аутентична јела нашег краја која ћемо понудити ресторанима да уврсте у понуду.)
Локални производи: сир, мед, џемови, ракија, домаће месне прерађевине.
Промоција домаћинства и угоститеља.

➤ **Активни и сеоски туризам**

- Пешачке и планинарске стазе
- Риболов, камповање, сеоски туризам, авантура и природни одмор
- Понуда излетишта и видиковаца

➤ **Смештајни капацитети**

- Смештај у домаћој радиности, сеоска-туристичка домаћинства, хотели
- Презентација капацитета и контаката.

➤ **Промотивни материјал**

- Туристичке брошуре, флајери, мапа општине.
- Промо видео материјали о Љубовији.
- Дигитални садржаји – QR кодови ка сајту и друштвеним мрежама ТО.

Желимо да Љубовија добије место на туристичкој карти Србије и да постане место где се долази као гост, а одлази и враћа као пријатељ.

3.1.3.3. Учесће и подршка на манифестацијама које се одвијају на простору општине Љубовија

Туристичка организација општине Љубовија ће учествовати и пружати стручну, медијску и организациону подршку локалним организаторима свих манифестација.

3.1.6. Интернет презентација и Е-маркетинг

- Ажурирање званичног сајта ТО Љубовија – објављивање информација о дестинацијама, догађајима, туристичким рутама, верском туризму, рекреативном туризму, смештају и локалним производима, календар манифестација
- Дигитални садржаји – креирање фото и видео прича, виртуелних тура...
- Друштвене мреже – редовно објављивање садржаја на Фацебоок-у, Инстаграм-у и ТикТок-у, укључујући промоцију манифестација, гастрономије и природних лепота
- ЦЕО и онлине кампање – оптимизација садржаја за претраживаче и циљане онлине кампање за привлачење туриста из земље и иностранства

3.1.7. Организовање манифестација на територији општине Љубовија

3.1.7.1. Организовање манифестација

❖ Гастро фестивал

- Организација манифестације посвећене традиционалној гастрономији општине
- Учешће локалних угоститеља, произвођача и занатлија
- Промоција аутентичних јела и производа Азбуковице
- Пратећи програм: кулинарске радионице, такмичења и дегустације, изложбено-продајни штандови са пратећим културно-музичким програмом
- Маркетиншка промоција догађаја путем друштвених мрежа и локалних медија

❖ Дринска регата Љубовија (Дани Дринске регате)

- Дринска регата Љубовија има за циљ промоцију реке Дрине као централног туристичког потенцијала општине Љубовија за привлачење великог броја посетилаца и унапређење манифестационог туризма.
- Организација и логистичка припрема регате у сарадњи са општином, јавним установама, удружењима и другим партнерима.
- Припрема и обезбеђивање стартних и завршних пунктова, сигурносних мера, пратеће инфраструктуре и информативних табли.
- Координација са службама безбедности, спасилачким тимовима и здравственом службом.
- Промоција догађаја путем домаћих медија, друштвених мрежа, дигиталних портала и билборда.
- Организовање пратећих садржаја: културно-забавни програм, изложбени штандови, гастро понуда и активности за посетиоце.

Република Србија
Општина Љубовија
Скупштина општине Љубовија
Број: 000242886 2026 06068 001 000 000 001 04 002
Датум: 27.03.2026. год.
Љ у б о в и ј а

На основу члана 32. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник РС“, бр. 129/07, 83/14 – др. закон, 101/16 – др. закон, 47/18 – др. закон и 111/21 – др. закон), члана 40. Статута општине Љубовија („Службени лист општине Љубовија“, бр. 3/19) и члана 143. Пословника Скупштине општине Љубовија („Службени лист општине Љубовија“, бр. 9/23), Скупштина општине Љубовија, на седници одржаној дана 27. марта 2026. године, донела је

РЕШЕЊЕ

-о давању сагласности-

-
1. Даје се сагласност на Програм рада Туристичке организације регије Западна Србија за 2026. годину, донет на седници Управног одбора Туристичке организације регије Западна Србија, одржаној 08.01.2026. године, Одлуком број: 4/26.
 2. Саставни део овог решења је Програм рада Туристичке организације регије Западна Србија за 2026. годину, са финансијским планом и планом јавних набавки.
 3. Ово решење ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу општине Љубовија“.
 4. Решење доставити: Туристичкој организацији општине Љубовија, Туристичкој организацији регије Западна Србија, рачуноводству и архиви.

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ЉУБОВИЈА

Број: 000242886 2026 06068 001 000 000 001 04 002

ПРЕДСЕДНИК
СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ
Новица Панић с.р.

м.п.

+ 381 (0) 31 500 155
office@westserbia.org
www.westserbia.org
Petra Čelovića 23, Užice
Republika Srbija

Број 13/26
14.01.2026.
Ужице

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ЛЈУБОВИЈА,
Војводе Мишића 45, 15320 Љубовија

ПРЕДМЕТ: Програм рада Туристичке организације регије Западна Србија за 2026. годину

Поштовани,

Чланом 23. Статута Туристичке организације регије Западна Србија дефинисано је да Скупштина општине Љубовије као један од оснивача даје сагласност на Програм рада са финансијским планом Туристичке организације регије Западна Србија.

Истим чланом дефинисано је да уколико Скупштина општине не достави одговор на захтев за сагласност у року од 90 дана, сматра се да је дала сагласност на Програм рада.

У складу са наведеним достављамо вам Програм рада са финансијским планом и планом јавних набавки Туристичке организације регије Западна Србија за 2026. годину и молимо вас да исту узмете у разматрање.

У прилогу достављамо:

- Одлуку о усвајању Програма рада за 2026. годину
- Одлуку о начину финансирања програмских активности за 2026. Годину

Туристичка организација регије Западна Србија

Директор
Немања Нешић

+381 (0) 31 500 155
office@westserbia.org
www.westserbia.org
Petra Čelovića 23, Užice
Republika Srbija

TURISTIČKA ORGANIZACIJA
REGIJA ZAPADNA SRBIJA
UŽICE
BR. 4126
8.1.2026. GOD.

На основу члана 21. Закона о јавним службама и члана 38. Статута Туристичке организације регије Западна Србија од 10.07.2015. године, Управни одбор на седници одржаној дана 08.01.2026. године донео је

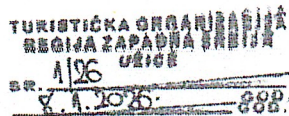
ОДЛУКУ

1. Усваја се Годишњи програм пословања Туристичке организације регије Западна Србија за 2026. годину.
2. Ову одлуку доставити оснивачима.

У Ужицу, 08.01.2026. године,

Председник Управног одбора

Арсен Бурић

ОДЛУКА

О начину финансирања Програмских активности Туристичке организације регије Западне Србије за 2026. годину

Управни одбор Туристичке организације регије Западне Србија на седници одржаној 08.01.2026. године усвојио је одлуку о начину финансирања Програмских активности Туристичке организације регија Западна Србија за 2026. годину :

- Град Чачак, Чајетина и Бајина Башта по 450.000 динара
- Град Ужице 410.000 динара
- Општине: Ивањица, Лучани, Ариље, Косјерић, Пожега, Нова Варош, Пријепоље и Сјеница са по 300.000 динара

У Ужицу, 08.01.2026. године

Председник Управног одбора

Арсен Бурић

Туристичка организација регије Западна Србија
Петра Ћеловића 23
31000 Ужице
Србија

На основу члана 36. став 1. тачка 15), а у вези са чланом 39. став 2. и чланом 41. став 4. Закона о туризму („Службени гласник РС“ број 17/2019) и члана 16. Статута Туристичке организације Србије, даје се

ПРЕТХОДНА САГЛАСНОСТ

Туристичкој организацији регије Западна Србија, на доношење Програма рада и плана промотивних активности, у делу плана промотивних активности, за 2026. годину.

Образложење

Туристичка организација регије Западна Србија, се обратила Туристичкој организацији Србије захтевом за давање претходне сагласности на Програм рада и план промотивних активности, у делу плана промотивних активности, за 2026. годину, број 3839/31.12.2025. године, у прилогу којег је доставила неопходну документацију.

Поступајући по предметном захтеву, Туристичка организација Србије је констатовала да Програм рада и план промотивних активности, у делу плана промотивних активности, за 2026. годину Туристичке организације регије Западна Србија, нису у супротности са плановима и програмима промотивних активности Туристичке организације Србије, на основу чега је претходна сагласност дата.

План промотивних активности ЛТО у делу организације манифестација које се односе на специфичности појединих ЛТО, није био предмет разматрања, обзиром да исти нису саставни део плана и програма Туристичке организације Србије.

В.Д. ДИРЕКТОР
мр Марија Лабовић

Општина Љубовија

Скупштина општине Љубовија

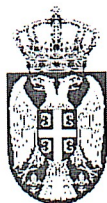
**Врста поступка: Опште - поступак који није уписан у
Каталог поступака**

Број предмета: 000242886 2026 06068 001 000 000 001

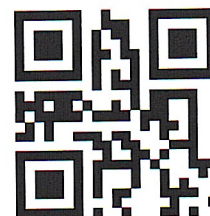
Датум пријема: 23.01.2026

**Странка: Туристичка организација регије Западна Србија, Петра
Ћеловића 23, Ужице, Ужице, Србија**

Република Србија
Општина Љубовија
Војводе Мишића 45
Љубовија

ПОТВРДА О ПРИЈЕМУ

Јединствена идентификациона ознака поднеска	000242886 2026
Назив органа	Општина Љубовија
Седиште органа	Војводе Мишића 45, Љубовија
Датум и време пријема поднеска	23.01.2026 12:14:46
Број докумената	1
Назив докумената	Програм рада
Странка	Туристичка организација регије Западна Србија, Петра Ћеловића 23, Ужице, Ужице, Србија
Начин увида у ток поступања	Електронским путем на Порталу еУправа https://euprava.gov.rs и на други прописан начин

ТУРИСТИЧКА ОРГАНИЗАЦИЈА РЕГИЈЕ ЗАПАДНА СРБИЈА

**ГОДИШЊИ ПРОГРАМ ПОСЛОВАЊА
ТУРИСТИЧКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ РЕГИЈЕ ЗАПАДНА СРБИЈА
за 2026. годину**

**Туристичка организација регије Западна Србија
Петра Ђеловића 23 31000 Ужице
+381 31 500 155 ,
office@westserbia.org
матични број 17665189, ПИБ 104701739
Ужице, 18.12.2025. године**

Садржај

1. УВОД	4
1.1. Историјат установе, циљеви и мисија.....	4
1.2. Правни основ за обављање делатности установе.....	4
1.3. Делатност установе	4
1.4. Организациона структура установе.....	5
1.5. Начин финансирања.....	6
2. ГОДИШЊИ ПЛАН РАДА УСТАНОВЕ	6
2.1. ПЛАН ПРОМОТИВНИХ АКТИВНОСТИ.....	7
2.1.1. Наступи на сајмовима.....	7
2.1.2. Промоција на циљним тржиштима у иностранству.....	8
2.1.2. Организација студијских посета за туристичке агенције и медије.....	8
2.1.3. Издавачка делатност	8
2.1.4. Информисање и односи са јавношћу	9
2.1.5. Промоција на интернету и друштвеним мрежама.....	10
2.1.6. Видео садржаји	11
2.1.7. Усклађивање календара манифестација.....	11
2.1.8. Остале промотивне активности.....	11
2.2. ЕДУКАЦИЈА	11
2.2.1. Туристичка конференција Западна Србија.....	11
2.2.2. Сарадња са образовним институцијама.....	12
2.2.3. Едукација запослених у туризму.....	12
2.3. КООРДИНАЦИЈА АКТИВНОСТИ ЛОКАЛНИХ ТУРИСТИЧКИХ ОГАНИЗАЦИЈА И СУБЈЕКТА ЈАВНОГ И ПРИВАТНОГ СЕКТОРА.....	12
2.4.ПРОЈЕКТНЕ АКТИВНОСТИ	13
2.4.1. Пројекат: Друштвено одговоран „Slow Food“ туризам у Дунавском региону (SReST).....	13
2.4.2. Инфраструктурни пројекти	13

2.4.3. Пројекти промоције.....	14
3.ПЛАН ЉУДСКИХ РЕСУРСА.....	14
3.1. Политика људских ресурса	14
3.2. Планирање потреба за људским ресурсима	14
3.3. План развоја људских ресурса.....	15
4.ПЛАН МАТЕРИЈАЛНИХ РЕСУРСА.....	15
4.1. План инвестиција (капитални пројекти).....	15
4.2. План одржавања основних средстава	15
4.3. План коришћења добара и услуга	15
5. ПЛАН НАБАВКИ.....	16
5.1. План јавних набавки	16
5.2. План набавки на које се закон не примењује	16
6. ФИНАНСИЈСКИ ПЛАН.....	17

1. УВОД

1.1. Историјат установе, циљеви и мисија

Историјат: Туристичка организација регије Западна Србија основана је 2006.године у складу са Законом о туризму. Оснивачи установе су Градови Ужице и Чачак и Општине: Чајетина, Бајина Башта, Ивањица, Ариље, Пожега, Косјерић, Нова Варош, Пријепоље, Сјеница, Лучани, Љубовија и Мали Зворник.

Циљеви: Туристичка организација регије Западна Србија основана је у циљу унапређења туристичке делатности, промоције и очувања туристичких вредности туристичке регије Западна Србија.

Мисија: Позиционирање туристичке регије Западна Србија на домаћем и међународном туристичком тржишту кроз ефикаснију и одрживу употребу постојећих природних и културних добара.

Важна улога ТО Западна Србија је координација рада Туристичких организација, привредних и других субјеката у туризму и стимулисање јавно – приватног партнерства.

1.2. Правни основ за обављање делатности установе

- Закон о туризму, (Службени гласник РС бр. 17/19)
- Стратегија развоја туризма Републике Србије 2016. - 2025.

Оснивачка акта ТО регије Западна Србија су Уговор о оснивању, Статут и Правилник о систематизацији радних места.

1.3. Делатност установе

- Доноси годишње програме и планове промотивних активности у складу са Стратегијом промоције туризма, плановима и програмима Туристичке организације Србије,
- Координира активности привредних и других субјеката у туризму на територији, односно подручју оснивача,
- Прикупља све врсте туристичких информација ради обавештавања јавности,
- Обезбеђује информативно-пропагандни материјал којим се промовишу туристичке вредности (штампане публикације, аудио и видео промотивни материјал, интернет презентација, сувенири итд.),
- Координира наступ на сајмовима у земљи и иностранству,
- Подстиче изградњу туристичке инфраструктуре, спортско-рекреативних и других пратећих садржаја јавног карактера, значајних за унапређење квалитета туристичке понуде,
- Врши друге активности које произилазе из утврђених програма Туристичке организације Србије, у складу са Законом о туризму и овим Статутом.

- Израђује стратегије и програме развоја туризма, туристичких производа и других планских докумената у функцији развоја туризма.
- У спровођењу својих активности примењује принципе одрживог туризма и еколошки однос према очувању природне средине.

Шифре делатности:

Претежна делатност: 84.13 - Уређење пословања и допринос успешнијем пословању у области економије.

Остале делатности:

- 79.90 Остале услуге резервације и делатности повезане с њима,
- 79.12 Делатност тур-оператора,
- 82.30 Организовање састанака и сајмова,
- 58.19 Остала издавачка делатност,
- 47.78 Остала трговина на мало новим производима у специјализованим продавницама,
- 55.20 Одмаралишта и слични објекти за краћи боравак,
- 55.30 Делатност кампова, ауто-кампова и кампова за туристичке приколице,
- 91.02 Делатност музеја галерија и збирки,
- 93.29 Остале забавне и рекреативне делатности.

1.4. Организациона структура установе

Туристичка организација регије Западна Србија је организована као јединствена радна целина. Седиште Туристичке организације се налази се у Ужицу, улица Петра Теловића 23.

Органи установе су Управни одбор, Извршни одбор, Надзорни одбор и Директор.

Управни одбор има 20 чланова који чине:

- по један представник овлашћених органа оснивача – Туристичких организација,
- представник РРА Златибор именован од органа управљања,
- представник РПК Златиборског округа именован од органа управљања,
- представник Туристичке организација Србије именован од органа управљања,
- представника YUTA - Национална асоцијација туристичких агенција именован од органа управљања,
- представник АТАС - Пословно удружење туристичких агенција именован од органа управљања, и
- представник Удружења хотелијера.

Извршни одбор има 5 чланова који чине:

- Један члан Председник Управног одбора који обавља и функцију Председника Извршног одбора на мандатни период од четири године
- Два члана на мандатни период од четири године, и
- Два члана која преузимају „ротирајуће“ функције на мандатни период од једне године

Надзорни одбор има председника и два члана.

Председника надзорног одбора именује Град Ужице, а чланове именују Регионална привредна комора Златиборског округа и Регионална развојна агенција Златибор.

Директора установе бира Управни одбор на мандатни период од четири године.

1.5. Начин финансирања

Средства за рад установе обезбеђују се из:

- Буџетских средстава Града Ужица,
- Наменски планираних средстава из буџета надлежних органа оснивача,
- Буџета Републике Србије,
- Прихода остварених из оквира своје делатности,
- Донација, прилога и спонзорства домаћих и страних правних и физичких лица,
- Других извора у складу са законом.

2. ГОДИШЊИ ПЛАН РАДА УСТАНОВЕ

У 2026. годину ТОРЗС улази као организација која слави 20. година постојања. Овако вредан и значајан јубилеј указује на исправност њеног постојања и важност за функционисање и развој туризма у овом делу Србије.

Туристичка организација регије Западна Србија у 2026. години завршиће се имплементацијом пројекта који се финансира из фондова Европске уније а у питању је пројекат „Друштвено одговоран „Slow Food“ туризам у Дунавском региону (SReST)“ . Овај пројекат је започет током 2024. године и траје до средине 2026. године.

Поред тога ТОРЗС је са конкурисала и ушла у финалну фазу евалуације пројекта на ИПА Програму Прекограничне сарадње Србија – БиХ са пројектом „Four seasons“ У случају коначне позитивне одлуке током 2026. доћи ће до закључивања уговора о реализацији и почетка имплементације. Овај пројекат ТОРЗС реализује у партнерству са Туристичком заједницом града Тузле и Градом Тузла.

Конечно, ТОРЗС ће конкурисати и на ИПА Програму Прекограничне сарадње Србија – Црна Гора са пројектом који има за циљ унапређење туризма у заштићеним подручјима у програмском подручју.

Активности ТО регије Западна Србија које спадају у редовно пословање подељене су по сегментима:

- Координација активности локалних туристичких организација и осталих субјеката јавног и приватног сектора у туристичкој регији Западна Србија
- Промотивне активности на тржишту Србије
- Промоција на циљним тржиштима у иностранству
- Пројектне активности у циљу унапређења туристичке инфраструктуре и промоције
- Програми едукације

2.1. ПЛАН ПРОМОТИВНИХ АКТИВНОСТИ

У складу са дефинисаним приоритетним тржиштима у Стратегијском маркетинг плану туризма Републике Србије до 2025. године и Програму развоја туризма туристичке регије Западна Србија, акценат у промоцији биће стављен на домаће тржиште, регионална тржишта, као и остала тржишта у Европи.

2.1.1. Наступи на сајмовима

Туристичка организација регије Западна Србија у сарадњи са локалним туристичким организацијама у 2026. години планира наступе на следећим сајмовима у Србији и регији:

1. Међународни сајам туризма Београд, 19 - 22.02.2026.
2. Ferrien Messe Wien, 15 - 18.01.2026.
3. Међународни сајам туризма Бања Лука, 27.02. – 01.03. 2026
4. Међународни сајам туризма „Place2Go“ Загреб, 20 - 22.03.2026.
5. Међународни сајам туризма у Нишу, 26.3-28.3.2026.
6. Тоурисм Експо Сарајево 2026, 22.10-24.10.2026.
7. Међународни сајам туризма Крагујевац 12.11.-14.11.2026

8. Међународни сајам туризма Нови Сад –26.11-28.11. 2026.

Конкретни наступи на међународним сајмовима ће се усагласити са Туристичком организацијом Србије (ТОС) са којима је наступ на већини од ових сајмова неопходан.

Током јула месеца у сарадњи са ТО Златибор организоваћемо по трећи пут мини-сајам Западне Србије на Краљевом тргу на Златибору где ће све туристичке организације из регије имати прилику да представе туристима који се налазе на овој планини туристичку понуду регије. Поред тога биће организовано и видео промоција локалитета на великом видео биму.

2.1.2. Промоција на циљним тржиштима у иностранству

У овој години планиране су промоције у Босни и Херцеговини и Црној Гори.

У току летње туристичке сезоне планиране су промоције у Требињу и Херцег Новом

ТО регије Западна Србија организоваће наведене промоције у сарадњи са Туристичком организацијом Србије, локалним туристичким организацијама, чланицама регије, и субјектима туристичке привреде.

2.1.2. Организација студијских посета за туристичке агенције и медије

У сарадњи са Туристичком организацијом Србије у плану је организовање студијских посета за туристичке агенције и медије. Програм посете и одабир дестинације биће договорен са Туристичком организацијом Србије и локалним Туристичким организацијама, чланицама регије.

2.1.3. Издавачка делатност

У 2026. години планирана је штампа новог промотивног материјала. С обзиром да је у 2025. години штампана стандардна/општа брошура везана за туристичке потенцијале регије у овој години ће се креирати и штампати тематске брошуре (гастрономски туризам, ракијски туризам, риболовачки туризам и сл.). И за ове намене ТОРЗС ће конкурисати код Министарства туризма и омладине.

2.1.4. Информисање и односи са јавношћу

Промоција у домаћим електронским и штампаним медијима планирана је током целе године. Циљ је да се промовишу дестинације, туристички производи, манифестације, развојни пројекти у туризму и др.

Представницима медија ће се, као и претходних година, достављати информације са актуелним темама, организоваће се конференције за медије, гостовања у тв и радио емисијама и др.

Промотивни спотови биће емитовани у електронским медијима и на друштвеним мрежама.

Туристичкој организацији Србије достављаћемо информације о туристичкој понуди и активностима туристичких субјеката у регији.

Током прве половине године ТОРЗС ће бити домаћин студијској посети туристичких новинара из Мађарске и Бугарске током које ћемо промовисати наше дестинације и производе на том емитивном тржишту. Ова активност се реализује у координацији са Туристичком организацијом Србије.

2.1.5. Промоција на интернету и друштвеним мрежама

Током 2026. мора се подићи ниво квалитета садржаја на веб сајту ТОРЗС како кроз фотографије, видео материјал тако и кроз текстуални садржај, како би представљао референтан и релевантан извор информација.

Такође, отвориће се и странице на другим страним језицима.

Нови дестинацијски портал пратиће и одређене интернет маркетинг активности како би се промовисао садржај портала и привукли посетиоци. Интернет маркетинг треба да обезбеди и већу видљивост појединих локалитета и туристичке регије у целини, као и да оснажи брендирање Западне Србије као изузетне туристичке регије.

У плану је да се унапреди Youtube канал који у данашње време представља значајан вид промоције.

Друштвене мреже су од изузетног значаја за препознатљивост и промоцију дестинације на интернету. У претходним годинама ТО регије Западна Србија је квалитетно промовисала туристичку понуду преко друштвених мрежа Facebook и Instagram и значајно је повећан број пратилаца. За ове активности ће поново бити ангажована специјализована фирма из ове области.

У овој години је циљ да се додатно повећа број посета Facebook и Instagram налогу регије. То ће се постићи редовни објавама оригиналног садржаја, реобјавама садржаја туристичке понуде регије и локалних ТО, коришћењем незаобилазних „алатки“ друштвених мрежа, плаћеним оглашавањем и др. Поред тога размотриће се и могућност додатних друштвених мрежа – TikTok, Twitter и сл.

Током 2025. године урађен је квалитетан фото материјал који ће током 2026. бити коришћен и промовисан.

2.1.6. Видео садржаји

Видео је све популарнија форма садржаја на интернету, а YouTube један од најпосећенијих претраживача. На интернету су најефикаснији кратки видео клипови (тзв. shorts), до 60 секунди. Током 2025. године урађен је квалитетан видео материјал који ће током 2026. бити коришћен како на онлајн платформама тако и на догађајима.

2.1.7. Усклађивање календара манифестација

У туристичкој регији Западна Србија одржава се велики број манифестација националног, регионалног и локалног значаја. Заједничким активностима туристичких субјеката и организатора манифестација у претходним годинама избегнуто је да се најзначајније манифестације у регији одржавају у истом термину. Пошто се у летњим месецима одржава велики број квалитетних манифестација није увек могуће избећи преклапање термина што негативно утиче на посету. На почетку године неопходно је утврдити календар манифестација како би се избегло одржавање најпосећенијих манифестација у истом термину.

2.1.8. Остале промотивне активности

ТО регије Западна Србија један је од организатора Међународног фестивала природе и традиције „Жестивал“ који се одржава у Ужицу и учествоваће на Туристичком форуму који организује Туристичка организација Србије.

2.2. ЕДУКАЦИЈА

2.2.1. Туристичка конференција Западна Србија

Туристичка конференција Западна Србија одржава се сваке године у некој од дестинација у регији и окупља туристичке раднике из целе Србије и региона. Конференција се одржава уз подршку ресорног Министарства и у сарадњи са локалним Туристичким организацијама, чланицама регије.

Конференција се традиционално одржава у првој недељи децембра. Ове године ће бити одржана јубиларна 10. туристичка конференција тако да ће ТОРЗС ставити посебан акценат на квалитет садржаја, релевантност предавача, панелиста, медијску покривеност и свеукупан утисак.

2.2.2. Сарадња са образовним институцијама

Сарадња између туристичких субјеката и образовних институција које школују кадрове у туризму биће настављена.

Најзначајнији видови сарадње планирани за ову годину су:

- Унапређење стручне праксе за студенте и ученике средњих стручних школа
- Увођење сталних туристичких курсева у наставу које би похађали туристички радници и студенти
- Учешће истакнутих туристичких радника у настави као гостујућих предавача

2.2.3. Едукација запослених у туризму

У циљу подизања нивоа знања и вештина запослених у туристичком сектору у регији Западна Србија у плану је организовање едукација са различитим темама: медијски наступи, израда пројеката, вештина комуникације, дигитални маркетинг, организација ефективних састанака итд. Ове едукације ће организовати ТОРЗС ангажовањем стручних предавача.

2.3.КООРДИНАЦИЈА АКТИВНОСТИ ЛОКАЛНИХ ТУРИСТИЧКИХ ОРГАНИЗАЦИЈА И СУБЈЕКТА ЈАВНОГ И ПРИВАТНОГ СЕКТОРА

Једна од главних активности ТО регије Западна Србија је координација рада локалних туристичких организација и осталих субјеката у туризму, као и сарадња са Туристичком организацијом Србије.

У 2026.години предвиђене су следеће активности:

- Организација наступа на сајмовима туризма у Србији и иностранству
- Организација промоција у иностранству
- Организација Туристичке конференције Западна Србија и других едукативних радионица

-Реализација пројекта: Друштвено одговоран „Slow Food“ туризам у Дунавском региону (Интеррег програм, Дунавски регион).

-Сарадња са Туристичком организацијом Србије и локалним туристичким организацијама у организацији промотивних тура и осталим промотивним активностима

-Сарадња приликом израде промотивног материјала

-Заједничке промотивне кампање на интернету и друштвеним мрежама

2.4.ПРОЈЕКТНЕ АКТИВНОСТИ

2.4.1. Пројекат: Друштвено одговоран „Slow Food“ туризам у Дунавском региону (SReST)

У оквиру Интеррег програма Дунавског региона који финансира Европска унија током 2024.године почео је са реализацијом пројекат: Друштвено одговоран „Slow Food“ туризам у Дунавском региону.

Пројекат је почео са реализацијом у јануару 2024.године и траје 30 месеци, закључно са јуном месецом ове године.

У пројекту учествује десет партнера из Дунавске области. Водећи партнер је Општина Постојна а партнери су из Словеније, Хрватске, Словачке, Мађарске, Босне и Херцеговине, Црне Горе и Србије. Један од партнера је Туристичка организација регије Западна Србија.

Главни циљ пројекта је унапређење гастрономске понуде кроз примену „Slow Food“ концепта.

Укупан буџет пројекта ТО регије Западна Србија за период од 30 месеци је 132.000 евра, донаторска средства износе 105.600 (80%), а сопствено учешће је 26.400 евра (20%).

Током 2026. године, конкретно у мају месецу ТОРЗС ће бити домаћин великог међународног догађаја који ће уједно и завршна конференција пројекта, који ће бити реализован на Златибору и који ће укључивати партиципацију учесника из око 10 различитих земаља.

Током 2026. се очекује закључивање уговора на пројектима за које је ТОРЗС аплицирала на различитим програмима Европске уније.

2.4.2. Инфраструктурни пројекти

У 2024. години Туристичка организација регије Западна Србија аплицирала је и добила средства за реализацију пројекта „Кућа фудбала Западне Србије“. С обзиром да је процес добијања грађевинске дозволе трајао готово 6 месеци, Уговор о реализацији пројекта ће

бити анексиран и продужен током 2026. године што значи да ће се током ове године започети реализација овог пројекта вредног 17 милиона динара.

2.4.3. Пројекти промоције

И ове године Туристичка организација регије Западна Србија конкурисаће код ресорног Министарства за коришћење бесповратних средстава за пројекат промоције. За реализацију пројекта потребно је обезбедити сопствена финансијска средства у минималном износу од 50%. Предвиђено је да се пројектом реализују следеће активности:

1. Организација Туристичке конференције Западна Србија
2. Промоција на интернету и друштвеним мрежама
3. Промотивне активности у оквиру пројекта „Slow Food “
4. Креирање и штампа промотивног материјала

3. ПЛАН ЉУДСКИХ РЕСУРСА

3.1. Политика људских ресурса

Установа врши анализу потреба и могућности за радним местима и планира потребе за новим радницима.

3.2. Планирање потреба за људским ресурсима

Р.бр	Назив радног места	Број запослених на дан 01.01.2026.	Стручна спрема
1.	Директор	1	Дипломирани политиколог за међународне односе VII1
2.	Руководилац сектора у туристичкој организацији – сектор маркетинга	1	Дипломирани туризмолог VII1
3.	Референт за финансијско-рачуноводствене послове	1	Специјалиста струковни економиста VII
	Укупно	3	

У Туристичкој организацији регије Западна Србија запослена су три радника:

1. Директор – радни однос на одређено време
2. Руководилац сектора у туристичкој организацији – сектор маркетинга – радни однос на одређено време
3. Референт за финансијско-рачуноводствене послове - радни однос на одређено време

За рачуноводствене послове по уговору ангажована је књиговодствена агенција.

3.3. План развоја људских ресурса

План развоја људских ресурса спроводиће се у складу са препорукама оснивача, прописима и у складу са финансијским могућностима и потребама.

4. ПЛАН МАТЕРИЈАЛНИХ РЕСУРСА

4.1. План инвестиција (капитални пројекти)

Програмом рада за 2026. годину су планиране инвестиције (капитални пројекти)

- Изградња „Куће фудбала Западне Србије“ вредан 17.000.000 динара)

4.2. План одржавања основних средстава

Програмом рада планирано је 101.000 динара за текуће поправке и одржавање и 101.000 динара за набавку опреме.

4.3. План коришћења добара и услуга

Планирана су средства за следеће трошкове: платни промет, ПТТ трошкови, фиксни телефон, мобилни телефон, интернет, осигурање и регистрацију возила, паркинг, трошкови службеног путовања, рачуноводствене услуге, канцеларијски материјал, гориво.

5. ПЛАН НАБАВКИ

5.1. План јавних набавки

ТО регије Западна Србија је планирала следеће јавне набавке у 2026. години.

	Предмет набавке	Процењена вредност без ПДВ-а	Врста поступка	Оквирни датум покретања поступка	Оквирни датум закључења уговора	Оквирни датум извршења уговора
1.	Реконструкција и адаптација простора за потребе „Куће фудбала Западне Србије“	17.000.000	Радови	3/2026	6/2026	12/2026

5.2. План набавки на које се закон не примењује

Р.бр.	Предмет набавке	Процењена вредност без ПДВ-а	Врста поступка	Оквирни датум покретања поступка	Оквирни датум закључења уговора	Оквирни датум извршења уговора
1.	Израда и изградње штанда за Међународни сајам туризма у Београду	1.500.000	Радови	1/2026	2/2026	2/2026
2	Услуге изнајмљивања ЛЕД екрана и аудио-визуелне опреме за Међународни сајам туризма у Београду	600.000	Услуге	1/2026	2/2026	2/2026
3.	Услуге вођења и одржавања друштвених мрежа и веб сајта	200.000	Услуге	1/2026	1/2026	12/2026
4.	Услуга организације туристичке конференције Западне Србије	600.000	Услуге	08/2026	09/2026	12/2026
5.	Израда и опремање штанда за Међународни сајам туризма у Новом Саду	400.000	Радови	09/2026	10/2026	11/2026

	Укупно	3.300.000				
--	---------------	------------------	--	--	--	--

План јавних набавки подложен је променама у зависности од реализације пројеката са којима ће се конкурисати код Министарства туризма и омладине, исхода уговарања пројеката код ЕУ и осталих донаторских организација.

6. ФИНАНСИЈСКИ ПЛАН

ПЛАН ПРИХОДА 3. ниво

Екон. клас.	ОПИС	Приходи из буџета (извор 01)	Сопствени приходи (извор 04)	Приходи из друг.извора (извор 05-08)	Укупно планирани приходи
742	Приходи од продаје добара и услуга		16.000.000		16.000.000
791	Приходи из буџета	2.887.057			2.887.057
	УКУПНО	2.887.057	16.000.000		18.887.057
	УКУПНО ПРИХОДИ И ПРИМАЊА	2.887.057	16.000.000		18.887.057

ПЛАН РАСХОДА 3. НИВО

Екон. клас.	Опис	Средства буџета (извор 01)	Средства из сопствених прихода (извор 04)	Средства из др. извора (изв.05-08)	Укупно
1	2	3	4	5	6
411	Плате, додаци и накнаде запослених (зараде)	2.229.316	1.250.000		3.479.31
412	Социјални доприноси на терет послодавца	337.741	200.000		537.74
414	Социјална давања запосленима	1.000			1.00
421	Стални трошкови	72.000	250.000		322.00
422	Трошкови путовања	1.000	500.000		501.00
423	Услуге по уговору	240.000	11.450.000		11.690.00
424	Специјализоване услуге	1.000	300.000		301.00
425	Текуће поправке и одржавање	1.000	390.000		391.00
426	Материјал	1.000	1.500.000		1.501.00
482	Порези, новчане казне и пенали	1.000	60.000		61.00
483	Новчане казне и пенали по решењу судова	1.000			1.00
512	Машине и опрема	1.000	100.000		101.00
	УКУПНО РАСХОДИ И ИЗДАЦИ (4+5+6)	2.887.057	16.000.000		18.887.05

План прихода за 2026. годину

Програм 4: Развој туризма

ПА 0001- Управљање развојем туризма

Екон. клас.	ОПИС	Приходи из буџета (извор 01)	Сопствени приходи (извор 04)	Приходи из друг.извора (извор 05-08)	Укупно планирани приходи
7423	Приходи које остварују индиректни буџетски корисници на нивоу Градова		16.000.000		16.000.000
7911	Приходи из буџета	2.887.057			2.887.057
	УКУПНО	2.887.057	16.000.000		18.887.057
	УКУПНО ПРИХОДИ И ПРИМАЊА	2.887.057	16.000.000		18.887.057

План расхода за 2026. годину

Програм 4: Развој туризма

ПА 0001- Управљање развојем туризма

ПЛАН РАСХОДА

Екон. клас.	Опис	Средства буџета (извор 01)	Средства из сопствених прихода (извор 04)	Средства из др. извора (изв.05-08)	Укупно
1	2	3	4	5	6
4111	Плате запослених	2.229.316	1.250.000		3.479.316
4121	Допринос за ПИО	236.420	132.000		368.420
4122	Допринос за здравствено осигурање	101.321	68.000		169.321
4141	Исплата накнада за време одсуствовања са посла	1.000			1.000
4211	Трошкови платног промета	20.000	70.000		90.000
4214	Трошкови комуникација	52.000	75.000		127.000
4215	Трошкови осигурања		80.000		80.000
4219	Остали стални трошкови		25.000		25.000
4221	Трошкови путовања у земљи	1.000	300.000		301.000
4222	Трошкови путовања у иностранство		200.000		200.000
4231	Административне услуге		180.000		180.000
4233	Котизација за сајмове и промоције		5.140.000		5.140.000
4234	Услуге информисања	240.000	1.310.000		1.550.000
4235	Остале стручне услуге		4.600.000		4.600.000
4236	Услуге за домаћинство и угост.		90.000		90.000
4239	Остале опште услуге		130.000		130.000

4242	Услуге туризма		100.000		100.000
4249	Остале специјализоване услуге	1.000	200.000		201.000
4251	Одржавање објекта		90.000		90.000
4252	Одржавање опреме	1.000	300.000		301.000
4261	Канцеларијски материјал	1.000	50.000		51.000
4264	Гориво		400.000		400.000
4266	Материјал за туризам		1.050.000		1.050.000
4821	Порези, таксе	1.000	60.000		61.000
4831	Новчане казне и пенали	1.000			1.000
5122	Административна опрема	1.000	100.000		101.000
	УКУПНО РАСХОДИ И ИЗДАЦИ (4+5+6)	2.887.057	16.000.000		18.887.057

Износ укупно планираних средстава у Финансијском плану за 2026. годину утврђен је на основу анализе извршења плана за 2025. годину, параметара из Фискалне стратегије за 2026. годину са пројекцијама за 2027. и 2028. годину Владе Републике Србије, Упутства за припрему Одлуке о буџету града Ужица за 2026. годину и решења о утврђеној апропријацији..

У Ужицу, 13.01.2025. године

Немања Нешић
Директор

Туристичка организација регије Западна Србија

Република Србија
Општина Љубовија
Скупштина општине Љубовија
Број: 001342257 2026 06068 001 000 000 001 04 003
Датум: 27.03.2026. год.
Љ у б о в и ј а

На основу члана 32. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник РС“, бр. 129/07, 83/14 – др. закон, 101/16 – др. закон, 47/18 – др. закон и 111/21 – др. закон), члана 40. став 1. тачка 22. Статута општине Љубовија („Службени лист општине Љубовија“, бр. 3/19) и члана 143. став 3. Пословника Скупштине општине Љубовија („Службени лист општине Љубовија“, бр. 9/23), Скупштина општине Љубовија, на седници одржаној дана 27. марта 2026. године, донела је

Р Е Ш Е Њ Е

-о усвајању Извештаја о раду-

-
1. Усваја се Извештај о раду библиотеке „Милован Глишић“ Љубовија за 2025. годину.
 2. Саставни део овог решења је Извештај о раду библиотеке „Милован Глишић“ Љубовија за 2025. годину.
 3. Ово решење ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу општине Љубовија“.
 4. Решење доставити: Библиотеци „Милован Глишић“ Љубовија, рачуноводству и архиви.

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ЉУБОВИЈА

Број: 001342257 2026 06068 001 000 000 001 04 003

ПРЕДСЕДНИК
СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ
Новица Панић с.р.

м.п.

**БИБЛИОТЕКА „МИЛОВАН ГЛИШИЋ“
ЉУБОВИЈА**

**ИЗВЕШТАЈ О РАДУ
У 2025. ГОДИНИ**

**ЉУБОВИЈА,
Март, 2026. ГОДИНЕ**

1.

Библиотека „Милован Глишић” Љубовија, остварује своје активности кроз обавезе које проистичу из Закона о библиотечко - информационој делатности и Закона о култури, као и из потреба оснивача ове установе .

У ком обиму су остварени и реализовани програмски задаци показате наредни прилози по областима деловања:

- број приновљених књига у 2025. години
- начин набавке
- број и структура чланова Библиотеке
- број посета Библиотеци у односу на структуру чланова
- издавачка делатност
- културно - просветна делатност
- остале активности.

1. ОСТВАРИВАЊЕ ЗАКОНОМ УТВРЂЕНИХ ФУНКЦИЈА И ДРУГИХ ПОСЛОВА БИБЛИОТЕКЕ

Остваривање законом утврђених функција Библиотеке најбоље се види кроз податке о броју приновљених књига, начину набављања нових наслова, обради библиотечке грађе, броју и структури читалаца, , набавци периодике и заштити књижног фонда.

1.1. БРОЈ ПРИНОВЉЕНИХ КЊИГА

	Број књига
Општа група: лингвистика, критика...	7
Филозофија, психологија	30
Религија, теологија	11
Друштвене науке	48
Природне науке	3
Примењене науке	5
Уметност, архитектура	45
Домаћа и страна књижевност	394
Историја и географија	40
Дечија и омладинска књижевност	58
УКУПНО	641

2.

1.2. НАЧИН НАБАВКЕ КЊИГА

НАЧИН НАБАВКЕ	БРОЈ КЊИГА
Куповина буџетским средствима	336
Откуп Министарства културе	175
Поклон	130
Сопствено издаваштво	3
УКУПНО	778

1.3. ОБРАДА БИБЛИОТЕЧКЕ ГРАЂЕ

1.3.1. Инвентарисање

У Библиотеци се врши централизована обрада књига, монографских и серијских публикација, по свим библиотечким стандардима и нормативима. Набавка нових наслова усклађена је са потребама корисника Библиотеке и прати актуелну издавачку делатност. Наша библиотека користи библиотечко- информациони систем БИСИС 5, софтверски производ за подршку библиотечком пословању, који се састоји од следећих модула: обрада библиографске грађе, циркулација фонда, извештавање о фонду и циркулацији, корисничко претраживање и администрација система. Овај посао са старим књижном фондом је завршен и евидентирано је у програму уноса и обраде 47.938 књига. Коришћењем библиотечко информационе платформе БИСИС 5 библиотека „Милован Глишић“ умрежена је са осталим библиотекама на подручју Мачванског округа.

1.3.2. Каталогизација

Библиотека поседује електронски каталог који омогућава брзу и ефикасну претрагу читаве базе података која је унета. На овај начин знатно је унапређен рад Библиотеке. Библиотека има своју званичну презентацију на интернету www.biblioteka-ljubovija.org.rs. Уједно је и у систему мреже Библиотеке нашег окружења www.biblioteke.org.rs што омогућава праћење свих актуелних дешавања у библиотекарству, свету књига, али и другим актуелним садржајима код нас и у свету.

1.4. СТРУКТУРА ЧЛАНОВА БИБЛИОТЕКЕ

1.4.1. Број и структура чланова

Деца предшк. узраста	Ученици	Ученици	Студенти	Радници	Пољопривр.	Остали
	Основне школе	Средње школе				
101	153	18	10	86		23
УКУПНО 391						

Број редовно уписаних чланова у 2024. години је 568 и за 195 је већи у односу на претходну 2025. годину..

У 2025. години чланарина за све категорије читалаца је била иста као и у 2022. години: за одрасле је износила 600, за ђаке 500, а породична чланарина за годину дана 800 динара. Упис у Библиотеку је био бесплатан за предшколце и ђаке прваке, као и за особе са инвалидитетом, особе са посебним потребама, ратне ветеране и добровољне даваоце крви.

1.4.2. Број посета Библиотеци у односу на структуру чланова

Деца предшк. Узраста	Ученици	Ученици	Студенти	Радници	Пољопривр.	Остали
	Основне школе	Средње школе				
48	510	127	79	755		251
УКУПНО 1770						

Број посета је за 1026 мањи у односу на прошлу, 2024. Годину.

1.5. Периодика и стручни часописи

У протеклој 2025. години Библиотека је набављала следеће периодичне и дневне новине и публикације: „Витез“-часопис за децу, „Политикин забавник“, „Панчевачко читалиште“- часопис градске Библиотеке Панчева, „Национална географија“, „Шуме“-

стручни часопис, „НИН“, „Политика“, „Вечерње новости“, „Вести“-гласило библиотеке Матице српске.

1.6. ЗАШТИТА КЊИЖНОГ ФОНДА

Библиотечка грађа смештена је делом у неадекватним условима што доводи до оштећења и уништења књижног фонда. Простор је доста ограничен и недовољан за потребе Библиотеке и далеко од стандарда који су предвиђени за овакав тип установе. Део књижног фонда, који се ређе тражи од стране читалаца, приморани смо да држимо и у неким просторијама које су удаљене од саме читалонице, као што је просторија на спрату која се налази поред просторије са опремом за приказивање филмова.

Током претходне године вршено је телефонско опомињање читалаца због невраћања књига, што је делимично имало ефекта, али се још увек знатан број књига налази код читалаца.

1.7. ОСТВАРИВАЊЕ МАТИЧНИХ ФУНКЦИЈА

1.7.1. Упис у регистар Библиотека

Библиотека „Милован Глишић“ Љубовија регистрована је у Трговинском суду у Ваљеву 1996. године. Она је наследила активност претходног Центра за културу са регистрованим основним и споредним делатностима. Библиотека покрива простор општине Љубовија и нема стационираних огранака.

1.8. КУЛТУРНО - ПРОСВЕТНА ДЕЛАТНОСТ

1.8.1. Издавачка делатност

У 2025. години Библиотека је била издавач 2 књиге: „Родослов фамилије Томић из Сабковића“ и „Љубовија у сликама, хроника једног времена.“ Милана С Младеновића.

1.8.2. Промоције књига и књижевни сусрети

24.04. Сусрет са песникињом Јеленом Вујановић

10.06.-Промоција књиге „Завичај се воли до гроба.“ Станиславе Шакоте

02.11.-Промоција књиге „Крај времена“ Владимира Вучковића

03.11. Промоција књиге „Рођени у незнању“ монаха Милунке Полић Поповић.

22.12. Промоција књиге „Деца коју није волео свет“ Бојана Вегаре

1.8.3 Ликовне изложбе

13.05. – Отварање изложбе слика КУД Карацић из Лознице

07.11. – Отварање изложбе слика и скулптура Станоја Тешића, Горана Николића и Анђелка Тешмановића

Овде је битно напоменути да смо по питању ликовних уметности остварили значајну сарадњу са наставницима ликовне културе, који су на сваку изложбу довели скоро све своје ђаке.

1.8.4. Концерти

24.11. Концерт филмске и класичне музике гудачког квартета „Аурора

03.12. Концерт београдског квартета харфи

1.8.5. Трибине

12.11. Трибина „Где су срби у својој култури“ са Слободаном Владушићем и Славишом Павловићем

19.11. Трибина Заборављени српски ратни меморијали на солунском фронту

1.8.6. Кинематографска делатност

24.03. Пројекција документарних филмова фестивала „Младенци“

27.05. Пројекција дечијег филма „Принцеца коју је отео змај који отима принцезе.“

27.05. Пројекција филма „Воља синовљева.“

30.11. Хуманитарна пројекција филма „Сви за космет“

1.9. ПОЗОРИШНА ДЕЛАТНОСТ

24.04. - Представа „Аутобиографија“ АП Александар Јоковић

13.04. – Представа „Просидба“ Сомборског позоришта

22.04. – Позоришна представа „Власт“ Љубовијског драмског позоришта

02.06. - Монодрама „Искра“ Маје Колунције Зорое

10.07. – Позоришна представа „Криза“ Поводом дана дринске регате.

10.11 -Монодрама „Ђераћемо се још“ у извођењу Хаџи Петра Божовића

13.11. - Монодрама „Она“ у извођењу Тијане Јанковић

14.11. - Представа за децу златокоса и принц

18.11. - Представа „Мушкарчине“ у извођењу Рефлектор театра

11.12. - Представа Хамлета у селу Мрдуша Доња

16.12. - Монодрама „Речи о свечовеку“ у извођењу Небојше Дугалића

30.12.- Представа „ДР“

У 2025.. Организовали смо укупно 27 догађаја који су остварили око 3100 посета нашем културном центру.

1.9.1. ДУХОВНЕ СВЕЧАНОСТИ АЗБУКОВИЦЕ

„Духовне свечаности Азбуковице“ су наша најзначајна духовна и културна манифестација која за циљ има неговање, проучавање и афирмисање вредности наше православне вере, традиције и националне културе. Овогодишње девете по реду „Духовне свечаности Азбуковице“ биле су изузетно богате програмом (чак 14 догађаја) И Забележиле су око 2.200. посета.

1.9.2. ПОЗОРИШНИ ФЕСТИВАЛ НЕША НЕНАДОВИЋ

У 2025 години, одражан је и трећи по реду позоришни фестивал Неша Ненадовић. Фестивал је окупио 7 дечијих позоришних трупa, одржао се од 12. До 14. Априла и био је изузетно посећен.

2. ОСТАЛЕ АКТИВНОСТИ

08.03. - Обележавању Међународног Дана жена придружила се и љубовијска библиотека. Тим поводом, све припаднице лепшег пола које су тог дана посетиле библиотеку, добиле су бесплатне чланске карте библиотеке.

09.06.- Ученици петог разреда О.Ш. "Петар Враголић" из Љубовије колективно су посетили Библиотеку „Милован Глишић“ како би се упознали са радом и садржајима које она нуди.

05.10. - Поводом Дечије недеље организовано је бесплатно учлањавање у библиотеку ученика I разреда основне школе и предшколаца са подручја наше општине. Организована је посета предшколаца ПУ „Полетарац“ Библиотеци и том приликом уручене су чланске карте и пригодни поклони предшколцима.

25.10. - Библиотекари запослени у Библиотеци „Милован Глишић“ у Љубовији посетили су 67. Међународни београдски сајам књига који је одржан од 21. до 29. октобра. На сајму библиотекари су имали прилику да посете бројне штандове и излагаче. Како је сајам један од најзначајнијих манифестација књига код нас, поред пословног има и своју културну функцију, нарочито значајну у погледу упознавања библиотекара са укупним књижевним стваралаштвом код нас и у свету. Посета је искоришћена за нове пословне контакте са нашим старим, провереним пријатељима из "Лагуне", "Креативног центра", "Пчелице" "Вулкана" и многих других

27.12. - Већ по традицији, уз скромну свечаност, Библиотека “Милован Глишић” организовала је избор за своје најбоље и најверније читаоце. Епитет најбољег читаоца за 2025. годину понела је Новка Павловић.

За верност књизи и библиотеци, награђениој, која се поред изазова савремене технологије определилила за књигу ,уручена је диплома, вредне књиге и бесплатна чланска карте за наредну годину.

2.1. ПОСЛОВИ ЛУТРИЈЕ

Од осталих активности у 2025. години Библиотека је наставила са пословима вођења Државне лутрије Србије са уговореном провизијом од 4,2%.. Приход од продате лутрије уплаћује се на буџетски рачун општине Љубовија.

3. САРАДЊА СА МЕДИЈИМА

Библиотека “Милован Глишић” обавештавала је своје кориснике услуга и све грађане о активностима на свом сајту, путем фејсбук профила, а активности библиотеке пратиле су и Подринске новине и Вечерње новости.

4. УСЛОВИ ЗА ИЗВРШЕЊЕ ПРОГРАМА

4.1. ПРОСТОР

Зграда у којој се налази библиотека располаже великим простором који користе и КУД „Азбуковица“, Спортски савез општине Љубовија и предшколска установа Полетарац али је број просторија за смештај књига мали и нефункционалан. Библиотека нема решено питање простора за Завичајно одељење које треба да има обавезно. Просторна ограничењост онемогућава развој нових сервиса које библиотека, као културно-информациони центар локалне заједнице треба да пружа својим корисницима.

4.2. ТЕХНИЧКА ОПРЕМЉЕНОСТ ЗА ОБАВЉАЊЕ ДЕЛАТНОСТИ

Средствима добијеним на конкурс Министарства културе и информисања за пројекат „Набавка опреме за унапређење библиотечко-информационе делатности након увођења библиотечко-информационе платформе БИСИС 5“ извршена је набавка 4 рачунара, 2 штампача, 1 лап-топ рачунара, 3 монитора, 3 бежичне тастатуре и 1 скенера. Старија техничка и рачунарска опрема замењена је новом у циљу унапређења пословања Библиотеке.

Набавком и инсталирањем опреме у Библиотеци “Милован Глишић” од 4. до 13. децембра 2024. год. завршен је пројекат техничког опремања Дечијег одељења библиотеке које је финансирало Министарство Културе Р. Србије у области библиотечко-информационе делатности у износу од 500.000,00 динара. Набављена су три рачунара, два лап -топа, један штампач, интерактивна табла и један пројектор са електричним платном са даљинским управљачем. Све ово има за циљ да подстакне интересовање деце за књигу, читање, креативно изражавање, као незаобилазни део образовања, културе и информисања. Лепо уређен простор, пријатна атмосфера и велики број наслова одлике су Дечијег одељења наше Библиотеке. У склопу одељења је простор прилагођен најмлађима, за лако претраживање понуђених књига, сликовница, енциклопедија, стрипова и часописа. Пројекат Техничко опремање Дечијег одељења :”Савремена библиотека за децу и младе” такође има за циљ осавремењавање библиотечког пословања ради што квалитетнијег и ефикаснијег пружања услуга најмлађим корисницима. Један од циљева овог пројекта, је да применом модерне технологије у дечијем стваралаштву, подстакнемо децу и младе да увиде и решавају проблеме на нов и конструктиван начин користећи књигу и читање као незаобилазни елемент људског стваралаштва, образовања и културе. Циљне групе су деца предшколског узраста, ученици основне и средње школе и остали млади корисници.

4.3. КАДАР

У 2025. години Библиотека „Милован Глишић“ је имала 9 радника: 4 са високом стручном спремом и пет са средњом стручном спремом.

Директор

с.р. Срђан Ристић

Република Србија
Општина Љубовија
Скупштина општине Љубовија
Број: 001342257 2026 06068 001 000 000 001 04 004
Датум: 27.03.2026. год.
Љ у б о в и ј а

На основу члана 32. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник РС“, бр. 129/07, 83/14 – др. закон, 101/16 – др. закон, 47/18 – др. закон и 111/21 – др. закон), члана 40. Статута општине Љубовија („Службени лист општине Љубовија“, бр. 3/19) и члана 143. Пословника Скупштине општине Љубовија („Службени лист општине Љубовија“, бр. 9/23), Скупштина општине Љубовија, на седници одржаној дана 27. марта 2026. године, донела је

РЕШЕЊЕ

-о давању сагласности-

-
1. Даје се сагласност на Програм рада библиотеке „Милован Глишић“ Љубовија за 2026. годину.
 2. Саставни део овог решења је Програм рада библиотеке „Милован Глишић“ Љубовија за 2026. годину.
 3. Ово решење ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу општине Љубовија“.
 4. Решење доставити: Библиотеци „Милован Глишић“ Љубовија, рачуноводству и архиви.

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ЉУБОВИЈА

Број: 001342257 2026 06068 001 000 000 001 04 004

ПРЕДСЕДНИК
СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ
Новица Панић с.р.

м.п.

**БИБЛИОТЕКА „МИЛОВАН ГЛИШИЋ“
ЉУБОВИЈА**

**ПРОГРАМ РАДА
ЗА
2026. ГОДИНУ**

ОСТВАРИВАЊЕ ЗАКОНОМ УТВРЂЕНИХ ФУНКЦИЈА И ДРУГИХ ПОСЛОВА БИБЛИОТЕКЕ

Библиотека „Милован Глишић” Љубовија, остварује свој програм рада кроз обавезе које проистичу из Закона о библиотечко - информационој делатности и Закона о култури, као и из потреба оснивача ове установе тј. Скупштине општине Љубовија. Те обавезе су:

- прикупљање, чување и давање на коришћење књига и друге библиотечке грађе,
- пријем и чување обавезног примерка штампе и публикација,
- употпуњавање фонда библиотечком грађом и развој јединственог библиотекарског система на јединственој технологији у Републици,
- заштита библиотечке грађе,
- издавачка делатност.

Библиотека ће и у наредном периоду бити, првенствено, културно – образовно - информативни центар, намењен потребама свих грађана, а посебно младих. Као једина установа културе на подручју наше општине, она мора да пружа и неке друге услуге из области културе које су потребне грађанима општине Љубовија, као што су:

- организовање књижевних и других сусрета и промоција
- организовање разних врста изложби
- креирање и организовање манифестација културног и духовног садржаја
- кинематографска делатност
- позоришна делатност
- сакупљање, обрада и чување грађе од значаја за баштину овог краја и формирање Завичајне збирке
- забавни програми: музички концерти, забавни програми за децу итд.

У овом програму, предложићемо оне културне активности, које Библиотека објективно може да оствари и оне на које је обавезују Закон и оснивачка акта. Као и претходних година посветићемо пажњу плановима за неки будући период и стварању услова за свестранију промоцију и развој културних и духовних вредности и садржаја.

Модерна и савремена Библиотека „Милован Глишић” у Љубовији, као центар културних дешавања, оствариће своје задатке кроз добро организован стручни рад који подразумева низ радњи који чине једну целину: праћење потреба становништва, праћење понуда на тржишту књига, висок ниво услуга, као и рад на омасовљавању читалишта и едукацији корисника свих узраста.

1.1. НАБАВКА БИБЛИОТЕЧКЕ ГРАЂЕ

Библиотека „Милован Глишић” у Љубовији, своју политику набавке књига креира у складу са својом функцијом библиотеке општег типа. То значи да ће набавка књига бити у служби структуре читалаца, али ће библиотека уз сталну едукацију кадра, бити спремна да читаоцу скрене пажњу на лепу и значајну књигу у својим фондовима.

Применом стандарда о броју књига по становнику, неопходан број приновљених књига, у једној години, за нашу Библиотеку је 1.500 књига. Приликом набавке књига требало би водити рачуна о томе да структура приновљеног фонда изгледа овако:

Врста књига	Број књига
Општа група (речници, сликовнице)	65
Филозофија, психологија	65
Религија, теологија	40
Друштвене науке	145
Природне науке	100
Примењене науке	70
Уметност, архитектура	80
Домаћа књижевност	550
Страна књижевност	300
Историја и географија	40
Дечја и омладинска књижевност	45
УКУПНО	1.500

Принављање књига, часописа и публикација за 2026. годину, зависиће од понуде наслова на тржишту као и од материјалних могућности Библиотеке за куповину.

Набавка завичајне грађе се не може планирати, јер се она набавља онда када се појави на тржишту или буде на други начин доступна. Посебна пажња биће посвећена управо завичајној грађи, нарочито прикупљању историјских докумената и њиховом представљању широј јавности.

Фонд се обогаћује и књигама које се добијају откупом Министарства културе као и поклонима појединаца.

И у 2026. години Библиотека ће набаљати дневну штампу и периодичне часописе: Политику, Вечерње новости., НИН, Националну географију, Витез, Националну ревију Србија. Штампа и периодика набављаће се на основу интересовања и потреба читалаца, уз настојање да се, у зависности од финансијских средстава, избор дневне и недељне штампе обогати.

1.2. РАД СА ЧИТАОЦИМА

Библиотека ће у 2026. години настојати да се разноврсним подстицајним мерама, број читалаца повећа, нарочито код млађе популације. Библиотекари ће у 2026. години појачати активности са најмлађим читаоцима у сарадњи са њиховим васпитачима из Предшколске установе, учитељима и наставницима из Основне школе(организовање литерарних конкурса, књижевних радионица, организовање књижевних промоција за децу, одржавање часова српског језика у просторијама Библиотеке и др.).

Једна од приоритетних активности, када су у питању млађи читаоци је и обнављање школске лектире..

1.3. ОБРАДА БИБЛИОТЕЧКЕ ГРАЂЕ

И у 2026. години, Библиотека ће вршити компјутерску обраду новог књижног материјала. Наша библиотека користи библиотечко информациони систем БИСИС 5, софтверски производ за подршку библиотечком пословању, који се састоји од следећих модула: обрада библиографске грађе, циркулација фонда, извештавање о фонду и циркулацији, корисничко претраживање и администрација система .Евидентирано је у програму уноса и обраде 47.938 књига. Коришћењем библиотечко информационе платформе БИСИС 5 библиотека „Милован Глишић“ умрежена је са осталим библиотекама на подручју Мачванског округа.

1.4. ЗАШТИТА КЊИЖНОГ ФОНДА

У 2026. години, према материјалним могућностима Библиотеке, покушаће се укоричавање књига које су још у употреби и на тај начин настојати да се продужи век књиге.

Опомињање неодговорних читалаца, телефоном, СМС порукама и писменом опоменом вршићемо и у овој години. Показало се да овај модел даје извесне резултате када су у питању неодговорни читаоци који дуже, него што је прописано, задржавају књиге, али је ипак и значајан број невраћених књига.

1.5. КОРИШЋЕЊЕ БИБЛИОТЕЧКОГ ФОНДА

Значајније повећање броја читалаца, зависи од броја приновљених књига, културних програма, али и од способности да се осмисли стратегија и програми за привлачење читалаца. Радно време Библиотеке је од 7 до 20 часова.

И у 2026. години цена чланарине утврђена је у истом износу као и претходне године: за ученике и студенте 500 динара, полугодишња 250 динара; за одрасле 600 динара, полугодишња 300 динара; породична чланарина 800 динара, полугодишња 400 динара; за предшколце и ђаке прваке чланарина је бесплатна као и за особе са инвалидитетом, особе са посебним потребама, социјално угроженим лицима и добровољним даваоцима крви.

Библиотека ће у 2026. години посебну пажњу посветити раду Дечијег одељења, читаонице и електронске читаонице, настојећи да на тај начин анимира што већи број грађана. Крајњи циљ је вратити грађанство, посебно младе, у Библиотеку, кроз понуду књига, прикладних часописа, занимљиве дневне штампе, занимљиве литературе и интернета, али и посредно повећавањем интересовања посетилаца за друге културне садржаје (позориште, изложбе, књижевни и други сусрети, трибине, итд).

1.6. ИЗДАВАЧКА ДЕЛАТНОСТ

Као и у претходном периоду, настојаћемо да и у 2026. години негујемо традицију издаваштва и помажемо ауторе, завичајне писце да објављују своја дела (проза, поезија, историја, родослови).

2. КУЛТУРНО-ПРОСВЕТНА ДЕЛАТНОСТ

Библиотека „Милован Глишић” је једина установа културе у нашем граду која креира културну политику, организује културне програме, афирмише опште културне вредности и локалне специфичности. Библиотека ће у 2026. организовати књижевне сусрете и промоције књига, трибине и предавања, обележавање јубилеја и годишњица, манифестације, позоришне представе, ликовне изложбе и фестивале, као и музичке концерте.

У 2026. години, у циљу популаризације књиге, у плану је одржавање више промоција књига и књижевних сусрета са истакнутим књижевницима и добитницима престижних награда у области књижевности, јер је то најбољи пут и за повећање интересовања за писану реч. Библиотека “Милован Глишић” је протеклих година имала сарадњу са Предшколском установом “Полетарац”, Основном школом “Петар Враголић”, Средњом школом “Вук Караџић”, Црквеном општином из Љубовије, КУД “Азбуковица”, Удружењем жена “Вила”, Туристичком организацијом општине Љубовија, Дечијим

драмским студиом „Кукумиш“. И у 2026. години спроводићемо активности које подразумевају укључивање ученика основне и средње школе у реализацију наших програма (књижевни сусрети и промоције, изложбе, позориште) и то као учесника (солисти, рецитатори, глумци), а не само као публике која се организовано доводи на културне догађаје. Такође, планиране су организоване посете и бесплатно учлањавање у библиотеку предшколаца и ученика I разреда основне школе са подручја наше општине. Сарадња ће бити проширена и на друге установе и удружења грађана из Азбуковице. Посебне активности биће усмерене на организовање културних садржаја за наше најстарије суграђане.

Активности ће бити усмерене и на сарадњу са библиотекама и центрима за културу из других градова, јер организовање заједничких програма и треба да буде циљ овог повезивања.

3. ДУХОВНЕ СВЕЧАНОСТИ АЗБУКОВИЦЕ

У 2026. години Библиотека ће организовати „Духовне свечаности Азбуковице“, манифестацију културног и духовног садржаја, која за циљ има неговање, проучавање и афирмисање вредности наше православне вере и националне културе. У плану је одржавање књижевних трибина, духовних беседа, концерата духовне и етно музике, изложбе, позоришне представе. Суштина програмске концепције манифестације, која ће бити одржана у септембру месецу, је што више квалитетних садржаја усмерених на што шири круг публике.

Развијајући свест о сопственим културним вредностима, очувању и креирању културног идентитета, „Духовне свечаности Азбуковице“ су се издвојиле из великог броја манифестација сличног карактера, од почетка су подједнако утемељене на традицији, као и на савремености и својим програмским садржајима поставиле су нове стандарде у културној понуди.

4. КИНЕМАТОГРАФСКА ДЕЛАТНОСТ

У сарадњи са локалном самоуправом конкурисали смо на конкурс „Градови у Фокусу“ са пројектом за куповину пројектора. Пошто сву осталу опрему за кинематографску делатност већ поседујемо, уколико добијемо и пројектор, бићемо у могућности да редовно приказујемо филмове.

5. ПОЗОРИШТЕ

5.1. АМАТЕРСКО ПОЗОРИШТЕ “АЛЕКСАНДАР ЈОКОВИЋ”

Аматерско позориште “Александар Јоковић“, које има око десетак глумаца аматера, на свом репертоару тренутно има шест представа: „Професионалац“, „Женидба и удадба“, „Свастике“, „Херој нације“, „Смрт човека на Балкану“ и „У(с)меће живљења“. У 2026. години планирана је премијера нове представе као и гостовања и учешће на фестивалима аматерских позоришта.

5.2. ПОЗОРИШНЕ ПРЕДСТАВЕ

Позориште као уметност развијаћемо и организовањем гостовања других аматерских и професионалних позоришта и позоришних представа у Љубовији. И у 2026. години

ћемо настојати да, као и претходних година, у Љубовију доводимо и познате професионалне глумце. За ову годину планирамо да организујемо следеће представе: Искра, Ноћ у кући господина Колака, Др, Оне, Представа Хамлета у селу Мрдуша Доња, Ћераћемо се још, Речи о свечовеку, На Дрини ћуприја, као и дечије представе Ми се не ругамо, Златокоса и Принцеца и принц жабац.

6. МУЗИЧКИ КОНЦЕРТИ

Библиотека ће и у овој години, сходно својим могућностима, ангажовати што већи број извођача класичне, духовне и етно музике, ради унапређења културне понуде у Љубовији. У плану нам је довођење врхунских ансамбала и солиста као што су Зрењанински камерни оркестар, Ања Милутиновић, Наталија Тодоровић, Аурора Квартет, Весна Перишић, Лидија Јелисић Симеуновић, Београдски квартет харфи, Ансамбл флутисте, Етно група Траг и други.

7. ОСТАЛЕ АКТИВНОСТИ

Библиотека ће се бавити и другим активностима, како је то годинама чинила. И даље ће се водити **послови лутрије**, јер се на овај начин обезбеђују материјална средства (4,2% провизије од продатих игара на срећу).

Када су промотивне активности у питању настојаћемо да и у наредном периоду имамо добру сарадњу са медијима који редовно прате и обавештавају јавност о нашем раду. У циљу стручног усавршавања и у 2026. години у плану је присуство стручним семинарима, а као и претходних година планирана је колективна посета Сајму књига у Београду, обележавање Дечије недеље посетом предшколцима и поделом бесплатних чланских карата и књига, организовањем дружења предшколаца и ученика основне школе са дечијим писцима као и позоришних представа за децу, избор за најчитаоце библиотеке који, поред диплома и поклон књига, за идућу годину добијају и бесплатну чланарину.

8. УСЛОВИ ЗА ИЗВРШАВАЊЕ ПРОГРАМА

8.1. ПРОСТОР

Израдом нових полица за књиге у просторијама Библиотеке, успели смо делимично да проширимо и обезбедимо простор за смештај књига, али је за нормално функционисање Библиотеке, у складу са прописаним стандардима, број просторија за смештај књига још увек мали и нефункционалан. У наредном периоду планирано је и постављање подних плочица у Дечијем одељењу. Библиотека нема решено питање простора за Завичајно одељење које треба да има обавезно.

Библиотека користи биоскопску салу са 300 седећих места, која поседује и позорницу за извођење позоришних представа и концерата. Осим ове сале, библиотека користи и мању салу која броји 100 седећих места коју користимо за одржавање књижевних вечери.

Хол велике сале претворили смо у галерију у којој редовно организујемо ликовне изложбе.

8.2. ТЕХНИЧКА ОПРЕМЉЕНОСТ

Применом библиотечко информационог система БИСИС 5, софтверског производа за подршку библиотечком пословању који подразумева обраду библиографске грађе, циркулацију фонда, извештавање о фонду и циркулацији, корисничко претраживање и администрацију система и набавком нове рачунарске опреме, омогућено је покретање нових услуга за младе у виду библиотечко-информационих радионица као и нових, квалитетних програма за остале кориснике библиотечких услуга.

Рачунари са интернет везом су доступни бесплатно и читаоцима. Библиотека располаже и АДСЛ интернет комуникацијом. Постојећу линију користе Спортски савез, Дневни боравак “Осмех”, и други корисници у просторијама Библиотеке.

Позорница за позориште и концерте у великој сали поседује најсавременији систем расвете са 16 рефлектора/ парки равномерно распоређених испред и изнад сцене. Такође, поседујемо и миксету за светло којом се може контролисати интензитет и колорит расвете.

Такође, опремљени смо микрофонима, звучницима, звучном миксетом и свом потребном опремом за организовање концерата.

8.3. БАЗА ПОДАТАКА

Библиотека има уредну електронску базу књига и читалаца. Библиотека је формирала базу података (база бројева мобилних телефона корисника услуга, тј. грађана који су заинтересовани за књижевне сусрете и промоције, уметничке и друге изложбе, као и за позоришне и биоскопске представе).

Користимо и друге предности модерне комуникације, представљањем наших активности на WEB презентацији, фејсбук профилу Библиотеке и електронским медијима.

8. КАДАР

Библиотека “Милован Глишић” има осам запослених радника, од чега је седам у сталном радном односу.

ОПИС ПОСЛА	Број радника
Директор	1
Библиотекар	1
Књижничар	2
Радник у рачуноводству	1
Радник у киоску Лутрије Србије	1
Домар	1
Чистачица	1
Организатор културних активности	1
УКУПНО	9

9. ФИНАНСИРАЊЕ

У 2026. години средствима из буџета општине финансирају се:

- Плате и социјални доприноси за девет радника
- Накнаде запосленима, стални трошкови и трошкови путовања
- Услуге по уговору и специјализоване услуге у области културе (позоришне представе, аматерско позориште, изложбе, књижевне вечери и промоције, концерти, итд).
- Текуће поправке и одржавање зграде и опреме
- Материјал
- Набавка књига и стручне литературе

Библиотека ће конкурисати на конкурсе министарства културе како би обезбедила средства за редован позоришни и музички програм, као и за нове манифестације и фестивале.

Директор

с.р. Срђан Ристић